

Mladi na djelu

Programski vodič

Vrijedi od 1 siječnja 2013

SADRŽAJ

SADRŽAJ	0
UVOD	1
DIO A – OPĆE INFORMACIJE O PROGRAMU MLADI NA DJELU	3
1. Koji su ciljevi, prioriteti i bitne značajke programa Mladi na djelu?	4
2. Koji je proračun?	10
3. Koja je struktura programa Mladi na djelu?	11
4. Tko provodi program Mladi na djelu?	13
5. Tko može sudjelovati u programu Mladi na djelu?	16
6. Koja podrška je dostupna?	20
DIO B – INFORMACIJE O AKCIJAMA	23
Podakcija 1.1 – Razmjene mladih	24
Podakcija 1.2 – Inicijative mladih	34
Podakcija 1.3 – Demokratski projekti mladih	43
Akcija 2 – Europska volonterska služba	51
Podakcija 3.1 – Suradnja sa susjednim partnerskim zemljama Europske unije	73
Podakcija 4.3 – Osposobljavanje i umrežavanje osoba aktivnih u radu s mladima i organizacijama mladih	98
Podakcija 5.1 – Sastanci mladih i osoba odgovornih za politiku prema mladima	109
DIO C - INFORMACIJE ZA PRIJAVITELJE	117
1. Što trebate učiniti kako biste podnijeli prijavu za projekt unutar programa Mladi na djelu?	117
2. Što se događa nakon podnošenja prijave?	124
3. Što se događa ukoliko Vaša prijava bude odobrena?	125
PRIVITAK I – POPIS KONTAKATA	130
PRIVITAK II – RJEČNIK KLJUČNIH POJMOVA	138
PRIVITAK III - KORISNE REFERENCE	144

SKRAĆENICE

- **APV:** Advance Planning Visit – Unaprijed planirani posjet (UPP)
- **CO:** Coordinating Organisation – Organizacija coordinator (OK)
- **CoE:** Council of Europe – Vijeće Europe
- **DG:** Directorate General – Opća uprava
- **DG EAC:** Directorate General for Education and Culture – Opća uprava za obrazovanje i kulturu
- **EACEA:** Educational, Audiovisual & Culture Executive Agency – Izvršna agencija za obrazovnu, audiovizualnu i kulturnu politiku
- **EC:** European Commission – Europska komisija
- **EI:** Expression of Interest – Iskaz interesa (II)
- **EECA:** Eastern Europe and Caucasus – Istočna Europa i Kavkaz
- **ENGO:** Body active at European level in the youth field – Tijelo aktivno na europskoj razini u području mladih
- **EP:** European Parliament – Europski parlament
- **ETS:** European Training Strategy of the Youth in Action Programme – Europska strategija osposobljavanja za program Mladi na djelu
- **EU:** European Union – Europska unija
- **EVS:** European Voluntary Service – Europska volonterska služba
- **FR:** Financial Regulation – Financijska uredba
- **HO:** Host Organisation – Organizacija domaćin (OD)
- **MEDA:** Mediterranean Partner Countries – Mediteranske partnerske zemlje
- **NA:** National Agency – Nacionalna agencija
- **OMC:** Open Method of Coordination – Otvorena metoda koordinacije
- **RC:** Resource Centre – Resursni centar
- **SALTO:** Support, Advanced Learning and Training Opportunities – Mogućnosti za podršku, napredno učenje i osposobljavanje
- **SEE:** South East Europe – Jugoistočna Europa
- **SO:** Sending Organisation – Organizacija pošiljatelj (OP)
- **TCP:** Training and Cooperation Plan – Plan osposobljavanja i suradnje
- **YiA:** Youth in Action Programme – Program Mladi na djelu

Uvod

„Mladi na djelu" je program koji je Europska unija stvorila za mlade. Program teži poticanju osjećaja aktivnog europskog građanstva, solidarnosti i tolerancije među mladim Europljanima te njihovom uključivanju u oblikovanje budućnosti Unije. Program promiče mobilnost unutar i izvan granica Europske unije, neformalno obrazovanje i interkulturalni dijalog te potiče zapošljivost i uključivanje svih mladih, bez obzira na razinu njihova obrazovanja i njihovo kulturno i društveno podrijetlo: „Mladi na djelu" je program za svakoga!

Svake godine, *predlagači* dostavljaju tisuće projekata kako bi dobili financijsku potporu Programa; proces odabira cilja na dodjelu sredstava najboljim projektima.

Ovisno o akciji Programa, proces odabira započinje na jedan od sljedećih načina:

- za većinu Akcija, ovaj Vodič određuje pojedinosti općeg poziva na natječaj
- za pojedine Akcije raspisuju se posebni pozivi na natječaje; te su Akcije u Vodiču samo spomenute.

Ovaj Vodič je namijenjen svima koji žele sudjelovati u programu "Mladi na djelu", bez obzira jesu li u pitanju „*sudionici*" – mladi i osobe koje rade s mladima – ili „*predlagači*" – osobe koje predstavljaju sudionike/ce i podnose prijave za financijsku potporu.

Iako smo se trudili stvoriti što sveobuhvatniji Programski vodič, pomoć možete dobiti od različitih drugih izvora; koji su također spomenuti u ovom Vodiču.

Kako čitati Programski vodič

Programski vodič se sastoji od tri dijela:

- Dio A je uvod u Program i u njegove opće ciljeve. Navodi sve zemlje koje sudjeluju u Programu te određuje prioritete i glavne odlike koje se tiču svih podržanih aktivnosti. Ovaj dio je namijenjen onima koji žele cjeloviti pregled Programa.
- Dio B pruža informacije o različitim Akcijama i podakcijama koje su pokrivene ovim Vodičem. Ovaj dio je prvenstveno namijenjen onima koji su zainteresirani za pojedinosti o određenim tipologijama projekata koje Program podržava.
- Dio C pruža detaljne informacije o procesu prijave i rokovima, kriterijima izbora te financijskim i pravnim odredbama. Ovaj dio je namijenjen onima koji žele podnijeti prijedlog projekta u okviru programa Mladi na djelu.

Nadalje, ovaj Vodič sadrži sljedeće priloge:

- Prilog 1: Rječnik ključnih izraza. Ti izrazi će biti ispisani *kurzivom* kroz Vodič
- Prilog 2: Kontakti struktura i partnera programa Mladi na djelu
- Prilog 3: Korisne reference

Ovaj Programski Vodič preveden je na nekoliko službenih jezika EU. U slučaju nedosljednosti kod prijevoda, engleska verzija ima prednost nad ostalima.

DIO A – OPĆE INFORMACIJE O PROGRAMU MLADI NA DJELU

Dana 15. studenoga 2006., odlukom broj 1719/2006/EC¹, Europski parlament i Vijeće prihvatili su program „Mladi na djelu” za razdoblje od 2007. do 2013. godine. Time je stvoren pravni okvir koji podržava aktivnosti neformalnog učenja za mlade.

Program Mladi na djelu cilja odgovoriti na europskoj razini potrebama mladih od adolescencije do odraslosti. Daje znatan doprinos stjecanju vještina kroz neformalno učenje i promicanju aktivnog sudjelovanja mladih u društvu.

Podržava novi okvir politike za mlade za europsku suradnju u području mladih, prihvaćen u 2009. godini², koji naglašava međusektorski pristup pitanjima vezanim za mlade, ne samo s ciljem stvaranja više jednakih mogućnosti za sve mlade u obrazovanju i na tržištu rada („dimenzija zapošljivosti”) već i promicanja aktivnog angažmana, društvene uključenosti i solidarnosti svih mladih („dimenzija sudjelovanja”).

Program također podržava „Mladi u pokretu”³ – inicijativu strategije Europa 2020⁴, koja stavlja mlade u središte plana EU za stvaranje ekonomije zasnovane na znanju, inovaciji, visokim razinama obrazovanja i vještina, prilagodljivosti i kreativnosti, uključivim tržištima rada te aktivnom uključanju u društvo.

Konačno, program Mladi na djelu se također uklapa u kontekst novih europskih sposobnosti, donijetih Lisabonskim sporazumom (čl. 165.2), koji poziva Europsku uniju na poticanje sudjelovanja u demokratskom životu Europe.

Program Mladi na djelu nastavlja se na iskustva prethodnog programa „Mladi za Europu” (1989.-1999.), na „Europsku volontersku službu” (1996.-1999.) i program „MLADI” (2000.-2006.). Mladi na djelu je prihvaćen nakon konzultacija s raznim interesnim skupinama u području mladih. Evaluacija programa „MLADI” iz 2003. godine se sastojala od mišljenja širokog spektra stručnjaka iz više različitih grana, raznih interesnih skupina i osoba izravno uključenih u Program. Pri sastavljanju programa „Mladi na djelu” korištena je i *ex ante* procjena.

Provedba trenutnog Programskog vodiča (i dodatnih poziva na natječaj) programa Mladi na djelu podložna je sljedećim uvjetima:

- Komisija mora odobriti godišnji plan rada za provedbu programa Mladi na djelu nakon njegovog upućivanja Programskom odboru
- Europski parlament i Vijeće ministara moraju odobriti neophodna sredstva za program „Mladi na djelu” unutar okvira godišnjeg proračuna Europske Unije.

¹ OJ L 327, 24. studenog 2006, str. 30.

² Odluka Vijeća od 19. prosinca 2009. o obnovljenom okviru za europsku suradnju na području mladih (2009/C311/19), str. 1.

³ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom odboru za ekonomska i socijalna pitanja – Youth on the Move COM(2010) 477 final.

⁴ Komunikacija Komisije, „EUROPE 2020 A strategy for smart, sustainable and inclusive growth”, COM(2010) 2020.

1. Koji su ciljevi, prioriteti i bitne značajke programa Mladi na djelu?

Ciljevi

Opći ciljevi navedeni u pravnoj osnovi programa Mladi na djelu su:

- promicanje aktivnog građanstva mladih općenito, a posebice njihovog europskog građanstva
- razvijanje solidarnosti i promicanje tolerancije među mladima, s ciljem njegovanja društvene kohezije u Europskoj uniji
- njegovanje uzajamnog razumijevanja među mladima iz različitih zemalja
- doprinos razvoju kvalitete sustava potpore aktivnostima za mlade te sposobnosti organizacija civilnog društva koje rade na području mladih
- promicanje europske suradnje u području mladih.

Prioriteti

Opći ciljevi će biti provedeni na razini individualnih projekata, uzimajući u obzir stalne i godišnje prioritete.

Stalni prioriteti

Europsko građanstvo

Učiniti mlade svjesnima njihovog europskog građanstva je prioritet programa Mladi na djelu. Cilj je potaknuti mlade na razmišljanje o europskim temama i uključiti ih u raspravu o izgradnji i budućnosti Europske unije. Prema tome, projekti trebaju imati naglašenu „europsku dimenziju“ i poticati na razmatranje o europskom društvu u izgradnji te vrijednostima tog društva.

Europska dimenzija je širok konceptualni pojam. U skladu s tim, projekt unutar programa Mladi na djelu mora pružiti priliku mladima da, usprkos kulturnim razlikama, identificiraju zajedničke vrijednosti koje dijele s mladima iz drugih zemalja.

Projekti također trebaju potaknuti mlade na razmatranje osnovnih značajki europskog društva i, povrh svega, potaknuti mlade da imaju aktivnu ulogu u svojim zajednicama. Da bi se osjećali kao Europljani, mladi moraju postati svjesni činjenice da su oni ti koji igraju ulogu u izgradnji sadašnje i buduće Europe. Stoga projekt s jasnom europskom dimenzijom ne treba samo „otkriti“ Europu, nego imati kao cilj izgradnju Europe.

Sudjelovanje mladih

Važan prioritet programa Mladi na djelu je aktivno sudjelovanje mladih u svakodnevnom životu. Sveobuhvatni cilj je potaknuti mlade da budu aktivni građani. Kako to opisuje Rezolucija Vijeća o zajedničkim ciljevima za sudjelovanje i informiranje mladih, sudjelovanje ima sljedeće dimenzije⁵:

- povećati sudjelovanje mladih u građanskom životu njihovih lokalnih zajednica
- povećati sudjelovanje mladih u sustavu reprezentativne demokracije
- osigurati veću podršku za različite načine na koje se može naučiti kako sudjelovati.

Projekti kojima program „Mladi na djelu“ dodijeli financijsku potporu trebaju prihvatiti te tri dimenzije te ih provesti koristeći participativni pristup kao pedagoško načelo pri provedbi projekta.

Sljedeće točke naglašavaju osnovna načela participativnog pristupa u projektima unutar programa Mladi na djelu:

- pružanje prostora za interakciju sudionika/ca, izbjegavajući pasivno slušanje
- poštovanje individualnih znanja i vještina
- osiguravanje da sudionici/e nisu samo uključeni, već da imaju i stvarni utjecaj na odluke o projektu
- sudjelovanje je proces učenja, koliko i rezultat
- pristup i stav je bitniji od određenih tehničkih vještina.

Participativni pristupi naglašavaju načela ponašanja. Oni uključuju:

- preokret tradicionalnih uloga vanjskih „stručnjaka“ (preokret u učenju – od vađenja do ojačavanja znanja)
- olakšavanje mladima da poduzmu vlastite analize („predavanje štapa“)
- samokritična osviještenost facilitatora

⁵ Rezolucija Vijeća (2003/C 295/04), 25. studenog 2003.god., OJ C 295 od 5. prosinca 2003.god., str. 6.

- dijeljenje ideja i informacija.

Participativne tehnike nisu samo alati. Participativni pristup je i stanje svijesti, određeni stav.

U širem smislu, na ovaj prioritet treba gledati kao na ključnu metodu koja će pomoći mladima da aktivno sudjeluju u bilo kojem dijelu i na bilo kojem stupnju razvoja projekta unutar programa Mladi na djelu. Drugim riječima, mladi trebaju biti konzultirani i trebaju biti dio svih procesa donošenja odluka koje mogu utjecati na njihove projekte.

Nadalje, program Mladi na djelu želi potaknuti mlade da se uključe u projekte koji imaju pozitivan *učinak* na cjelovitu zajednicu.

Kulturna raznolikost

Poštivanje kulturne raznolikosti zajedno s borbom protiv rasizma i ksenofobije su prioriteti programa Mladi na djelu. Omogućavanjem zajedničkih aktivnosti za mlade iz različitih kulturnih, etničkih i vjerskih pozadina, Program teži razvoju interkulturalnog učenja mladih.

Pri razvoju i provedbi projekata, mladi koji sudjeluju u projektima trebaju biti posve svjesni interkulturalne dimenzije projekta. Projekt treba potaknuti svijest i razmišljanje o razlikama u vrijednostima. Mlade treba podupirati da s poštovanjem i osjetljivošću propituju gledišta koja promiču nejednakosti ili diskriminaciju. Nadalje, treba koristiti interkulturalne metode rada kako bi se omogućilo da svi sudionici/e mogu sudjelovati jednako u projektu.

Uključivanje mladih s manje mogućnosti

Bitan prioritet za Europsku uniju jest pružiti pristup Programu svim mladima, uključujući one koji imaju manje mogućnosti od svojih vršnjaka.

Mladi s manje mogućnosti su mladi koji su u lošijoj situaciji od svojih vršnjaka jer se susreću s jednom ili više situacija i prepreka nabrojanih u neiscrpoj listi koja slijedi. U određenim kontekstima, ove situacije ili prepreke sprječavaju pristup formalnom i neformalnom obrazovanju, međunarodnoj mobilnosti i sudjelovanju, aktivnom građanstvu, osnaživanju te uključivanju u sve aspekte društva.

- Društvene prepreke: mladi koji se suočavaju s diskriminacijom zbog svojeg spola, etničke pripadnosti, vjeroispovijesti, seksualne orijentacije, invaliditeta, itd.; mladi s ograničenim društvenim vještinama ili antisocijalnim ili riskantnim seksualnim ponašanjem; mladi u nesigurnim situacijama; (bivši) kažnjenici, (bivši) ovisnici o drogama ili alkoholu; mladi i/ili samohrani roditelji; siročad; mladi iz rastavljenih obitelji.
- Ekonomske prepreke: mladi s niskim životnim standardom, niskim primanjima, mladi koji ovise o socijalnoj pomoći; mladi koji su dugoročno nezaposleni ili žive u siromaštvu; mladi koji su beskućnici, koji imaju dugove ili novčane probleme.
- Invaliditet: mladi s mentalnim poteškoćama (intelektualnim, kognitivnim i poteškoćama s učenjem), tjelesnim, čulnim i drugim invaliditetom.
- Obrazovne poteškoće: mladi koji imaju problema s učenjem; mladi koji napuste školu rano ili koji općenito prekinu školovanje; mladi s niskim kvalifikacijama; mladi koji imaju problema s postizanjem zadovoljavajućih akademskih rezultata u školi.
- Kulturne razlike: mladi imigranti, izbjeglice ili potomci imigranata ili izbjegličkih obitelji; mladi koji pripadaju nacionalnoj ili etničkoj manjini; mladi s problemima s lingvističkom prilagodbom i problemima kulturne uključenosti.
- Zdravstveni problemi: mladi s kroničnim zdravstvenim problemima, ozbiljnim bolestima ili psihičkim problemima; mladi koji pate od mentalnih bolesti.
- Zemljopisne prepreke: mladi iz izoliranih ili ruralnih mjesta; mladi koji žive na malim otocima ili u perifernim regijama; mladi iz problematičnih urbanih sredina; mladi iz dijelova zemlje s manjkom javnih usluga (ograničeni javni prijevoz, slaba infrastruktura, napuštena sela).

Skupine i organizacije mladih trebaju poduzeti odgovarajuće mjere da bi izbjegle isključenje određenih ciljnih skupina. Ipak, moguće je da mladi koji su u specifičnoj situaciji ili se suočavaju sa specifičnom preprekom u jednoj zemlji ili regiji imaju više problema od svojih vršnjaka, nego mladi s istim problemima koji žive u ostalim zemljama/regijama.

Program Mladi na djelu je program za sve, stoga treba uložiti trud u uključivanje mladih s posebnim potrebama.

Osim dostupnosti svima, program Mladi na djelu ima za cilj biti oruđe za poboljšanje društvene uključenosti, aktivnog građanstva i zapošljivosti mladih s manje mogućnosti te doprinijeti općoj društvenoj koheziji.

Za program Mladi na djelu je osmišljena Strategija uključenja, kao zajednički okvir za podržavanje nastojanja i aktivnosti koje Komisija, zemlje članice, Nacionalne agencije i Izvršna agencija te druge organizacije poduzimaju kako bi stavile uključenost kao prioritet u svom radu.

Godišnji prioriteti

Kao dodatak gore spomenutim stalnim prioritetima, u okviru Programa mogu biti postavljeni i godišnji prioriteti, priopćeni preko mrežnih stranica Komisije, Izvršne agencije i Nacionalnih agencija.

Za 2013. godinu, godišnji prioriteti su sljedeći:

- projekti koji predlažu aktivnosti podizanja svijesti o europskom građanstvu te pripadajućim pravima, a u okviru europske godine građana
- projekti usmjereni na poticanje sudjelovanja u izborima za Europski parlament 2014 te samim tim omogućavanje mladima da djeluju kao aktivni, informirani građani
- projekti koji promiču predanost mladih prema uključivom rastu, a pogotovo:
 - projekti koji se bave problemom nezaposlenosti mladih kao i projekti koji potiču mobilnost nezaposlenih mladih i njihovo aktivno sudjelovanje u društvu. Nezaposlenost mladih će biti prioritet u svim Akcijama Programa kako bi se osigurao pristup nezaposlenih mladih svim mogućnostima koje Program nudi;
 - projekti koji se bave problemom siromaštva i marginalizacije i koji potiču svijest mladih i njihovu predanost rješavanju tih problema s ciljem stvaranja uključivog društva. U tom kontekstu, poseban naglasak će se stavljati na uključivanje mladih migranata, mladih s invaliditetom i gdje je značajno, mladih Roma;
- projekti koji potiču duh inicijative, kreativnosti i poduzetništva te zapošljivosti, pogotovo kroz Inicijative mladih;
- projekti koji promiču zdrava ponašanja, pogotovo kroz promoviranje aktivnosti na otvorenom i amaterski sport, kao načine promicanja zdravih stilova života te podržavanja društvene uključenosti i aktivnog sudjelovanja mladih u društvu;

Bitne značajke programa Mladi na djelu

Sljedeće značajke programa zaslužuju posebnu pozornost. Više detalja o nekima od njih možete pronaći na mrežnim stranicama Europske komisije.

Neformalno učenje

Program Mladi na djelu pruža mladima važne prilike za stjecanje sposobnosti. Stoga je Program ključni instrument za neformalno i informalno učenje u europskoj dimenziji.

Neformalno obrazovanje odnosi se na obrazovanje koje je izvan okvira propisanog obrazovnog programa. Neformalne aktivnosti učenja uključuje ljude na dobrovoljnoj osnovi i pažljivo su planirane s namjerom da potaknu osobni, društveni i profesionalni razvoj sudionika/ca.

Informalno učenje odnosi se na učenje kroz svakodnevne aktivnosti, na poslu, u krugu obitelji, kroz slobodne aktivnosti itd. Zapravo, radi se o učenju kroz djelovanje. U sektoru rada s mladima, informalno učenje se odvija kroz omladinske inicijative, slobodno vrijeme, u radu s vršnjacima, kroz volonterske aktivnosti itd.

Neformalno i informalno učenje omogućuje mladima stjecanje ključnih vještina te doprinosi njihovom osobnom razvoju, društvenoj uključenosti i aktivnom građanstvu, time poboljšavajući njihove mogućnosti za buduće zapošljavanje. Aktivnosti učenja u području mladih značajno koriste mladima, kao i gospodarstvu te društvu uopće.

Aktivnosti neformalnog i informalnog učenja u okviru programa Mladi na djelu dodatak su formalnom sustavu obrazovanja i osposobljavanja. Spomenute aktivnosti provode pristup koji se usmjerava na sudjelovanje i na one koji uče, izvode se dobrovoljno i stoga su usko vezane uz stvarne potrebe mladih, njihove težnje i interese. Nudeći dodatni izvor učenja i time se povezujući s formalnim obrazovanjem i osposobljavanjem, ove aktivnosti su posebice važne za mlade s manje mogućnosti.

Visokokvalitetna dimenzija neformalnog učenja je ključni aspekt u svim projektima podržanim od strane programa Mladi na djelu. To se posebno odražava u *kriterijima dodjele* različitih Akcija i podakcija te podržavajućem pristupu Komisije, Izvršne agencije i Nacionalnih agencija ciljnim skupinama uključenim u Program, kao i na definiranju prava i odgovornosti u Europskoj volonterskoj službi te na naglasku stavljenom na priznavanje iskustva neformalnog učenja.

Projekti financirani u okviru programa Mladi na djelu moraju se pridržavati sljedećih načela neformalnog učenja:

- učenje u neformalnim kontekstima je namjerno i dobrovoljno
- obrazovanje se odvija u širokom krugu okruženja i situacija, gdje osposobljavanje i učenje nisu uvijek jedina ili glavna aktivnost
- voditelji aktivnosti mogu biti profesionalni facilitatori (kao što su primjerice treneri ili osobe koje rade s mladima) ili volonteri (kao što su primjerice treneri za mlade ili voditelji rada s mladima)
- iako su aktivnosti planirane unaprijed, rijetko su strukturirane na konvencionalan način ili po načelu predmeta iz propisanog školskog programa
- aktivnosti su obično namijenjene specifičnim ciljnim skupinama i dokumentiraju učenje na specifičan način, usmjeren na rad na terenu.

Youthpass

Svaka osoba koja je sudjelovala projektima programa Mladi na djelu u sklopu podakcije 1.1, podakcije 1.2, podakcije 1.3, Akcije 2, podakcije 3.1 (Razmjene mladih i Osposobljavanja), podakcije 4.3, podakcije 4.6 i podakcije 5.1 ima pravo primiti Youthpass potvrdu koja opisuje i potvrđuje neformalno i informalno iskustvo učenja stečeno tijekom projekta, kao i njegove rezultate.

Za izdavanje Youthpass potvrde visoke kvalitete s pojedinačnim ishodima učenja, Europska komisija preporuča posvetiti pažnju procesu učenja kroz različite faze projekata programa Mladi na djelu. Refleksije na proces i rezultate učenja vode izdavanju Youthpass certifikata, podižu sposobnost sudionika za korištenjem stečenih kompetencija te podižu kvalitetu projekata. Daljnje informacije i savjeti kako implementirati Youthpass proces u projektima mogu se naći u Youthpass Vodiču i ostalim edukativnim publikacijama, posebice u priručniku „Youthpass *Unfolded*“ dostupnim na www.youthpass.eu.

Sve Youthpass potvrde imaju istu strukturu, usklađen format i sadrže sljedeće informacije:

- osobne podatke o sudioniku/ci
- opći opis relevantne Akcije programa Mladi na djelu
- ključne informacije o projektu i aktivnostima koje je ostvario/la sudionik/ca
- opis i procjenu ishoda učenja sudionika/ca tijekom projekta.

Pomoću Youthpassa Europska komisija osigurava da se sudjelovanje u Programu priznaje kao obrazovno iskustvo i kao razdoblje neformalnog i informalnog učenja. Ovaj dokument može biti vrlo koristan za buduće osobno, obrazovno i profesionalno usmjerenje sudionika/ce.

Svaki *korisnik* financijske potpore programa „Mladi na djelu“ je odgovoran za:

- informiranje svih sudionika uključenih u projekt o njihovom pravu na *Youthpass* potvrdu, uključujući informaciju o suštini certifikata i dobrobitima koje donosi
- izdavanje Youthpass potvrde svim sudionicima koji ju zatraže.

Ove obveze su jasno određene u modelu *Sporazuma o financijskoj potpori* između korisnika i relevantne Nacionalne ili Izvršne agencije.

Tehničko rješenje za izdavanje Youthpass potvrda je dostupno na www.youthpass.eu.

Vidljivost programa Mladi na djelu

Svi projekti financirani u okviru programa Mladi na djelu moraju razviti mjere za osiguranje vidljivosti njihovog projekta i Programa. Vidljivost se sastoji od širenja informacija o projektu, njegovim ciljevima i rezultatima, kao i promicanju doprinosa EU programa Mladi na djelu realizaciji projekta. Mjere vidljivosti se najčešće događaju prije i tijekom provedbe projekta. Te mjere mogu biti npr.: stvaranje informativnog ili promotivnog materijala; izdavanje objava za medije ili pisanje članaka za novine, časopise, mrežne stranice ili biltene; stvaranje elektronskih grupa, mrežnog prostora, fotogalerija ili blogova na internetu, itd. Za više detalja o tome kako razviti mjere vidljivosti unutar svake Akcije i podakcije Programa, molimo pogledajte dio B ovog Vodiča.

Poboljšati vidljivost programa Mladi na djelu znači također da aktivnosti i proizvodi financirani od strane Programa jasno naznačuju da su primili podršku Europske unije i stavljaju logotip Programa. Za više detalja, molimo

pogledajte dio C ovog Vodiča.

Širenje i iskorištavanje rezultata

Širenje i iskorištavanje rezultata se odnosi na korištenje i praktičnu primjenu rezultata projekta kroz različite aktivnosti nastavka nakon završetka projekta. Cilj tih aktivnosti nastavka je povećati učinak projekta kroz učinak umnožavanja kao i osigurati održivost postignutih rezultata. Može se postići kroz:

- širenje obrazovnog koncepta projekta i omogućavanja drugim predlagačima da ga koriste u drugom kontekstu (npr. organizacija prezentacija, seminara, treninga)
- širenje obrazovnih rezultata projekta postignutih kroz provedbu projekta (npr. organizacija prikazivanja filmova, forumi za diskusiju, uspostava dugoročne suradnje s medijima, širenje promotivnih materijala i proizvoda).

Prilikom planiranja projekta potrebno je razmotriti i aktivnosti nastavka. Iskorištavanje rezultata je moguće na individualnoj i institucionalnoj razini (umnožavanje) ili na razini politike (utjecaj na politiku).

Uмноžavanje se postiže primjerice širenjem koncepta i rezultata projekta i uvjeravanjem ostalih predlagača projekta da ih koriste u novom kontekstu. Predlagači trebaju identificirati moguće ciljne skupine koje bi mogle djelovati kao multiplikatori (mladi, osobe koje rade s mladima, mediji, politički vođe, stvaratelji mišljenja, donositelji odluka u EU) kako bi se širili rezultati i koncepti projekta. Utjecaj na politike i uključivanje u postojeće smjernice se postiže kroz strukturirani i planirani proces uvjeravanja donositelja odluka da iskoriste uspješne rezultate određenih projekata uključujući ih u lokalne, regionalne, nacionalne ili europske sustave i prakse.

Za ovu svrhu, Komisija je uspostavila strategiju ciljajući sustavno na širenje i iskorištavanje rezultata projekata na različitim razinama. Razni akteri uključeni u Program (Europska komisija, Izvršna agencija, Nacionalne agencije, predlagači, itd.) imaju određene uloge za postizanje tog cilja.

Što se tiče predlagača, oni trebaju planirati i provoditi aktivnosti nastavka s ciljem bolje vidljivosti i održivosti koncepta i rezultata projekta. To znači da će se rezultati projekta nastaviti koristiti i imati pozitivni učinak na najveći mogući broj mladih nakon što se projekt završi. Planirajući takve aktivnosti nastavka u njihovim projektima, predlagači će povećati kvalitetu svoga rada i aktivno doprinijeti sveukupnom učinku programa Mladi na djelu.

Nadalje, Opća uprava za obrazovanje i kulturu je razvila elektronsku platformu zvanu „EVE“ kako bi podržala predlagače programa Mladi na djelu (kao i ostalih Programa Opće uprave) u širenju i iskorištavanju rezultata njihovih projekata.

Širom EU, Nacionalne agencije su odgovorne za identificiranje reprezentativnih projekata koji će biti prikazani u EVE-u. Više informacija o EVE-u se može pronaći na http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/eve/

Antidiskriminacija

Antidiskriminacija je ključni element programa Mladi na djelu. Program treba biti pristupačan svim mladima bez ijednog oblika diskriminacije na osnovi spola, rasne ili etničke pripadnosti, vjeroispovijesti ili uvjerenja, invaliditeta ili seksualne orijentacije.

Jednakost žena i muškaraca

Jednakost žena i muškaraca je osnažena Amsterdamskim sporazumom i jedan je od prioriteta za razvoj zapošljavanja u Europskoj uniji. Sve zemlje članice su odlučile uključiti načelo jednakosti između žena i muškaraca (ili „spolnu jednakost“) u sve politike i akcije na europskoj razini, posebno u području obrazovanja i kulture.

Program Mladi na djelu nastoji postići uravnotežen broj sudionika i sudionica, ne samo na razini Programa, nego i u svakoj podakciji. Na razini strukture Programa, to znači da se trebaju poduzeti prikladne mjere, koliko god je to moguće, kako bi se potaklo zanimanje i sudjelovanje manje zastupljenog spola u svakoj podakciji.

Nadalje, program Mladi na djelu cilja i na poticanje tematskog pokrivanja jednakosti spolova u projektima. Predlagači mogu ili stvoriti projekte usmjerene na temu izravno vezanu za jednakost spolova (npr. stereotipi, reproduktivno zdravlje, nasilje motivirano spolom, itd.) ili primijeniti pristup uključivanja dimenzije jednakosti spolova u sve projekte koje organiziraju, bez obzira na njihovu glavnu temu.

Zaštita i sigurnost sudionika

Zaštita i sigurnost mladih uključenih u projekte unutar programa Mladi na djelu su važna načela Programa. Svi mladi koji sudjeluju u programu Mladi na djelu zaslužuju mogućnost da ostvare svoj puni potencijal u smislu društvenog, emotivnog i duhovnog razvoja. To se može osigurati jedino u sigurnom okruženju koje poštuje i štiti prava mladih i osigurava i promiče njihovu dobrobit.

U najjednostavnijem obliku, zaštita i sigurnost obuhvaćaju prava svih mladih da ne budu izloženi nečemu što im može naškoditi. U skladu s tim, nema stvari koja nije potencijalno na neki način povezana sa sigurnošću i zaštitom mladih. Zaštita u ovom kontekstu pokriva sve vrste nepropisnog ponašanja, uključujući seksualno i moralno zlostavljanje, ali i interkulturalne probleme, osiguranje, nezgode, požare, zlouporabu alkohola i opojnih sredstava, zanemarivanje, zastrašivanje, ponižavajuće postupke ili kažnjavanje, itd.

Osnovni cilj je osigurati da svi koji rade zajedno s mladima prepoznaju dužnost da osiguraju zaštitu mladih i da su u stanju ispuniti tu dužnost. S tim ciljem, svaki predlagač koji sudjeluje u programu Mladi na djelu treba imati spremne učinkovite procedure i dogovore za promicanje i jamčenje dobrobiti i zaštite mladih. Time će se kod mladih pojačati doživljaj učenja kao sigurno, učinkovito i prijatno iskustvo.

U skladu s tim, svi sudionici koji izravno sudjeluju u projektima programa Mladi na djelu moraju biti osigurani protiv rizika koji su povezani sa njihovim sudjelovanjem u tim projektima. Osim Europske volonterske službe koja predviđa posebnu policu osiguranja (vidi dio B, Akcija 2 ovog Vodiča), program Mladi na djelu ne definira jedinstveni oblik osiguranja, niti preporuča određene osiguravajuće kuće. Program ostavlja predlagačima projekata da potraže najprikladniju policu osiguranja zavisno od vrste projekta i osiguranja dostupnih na nacionalnoj razini. Nadalje, nije potrebno ugovoriti osiguranje za određeni projekt, ako su sudionici već pokriveni policama osiguranja prethodno ugovorenih od strane predlagača projekta. U svakom slučaju, sljedeća područja moraju biti pokrivena:

- gdje god je relevantno, putno osiguranje (uključujući oštećenje ili gubitak prtljage)
- odgovornost prema trećim osobama (uključujući i gdje je prikladno, profesionalnu odštetu ili osiguranje od odgovornosti)
- liječnička pomoć
- ozljede i ozbiljne bolesti (uključujući i trajnu ili privremenu nesposobnost)
- smrt (uključujući i repatrijaciju za projekte u inozemstvu)
- naknade za pravnu pomoć
- gdje god je relevantno, posebno osiguranje za posebne okolnosti kao što su aktivnosti na otvorenom.

Konačno, ako projekti uključuju mlade ispod 18 godina, predlagači su dužni tražiti dopuštenje za sudjelovanje od roditelja ili staratelja.

Višejezičnost

Kao što je navedeno u Komisijinom dokumentu pod nazivom *Višejezična Unija*⁶, Komisija nastoji iskoristiti sve svoje programe u svrhu promicanja višejezičnosti, a s dva dugoročna cilja na umu: pomoć izgradnji društva koje zna upotrijebiti svoju jezičnu raznolikost te poticanjem građana na učenje stranih jezika.

Program Mladi na djelu postiže te ciljeve spajanjem mladih raznih nacionalnosti i jezika i dajući im mogućnost da sudjeluju u aktivnostima u inozemstvu. Iako Mladi na djelu nije jezični program, ipak je program za neformalno učenje koji daje mladima mogućnost da se upoznaju s drugim jezicima i kulturama.

⁶ Komunikacije Europske komisije Vijeću, Europskom Parlamentu i Europskom ekonomskom socijalnom odboru te Odboru regija – Novi strateški okvir za višejezičnost, COM/2005/0596.

2. Koji je proračun?

Program ima ukupni proračun od 885 milijuna eura za razdoblje od sedam godina (2007.-2013.). Godišnji proračun donose Europski parlament i Vijeće ministara. Sljedeća mrežna stranica Vam omogućuje da pratite različite korake prihvaćanja proračuna. Ovaj Program je pod proračunskom stavkom 15.05.55.

http://ec.europa.eu/budget/documents/budget_current_year_en.htm

Kao dodatak tim sredstvima, dodatna vanjska sredstva su dodijeljena programu Mladi na djelu kako bi se poduprla suradnja sa zemljama Jugoistočne Europe i Istočnog partnerstva, i to u obliku tzv. "prozora za mlade" (eng. Youth Window). Ta sredstva nadopunjuju sredstva dostupna za Akciju 2 i podakciju 3.1:

- „Prozor Zapadnog Balkana za mlade“ (eng. Western Balkans Youth Window), u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA) Opće uprave za proširenje, od 2008. godine podupire dodatne projekte koji uključuju predlagачe i sudionike iz susjednih partnerskih zemalja jugoistočne Europe;
- „Prozor Istočnog partnerstva za mlade“ (eng. Eastern Partnership Youth Window), kroz Instrument politike europskog susjedstva kojim upravlja Opća uprava za razvoj i suradnju, će od 2012. godine podržavati dodatne projekte koji uključuju predlagачe i sudionike iz susjednih partnerskih zemalja Istočnog partnerstva.

Komisija zadržava pravo nedodjeljivanja svih dostupnih sredstava.

3. Koja je struktura programa Mladi na djelu?

Da bi postigao zacrtane ciljeve, program "Mladi na djelu" predviđa pet operativnih Akcija.

Akcija 1 – Mladi za Europu

Akcija 1 podržava sljedeće aktivnosti:

- **Podakcija 1.1 – Razmjene mladih**
Razmjene mladih nude priliku skupinama mladih iz različitih zemalja da se međusobno upoznaju te tako nauče o različitim kulturama. Skupine planiraju zajedno Razmjenu mladih oko teme od zajedničkog interesa.
- **Podakcija 1.2 – Inicijative mladih**
Inicijative mladih podupiru grupne projekte osmišljene na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini. Inicijative također podupiru umrežavanje sličnih projekata iz različitih zemalja s ciljem jačanja njihovog europskog aspekta i s ciljem poticanja suradnje i razmjene iskustava među mladima.
- **Podakcija 1.3 – Demokratski projekti mladih**
Demokratski projekti mladih podržavaju sudjelovanje mladih u demokratskom životu njihove lokalne, regionalne i nacionalne zajednice te na međunarodnoj razini.

Akcija 2 – Europska volonterska služba

Cilj Europske volonterske službe je pružiti potporu sudjelovanju mladih raznim oblicima volonterskih aktivnosti kako u Europskoj uniji, tako i izvan granica Unije.

U ovoj Akciji mladi sudjeluju individualno ili kao dio skupine u neprofitnim, neplaćenim aktivnostima.

Akcija 3 – Mladi u svijetu

Akcija 3 podržava sljedeće aktivnosti:

- **Podakcija 3.1 – Suradnja sa susjednim zemljama Europske unije**
Ova podakcija podupire projekte sa *susjednim partnerskim zemljama*, tj. Razmjene mladih i projekte Osposobljavanja i umrežavanja u području mladih.
- **Podakcija 3.2 – Suradnja s ostalim zemljama svijeta**
Ova podakcija se odnosi na suradnju u području mladih, a posebice na razmjenu *dobre prakse* s partnerskim zemljama iz ostalih dijelova svijeta. Potiče razmjene i osposobljavanje mladih i osoba koje rade s mladima te partnerstva i mreže organizacija mladih. Ovaj Vodič ne sadrži pojedinosti o podakciji 3.2. Zahtjevi za financiranje se podnose po objavi posebnih poziva na natječaj od strane Izvršne agencije za obrazovnu, audiovizualnu i kulturnu politiku u Bruxellesu (pogledajte odjeljak 4 niže – „Tko provodi program Mladi na djelu?“).

Akcija 4 – Sustavi podrške mladima

Akcija 4 podržava sljedeće aktivnosti:

- **Podakcija 4.1 – Potpora tijelima aktivnim u području mladih na europskoj razini**
Ova podakcija nudi potporu djelovanju nevladinih organizacija aktivnih u području mladih na europskoj razini koje rade na ciljevima od općeg europskog interesa (tzv. ENGO). Aktivnosti ovih organizacija moraju doprinijeti sudjelovanju mladih u javnom životu i društvu te razvoju i provedbi aktivnosti europske suradnje u području mladih u najširem smislu. Ovaj Vodič ne sadrži pojedinosti o podakciji 4.1; zahtjevi za financiranje se podnose po objavi posebnih poziva na natječaj od strane Izvršne agencije za obrazovnu, audiovizualnu i kulturnu politiku u Bruxellesu (pogledajte odjeljak 4 niže – „Tko provodi program Mladi na djelu?“).
- **Podakcija 4.2 – Potpora Europskom forumu mladih**
Ova podakcija podupire tekuće aktivnosti Europskog foruma mladih. Financijska potpora se dodjeljuje svake godine u sklopu ove podakcije. Ovaj Vodič ne sadrži pojedinosti o podakciji 4.2.
- **Podakcija 4.3 – Osposobljavanje i umrežavanje osoba aktivnih u radu s mladima i organizacijama mladih**
Ova podakcija podržava osposobljavanje osoba aktivnih u radu s mladima i organizacijama mladih, posebice razmjenu iskustava, stručnosti i dobre prakse, kao i aktivnosti koje mogu rezultirati dugoročnim kvalitetnim projektima, partnerstvima i mrežama. Ova podakcija također podržava dugoročnu mobilnost osoba aktivnih u

radu s mladima; zahtjevi za financiranje povezani s tom mjerom se podnose po objavi posebnih poziva na natječaj od strane Izvršne agencije za obrazovnu, audiovizualnu i kulturnu politiku u Bruxellesu (pogledajte odjeljak 4 niže – „Tko provodi program Mladi na djelu?“).

▪ **Podakcija 4.4 – Projekti koji potiču inovacije i kvalitetu**

Ova podakcija podupire projekte čiji su ciljevi uvođenje, provedba i promicanje inovativnih pristupa u području rada s mladima. Ovaj Vodič ne sadrži pojedinosti o podakciji 4.4; zahtjevi za financiranje se podnose po objavi posebnih poziva na natječaj od strane Izvršne agencije za obrazovnu, audiovizualnu i kulturnu politiku u Bruxellesu (pogledajte odjeljak 4 niže – „Tko provodi program Mladi na djelu?“).

▪ **Podakcija 4.5 – Informativne aktivnosti za mlade i za osobe aktivne u radu s mladima i organizacijama mladih**

Ova podakcija podupire aktivnosti na europskoj i nacionalnoj razini koje unapređuju pristup mladima informacijama i komunikacijskim servisima te poboljšavaju sudjelovanje mladih u pripremi i širenju informacijskih proizvoda jednostavnih za uporabu. Podupire i razvoj europskih, nacionalnih, regionalnih i lokalnih mladeških portala za širenje specifičnih informacija za mlade. Ovaj Vodič ne sadrži pojedinosti o podakciji 4.5; zahtjevi za financiranje se podnose po objavi posebnih poziva na natječaj od strane Izvršne agencije za obrazovnu, audiovizualnu i kulturnu politiku u Bruxellesu (pogledajte odjeljak 4 niže – „Tko provodi program Mladi na djelu?“).

▪ **Podakcija 4.6 – Partnerstva**

Ova podakcija financira partnerstva između Europske komisije i lokalnih/regionalnih javnih tijela, tijela aktivnih na europskoj razini i tvrtki koje su aktivne na području korporativne društvene odgovornosti s ciljem razvoja dugoročnih projekata koji povezuju različite mjere Programa. Ovaj Vodič ne sadrži pojedinosti o podakciji 4.6; zahtjevi za financiranje se podnose po objavi posebnih poziva na natječaj od strane Izvršne agencije za obrazovnu, audiovizualnu i kulturnu politiku u Bruxellesu (pogledajte odjeljak 4 niže – „Tko provodi program Mladi na djelu?“).

▪ **Podakcija 4.7 – Potpora strukturama Programa**

Ova podakcija financira strukture koje upravljaju Programom, posebice Nacionalne agencije. Ovaj Vodič ne sadrži pojedinosti o podakciji 4.7.

▪ **Podakcija 4.8 – Dodavanje vrijednosti Programu**

Ovu podakciju će koristiti Komisija za financiranje seminara, kolokvija i sastanaka s ciljem olakšavanja provedbe Programa i širenja i iskorištavanja rezultata. Ovaj Vodič ne sadrži pojedinosti o podakciji 4.8.

Akcija 5 – Potpora europskoj suradnji u području mladih

Akcija 5 podržava sljedeće aktivnosti:

▪ **Podakcija 5.1 – Sastanci mladih i osoba odgovornih za politiku prema mladima**

Ova podakcija podupire suradnju, seminare i *strukturirani dijalog* između mladih, osoba aktivnih u radu s mladima te onih koji su odgovorni za politiku prema mladima.

▪ **Podakcija 5.2 - Potpora aktivnostima za bolje upoznavanje područja mladih**

Ova podakcija podržava identifikaciju postojećeg poznavanja prioriteta rada s mladima navedenih u okviru *Otvorene metode koordinacije*. Ovaj Vodič ne sadrži pojedinosti o podakciji 5.2.

▪ **Podakcija 5.3 – Suradnja s međunarodnim organizacijama**

Ova podakcija će biti korištena za pružanju potpore suradnji Europske unije i međunarodnih organizacija koje rade u području mladih, posebica s Vijećem Europe, Ujedinjenim Narodima ili UN-ovim specijaliziranim institucijama. Ovaj Vodič ne sadrži pojedinosti o podakciji 5.3.

4. Tko provodi program Mladi na djelu?

Europska komisija

Krajnja odgovornost za provedbu programa Mladi na djelu pripada Europskoj komisiji. Komisija kontinuirano upravlja proračunom i postavlja prioritete, ciljeve i kriterije za Program. Nadalje, Komisija vodi i nadzire opću provedbu, nastavak i procjenu Programa na europskoj razini.

Europska komisija odgovorna je za nadziranje i koordinaciju Nacionalnih agencija, tj. ureda koje su formirale nacionalne vlasti zadužene za pitanja mladih u svakoj programskoj zemlji. Europska komisija usko surađuje s Nacionalnim agencijama i nadzire njihove aktivnosti.

Europska komisija povjerava rukovođenje projektima na centraliziranoj razini Izvršnoj agenciji za obrazovnu, audiovizualnu i kulturnu politiku.

Izvršna agencija za obrazovnu, audiovizualnu i kulturnu politiku

Izvršna agencija za obrazovnu, audiovizualnu i kulturnu politiku (Izvršna agencija) uspostavljena odlukom 2005/56/EC Europske komisije od 14. siječnja 2005. godine je prvenstveno odgovorna za provedbu centraliziranih Akcija programa Mladi na djelu. Izvršna agencija je zadužena za projektni ciklus tih projekata, od procjene projektnih prijava do nadziranja projekata na terenu. Izvršna agencija je također zadužena za raspisivanje posebnih poziva na natječaj.

Pojedinosti o podacima koje nisu pokrivene ovim Vodičem, a kojima upravlja Izvršna agencija se nalaze na stranicama Izvršne agencije (http://eacea.ec.europa.eu/youth/index_en.php).

Izvršna agencija je također odgovorna i za upravljanje javnom nabavom za osiguranje volontera te za upravljanje financiranjem *Eurodesk* mreže, struktura bivših EVS volontera i *Euro-Med* platforme za mlade.

Nacionalne agencije

Provedba Programa je uglavnom decentralizirana, s ciljem što bližeg rada s korisnicima i prilagodbe raznovrsnosti nacionalnim sustavima i situacijama u području mladih. Svaka programska zemlja je imenovala Nacionalnu agenciju (više informacija možete pronaći u Prilogu I ovog Vodiča). Te Nacionalne agencije promiču i provode Program na nacionalnoj i razini i služe kao spona između Europske komisije, predlagača na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini te samih mladih. Njihova zadaća je:

- sakupiti i pružiti prikladne informacije o programu Mladi na djelu
- provesti transparentan i jednak postupak izbora svih projektnih prijava koje će biti financirane na decentraliziranoj razini
- pružiti djelotvorne i učinkovite administrativne procese
- surađivati s vanjskim tijelima u cilju provedbe Programa
- procijeniti i nadzirati provedbu Programa
- pružiti podršku prijaviteljima i predlagačima tijekom životnog ciklusa projekta
- stvoriti mrežu sa svim Nacionalnim agencijama i Komisijom
- poboljšati vidljivost Programa
- promicati širenje i iskorištavanje rezultata Programa na nacionalnoj razini.

Zatim, Nacionalne agencije igraju bitnu ulogu kao posrednička struktura za razvoj rada s mladima tako što:

- stvaraju mogućnosti za razmjenu iskustava
- pružaju iskustva osposobljavanja i neformalnog učenja
- promiču vrijednosti kao što su društvena uključenost, kulturna raznolikost i aktivno građanstvo
- podupiru sve vrste struktura i skupina mladih, a posebice one manje formalne
- njeguju priznavanje neformalnog učenja kroz primjerene mjere.

Nacionalne agencije djeluju i kao potporna struktura *Okviru za europsku suradnju u području mladih*.

Ostale strukture

Osim tijela i organizacija dosad spomenutih u Vodiču, sljedeće strukture nude dodatnu stručnu pomoć programu Mladi na djelu:

SALTO Resursni centri za mlade

SALTO (skraćeno za eng. Support, Advanced Learning and Training Opportunities, u prijevodu: Potpora, mogućnosti naprednog učenja i osposobljavanja). SALTO Resursni centri za mlade nude osposobljavanja i mogućnosti za suradnju s ciljem unapređenja kvalitete te priznavanja neformalnog učenja.

Sljedeći SALTO centri podupiru Program:

- **SALTO Resursni centar za kulturnu raznolikost** – smješten u Velikoj Britaniji, centar nudi osposobljavanja, resurse i potporu fokusiranu na pitanja identiteta, vjeroispovijesti, etničke pripadnosti, itd. Centar nudi i potporu učenju o tome kako živjeti i raditi s razlikama te unaprjeđenja interkulturnog učenja unutar programa Mladi na djelu.
- **SALTO Resursni centar za Istočnu Europu i Kavkaz (EECA)** – smješten u Područjskoj, centar podržava suradnju unutar programa Mladi na djelu između programskih i susjednih partnerskih zemalja Istočne Europe i Kavkaza.
- **SALTO Resursni centar Euro-Med** – smješten u Francuskoj, centar podupire suradnju između programskih i *Mediterranskih Partnerskih Zemalja* (MEDA) u okviru programa Mladi na djelu, kao i identificiranje i širenje dobre prakse u Programu.
- **SALTO Resursni centar za uključenost** – smješten u Belgiji, centar se bavi razvojem osposobljavanja na temu uključenosti, objavljivanjem publikacija i resursa za međunarodni rad s mladima s manje mogućnosti, kako bi se olakšalo i povećalo njihovo sudjelovanje u programu Mladi na djelu.
- **SALTO Resursni centar za informacije** – smješten u Mađarskoj i Švedskoj, centar se bavi razvojem i olakšavanjem komunikacije i informacija između Nacionalnih agencija i ostalih SALTO Resursnih centara za mlade.
- **SALTO Resursni centar za sudjelovanje** – smješten u Belgiji, ovaj centar teži stvaranju prostora za promišljanje i razmjenu praksi i ideja koje bi omogućile mladima i osobama koje rade s mladima razvoj kvalitetnih projekata usredotočenih na sudjelovanje.
- **SALTO Resursni centar za Jugoistočnu Europu (SEE)** – smješten u Sloveniji, centar pruža potporu suradnji između programskih i susjednih partnerskih zemalja iz *Jugoistočne Europe* u okviru programa Mladi na djelu.
- **SALTO Resursni centar za osposobljavanje i suradnju** – smješten u Njemačkoj, centar podržava razvoj Europske strategije osposobljavanja, kvalitete u programima osposobljavanja te suradnju s europskim institutima za osposobljavanje i trenerima. Centar također koordinira razvoj i provedbu Youthpassa te podržava priznavanje neformalnog obrazovanja na europskoj i nacionalnoj razini.

Eurodesk mreža

Eurodesk mreža prenosi općenite informacije iz područja mladih te pomaže pri širenju informacija koje se tiču programa Mladi na djelu. Nacionalni partneri Eurodeska nude spektar javnih europskih informativnih usluga na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, koje mogu uključivati:

- besplatno odgovaranje na upite – telefonski, kroz posjete, elektronskom poštom, faksom, itd.
- savjet i pomoć
- publikacije i resurse
- događaje, konferencije, seminare itd.
- mrežni pristup europskim informacijama
- usluge osposobljavanja i potpore.

Eurodesk pruža i sadržaj za Europski portal za mlade te nudi mrežne informacijske usluge i korisne kontakte kroz svoju mrežnu stranicu.

Mreža doprinosi ažuriranju podataka na Europskom portalu za mlade i pospješuje njegovu promociju i daljnji razvoj. S tim ciljem, Eurodesk surađuje s ostalim relevantnim informacijskim mrežama mladih, posebno s Europskom agencijom za informiranje i savjetovanje mladih (ERYICA) i Europskom udrugom za mladeške iskaznice (EYCA).

Euro-Med platforma za mlade

Euro-Med platforma za mlade potiče suradnju, umrežavanje i razmjenu među organizacijama mladih s obje obale Mediterana. Platforma nudi korisne usluge poput baze za traženje potencijalnih partnera, forum za rasprave, profile individualnih zemalja i informacije o financiranju inicijativa mladih.

Strukture bivših EVS volontera

Ove strukture rade na pitanjima mladih i volonterizma. Aktivnosti tih struktura općenito uključuju potporu EVS volonterima i postavljanje platformi za komuniciranje i umrežavanje između bivših EVS volontera s ciljem razmjene iskustava.

Za više informacija možete se obratiti Izvršnoj agenciji.

5. Tko može sudjelovati u programu Mladi na djelu?

Mladi i osobe koje rade s mladima su osnovna ciljna skupina Programa. Međutim, Program dopire do ove ciljne skupine pomoću *predlagača*. Stoga se uvjeti za sudjelovanje u Programu odnose na te dvije skupine: *sudionike* (pojedinci koji sudjeluju u Programu) i *predlagače* (u većini slučajeva, pravno uspostavljene organizacije). I za sudionike i za predlagače uvjeti sudjelovanja ovise o tome iz koje zemlje dolaze.

Prihvatljivi sudionici

Jeste li mlada osoba u dobi od 13 do 30 godina ili netko tko je aktivan u radu s mladima ili organizacijama mladih i boravite li zakonito u jednoj od programskih ili partnerskih zemalja?

Ako da, onda možete sudjelovati u jednom od projekata unutar programa Mladi na djelu, ovisno o tome koja je Akcija i podakcija u pitanju. O uvjetima sudjelovanja u određenim Akcijama i podakcijama se možete informirati u dijelu B ovog Vodiča.

Posebno provjerite sljedeće:

- donju dobnu granicu – sudionici moraju navršiti donju dobnu granicu do dana početka Aktivnosti/Službe. Primjerice, u slučaju Europske volonterske službe, ako je donja granica 18 godina, sudionici moraju navršiti 18 godina do dana početka njihove EVS Službe.
- gornju dobnu granicu – sudionici ne smiju biti stariji od određene gornje dobne granice na dan prijave projekta. Primjerice, u slučaju Razmjena mladih, ako je gornja dobna granica 25 godina, sudionici ne smiju napuniti 26 godina do roka prijave.

Prihvatljivi predlagači

Projekti u programu Mladi na djelu su prijavljeni i, ako su odabrani, rukovođeni od strane *predlagača* koji predstavljaju sudionike.

Jeste li:

- neprofitna ili nevladina organizacija
- lokalno ili regionalno javno tijelo
- *neformalna skupina mladih*
- *tijelo aktivno u području mladih na europskoj razini* (ENGO), s ograncima u barem 8 programskih zemalja
- međunarodna vladina neprofitna organizacija
- profitna organizacija koja organizira događaje u području mladih, sporta ili kulture

pravno uspostavljena u jednoj od programskih ili partnerskih zemalja?

Ako jeste, onda možete biti predlagač projekata u programu Mladi na djelu, ovisno o tome o kojoj se Akciji i podakciji radi. Informacije o uvjetima sudjelovanja u određenoj Akciji i podakciji možete pronaći u dijelu B ovog Vodiča.

Ako je Vaš projekt odabran, postajete „*korisnik*” Programa. Korisnik je predlagač kojemu će biti ponuđen *ugovor o financijskoj potpori* za realizaciju projekta (ugovori o financijskoj potpori ne nude se izravno sudionicima).

Što je tijelo aktivno na europskoj razini u području mladih (ENGO)?

Tijelo aktivno na europskoj razini u području mladih je europska nevladina organizacija koja slijedi cilj od općeg europskog interesa i čije su aktivnosti usmjerene na sudjelovanje mladih u javnom životu i društvu i razvoj europske suradnje u području mladih.

ENGO mora:

- biti *pravno uspostavljen* najmanje godinu dana
- imati neprofitan karakter
- biti uspostavljen u jednoj od programskih zemalja, jednoj od zemalja zapadnog Balkana, u Bjelorusiji, Moldaviji, Ruskoj federaciji ili Ukrajini
- djelovati na europskoj razini
- biti aktivno u području mladih (može biti tijelo čije su aktivnosti isključivo za dobrobit mladih ili tijelo sa širim ciljevima i s nekim aktivnostima za dobrobit mladih)
- imati strukturu i aktivnosti u najmanje osam programskih zemalja (može biti europska mreža koja predstavlja tijela aktivna u području mladih)
- voditi aktivnosti u skladu s osnovnim načelima aktivnosti Zajednice u području mladih
- uključiti mlade u vođenje aktivnosti koje se održavaju u njihovu korist.

U svrhu prijava podnešenih u okviru stalnih Akcija navedenih u ovom Programskom vodiču, korisnici podakcije 4.1 će biti automatski smatrani tijelima aktivnim na europskoj razini u području mladih.

Prihvatljive zemlje

Zavisno od Akcije ili podakcije, sudionici i predlagači iz različitih zemalja mogu sudjelovati. Za uvjete sudjelovanja u određenoj Akciji ili podakciji pogledajte B dio ovog Vodiča

Postoji razlika između *programskih* i *partnerskih zemalja*.

- Sudionici i predlagači iz programskih zemalja mogu sudjelovati u svim Akcijama programa Mladi na djelu.
- Sudionici i predlagači iz susjednih partnerskih zemalja mogu sudjelovati u Akciji 2 i podakciji 3.1 programa Mladi na djelu.
- Sudionici i predlagači iz ostalih partnerskih zemalja svijeta mogu sudjelovati u Akciji 2 i podakciji 3.2 programa Mladi na djelu.

Programske zemlje

Sljedeće zemlje su programske zemlje:

Zemlje članice Europske Unije (EU) ⁷			
Austrija	Finska	Latvija	Rumunjska
Belgija	Francuska	Litva	Slovačka
Bugarska	Njemačka	Luksemburg	Šlovenija
Cipar	Grčka	Malta	Španjolska
Češka	Mađarska	Nizozemska	Švedska
Danska	Irska	Poljska	Ujedinjeno Kraljevstvo
Estonija	Italija	Portugal	

Programske zemlje Europskog Udruženja slobodne trgovine (EFTA)			
Island	Lihtenštajn	Norveška	Švicarska

Programske zemlje koje su kandidati za ulazak u Europsku uniju	
Hrvatska	Turska

Susjedne partnerske zemlje

Program Mladi na djelu podržava suradnju između programskih zemalja i sljedećih susjednih partnerskih zemalja:

Jugoistočna Europa	Eastern Europe and Caucasus	Mediterranske partnerske zemlje
Albanija Bosna i Hercegovina Bivša Jugoslavenska Republika Makedonija (BJRM) Kosovo, pod rezolucijom 1244/1999 VS UN-a Crna Gora Srbija	Zemlje Istočnog partnerstva: Armenija Azerbajdžan Bjelorusija Gruzija Moldavija Ukrajina Ostale zemlje: Ruska Federacija	Alžir Egipat Izrael Jordan Libanon Libija Maroko Palestinski teritorij Zapadne Obale i pojasa Gaze Sirija Tunis

Ostale partnerske zemlje svijeta

Suradnja je također moguća sa sljedećim navedenim partnerskim zemljama svijeta koje su s Europskom unijom potpisale ugovore relevantne za rad s mladima.

⁷ Pojedinci iz OCT-a (Overseas Country and Territory - Prekomorska zemlja i teritorij) i, tamo gdje je to primjenljivo, relevantna javna i/ili privatna tijela i institucije iz OCT-a, bit će prihvatljive za program "Mladi na djelu", podložno pravilima programa i uređenjima konkretne zemlje članice na koju se dogovor odnosi. OCT-i u pitanju su navedeni u Dodatku 1A odluke Vijeća o udruživanju prekomorskih zemalja i teritorija sa Europskom Unijom donesene 27. studenog 2001. godine (2200/822/EC), OJ L 314, od 30. studenog 2001. godine.

Afganistan	Gabon	Niue
Angola	Gambija	Palau
Antigva i Barbuda	Gana	Panama
Argentina	Grenada	Papua Nova Gvineja
Australija	Gvatemala	Paragvaj
Bahami	Gvineja, Republika	Peru
Bangladeš	Gvineja Bisau	Filipini
Barbados	Gvajana	Ruanda
Belize	Haiti	Sveti Kristorof i Nevis
Benin	Honduras	Sveta Lucija
Bolivija	Indija	Sveti Vincent i Grenadini
Bocvana	Indonezija	Samoa
Brazil	Obala Bjelokosti	Sveto Toma i Prinsipe
Bruneji	Jamajka	Senegal
Burkina Faso	Japan	Sejšeli
Burundi	Kazakstan	Sijera Leon
Kambodža	Kenija	Singapur
Kamerun	Kiribati	Solomonski Otoci
Kanada	Koreja, Republika	Južnoafrička Republika
Cabo Verde	Kirgistan	Sudan
Srednjoafrička Republika	Laos	Surinam
Čad	Lesoto	Svaziland
Čile	Liberija	Tanzanija
Kina	Madagaskar	Tajland
Kolumbija	Malavi	Togo
Komori	Malezija	Tonga
Kongo (Dem. Rep.)	Mali	Trinidad i Tobago
Kongo (Republika)	Maršalovi Otoci	Tuvalu
Cookovi otoci	Mauritanija	Uganda
Kostarika	Mauricijus	Sjedinjene Američke Države
Džibuti	Meksiko	Urugvaj
Dominika	Micronezija	Uzbekistan
Dominikanska Republika	Mozambik	Vanuatu
Istočni Timor	Namibija	Venecuela
Ekvador	Nauru	Vijetnam
El Salvador	Nepal	Jemen
Ekvatorska Gvineja	Novi Zeland	Zambija
Eritreja	Nikaragva	Zimbabve
Etiopija	Niger	
Fidži	Nigerija	

Vize

Ako Vaš projekt uključuje zemlje koje nisu članice Europske unije, provjerite vizni režim.

U načelu, sudionici programa Mladi na djelu iz zemalja koje nisu članice Europske unije koji dolaze u Europsku uniju i sudionici iz Europske unije koji idu u zemlje koje nisu članice kako bi sudjelovali u projektu, moraju se prijaviti za ulaznu vizu zemlje domaćina. Mladi koji borave u zemlji članici EU, a ne posjeduju putovnicu zemlje članice EU će također možda trebati vizu za ulazak u drugu zemlju članicu EU.

Kolektivna je odgovornost svih predlagača da su sve potrebne vize u redu prije početka planirane Aktivnosti. Preporučljivo je da se sve prijave za vize podnesu što prije, budući da proces može potrajati nekoliko tjedana.

Nacionalne agencije i Izvršna agencija mogu pružiti daljnje savjete i potporu s vizama, dozvolama boravka, socijalnim osiguranjem, itd.

Komisija je stvorila nacrt nekih općih preporuka koje se tiču prijava za vize i dozvole boravka za sudionike programa Mladi na djelu. Preporuke se mogu naći na mrežnim stranicama Komisije.

Kako sudjelovati?

Točni uvjeti za sudjelovanje u programu Mladi na djelu ovise o Akciji ili podakciji Vašeg projekta. Da biste saznali više o uvjetima sudjelovanja u određenoj akciji ili podakciji, pogledajte B dio ovog Vodiča.

6. Koja podrška je dostupna?

Podržavajući pristup

Podržavajući pristup programa Mladi na djelu se sastoji od navođenja korisnika Programa kroz sve faze, od prvog doticaja s Programom kroz postupak prijave do provedbe projekta te njegove konačne evaluacije.

Ovo načelo ne smije biti proturječno pravednim i transparentnim postupcima odabira. No, počiva od ideje da kako bi se osigurale jednake mogućnosti za sve, potrebno je dati više podrške nekim grupama mladih kroz sustave savjetovanja, nadzora i mentorstva.

Stoga je važno načelo programa Mladi na djelu pružanje podrške, osposobljavanja i savjetovanja za prijavitelje na različitim razinama. Na decentraliziranoj razini, Nacionalne agencije i Eurodesk mreža pružaju osposobljavanje i informacije. Na centraliziranoj razini, pomoć pružaju Izvršna agencija i SALTO mreža.

Europska strategija osposobljavanja programa Mladi na djelu

Europsku strategiju osposobljavanja programa Mladi na djelu (eng. ETS – European Training Strategy) koordinira Europska komisija uz pomoć ETS struktura podrške (ETS upravno tijelo, ETS sektoralne radne skupine, SALTO Resursni centar za osposobljavanje i suradnju), a cilj joj je pridonijeti razvoju kvalitete sustava podrške za aktivnosti mladih i mogućnostima organizacija civilnog društva u području mladih. Jedan je od ključnih elemenata ujednačenog pristupa kvaliteti Programa, što uključuje mjere komunikacije, priznavanje aktivnosti neformalnog učenja, suradnju svih uključenih i primijenjene mladeške i obrazovne istraživačke aktivnosti. Doprinosi potpori implementacije EU Agende 2020, rezoluciji Vijeća EU o radu s mladima i „EU Youth Strategy“.

ETS je glavni instrument Programa za održivi razvoj kapaciteta osoba aktivnih u radu s mladima i ostalih ključnih dionika. Pruža im podršku u stjecanju potrebnih stavova i sposobnosti, pogotovo u području neformalnog učenja i rada s mladima na europskoj razini i u europskom kontekstu.

Provedbene mjere ETS-a su:

- Osposobljavanje i umrežavanje za osobe aktivne u radu s mladima i organizacijama mladih (podakcija 4.3 i podakcija 3.1 Osposobljavanje i umrežavanje)
- Planovi osposobljavanja i suradnje (eng. TCP – Training and Cooperation Plan) – instrumenti Nacionalnih agencija za pružanje podrške kvaliteti u njihovoj ulozi kao posredničke strukture
- Upravljanje znanjem i osposobljavanja djelatnika za osoblje Nacionalnih agencija i osoblje ostalih struktura Programa
- SALTO Resursni centri za mlade koji nude kvalitativnu podršku za Nacionalne agencije, organizacije i pojedince
- resursi partnerstva između Europske komisije i Vijeća Europe u području mladih.

Izvršna agencija za obrazovnu, audiovizualnu i kulturnu politiku

Izvršna agencija za obrazovnu, audiovizualnu i kulturnu politiku nudi podršku pri postizanju standarda visoke kvalitete u rukovođenju projektima te tehničku potporu svima uključenima u europske i međunarodne mladeške projekte, a s posebnim fokusom na korisnike i sudionike koji su u zemljama u kojima Nacionalne agencije nisu prisutne (regije Jugoistočne Europe, Istočne Europe i Kavkaza, Mediteranske zemlje, Latinska Amerika, Azija i zemlje ACP-a).

Izvršna agencija:

- odgovora na specifične zahtjeve predlagača, organizacija i sudionika
- pomaže s izdavanjem viza i širenjem oruđa najbolje prakse koji trebaju pomoći predlagačima pri prelaženju prepreka vezanih za transnacionalnu mobilnost
- pomaže s rukovođenjem u kriznim situacijama.

Nacionalne agencije

Nacionalne agencije (NA) pružaju osposobljavanje i opće informacije o mogućnostima osposobljavanja za pripremu i provedbu projekata.

Svaka Nacionalna agencija:

- nudi nacionalne i međunarodne programe osposobljavanja, seminare i radionice ljudima koji su zainteresirani ili već uključeni u projekte programa Mladi na djelu
- nudi savjet, informacije i pomoć sudionicima, koordinatorima projekata, stvarnim ili potencijalnim partnerima i korisnicima tijekom procesa planiranja i provedbe projekata
- pomaže pri izgradnji, razvoju i učvršćivanju transnacionalnih partnerstava između raznih aktera Programa
- pruža informativne dokumente o Programu, i njegovima pravilima i praksama
- organizira konferencije, sastanke, seminare i ostale informativne događaje da bi informirala javnost o Programu, pospješila rukovođenje i prezentaciju Programa te proširila rezultate i dobru praksu.

SALTO Resursni centri za mlade

Cilj SALTO Resursnih centara za mlade je pomoć pri poboljšanju kvalitete projekata koje financira program Mladi na djelu. SALTO centri nude Nacionalnim agencijama i ostalim akterima uključenim u rad s mladima resurse, informacije i osposobljavanje u određenim područjima te potiču priznavanje neformalnog učenja.

Njihov rad uključuje:

- organizaciju programa osposobljavanja, studijskih posjeta, forume i aktivnosti izgradnje partnerstva
- razvoj i dokumentiranje osposobljavanja i metoda i alata korištenih u radu s mladima
- pružanje pregleda europskih aktivnosti osposobljavanja dostupnih osobama koje rade s mladima preko Europskog kalendara osposobljavanja
- izdavanje praktičnih publikacija
- pružanje najnovijih informacija o europskom radu s mladima i različitim prioritetima
- stvaranje baze podataka trenera i resursnih osoba za područje rada s mladima i osposobljavanje
- koordinacija *Youthpassa*.

Više informacija, oruđa i usluga pronađite na www.salto-youth.net.

Otlas – alat za traženje partnera

Jedan od alata razvijenih od strane SALTO Resursnih centara za mlade je Otlas, središnji mrežni alat za traženje partnera za predlagače i organizacije aktivne u području mladih. Otlas je dostupan organizacijama i neformalnim skupinama od siječnja 2011. godine. Predlagači mogu prijaviti svoje kontakt podatke i područja interesa u Otlasu te također napraviti partnerske zahtjeve za projektne ideje.

Adresa: www.salto-youth.net/otlas ili www.otlas.eu

Eurodesk mreža

Eurodesk mreža pruža usluge informiranja mladih i onih koji rade s njima o europskim mogućnostima na području obrazovanja, osposobljavanja i rada s mladima te o uključivanju mladih u europske aktivnosti. Eurodesk mreža pruža i usluge odgovaranja na upite, informiranja o izvorima financiranja, događaje i publikacije.

Partnerstvo Europske komisije i Vijeća Europe u području mladih

Partnerstvo između Europske komisije i Vijeća Europe u području mladih pokriva tri središnja područja: politiku prema mladima zasnovanu na dokazima, regionalnu suradnju (s naglaskom na Istočnu Europu i Kavkaz, Jugoistočnu Europu i Južni Mediteran) te sudjelovanje mladih i rad s mladima. Partnerstvo pruža okvir za poboljšanje zajedničkog rada između dvije institucije, kao i za koordinaciju strategija u području mladih na europskoj razini.

Glavne aktivnosti koje se provode u okviru Partnerstva su seminari, programi osposobljavanja i sastanci mreža koji uključuju razne dionike u području mladih. Partnerstvo također kontinuirano održava mrežni portal o boljem poznavanju mladih, te objavljuje publikacije, programe osposobljavanja i tematske priručnike koji se mogu koristiti u projektima unutar programa Mladi na djelu.

Europski centar znanja za politiku prema mladima (eng. EKCYP), koji je uspostavljen u okviru Partnerstva, sačinjava jedinstvenu pristupnu točku pomoću koje se može doći do aktualnih informacija utemeljenih na istraživanjima o zbilji mladih diljem Europe. Centar promiče razmjenu informacija i dijalog između donositelja politika, praktičara i osoba koje istražuju pitanja vezana za mlade.

Bazu europskih istraživača mladih (eng. PEYR) sačinjava 25 iskusnih istraživača na području rada s mladima iz cijele Europe, pokrivajući širok spektar različitih područja stručnosti u području mladih. Baza omogućava institucijama koje stoje iza partnerstva da ojačaju veze između politika i istraživanja te nudi istraživačke sposobnosti na području mladih trećim stranama kroz sveobuhvatne mrežne prezentacije s profilima i kontakt detaljima svih svojih članova.

Aktivnosti u okviru Partnerstva organizira i vodi skupina koja redovno izvještava upravni odbor Partnerstva, koji se sastoji od članova iz Europske komisije i Vijeća Europe.

Partnerstvo ima sjedište u Strasbourgu i Bruxellesu. Za više informacija posjetite <http://youth-partnership-eu.coe.int/youth-partnership>.

Euro-Med platforma za mlade

Euro-Med platforma za mlade pruža potporu mladima i organizacijama mladih iz Euromediteranske regije kako bi im olakšala razmjenu dobre prakse, umrežavanje, suradnju i izgradnju kapaciteta u regiji.

Kako bi postigla te ciljeve, pruža niz mogućnosti umrežavanja, poput:

- baze podataka za nalaženje partnera
- mrežnog foruma za slobodnu raspravu
- profila zemalja vezanih za situaciju mladih
- informacija o financiranju aktivnosti za mlade
- sastanaka za organizacije mladih iz Sredozemne regije
- časopisa dostupnog u tiskanom obliku i na mreži.

DIO B – INFORMACIJE O AKCIJAMA

U ovom dijelu ćete pronaći, za svaku Akciju i podakciju programa Mladi na djelu pokrivenu ovim Vodičem, sljedeće informacije:

- ciljeve Akcije ili podakcije
- opis projekata koje podupire određena Akcija ili podakcija
- tabelu s kriterijima koji se koriste za procjenu projekta podnešenog za tu Akciju ili podakciju
- dodatne korisne informacije s ciljem razumijevanja projekata podržanih kroz tu Akciju ili podakciju
- tabelu koja predstavlja pravila financiranja primjenljiva na projekte podržane kroz tu Akciju ili podakciju
- savjete kako razviti projekt za kojeg je vjerojatnije da će biti podržan kroz tu Akciju ili podakciju.

Prije podnošenja prijave, savjetujemo Vam da pažljivo pročitate cijeli dio Vodiča koji je povezan s Akcijom ili podakcijom za koju se prijavljujete.

Podakcija 1.1 – Razmjene mladih

Ciljevi

Razmjene mladih omogućuju ugošćivanje jedne ili više skupina mladih iz druge zemlje kako bi sudjelovali u zajedničkom programu aktivnosti. Takvi projekti uključuju aktivno sudjelovanje mladih i oblikovani su kako bi im omogućili da otkriju i postanu svjesni različitih društvenih i kulturnih zbilja, da uče jedni od drugih, da razviju svoj poduzetnički duh i da osnaže svoj osjećaj europskog građanstva.

Razmjene mladih omogućuju mladima da odu u inozemstvo, da upoznaju vršnjake iz različitih zemalja i iz različitih društvenih i kulturnih pozadina te da uče jedni od drugih kroz aktivno sudjelovanje u zajedničkim aktivnostima koje su od zajedničkog interesa. Razmjene mladih omogućuju mladima da iskuse Europu i da se tako više osjećaju kao europski građani.

Što je Razmjena mladih?

Razmjena mladih je projekt koji spaja skupine mladih iz dvije ili više zemalja pružajući im mogućnost da raspravljaju i da se suoče s raznim temama, istovremeno učeći o zemljama i kulturama drugih skupina. Razmjena mladih temelji se na transnacionalnom *partnerstvu* između dva ili više predlagača iz različitih zemalja.

Ovisno o broju uključenih zemalja Razmjena mladih može biti bilateralna, trilateralna ili multilateralna. Bilateralna Razmjena mladih je opravdana pogotovo kada su predlagači na prvom europskom projektu ili kada su sudionici male ili lokalne skupine bez iskustva na europskoj razini.

Razmjena mladih može biti i putujuća, što uključuje kretanje svih sudionika u isto vrijeme, kroz jednu ili više zemalja koje sudjeluju u Razmjeni.

Projekt Razmjene mladih ima tri faze:

- planiranje i priprema
- provedba Aktivnosti
- evaluacija (uključujući razmišljanje o mogućem nastavku).

Načela i prakse neformalnog učenja se odražavaju kroz cijeli projekt.

Što nije Razmjena mladih?

Sljedeće aktivnosti NISU prihvatljive za financiranje u okviru Razmjena mladih:

- akademska studijska putovanja
- aktivnosti razmjene s ciljem ostvarivanja dobiti
- aktivnosti razmjene turističke naravi
- festivali
- putovanja za praznike
- tečajevi jezika
- turneje predstava
- razmjene školskih razreda
- športska natjecanja
- statutori sastanci organizacija
- politička okupljanja
- radni kampovi

Koji kriteriji se koriste za procjenu Razmjene mladih?

Kriteriji prihvatljivosti

Prihvatljivi predlagači	Svaki <i>predlagač</i> mora biti: - neprofitna/nevladina organizacija; ili - lokalno, regionalno javno tijelo; ili <i>neformalna skupina mladih</i> (Podsjetnik: u slučaju neformalne skupine jedan od članova skupine preuzima ulogu predstavnika i snosi odgovornost u ime skupine); ili <i>tijelo aktivno na europskoj razini u području mladih.</i> Svaki predlagač mora biti iz Programske zemlje i mora potpisati preliminarni sporazum uključen u prijavni obrazac.
Uloga predlagača	Predlagač koji skupinu sudionika šalje u drugu zemlju definira se kao <i>Organizacija pošiljatelj</i> (OP). Predlagač koji ugošćuje Razmjenu mladih u svojoj zemlji definira se kao <i>Organizacija domaćin</i> (OD).
Broj predlagača	Bilateralna Razmjena mladih: dva predlagača iz dvije različite Programske zemlje, od kojih je barem jedan iz zemlje članice EU. Trilateralna Razmjena mladih : tri predlagača iz tri različite Programske zemlje, od kojih je najmanje jedan iz zemlje članice EU. Multilateralna Razmjena mladih : barem četiri predlagača iz različitih Programskih zemalja, od kojih je najmanje jedan iz zemlje članice EU.
Prihvatljivi sudionici	Sudionici u dobi od 13 do 25 godina koji <i>zakonito borave</i> u Programskoj zemlji (do 20% sudionika može biti u dobi od 26 do 30 godina).
Broj sudionika	Projekt uključuje najmanje 16, a najviše 60 sudionika (ne uključujući <i>voditelje skupina</i>).
Sastav nacionalnih skupina sudionika	Bilateralna Razmjena mladih: najmanje 8 sudionika po skupini (ne uključujući <i>voditelja/e skupine</i>). Trilateralna Razmjena mladih: najmanje 6 sudionika po skupini (ne uključujući <i>voditelja/e skupine</i>). Multilateralna Razmjena mladih: najmanje 4 sudionika po skupini (ne uključujući <i>voditelja/e skupine</i>). Svaka nacionalna skupina mora imati najmanje jednog <i>voditelja skupine</i>.
Mjesto/a održavanja Aktivnosti	Aktivnost se mora održati u zemlji jednog od predlagača. Putujuća Razmjena mladih: Aktivnost se mora održati u zemljama dvoje ili više predlagača.
Trajanje projekta	Najviše 15 mjeseci.
Trajanje Aktivnosti	6-21 dan, isključujući dane putovanja.
Program Aktivnosti	<i>Prijavnom obrascu</i> treba priložiti detaljan dnevni raspored aktivnosti.
Tko se može prijaviti?	Jedan predlagač preuzima ulogu koordinatora i prijavljuje se relevantnoj agenciji (vidi odlomak „Gdje se prijaviti?“ niže) za cijeli projekt u ime svih predlagača. Preporučljivo je da ulogu koordinatora igra predlagač koji ugošćuje Aktivnost. Predlagač koji se prijavljuje mora biti <i>pravno uspostavljen</i> u svojoj zemlji. Predlagač koji se prijavljuje Izvršnoj agenciji mora biti pravno registriran barem godinu dana na dan roka za podnošenje prijave. U slučaju neformalne skupine jedan od članova skupine u njeno ime preuzima ulogu predstavnika i snosi odgovornost za podnošenje prijave svojoj Nacionalnoj agenciji, te za potpisivanje <i>sporazuma</i> o dodjeli bespovratnih sredstava.
Gdje se prijaviti?	Prijave koje se podnose Izvršnoj Agenciji: prijave za projekte od strane tijela aktivnih na europskoj razini u području mladih. Prijave koje se podnose Nacionalnim agencijama: prijave za projekte svih drugih prihvatljivih prijavitelja.
Kada se prijaviti?	Prijava za projekt podnosi se do <i>roka</i> za prijavu ovisno o datumu početka projekta (pogledajte dio C ovog Vodiča).
Kako se prijaviti?	Prijava se podnosi sukladno modalitetima za prijavu opisanim u dijelu C ovog Vodiča.

Ostali kriteriji	Zaštita i sigurnost sudionika: Prijavitelj mora jamčiti da su u sklopu projekta predviđene odgovarajuće mjere za sigurnost i zaštitu sudionika (pogledajte dio A ovog Vodiča). Unaprijed planirani posjet (UPP): Ako projekt predviđa UPP, sljedeći <i>kriteriji prihvatljivosti</i> moraju biti ispunjeni: ▪ trajanje UPP-a: najviše 2 dana (isključujući dane putovanja) ▪ broj sudionika: 1 sudionik po skupini. Broj sudionika može se povećati na 2 pod uvjetom da je jedan od sudionika mlada osoba koja sudjeluje u Razmjeni mladih ▪ program UPP-a: prijavnom obrascu se prilaže dnevni raspored UPP-a.
-------------------------	---

Kriteriji isključenja

	Podnositelj prijave prilikom potpisivanja prijave može izjaviti da nije u niti jednoj od situacija koja bi mu onemogućila primanje bespovratnih sredstava od Europske unije (molimo pogledajte dio C ovog Vodiča).
--	--

Kriteriji odabira

Financijski kapacitet	Podnositelj prijave mora dokazati da ima stabilne i dostatne izvore financiranja kako bi mogao održati svoju aktivnost tijekom cijeloga trajanja projekta te da može sudjelovati u njegovu financiranju.
Operativni kapacitet	Podnositelj prijave mora dokazati da ima potrebne sposobnosti i motivaciju kako bi predloženi projekt proveo do kraja.

Kriteriji dodjele

Projekti će se ocijeniti prema sljedećim kriterijima:

Podudaranje s ciljevima i prioritetima Programa (30%)	Relevantnost u odnosu na: ▪ opće ciljeve Programa ▪ specifične ciljeve podakcije ▪ stalne prioritete Programa ▪ godišnje prioritete utvrđene na europskoj razini i, gdje je relevantno ili određeno, na nacionalnoj razini
Kvaliteta projekta i predloženih metoda (50%)	▪ Kvaliteta nacrtaja projekta (kvaliteta <i>partnerstva</i>/aktivne uključenosti svih predlagača u projekt; kvaliteta faze pripreme; kvaliteta programa Aktivnosti; kvaliteta faze evaluacije; kvaliteta mjera za <i>zaštitu i sigurnost</i> sudionika) ▪ Kvaliteta sadržaja i metodologije projekta (tema od zajedničkog interesa i značaja za skupinu sudionika; primjena neformalnih metoda učenja; aktivna uključenost sudionika u projekt; promicanje društvenog i osobnog razvoja uključenih sudionika; interkulturalna dimenzija; europska dimenzija) ▪ Kvaliteta i vidljivost dometa projekta (<i>učinak</i>, efekt umnožavanja i nastavak; vidljivost projekta/vidljivost programa Mladi na djelu; <i>širenje i iskorištavanje rezultata</i>).
Profil sudionika i predlagača (20%)	▪ uključivanje <i>mladih s manje mogućnosti</i> ▪ broj predlagača partnera uključenih u projekt ▪ ravnoteža partnerskih skupina glede broja sudionika ▪ ravnoteža spolova ▪ samo za bilateralne Razmjene mladih: predlagač se prvi put prijavljuje ili je mala organizacija

Što još trebate znati o Razmjeni mladih?

Tko je voditelj skupine?

Voditelj skupine je odrasla osoba u pratnji mladih osoba uključenih u Razmjenu mladih kako bi se osiguralo njihovo učinkovito učenje, te njihova zaštita i sigurnost.

Youthpass

Svaka osoba koja je sudjelovala u projektu programa Mladi na djelu u okviru ove podakcije ima pravo na Youthpass potvrdu, koja opisuje i potvrđuje neformalno i informalno iskustvo učenja stečeno tijekom projekta (ishode učenja). Nadalje, Youthpass treba smatrati procesom osvješćivanja, promišljanja i dokumentiranja učenja unutar različitih faza projekta. Za više informacija o Youthpassu, pogledajte dio A ovog Vodiča, kao i Youthpass Vodič te ostale relevantne materijale na www.youthpass.eu.

Primjer Razmjene mladih

Multilateralna Razmjena mladih pod imenom „Slainte agus An Oige“ je održana u Omaghu, Sjeverna Irska, i uključivala je 40 mladih iz Irske, Litve, Područjske i Ujedinjenog Kraljevstva. Razmjena je imala cilj pružiti mladima okvir za zdravi način života, usmjeravajući se na koristi od sudjelovanja u aktivnostima na otvorenom. Program je bio kombinacija praktičnih aktivnosti gdje su mladi radili u timovima iskušavajući različite sportove, dopunjene sa radionicama usmjerenim na debatu oko prednosti sporta na tijelo. Projekt je također dopustio svakoj grupi sudionika da naprave prezentaciju o svojoj kulturi i povijesti. Naglasak programa je bio na izgradnji samopoštovanja, prihvatanju drugih ljudi, otvaranju umova, učenju o drugim kulturama i cijenjenju različitih zemalja.

Koja su pravila financiranja?

A) Podakcija 1.1 Pregled pravila financiranja

Proračun projekta mora biti sastavljen prema sljedećim pravilima financiranja:

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo dodjele	Obveze izvještavanja
Putni troškovi	Putni troškovi od kuće do mjesta održavanja projekta i povratak. Za putujuće projekte: putni troškovi od kuće do mjesta gdje Aktivnost počinje i putni troškovi od mjesta gdje Aktivnost završava do kuće. Korištenje najjeftinijih sredstava prijevoza i tarifa (avionska karta ekonomskog razreda, željeznička karta 2. razreda).	<i>Postotak stvarnih troškova</i>	70% prihvatljivih troškova	Automatski	Cjelovito pravdanje nastalih troškova, primjerak putnih karata/računa.
	Putni troškovi za Unaprijed planirani posjet (koji nije obavezan). Korištenje najjeftinijih sredstava prijevoza i tarifa (avionska karta ekonomskog razreda, željeznička karta 2. razreda).	Postotak stvarnih troškova	100% prihvatljivih troškova	Uvjetno: potreba za UPP-om i ciljevi moraju biti opravdani u prijavnom obrascu.	Cjelovito pravdanje nastalih troškova, primjerak putnih karata/računa.
Projektni troškovi	Svi troškovi izravno povezani s provedbom projekta (npr. troškovi pripremnih aktivnosti, hrana, hrana, smještaj, prostor, osiguranje, oprema i materijali, aktivnosti evaluacije i nastavka)	<i>Paušalni jedinični iznos</i>	A1.1* x broj sudionika x broj noćenja za vrijeme Aktivnosti	Automatski	Postignuća se opisuju u završnom izvješću. Izvornik liste s potpisima svih sudionika.
Iznimni troškovi	Dodatni troškovi izravno vezani za: ▪ troškovi viza i troškovi vezani za vize; ▪ doprinos troškovima smještaja i hrane za sudionike Unaprijed planiranog posjeta; ▪ troškovi vezani za mlade s manje mogućnosti i/ili posebnim potrebama (npr. posjete liječniku; zdravstvenu skrb; dodatno jezično osposobljavanje/pomoć; dodatnu pripremu; posebne prostore ili opremu; dodatnu osobu u pratnji; dodatne osobne troškove u slučaju ekonomske ugroženosti, pismeno/usmeno prevođenje)	Postotak stvarnih troškova	100% prihvatljivih troškova	Uvjetno: zahtjev za financijskom potporom za pokriće iznimnih troškova mora biti opravdan u prijavnom obrascu.	Cjelovito pravdanje nastalih troškova, primjerci računa.

B) Paušalni iznosi i paušalni jedinični iznosi (u eurima)

Paušalni iznosi i paušalni jedinični iznosi se mijenjaju prema zemlji. **Prijavitelj mora primijeniti paušalne iznose i jedinične paušalne iznose zemlje koja ugošćuje Aktivnost** (za putujuće Razmjene, prijavitelj mora koristiti iznose zemlje gdje se održava veći dio Aktivnosti). Predlagači moraju koristiti iznose u odgovarajućem redu (zemlja).

Paušalni iznosi i paušalni jedinični iznosi za podakciju 1.1 su sljedeći:

	Projektni troškovi
	A1.1
Austrija	39
Belgija	37
Bugarska	32
Cipar	32
Češka	32
Danska	40
Estonija	33
Finska	39
Francuska	37
Grčka	38
Hrvatska	35
Irska	39
Island	39
Italija	39
Latvija	34
Lihtenštajn	39
Litva	34
Luksemburg	36
Mađarska	33
Malta	37
Nizozemska	39
Norveška	40
Njemačka	33
Poljska	34
Portugal	37
Rumunjska	32
Slovačka	35
Slovenija	34
Španjolska	34
Švedska	39
Švicarska	39
Turska	32
Ujedinjeno Kraljevstvo	40

Kako se sredstva EU dijele između predlagača u projektu?

Projekti podržani kroz Razmjene mladih su transnacionalni i zasnovani su na suradnji između dva ili više predlagača.

Među predlagačima u projektu, prijavitelj igra glavnu administrativnu ulogu; podnosi prijavni obrazac u ime svih partnera i ako je projekt odobren:

- snosi financijsku i pravnu odgovornost za cijeli projekt prema Agenciji koja je dodijelila sredstva projektu;
- koordinira projekt u suradnji s ostalim predlagačima uključenim u projekt;
- prima financijsku potporu EU za projekt.

No, što se tiče provedbe projekta, svi partneri su odgovorni za izvršavanje bitnih zadataka. Stoga je od presudne važnosti da prijavitelj distribuira financijska sredstva koja dobije od programa Mladi na djelu svim predlagačima u projektu proporcionalno zadatcima koje moraju izvršiti.

Iz tog razloga, Komisija strogo preporučuje da svi predlagači uključeni u projekt u okviru programa Mladi na djelu potpišu *interni partnerski sporazum* među sobom. Takav sporazum bi trebao jasno definirati odgovornosti, zadatke i financijski doprinos za sve strane uključene u projekt.

Interni partnerski sporazum bi bio ključni instrument osiguravanja čvrstog partnerstva među predlagačima u projektu te izbjegavanja i rješavanja sukoba.

Partnerski sporazum bi stoga trebao sadržavati barem sljedeće informacije:

- naziv projekta i broj projekta za koji je prijavitelj potpisao ugovor s Agencijom koja je odobrila projekt
- nazive i kontakte svih predlagača uključenih u projekt
- uloge i odgovornosti svakog predlagača
- raspodjelu financijskih sredstava od programa Mladi na djelu (u skladu s gore navedenim odgovornostima)
- isplate i način prijenosa sredstava između predlagača
- ime i potpis predstavnika svakog predlagača.

Iako se ovakva praksa preporučuje s ciljem čuvanja interesa svih partnera u projektu, Komisija ne obvezuje predlagače da formaliziraju svoje odnose kroz pismeni sporazum niti će takav sporazum biti tražen ili nadgledan od strane Nacionalne ili Izvršne agencije koja je odobrila projekt.

Nadalje, na predlagačima je da zajednički odluče kako će raspodijeliti financijsku potporu EU i koje troškove će pokriti. U skladu s tim, tablica niže naznačuje kako bi se sredstva EU mogla raspodijeliti za podržavanje glavnih aktivnosti, u skladu s prethodnim iskustvom:

Razmjene mladih

Indikativna raspodjela sredstava dodijeljenih unutar stavke „Projektni troškovi“
(isključujući sredstva za troškove putovanja i iznimne troškove)

Kategorija zadataka	Predlagač(i) pošiljatelj(i)*	Predlagač(i) domaćin(i)**
Postotak ukupnih „projektnih troškova“	5%-15%	85%-95%

* Npr. priprema sudionika, aktivnosti i zadatci vezani za Aktivnost, praktični dogovori, osiguranje, evaluacija, širenje i iskorištavanje rezultata, administracija/komunikacija.

** Npr. hrana, smještaj, mjesto održavanja Aktivnosti, oprema, materijali/alati, lokalni prijevoz, mjere sigurnosti, evaluacija, širenje i iskorištavanje rezultata, administracija/komunikacija.

Kako razviti dobar projekt?

Tablica „Kriteriji dodjele“ u ovoj podakciji navodi kriterije prema kojima se ocjenjuje kvaliteta projekta. Ovdje su neki savjeti koji Vam mogu pomoći da razvijete dobar projekt.

Kvaliteta nacrtu projekta

- **Kvaliteta partnerstva/aktivna uključenost svih predlagača u projekt**

Glatka i učinkovita suradnja između predlagača je ključan element za uspješan razvoj projekta. Predlagači moraju pokazati sposobnost da stvore i vode jako partnerstvo aktivnim uključenjem svih partnera i sa zajedničkim ciljevima. U skladu s tim, sljedeći faktori se trebaju uzeti u obzir: razina umrežavanja, suradnja i predanost svakog predlagača projektu; profil i pozadina predlagača kada bi priroda ili cilj Aktivnosti uvjetovale posjedovanje određenih kvalifikacija; jasna i zajednički donešena definicija uloga i zadataka svakog predlagača uključenog u projekt; mogućnost partnerstva da osigura učinkovitu provedbu te nastavak i širenje rezultata postignutih kroz Aktivnost. Predlagačima se preporučuje da potpišu interni partnerski sporazum među njima. Takav sporazum bi imao za svrhu jasno definiranje odgovornosti, zadataka i financijskih doprinosa svih strana uključenih u projekt.

- **Kvaliteta faze pripreme**

Faza pripreme je od presudne važnosti za uspjeh Razmjene mladih. Tijekom te faze, predlagači i sudionici se trebaju složiti oko zajedničke teme Razmjene mladih. Trebaju razmisliti o podjeli zadataka, programu aktivnosti, metodama rada, profilu sudionika, praktičnim dogovorima (mjesto održavanja, prijevozi, smještaj, materijali, jezična podrška). Faza pripreme nadalje treba poboljšati uključenost sudionika u Razmjenu mladih i pripremiti ih za interkulturalne susrete s drugim mladima iz različitih pozadina i kultura. Savjet je da skupine pošiljatelji sudjeluju u Unaprijed planiranom posjetu kod skupine domaćina.

- **Kvaliteta programa Aktivnosti**

Program Aktivnosti mora biti jasno definiran, realističan, uravnotežen i povezan s ciljevima projekta i programom Mladi na djelu te nuditi mogućnosti za učenje uključenim sudionicima. Program treba koristiti raznolike metode rada i biti prilagođen profilu sudionika kako bi se osigurali najbolji mogući ishodi učenja.

- **Kvaliteta faze evaluacije**

Kako bi se projekt i njegovi rezultati napravili održivijima, od predlagača i sudionika se očekuje da izvrše proces završne evaluacije. Završna evaluacija treba omogućiti procjenu ostvarenja ciljeva projekta te ostvarenja očekivanja predlagača i sudionika. Evaluacija također treba naglasiti rezultate učenja uključenih pojedinaca i predlagača. Osim završne evaluacije, potiču se evaluacije prije, za vrijeme i nakon Aktivnosti kako bi se osiguralo glatko provođenje Aktivnosti. Evaluacija prije Aktivnosti treba omogućiti predlagačima da prilagode nacrt projekta, dok su postojane evaluacije važne kako bi se dobile povratne informacije od sudionika i kako bi se program Aktivnosti mogao prilagoditi u skladu s tim.

- **Kvaliteta mjera za zaštitu i sigurnost sudionika**

Bez obzira na obveze vezane za policu osiguranja za sve sudionike i dopuštenje roditelja za maloljetne sudionike (pogledajte dio A ovog Vodiča), tijekom planiranja i faze pripreme predlagači se trebaju pozabaviti pitanjem zaštite i sigurnosti sudionika i usmjeriti se na zakonodavstvo, politike i prakse koje se mogu razlikovati od zemlje do zemlje. Predlagači moraju osigurati da pitanja rizika i zaštite mladih ljudi budu spomenuta u projektu. Dovoljan broj voditelja skupina mora biti prisutan kako bi se omogućilo mladima da dijele svoja iskustva učenja u razumno sigurnom i zaštićenom okolišu. Kada oba spola sudjeluju u projektu, poželjno je da grupa voditelja bude oba spola. Savjetuje se imati spremne procedure za slučaj nužde (npr. danonoćne kontakte za zemlju porijekla i zemlju domaćina, fond za slučaj nužde, rezervni plan, pribor za prvu pomoć, barem jednog voditelja skupine koji je osposobljen za pružanje prve pomoći, kontakti hitnih službi, procedura za širenje povjerljivih informacija, itd.). Također je korisno napraviti zajednički „pravilnik o ponašanju“, koji će pomoći i voditeljima skupina i sudionicima da poštuju zajednički postavljene standarde ponašanja (npr. korištenje alkohola, pušenje, itd.). U isto vrijeme voditelji se potiče da imaju zajedničko razumijevanje i stavove o određenim stvarima – pogotovo u hitnim situacijama. Daljnje praktične informacije i liste provjera se mogu pronaći u Vodiču o rizicima i zaštiti mladih (pogledajte Prilog III ovog Vodiča).

Kvaliteta sadržaja i metodologije projekta

- **Tema od zajedničkog interesa i značaja za grupu sudionika**

Projekt treba imati jasan tematski koncept, kojeg sudionici žele zajednički istražiti. Odabrana tema treba biti zajednički odabrana i odražavati interese i potrebe sudionika. Tema mora biti prenesena u konkretne svakodnevne aktivnosti Razmjene mladih.

- **Metode neformalnog učenja primjenjene u projektu**

Projekt treba voditi k usvajanju/poboljšanju sposobnosti (znanja, vještine i stavovi) koji vode prema osobnom, društveno-obrazovnom i profesionalnom razvoju svih uključenih sudionika i predlagača. To se postiže neformalnim i informalnim učenjem. Može se koristiti široki spektar metoda i tehnika neformalnog učenja (radionice, simulacije, aktivnosti na otvorenom, igrice za probijanje leda, okrugli stolovi, itd.) kako bi se oslovile različite potrebe sudionika i željeni rezultati. Projekt treba biti zasnovan na procesu učenja koji stimulira kreativnost, aktivno sudjelovanje i inicijativu (poduzetnički duh). Takav proces učenja treba biti planiran i analiziran kroz cijelu Razmjenu mladih: sudionicima se treba dati mogućnost za promišljanje o iskustvu i ishodima učenja.

- **Aktivna uključenost sudionika u projekt**

Sudionici trebaju imati što aktivniju ulogu u provedbi projekta; dnevni program Aktivnosti i radne metode trebaju uključivati sudionike što je više moguće i aktivirati proces učenja. Sudionici trebaju biti aktivno uključeni i u faze pripreme i evaluacije projekta. Mladi trebaju biti sposobni istražiti različite teme na jednakoj osnovi, bez obzira na njihove jezične ili druge vještine.

- **Promicanje društvenog i osobnog razvoja sudionika**

Projekt treba omogućiti sudionicima da steknu samopouzdanje kada su suočeni s novim iskustvima, stavovima i ponašanjima; da steknu ili razviju vještine, sposobnosti i znanja koja doprinose društvenom i osobnom razvoju. Predlagači trebaju obratiti posebnu pozornost na procese učenja koji su započeti tijekom svake faze projekta.

- **Interkulturalna dimenzija**

Razmjena mladih treba poboljšati pozitivnu osviještenost mladih o drugim kulturama i potaknuti dijalog i interkulturalne susrete s mladima iz drugih pozadina i kultura. Također treba pomoći sprječavanju i borbi protiv predrasuda, rasizma i svih drugih stavova koji vode k isključenosti. Projekti trebaju razviti osjećaj tolerancije i razumijevanja raznolikosti.

- **Europska dimenzija**

Razmjena mladih treba doprinijeti procesu obrazovanja mladih i povećati njihovu osviještenost o europskom/međunarodnom kontekstu u kojem žive. Europska dimenzija projekta se može odražavati kroz sljedeće karakteristike:

- projekt njeguje osjećaj europskog građanstva među mladima i pomaže im da razumiju njihovu ulogu kao dijela sadašnjosti i budućnosti Europe
- projekt odražava zajednički interes europskog društva, kao npr. rasizam, ksenofobija, antisemitizam, zloupotreba droga
- tema projekta je povezana s tematikom EU, kao npr. proširenje EU, uloge i aktivnosti europskih institucija, djelovanje EU u stvarima koje se tiču mladih
- projekt raspravlja osnovna načela EU, tj. načela slobode, demokracije, poštovanja ljudskih prava i osnovnih sloboda, i vladavinu prava.

Kvaliteta i vidljivost dometa projekta

- **Učinak, efekt umnožavanja i nastavak**

Učinak Razmjene mladih se ne treba ograničavati samo na sudionike u Aktivnosti. Predlagači trebaju pokušati, koliko god je to moguće, uključiti druge ljude (iz susjedstva, okoline, itd.) u projektne aktivnosti.

Projekt treba biti dio dugoročnije perspektive, planirane s ciljem postizanja efekta umnožavanja i održivog učinka. Umnožavanje se postiže naprimjer uvjeravajući druge da koriste rezultate Razmjene mladih u novom kontekstu. Predlagači trebaju identificirati moguće ciljne skupine koje mogu djelovati kao *multiplikatori* (mlade, osobe koje rade s mladima, medije, političke vođe, donositelje odluka) kako bi se proširili ciljevi i rezultati projekta. Važna dimenzija učinka projekta se odnosi na ishode učenja; učenje se u Razmjenama mladih događa na različitim razinama i kod svih uključenih strana. Naprimjer, sudionici stječu nove sposobnosti, kao npr. društvene i građanske sposobnosti, učenje o učenju, samostalnost i odgovornost, vještine komuniciranja i stranih jezika, itd. (nadalje, voditelji rada s mladima stječu vještine vezane za njihov profesionalni razvoj, predlagači i lokalne zajednice razvijaju kapacitete i razvijaju mreže širom Europe). U skladu s tim, predlagači trebaju uspostaviti mjere koje čine ishode učenja u okviru projekta vidljivima. Za priznavanje i vrednovanje tih ishoda učenja preporučljivo je koristiti Youthpass i srodne procese promišljanja o učenju.

Nadalje, od predlagača i sudionika se traži da sistematski razmišljaju o mogućim mjerama za osiguranje nastavka Razmjene mladih. Da li će Razmjena mladih biti recipročna? Može li novi predlagač biti uključen u sljedeću Razmjenu mladih? Kako se može nastaviti diskusija o tematskom konceptu i koji bi mogli biti sljedeći koraci? Da li je izvedivo planirati i izvršiti nove projekte u okviru drugih Akcija programa Mladi na djelu?

- **Vidljivost projekta / programa Mladi na djelu**

Predlagači trebaju zajednički promisliti o mjerama za poboljšanje vidljivosti projekta i općenito programa Mladi na djelu. Kreativnost predlagača i sudionika nudi dodatne mogućnosti za širenje informacija o Razmjeni mladih, kao i o mogućnostima koje nudi program Mladi na djelu. Vidljivost i mjere za osiguranje vidljivosti se uglavnom događaju prije i tijekom provedbe Razmjene mladih. Takve mjere se mogu podijeliti u dvije široke kategorije:

- Vidljivost projekta

Predlagači i sudionici trebaju „oglašavati“ projekt – kao i njegove ciljeve – i proširiti „poruku mladih“ tijekom provedbe projekta. Kako bi se podigla svijest o projektu mogu na primjer razviti informativne materijale; poslati informacije elektroničkom poštom ili SMS-om; pripremiti postere, naljepnice, promotivne materijale (majice, kape, olovke, itd.); pozvati novinare da promatraju; izdati objave za medije ili pisati članke za lokalne novine, mrežne stranice ili biltene; stvoriti elektroničke grupe, mrežne stranice, foto galerije ili blogove, itd.

- Vidljivost programa Mladi na djelu

Osim korištenja službenog logotipa Programa (pogledajte dio C ovog Vodiča), svaki projekt također treba biti multiplikator za Program kako bi se podigla osviještenost o mogućnostima koje Program nudi mladima i osobama koje rade s mladima u Europi i šire. Predlagače se poziva da uključe informacije o Programu (npr. informacije o Akcijama Programa, ili ciljevima i glavnim značajkama, ciljnim skupinama, itd.) u svim mjerama poduzetim za povećanje vidljivosti projekta (pogledajte gore navedene primjere). Predlagači mogu uključiti informativne događaje ili radionice u program Aktivnosti Razmjene mladih. Također mogu planirati sudjelovanje u događajima (seminarima, konferencijama, debatama) organiziranim na različitim razinama (lokalna, regionalna, nacionalna, međunarodna).

- **Širenje i iskorištavanje rezultata**

Svaki predlagač treba predvidjeti mjere širenja i iskorištavanja rezultata Razmjene mladih, uključujući ishode učenja na korist svih uključenih strana. Mjere širenja i iskorištavanja rezultata imaju isti format kao i mjere vidljivosti navedene u gornjoj sekciji; glavna razlika je da su mjere širenja i iskorištavanja usmjerene na rezultate projekta, a ne toliko na Aktivnost i ciljeve. Zbog toga se mjere širenja i iskorištavanja događaju uglavnom nakon održavanja Razmjene mladih. Širenje rezultata projekta može značiti i samo „širenje riječi“ o projektu među prijateljima, vršnjacima ili drugim ciljanim skupinama. Drugi primjeri širenja i iskorištavanja rezultata su organiziranje javnih događanja (prezentacije, konferencije, radionice ...); stvaranje audiovizualnih proizvoda (CD-ROM, DVD ...); ostvarivanje dugoročne suradnje s medijima (niz radijskih/televizijskih/tiskanih doprinosa, intervjui, sudjelovanje u raznim radijskim ili televizijskim programima ...); razvijanje informativnih materijala (bilteni, brošure, knjižice, priručnici dobre prakse ...); stvaranje mrežnog portala itd.

Podakcija 1.2 – Inicijative mladih

Ciljevi

Ova podakcija podržava projekte u kojima mladi sudjeluju aktivno i izravno u nacionalnim ili transnacionalnim aktivnostima koje su sami osmislili i u kojima imaju ključne uloge, s ciljem razvoja njihove inicijative, poduzetnosti i kreativnosti.

Inicijative mladih omogućuju velikom broju mladih da budu inovativni, kreativni i poduzetni u svom svakodnevnom životu i da se izjasne o svojim lokalnim potrebama i interesima, ali također i o glavnim svjetskim pitanjima. Mladi mogu isprobati ideje inicirajući, postavljajući i izvršavajući vlastiti projekt koji utječe na različita područja života. Inicijative mladih mogu također voditi samozapošljavanju, uspostavljanju udruga, nevladinih organizacija ili drugih tijela aktivnih u području društvene ekonomije i neprofitnog sektora.

Što je Inicijativa mladih?

Inicijativa mladih je projekt koji su mladi inicirali, pripremili i izvršili. Daje mladima priliku da isprobaju ideje kroz inicijative, koje im daju priliku da budu izravno i aktivno uključeni u planiranje i provedbu projekata. Sudjelovanje u Inicijativi mladih je važno iskustvo neformalnog učenja. Kroz provedbu Inicijative mladih, mladi imaju mogućnost raspravljati o odabranoj temi u europskom kontekstu, promišljati o toj temi te na taj način doprinijeti stvaranju Europe i osjećati se građanima Europe.

Projekt Inicijative mladih ima tri faze:

- planiranje i priprema
- provedba Aktivnosti
- evaluacija (uključujući razmišljanje o mogućem *nastavku*).

Načela i prakse neformalnog učenja se odražavaju kroz cijeli projekt.

Inicijativa mladih može biti:

- nacionalna: projekti dizajnirani na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini i razvijene od strane jedne skupine u zemlji u kojoj borave
- transnacionalna: umrežavanje inicijativa mladih koje su zajednički izvedene od strane dvije ili više skupina iz različitih zemalja. Aktivnosti u transnacionalnim Inicijativama mladih su osmišljene kao projekti suradnje između lokalnih inicijativa mladih iz različitih zemalja gdje svaki partner radi za dobrobit svoje lokalne zajednice. Suradnja s međunarodnim partnerima u transnacionalnoj Inicijativi mladih je zasnovana na sličnim potrebama ili interesima, s ciljem dijeljenja i učenja iz prakse ostalih skupina.

Koji kriteriji se koriste za procjenu Inicijative mladih?

Kriteriji prihvatljivosti

Prihvatljivi predlagači	Svaki predlagač mora biti: ▪ neprofitna/nevladina organizacija; ili ▪ <i>neformalna skupina mladih</i> (Podsjetnik: u slučaju neformalne skupine jedan od članova skupine preuzima ulogu predstavnika i snosi odgovornost u ime skupine). Svaki predlagač mora biti iz programske zemlje i mora potpisati Preliminarni sporazum uključen u prijavni obrazac.
Broj predlagača	Nacionalna Inicijativa mladih: samo jedan predlagač. Transnacionalna Inicijativa mladih: barem dva predlagača iz različitih programskih zemalja, od kojih je najmanje jedan iz zemlje članice EU.
Prihvatljivi sudionici	Mladi u dobi od 18 do 30 godina koji <i>zakonito borave</i> u nekoj od Programskih zemalja. Mladi ispod 18 godina (u dobi od 15 do 17) mogu biti uključeni ukoliko su u pratnji <i>mentora</i> (eng. „coach“). Ne postoji dobna granica ili obavezno zemljopisno podrijetlo mentora.

Broj sudionika	Nacionalna Inicijativa mladih: ne postoji ograničenje broja sudionika. Projekt mora uključivati jednu grupu od najmanje 4 mlada sudionika. Transnacionalna Inicijativa mladih: ne postoji ograničenje broja sudionika. Projekt mora uključivati najmanje 8 mladih sudionika.
Sastav nacionalnih skupina sudionika	Nacionalna Inicijativa mladih: najmanje 4 sudionika u skupini. Transnacionalna Inicijativa mladih: najmanje 4 sudionika po skupini.
Mjesto/a održavanja Aktivnosti	Nacionalna Inicijativa mladih: Aktivnost se mora održati u zemlji predlagачa. Transnacionalna Inicijativa mladih: Aktivnost se mora održati u zemlji/ama jednog ili više predlagачa.
Trajanje projekta	Između 3 i 18 mjeseci.
Trajanje Aktivnosti	Ne postoji određeno trajanje Aktivnosti.
Program Aktivnosti	<i>Prijavnom obrascu</i> treba priložiti pregled Aktivnosti.
Tko se može prijaviti?	Sve prijave: predlagач koji se želi prijaviti mora biti <i>pravno uspostavljen</i> u svojoj zemlji. U slučaju neformalne skupine jedan od članova skupine u njeno ime preuzima ulogu predstavnika i snosi odgovornost za podnošenje prijave svojoj Nacionalnoj agenciji te za potpisivanje <i>sporazuma</i> o dodjeli bespovratnih sredstava⁸. Nacionalna Inicijativa mladih: predlagач se prijavljuje svojoj Nacionalnoj agenciji. Transnacionalna Inicijativa mladih: jedan od predlagачa preuzima ulogu koordinatora i prijavljuje se svojoj Nacionalnoj agenciji za cijeli projekt u ime svih predlagачa.
Gdje se prijaviti?	Prijave se podnose Nacionalnoj agenciji u zemlji u kojoj je prijavitelj uspostavljen.
Kada se prijaviti?	Projekt se podnosi za <i>rok</i> za prijavu koji odgovara datumu početka projekta (pogledajte dio C ovog Vodiča).
Kako se prijaviti?	Prijava se podnosi sukladno modalitetima za prijavu opisanim u dijelu C ovog Vodiča.
Ostali kriteriji	Zaštita i sigurnost sudionika: Podnositelj prijave mora jamčiti da su u sklopu projekta predviđene odgovarajuće mjere za sigurnost i zaštitu sudionika (pogledajte dio A ovoga Vodiča). Unaprijed planirani posjet (UPP) (samo za Transnacionalne Inicijative mladih): Ako projekt predviđa UPP, sljedeći <i>kriteriji prihvatljivosti</i> moraju biti ispunjeni: ▪ trajanje UPP-a: najviše 2 dana (isključujući dane putovanja) ▪ broj sudionika: do 2 sudionika po skupini. Jedan od sudionika može biti mentor ▪ program UPP-a: prijavnom obrascu se prilaže dnevni raspored UPP-a.

Kriteriji isključenja

	Podnositelj prijave prilikom potpisivanja prijave može izjaviti da nije u niti jednoj od situacija koja bi mu onemogućila primanje bespovratnih sredstava od Europske unije (molimo pogledajte dio C ovog Vodiča).
--	--

Kriteriji odabira

Financijski kapacitet	Podnositelj prijave mora dokazati da ima stabilne i dostatne izvore financiranja kako bi mogao održati svoju aktivnost tijekom cijeloga trajanja projekta te da može sudjelovati u njegovu financiranju.
Operativni kapacitet	Podnositelj prijave mora dokazati da ima potrebne sposobnosti i motivaciju kako bi predloženi projekt proveo do kraja.

⁸ U slučaju neformalnih skupina koje uključuju sudionike od 15 do 17 godina, barem jedan član skupine mora biti u dobi od 18 do 30 godina; on/a preuzima ulogu zakonskog zastupnika cijele skupine. Mentori ne mogu preuzeti ulogu zakonskih zastupnika zbog njihove uloge kao osoba za podršku

Kriteriji dodjele

Projekti će se ocijeniti prema sljedećim kriterijima:

Podudaranje s ciljevima i prioritetima Programa (30%)	Relevantnost u odnosu na: ▪ opće ciljeve Programa ▪ specifične ciljeve podakcije ▪ stalne prioritete Programa ▪ godišnje prioritete utvrđene na europskoj razini i, gdje je relevantno ili određeno, na nacionalnoj razini.
Kvaliteta projekta i predloženih metoda (50%)	▪ Kvaliteta nacrtu projekta (kvaliteta faze pripreme, kvaliteta programa Aktivnosti; kvaliteta faze evaluacije; samo za Transnacionalne inicijative mladih: kvaliteta <i>partnerstva</i>/aktivne uključenosti svih predlagača u projekt) ▪ Kvaliteta sadržaja i metodologije projekta (tema projekta; inovacija i kreativnost, poduzetništvo i zapošljivost; aktivna uključenost sudionika u projekt; promicanje društvenog i osobnog razvoja uključenih sudionika; europska dimenzija; posebice za Transnacionalne inicijative mladih: interkulturalna dimenzija) ▪ Kvaliteta i vidljivost dometa projekta (<i>učinak</i>, efekt umnožavanja i nastavak; vidljivost projekta/vidljivost programa Mladi na djelu; <i>širenje i iskorištavanje rezultata</i>).
Profil sudionika i predlagača (20%)	▪ uključivanje <i>mladih s manje mogućnosti</i> ▪ ravnoteža spolova ▪ predlagači koji prvi puta prijavljuju projekt.

Što još trebate znati o Inicijativi mladih?

Tko je mentor?

Mentor je resursna osoba koja ima iskustva u radu s mladima i/ili Inicijativama mladih te može pratiti skupine mladih, facilitirati proces učenja i podupirati njihovo sudjelovanje. On(a) igra različite uloge zavisno od potreba dane grupe mladih.

Mentorstvo je partnerstvo s mladima u kreativnom procesu koji potiče na razmišljanje i inspirira mlade da iskoriste u cjelosti svoj osobni potencijal. Mentorstvo daje priznanje mladima kao stručnjacima u projektu i polazi od uvjerenja da je svaka mlada osoba kreativna, snalažljiva i cjelovita. Mentor bi stoga trebao slušati mlade, promatrati ih i prilagođavati svoj pristup njihovim potrebama. Mentor treba: otkriti, pojasniti i prilagoditi se onome što mladi žele postići; potaknuti mlade na samootkrivanje; izvući rješenja i strategije koje potječu od samih mladih; te držati mlade odgovornima za ono što rade.

Mentor ostaje izvan Inicijative mladih, ali podupire skupinu mladih u pripremi, provedbi i evaluaciji njihovog projekta zavisno od potreba grupe. Mentori podupiru kvalitetu procesa učenja i pružaju kontinuirano partnerstvo stvoreno s ciljem pomaganja skupinama ili pojedincima da dođu do ispunjavajućih rezultata u svojim projektima.

Mentori mogu biti volonteri ili profesionalci, voditelji mladih, organizacija mladih ili klubova mladih, zaposlenici klubova mladih, javnih ustanova ili službi za mlade itd., no moraju biti upoznati s općim načelima procesa mentorstva i slijediti ih.

Mentori također mogu biti osobe podrške ili vodiči projekta koje pruža Nacionalna agencija i koji se sastaju sa skupinom mladih nekoliko puta tijekom razvoja projekta, obično na početku, u sredini i na kraju procesa.

Mladi koji su već sudjelovali u projektu Inicijative mladih mogu biti potaknuti da iskoriste vještine koje su stekli tijekom procesa kako bi pomogli drugim skupinama mladih; dakle oni mogu djelovati kao resursne osobe preuzimajući ulogu vršnjačkog voditelja. Vršnjačko vođenje, tj. podržavanje vršnjaka ili kolega iste dobi, je važan alat u Inicijativama mladih kako bi se razvili učinkoviti sustavi vođenja na lokalnoj razini.

Nacionalne agencije mogu dogovoriti sastanke između potencijalnih i bivših korisnika Inicijativa mladih, kako bi olakšali razvoj sustava vršnjačkog vođenja. Za informacije o mentorstvu unutar Inicijativa mladih, savjetujte se s vašom Nacionalnom agencijom.

Tko nije mentor?

- voditelj(ica) projekta

- konzultant(ica)/savjetnik(ca)
- član skupine koja provodi projekt
- profesionalni trener/stručnjak koji samo pruža samo tehničku podršku u određenom području. Ta podrška može biti pružena kroz troškove Aktivnosti.
- zakonski zastupnik projekta.

Youthpass

Svaka osoba koja je sudjelovala u projektu programa Mladi na djelu u okviru ove podakcije ima pravo na Youthpass potvrdu, koja opisuje i potvrđuje neformalno i informalno iskustvo učenja stečeno tijekom projekta (ishode učenja). Nadalje, Youthpass treba smatrati procesom osvješćivanja, promišljanja i dokumentiranja učenja unutar različitih faza projekta. Za više informacija o Youthpassu, pogledajte dio A ovog Vodiča, kao i Youthpass Vodič te ostale relevantne materijale na www.youthpass.eu.

Primjer nacionalne Inicijative mladih

Dvanaest mladih iz Turske je razvilo projekt s ciljem davanja osnovnih računalnih vještina djeci koja su primorana raditi na ulicama. Skupina je surađivala s lokalnom udrugom koja redovno radi s tom djecom. Razgovarajući s djecom, skupina je bila upućena u njihovu situaciju i pitala ih je što bi htjeli raditi; tu je rođena ideja računalnog osposobljavanja. Kako bi nacionalnoj Inicijativi mladih dali europsku dimenziju, mladi i djeca su, dok su učili raditi na računalu, istraživali o situaciji djece u sličnoj situaciji u ostalim europskim zemljama. Skupina je sakupile te informacije, podijelila pronađeno i raspravila o sličnostima i razlikama u situaciji djece koja su primorana biti na ulici u europskim zemljama. Program računalnog osposobljavanja je trajao 3 mjeseca i projekt je dosegao oko 70 djece.

„Najvažnija stvar na osobnoj razini je da mi je projekt omogućio da radim što hoću! Znate, dirnula me situacija te ulične djece. Htio sam učiniti nešto! Možeš im prići i dobiti ideju o njihovoj stvarnosti, ali treba ti okvir da bi stvarno mogao raditi s njima, i to je što nam je projekt Inicijative mladih omogućio! Kontakt s lokalnim centrom mladih i udrugom koja je surađivala s nama su bili važni i pomogli su u projektu. Organizirali smo razne društvene aktivnosti, koje su djeci dale priliku da se osjećaju manje isključenima. Imali smo dojam da smo im uspjeli pomoći, da su naučili nešto korisno i praktično i uz to uživali u iskustvu. Također, svi smo uspjeli razviti osjećaj solidarnosti u europskom kontekstu, budući da su nam se horizonti proširili do te mjere da sada znamo što se događa u ostalim europskim zemljama. Djeca su čak izrazila želju za upoznavanjem djece iz drugih zemalja te stoga planiramo transnacionalnu Inicijativu mladih s partnerima iz susjedne zemlje u kojoj će mladi imati priliku upoznati se međusobno.“ (turski član skupine)

Primjer transnacionalne Inicijative mladih

„Misija Europa“ je transnacionalna Inicijativa mladih koju je pokrenulo 18 mladih iz Belgije, Njemačke i Luksemburga s ciljem poticanja mladih da postanu politički aktivni građani. Projekt se održao u Ypresu (Belgija), Berlinu (Njemačka) i gradu Luxembourg (Luksemburg). Sudionici su sudjelovali u debatama, raspravama i radionicama povezanim s europskim pitanjima. Metodologija projekta je bila vršnjačka edukacija, ne samo kroz pasivno upijanje znanja kroz predavanja, već i kroz pružanja prilike sudionicima da se aktivno uključe kroz rasprave i debate.

Ciljevi projekta „Misija Europa“ su bili poboljšati osviještenost o EU, stvoriti prekogranične veze i kulturno razumijevanje kako bi sudionici postali aktivno uključene i tolerantne mlade osobe te kako bi im se dale vještine potrebne u globaliziranom svijetu. Projekt je doprinio stvaranju društveno osviještene, otvorene i vješte buduće generacije.

Koja su pravila financiranja?

A) Podakcija 1.2 Pregled pravila financiranja

Proračun predloženog projekta mora biti sastavljen u skladu sa sljedećim pravilima financiranja:

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo dodjele	Obveze izvještavanja
Projektni troškovi (za Transnacionalne Inicijative mladih)	Svi troškovi izravno povezani s provedbom projekta (priprema – uključuje doprinos za smještaj i hranu sudionika Unaprijed planiranog posjeta, provedba aktivnosti, evaluacija, aktivnosti širenja i iskorištavanja rezultata te nastavak).	<i>Paušal</i>	A1.2 * (osim ako prijavitelj ne zatraži manji iznos)	Automatski pod uvjetom da se poštuje dosljednost s izračunom troškova.	Postignuća se opisuju u <i>završnom izvješću</i> . Izvornik liste s potpisima svih sudionika.
Projektni troškovi (za Nacionalne Inicijative mladih)	Svi troškovi izravno povezani s provedbom projekta (priprema, provedba aktivnosti, evaluacija, aktivnosti širenja i iskorištavanja rezultata te nastavak).	Paušal	B1.2 * (osim ako prijavitelj ne zatraži manji iznos)	Automatski pod uvjetom da se poštuje dosljednost s izračunom troškova.	Postignuća se opisuju u završnom izvješću. Izvornik liste s potpisima svih sudionika.
Troškovi vezani za mentora	Svi troškovi izravno povezani s uključenjem mentora u projekt (ako je potrebno), isključujući međunarodne putne troškove.	Paušal	C1.2 * (osim ako prijavitelj ne zatraži manji iznos)	Automatski za projekte koji uključuju sudionike mlađe od 18 godina; uvjetno za sve ostale projekte. U oba slučaja podrška koju će mentor pružiti skupini mora biti jasno navedena u prijavnom obrascu.	Postignuća se opisuju u završnom izvješću.
Putni troškovi (samo za Transnacionalne Inicijative mladih)	Putni troškovi, za sudionike i mentora, od kuće do mjesta održavanja projekta i povratak. Korištenje najjeftinijih sredstava prijevoza i tarifa (avionska karta ekonomskog razreda, željeznička karta 2. razreda).	Postotak stvarnih troškova	70% prihvatljivih troškova	Automatski	Cjelovito pravdanje nastalih troškova, primjerak putnih karata/računa.
	Putni troškovi za Unaprijed planirani posjet (koji nije obavezan). Korištenje najjeftinijih sredstava prijevoza i tarifa (avionska karta ekonomskog razreda, željeznička karta 2. razreda).	Postotak stvarnih troškova	100% prihvatljivih troškova	Uvjetno: potrebu i ciljeve Unaprijed planiranog posjeta treba opravdati u prijavnom obrascu.	Cjelovito pravdanje nastalih troškova, primjerak putnih karata/računa.

B) Paušalni iznosi i paušalni jedinični iznosi (u eurima)

Paušalni iznosi i paušalni jedinični iznosi se mijenjaju prema zemlji. **Prijavitelj mora primijeniti paušalne iznose i jedinične paušalne iznose zemlje gdje se održava Aktivnost** (za transnacionalne Inicijative mladih, prijavitelj mora primijeniti paušalne i paušalne jedinične iznose zemlje gdje se održava najveći dio Aktivnosti). Iznosi po zemljama se mogu pronaći u tablici B) dolje. Predlagači moraju koristiti iznose u odgovarajućim stupcima (A, B, C...) i redovima (zemlja).

Paušalni iznosi i paušalni jedinični iznosi za podakciju 1.2 su sljedeći:

	Projektni troškovi (Transnacionalna In.ml.)	Projektni troškovi (Nacionalna In.ml.)	Troškovi vezani za mentora
	A1.2	B1.2	C1.2
Austrija	8.300	5.700	1.050
Belgija	8.000	5.500	1.000
Bugarska	6.100	4.200	750
Cipar	7.500	5.200	950
Češka	7.200	5.000	900
Danska	10.000	6.900	1.250
Estonija	6.900	4.700	850
Finska	8.900	6.100	1.100
Francuska	9.000	6.200	1.100
Grčka	7.600	5.300	950
Hrvatska	7.700	5.300	950
Mađarska	6.700	4.600	850
Irska	8.800	6.000	1.100
Island	9.200	6.300	1.150
Italija	8.700	6.000	1.100
Latvija	6.800	4.600	850
Lihtenštajn	9.100	6.200	1.150
Litva	6.700	4.600	850
Luksemburg	8.000	5.500	1.000
Malta	7.500	5.200	950
Nizozemska	8.500	5.900	1.050
Norveška	10.100	6.900	1.250
Njemačka	8.000	5.500	1.000
Poljska	6.800	4.600	850
Portugal	7.600	5.200	950
Rumunjska	6.100	4.200	750
Slovačka	7.400	5.100	900
Slovenija	7.300	5.000	900
Španjolska	8.100	5.600	1.000
Švedska	8.800	6.000	1.100
Švicarska	9.800	6.700	1.200
Turska	6.100	4.200	750
Ujedinjeno Kraljevstvo	10.100	6.900	1.250

Kako razviti dobar projekt?

Tablica „Kriteriji dodjele“ u ovoj podakciji navodi kriterije prema kojima se ocjenjuje kvaliteta projekta. Ovdje su neki savjeti koji Vam mogu pomoći da razvijete dobar projekt.

Kvaliteta nacrtu projekta

- **Kvaliteta faze pripreme**

Faza pripreme je od presudne važnosti za uspjeh Inicijative mladih. Tijekom te faze, grupa mladih se treba složiti oko zajedničke teme odgovarajuće za samu grupu i za lokalnu zajednicu. Trebaju stvoriti dobro strukturiran program i raspored Aktivnosti, metode rada i koristi koje će lokalna zajednica imati od njihovog projekta. Iako je važno da projektom upravljaju i da ga izvrše mladi, tijekom faze pripreme mentor može pomoći skupini mladih. Također je na grupi mladih definiranje uloge svakog člana grupe (npr. identificiranje koordinatora, podjela zaduženja itd.).

- **Kvaliteta programa Aktivnosti**

Program Aktivnosti mora biti jasno definiran, realističan, uravnotežen i povezan s ciljevima projekta i programom Mladi na djelu te nuditi mogućnosti za učenje uključenim sudionicima. Program treba koristiti raznolike metode rada i biti prilagođen profilu sudionika kako bi se osigurali najbolji mogući ishodi učenja.

- **Kvaliteta faze evaluacije**

Kako bi se projekt i njegovi rezultati napravili održivijima, od skupine/a se očekuje da izvrši/e proces završne evaluacije. Završna evaluacija treba omogućiti procjenu ostvarenja ciljeva projekta te ostvarenja očekivanja skupine/a i ostalih sudionika. Evaluacija također treba naglasiti rezultate učenja uključenih pojedinaca i predlagača.

Osim završne evaluacije, potiču se evaluacije prije, za vrijeme i nakon Aktivnosti kako bi se osiguralo glatko provođenje Aktivnosti. Evaluacija prije Aktivnosti treba omogućiti skupini/ama da prilagodi/e nacrt projekta, dok su postojane evaluacije važne kako bi se dobile povratne informacije od onih koji su uključeni u Inicijativu mladih i kako bi se program Aktivnosti mogao prilagoditi u skladu s tim.

- **Kvaliteta partnerstva/aktivna uključenost svih predlagača u projekt (samo za Transnacionalne Inicijative mladih)**

Glatka i učinkovita suradnja između predlagača je ključan element za uspješan razvoj projekta. Predlagači moraju pokazati sposobnost da stvore i vode jako partnerstvo aktivnim uključenjem svih partnera i sa zajedničkim ciljevima. U skladu s tim, sljedeći faktori se trebaju uzeti u obzir: razina umrežavanja, suradnja i predanost svakog predlagača projektu; jasna i zajednički donešena definicija uloga i zadataka svakog predlagača uključenog u projekt; mogućnost partnerstva da osigura učinkovitu provedbu te nastavak i širenje rezultata postignutih kroz Aktivnost. Predlagačima se preporučuje da potpišu interni partnerski sporazum među njima. Takav sporazum bi imao za svrhu jasno definiranje odgovornosti, zadataka i financijskih doprinosa svih strana uključenih u projekt.

Kvaliteta sadržaja i metodologije projekta

- **Tema projekta**

Projekt treba imati jasno određenu tematiku koju članovi skupine žele istražiti zajedno. Oko odabrane teme se trebaju složiti svi zajedno i ona treba odražavati interese i potrebe sudionika. Primjeri mogućih tema za projekte su umjetnost i kultura, društvena isključenost, okoliš, zaštita baštine, informiranje mladih, europska osviještenost, ruralni/urbani razvoj, politike prema mladima, zdravlje, mjere protiv delinkvencije, antirasizam/ksenofobija, invaliditet, pomoć starijim osobama, beskućništvo, migranti, jednake mogućnosti, vršnjačka edukacija, nezaposlenost, sport, slobodno vrijeme, mediji i komunikacije, itd. Tema mora biti prevedena u konkretne dnevne aktivnosti Inicijative mladih.

- **Inovativna kreativnost i poduzetništvo**

U kontekstu Inicijative mladih naglasak je na promicanju inovativnih elemenata projekta. Ti inovativni aspekti mogu biti povezani sa sadržajem i ciljevima Aktivnosti, uključivanjem predlagača iz različitih pozadina, kreativnim i neistraženim načinom rješavanja problema lokalne zajednice, eksperimentiranjem s novim metodologijama i oblicima projekata ili širenjem rezultata projekta. Inicijative mladih mogu doprinijeti poduzetničkom obrazovanju pošto su posebno prikladne za promicanje i razvoj poduzetničkih vještina među mladima; omogućuju im da isprobaju ideje i pretvore ih u djelo, da preuzmu inicijativu i odgovornost, da se susretnu s neočekivanim situacijama i pronađu rješenja za njih, isprobavajući inovativne i kreativne mjere. Eksperimentalan način učenja može poboljšati njihovu zapošljivost na slobodnom tržištu rada. Inicijative

mladih također mogu voditi uspostavljanju udruga, nevladinih organizacija ili drugih tijela aktivnih u području društvene ekonomije i neprofitnog sektora

- **Aktivna uključenost sudionika u projekt**

Program Aktivnosti i radne metode trebaju uključivati članove skupne/a i ostale ljude koji su identificirani kao ciljna skupina Aktivnosti što je više moguće. Sudionici također trebaju biti aktivno uključeni i u faze pripreme, provedbe i evaluacije projekta te imati utjecaj na njegovo stvaranje i odgovornost za njegovu provedbu. Mladi trebaju biti sposobni istražiti različite teme na jednakoj osnovi, bez obzira na njihove jezične ili druge vještine.

- **Promicanje društvenog i osobnog razvoja sudionika**

Projekt treba omogućiti sudionicima da steknu samopouzdanje kada su suočeni s novim iskustvima, stavovima i ponašanjima; da steknu ili razviju vještine, stavove i znanja koji doprinose društvenom i osobnom razvoju. Predlagači trebaju obratiti posebnu pozornost na procese učenja koji su započeti tijekom svake faze projekta.

- **Europska dimenzija**

Inicijative mladih, i nacionalne i transnacionalne, trebaju doprinijeti procesu obrazovanja mladih i povećati njihovu osviještenost o europskom/međunarodnom kontekstu u kojem žive. Europska dimenzija projekta se može odražavati kroz sljedeće karakteristike:

- projekt njeguje osjećaj europskog građanstva među mladima i pomaže im da razumiju njihovu ulogu kao dijela sadašnjosti i budućnosti Europe
- projekt odražava zajednički interes europskog društva, kao npr. rasizam, ksenofobija, antisemitizam, zloupotreba droga i jasno ostavlja mjesta u projektnim aktivnostima za razvoj europskog konteksta kao dodatak lokalnom i/li nacionalnom kontekstu
- tema projekta je povezana s tematikom EU, kao npr. proširenje EU, uloge i aktivnosti europskih institucija, djelovanje EU u stvarima koje se tiču mladih
- projekt raspravlja osnovna načela EU, tj. načela slobode, demokracije, poštovanja ljudskih prava i osnovnih sloboda, i vladavinu prava.

- **Interkulturalna dimenzija (pogotovo za Transnacionalne Inicijative mladih)**

Razmjena mladih treba poboljšati pozitivnu osviještenost mladih o drugim kulturama i potaknuti dijalog i interkulturalne susrete s mladima iz drugih pozadina i kultura. Također treba pomoći sprječavanju i borbi protiv predrasuda, rasizma i svih drugih stavova koji vode k isključenosti. Projekti trebaju razviti osjećaj tolerancije i razumijevanja raznolikosti.

Kvaliteta i vidljivost dometa projekta

- **Učinak, efekt umnožavanja i nastavak**

Učinak Inicijative mladih se ne treba ograničavati samo na sudionike u Aktivnosti. Predlagači trebaju pokušati, koliko god je to moguće, uključiti druge ljude (iz susjedstva, okoline, itd.) u Aktivnost.

Projekt treba biti dio dugoročnije perspektive, planirane s ciljem postizanja efekta umnožavanja i održivog učinka. Umnožavanje se postiže naprimjer uvjeravajući druge da koriste rezultate Inicijative mladih u novom kontekstu. Predlagači trebaju identificirati moguće ciljne skupine koje mogu djelovati kao *multiplikatori* (mlade, osobe koje rade s mladima, medije, političke vođe, donositelje odluka) kako bi se proširili ciljevi i rezultati projekta. Važna dimenzija učinka projekta se odnosi na ishode učenja; učenje se u Inicijativama mladih događa na različitim razinama i kod svih uključenih strana. Naprimjer, sudionici stječu nove sposobnosti, kao npr. društvene i građanske sposobnosti, učenje o učenju, samostalnost i odgovornost, vještine komuniciranja i stranih jezika, itd. (nadalje, voditelji rada s mladima stječu vještine vezane za njihov profesionalni razvoj, predlagači i lokalne zajednice razvijaju kapacitete i razvijaju mreže širom Europe). U skladu s tim, predlagači trebaju uspostaviti mjere koje čine ishode učenja u okviru projekta vidljivima. Za priznavanje i vrednovanje tih ishoda učenja preporučljivo je koristiti Youthpass i srodne procese promišljanja o učenju.

Nadalje, od predlagača se traži da sistematski razmišljaju o mogućim mjerama za osiguranje mogućeg nastavka Inicijative mladih. Kako se može nastaviti diskusija o tematskom konceptu i koji bi mogli biti sljedeći koraci? Može li se nacionalna Inicijativa mladih proširiti u transnacionalnu s međunarodnim partnerima? Da li je izvedivo planirati i izvršiti nove projekte u okviru drugih Akcija programa Mladi na djelu?

- **Vidljivost projekta / programa Mladi na djelu**

Predlagači trebaju zajednički promisliti o mjerama za poboljšanje vidljivosti projekta i općenito programa Mladi na djelu. Kreativnost predlagača i sudionika nudi dodatne mogućnosti za širenje informacija o planiranoj Aktivnosti, kao i o mogućnostima koje nudi program Mladi na djelu. Vidljivost i mjere za osiguranje

vidljivosti se uglavnom događaju prije i tijekom provedbe Inicijative mladih. Takve mjere se mogu podijeliti u dvije široke kategorije:

- Vidljivost projekta
Predlagači i sudionici trebaju „oglašavati“ projekt – kao i njegove ciljeve – i proširiti „poruku mladih“ tijekom provedbe projekta. Kako bi se podigla svijest o projektu mogu na primjer razviti informativne materijale; poslati informacije elektroničkom poštom ili SMS-om; pripremiti postere, naljepnice, promotivne materijale (majice, kape, olovke, itd.); pozvati novinare da promatraju; izdati objave za medije ili pisati članke za lokalne novine, mrežne stranice ili biltene; stvoriti elektroničke grupe, mrežne stranice, foto galerije ili blogove itd.
- Vidljivost programa Mladi na djelu
Osim korištenja službenog logotipa Programa (pogledajte dio C ovog Vodiča), svaki projekt također treba biti multiplikator za Program kako bi se podigla osviještenost o mogućnostima koje Program nudi mladima i osobama koje rade s mladima u Europi i šire. Predlagače se poziva da uključe informacije o Programu (npr. informacije o Akcijama Programa, ili ciljevima i glavnim značajkama, ciljnim skupinama, itd.) u svim mjerama poduzetim za povećanje vidljivosti projekta (pogledajte gore navedene primjere). Predlagači mogu uključiti informativne događaje ili radionice u program Aktivnosti Inicijative mladih. Također mogu planirati sudjelovanje u događajima (seminarima, konferencijama, debatama) organiziranim na različitim razinama (lokalna, regionalna, nacionalna, međunarodna).
- **Širenje i iskorištavanje rezultata**
Svaki predlagač treba predvidjeti mjere širenja i iskorištavanja rezultata Razmjene mladih, uključujući ishode učenja na korist svih uključenih strana. Mjere širenja i iskorištavanja imaju isti format kao i mjere vidljivosti navedene u gornjoj sekciji; glavna razlika je da su mjere širenja i iskorištavanja usmjerene na rezultate projekta a ne toliko na Aktivnost i ciljeve. Zbog toga se mjere širenja i iskorištavanja događaju uglavnom nakon održavanja Inicijative mladih. Primjeri dodatnog širenja i iskorištavanja rezultata su organiziranje javnih događanja (prezentacije, konferencije, radionice ...); stvaranje audiovizualnih proizvoda (CD-ROM, DVD ...); ostvarivanje dugoročne suradnje s medijima (niz radijskih/televizijskih/tiskanih doprinosa, intervjui, sudjelovanje u raznim radijskim ili televizijskim programima ...); razvijanje informativnih materijala (bilteni, brošure, knjižice, priručnici dobre prakse ...); stvaranje mrežnog portala itd.

Podakcija 1.3 – Demokratski projekti mladih

Ciljevi

Ova podakcija podupire sudjelovanje mladih u demokratskom životu. Njezin je cilj poticati aktivno sudjelovanje mladih u životu njihove lokalne, regionalne ili nacionalne zajednice ili na međunarodnoj razini.

Demokratski projekti mladih omogućuju mladima da uče o demokratskim procesima i postanu aktivni građani u svojim lokalnim zajednicama ili na europskoj razini. Uče kritički analizirati politička ili društvena pitanja i daje im se prilika da se čuje njihov glas. Projekti im omogućuju da isprobaju načine utjecanja na stvarnost u kojoj žive i da svijet naprave boljim mjestom.

Što je Demokratski projekt mladih?

Demokratski projekt mladih se razvija europskim partnerstvom, dopuštajući ujedinjenje ideja, iskustava i metodologija projekata na europskoj razini ili aktivnosti na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj ili europskoj razini, kako bi se poboljšalo sudjelovanje mladih.

Demokratski projekt mladih ima tri faze:

- planiranje i pripremu
- provedbu aktivnosti
- evaluaciju (uključujući i razmišljanje o mogućem *nastavku*).

Načela i prakse neformalnog učenja se odražavaju kroz cijeli projekt.

Neki primjeri Aktivnosti provedenih kroz Demokratski projekt mladih su:

- stvaranje mreža za razmjenu, razvoj i širenje dobre prakse u području mladih i sudjelovanja
- konzultacije za i s mladima, s ciljem otkrivanja njihovih potreba i želja o pitanjima vezanim za sudjelovanje u demokratskom životu
- informativni događaji, seminari ili debate za mlade usredotočeni na mehanizme reprezentativne demokracije na svim razinama, uključujući način rada institucija EU i EU politika
- sastanci mladih i donositelja odluka ili stručnjaka u području sudjelovanja u demokratskom životu i demokratskim institucijama
- događaji koji simuliraju funkcioniranje demokratskih institucija i uloga donositelja odluka
- niz ili kombinacija gore navedenih aktivnosti, koji može biti izveden na različitim razinama (lokalna, regionalna, nacionalna, međunarodna) unutar vremenskog okvira projekta.

Što nije Demokratski projekt mladih

Sljedeće aktivnosti NISU prihvatljive za financijska sredstva u okviru Demokratskih projekata mladih:

- statutori sastanci organizacija
- politički skupovi
- Razmjene mladih
- Inicijative mladih.

Koji kriteriji se koriste za procjenu Demokratskih projekata mladih?

Kriteriji prihvatljivosti

Prihvatljivi predlagači	Svaki <i>predlagač</i> mora biti: - neprofitna/nevladina organizacija; ili - lokalno, regionalno javno tijelo; ili <i>neformalna skupina mladih</i> (Podsjetnik: u slučaju neformalne skupine mladih, jedan od članova skupine preuzima ulogu predstavnika i snosi odgovornost u ime skupine); ili <i>tijelo aktivno na europskoj razini u području mladih</i> Svaki predlagač mora biti iz programske zemlje i mora potpisati preliminarni sporazum uključen u prijavni obrazac..
Broj predlagača	Predlagači iz barem dvije programske zemlje, od kojih je barem jedan iz zemlje članice EU. Moraju biti barem 2 predlagača po zemlji uključenoj u projekt. Predlagači moraju biti nezavisni (vidi niže).
Prihvatljivi sudionici	Mladi sudionici: mladi u dobi od 13 do 30 godina koji <i>zakonito borave</i> u programskoj zemlji. Donositelji odluka/stručnjaci: Ako projekt predviđa sudjelovanje donositelja odluka ili stručnjaka u području sudjelovanja u demokratskom životu i demokratskim institucijama, takvi sudionici mogu biti uključeni bez obzira na njihovu dob ili zemljopisno podrijetlo.
Broj sudionika	Projekt mora uključivati barem 16 mladih sudionika.
Mjesto održavanja Aktivnosti	Aktivnost se mora održati u zemlji/zemljama jednog ili više predlagača.
Trajanje projekta	Između 3 i 18 mjeseci.
Trajanje Aktivnosti	Ne postoji određeno trajanje Aktivnosti.
Program Aktivnosti	Pregled programa Aktivnosti mora biti priložen <i>prijavnom obrascu</i> .
Tko se može prijaviti?	Predlagač koji ugošćuje Aktivnost – ili jedan od predlagača koji ugošćuje dio Aktivnosti – preuzima ulogu koordinatora i prijavljuje se relevantnoj agenciji (vidi niže, „Gdje se prijaviti?”) za cijeli projekt i u ime svih predlagača. Predlagač koji se želi prijaviti mora <i>pravno uspostavljen</i> svojoj zemlji. Predlagač koji se prijavljuje Izvršnoj agenciji mora biti pravno registriran barem jednu godinu na dan roka za podnošenje prijave. U slučaju neformalne skupine jedan od članova skupine u njeno ime preuzima ulogu predstavnika i snosi odgovornost za podnošenje prijave svojoj Nacionalnoj agenciji te za potpisivanje <i>sporazuma</i> o dodjeli bespovratnih sredstava.
Gdje se prijaviti?	Prijave koje se podnose Izvršnoj agenciji: prijave tijela aktivnih na europskoj razini na području mladih. Prijave koje se podnose Nacionalnim agencijama: prijave svih drugih prihvatljivih predlagača.
Kada se prijaviti?	Projekt se podnosi za <i>rok</i> za prijavu koji odgovara datumu početka projekta (pogledajte dio C ovog Vodiča).
Kako se prijaviti?	Prijava se podnosi sukladno modalitetima za prijavu opisanim u dijelu C ovog Vodiča.
Ostali kriteriji	Zaštita i sigurnost mladih sudionika: Predlagač mora jamčiti da su u sklopu projekta predviđene odgovarajuće mjere za sigurnost i zaštitu sudionika koji su izravno uključeni u projekt (pogledajte dio A ovog Vodiča).

Kriteriji isključenja

	Podnositelj prijave prilikom potpisivanja prijave može izjaviti da nije u niti jednoj od situacija koja bi mu onemogućila primanje bespovratnih sredstava od Europske unije (molimo pogledajte dio C ovog Vodiča).
--	--

Kriteriji odabira

Financijski kapacitet	Podnositelj prijave mora dokazati da ima stabilne i dostatne izvore financiranja kako bi mogao održati svoju aktivnost tijekom cijeloga trajanja projekta te da može sudjelovati u njegovu financiranju.
Operativni kapacitet	Podnositelj prijave mora dokazati da ima potrebne sposobnosti i motivaciju kako bi predloženi projekt proveo do kraja.

Kriteriji dodjele

Projekti će se ocijeniti prema sljedećim kriterijima:

Podudaranje s ciljevima i prioritetima Programa (30%)	Relevantnost u odnosu na: ▪ opće ciljeve Programa ▪ specifične ciljeve podakcije ▪ stalne prioritete Programa ▪ godišnje prioritete utvrđene na europskoj razini i, gdje je relevantno ili određeno, na nacionalnoj razini.
Kvaliteta tematskog koncepta (20%)	Kvaliteta tematskog koncepta, tj. usmjerenost projekta na: ▪ sudjelovanje mladih u mehanizmima reprezentativne demokracije; ili ▪ dopuštanje mladima da iskuse koncepte i praksu reprezentativne demokracije i aktivnog građanstva; ili ▪ omogućavanje dijaloga između mladih i donositelja odluka na svim razinama (lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i europskoj); ili ▪ bilo koja kombinacija gore navedenog.
Kvaliteta projekta i predloženih metoda (30%)	▪ Kvaliteta nacrt projekta (kvaliteta <i>partnerstva</i>/aktivne uključenosti svih predlagača u projekt; kvaliteta faze pripreme; kvaliteta programa Aktivnosti; kvaliteta faze evaluacije; kvaliteta mjera za <i>zaštitu i sigurnost</i> sudionika) ▪ Kvaliteta sadržaja i metodologije projekta (tema od zajedničkog interesa i značaja za skupinu sudionika; primjena neformalnih metoda učenja; aktivna uključenost sudionika u projekt; promicanje društvenog i osobnog razvoja uključenih sudionika; interkulturalna dimenzija; europska dimenzija) ▪ Kvaliteta i vidljivost dometa projekta (<i>učinak</i>, efekt umnožavanja i nastavak; vidljivost projekta/vidljivost programa Mladi na djelu; <i>širenje i iskorištavanje rezultata</i>).
Profil sudionika i predlagača (20%)	▪ uključivanje <i>mladih s manje mogućnosti</i> ▪ broj uključenih zemalja i predlagača ▪ ravnoteža spolova

Što još trebate znati o Demokratskom projektu mladih?

Sudjelovanje donositelja odluka/stručnjaka u Demokratskom projektu mladih

Ako projekt predviđa sudjelovanje donositelja odluka/stručnjaka u Aktivnosti, niti jedan od troškova izravno vezanih za njihovo sudjelovanje (put, hrana, smještaj, viza, posebne potrebe itd.) ne može biti pokriven financijskim sredstvima programa Mladi na djelu. Ti troškovi trebaju biti pokriveni kroz druge izvore financijskih doprinosa projektu (resursi samih predlagača, i/ili nacionalna, regionalna, lokalna ili privatna pomoć).

Nezavisni predlagači

U kontekstu Demokratskog projekta mladih, iako predlagači mogu biti povezani jedni s drugima ili u zajedničkoj mreži, niti jedan predlagač ne smije zavisiti od drugog za odlučivanje, provedbu ili financiranje svojih redovnih aktivnosti.

Youthpass

Svaka osoba koja je sudjelovala u projektu programa Mladi na djelu u okviru ove podakcije ima pravo na Youthpass potvrdu, koja opisuje i potvrđuje neformalno i informalno iskustvo učenja stečeno tijekom projekta (ishode učenja). Nadalje, Youthpass treba smatrati procesom osvještavanja, promišljanja i dokumentiranja učenja unutar različitih faza projekta. Za više informacija o Youthpassu, pogledajte dio A ovog Vodiča, kao i Youthpass Vodič te ostale relevantne materijale na www.youthpass.eu.

Primjer Demokratskog projekta mladih

Općine Myanamaki i Lieto u Finskoj i dvije grupe mladih iz općine Kjollefjord iz Norveške izvršavaju Demokratski projekt mladih u obje zemlje. Projekt će biti organiziran od strane skupine od 16 mladih i podržan od strane profesionalaca na području rada s mladima s iskustvom u strukturama donošenja odluka. Mladi su uglavnom u dobi od 15 do 17 godina, a malo ih je aktivno u lokalnim savjetima mladih. Svi dolaze iz malih i izoliranih zajednica. Cilj projekta je učiti o sustavima donošenja odluka i zbližiti mlade i donositelje odluka. Kao konkretnu mjeru, mladi će graditi Selo snova sa svojim vlastitim idealnim strukturama donošenja odluka. Povezuju stvorene teoretske strukture s europskim građanstvom i traže europski identitet mladih. Skupine simuliraju donošenje odluka u općinskim vijećima i istražiti će reprezentativnu demokraciju na djelu. Kroz nacionalne i zajedničke seminare mladi će pokrenuti inicijativu s ciljem poboljšanja sudjelovanja mladih u donošenju odluka. Tijekom svog trajanja projekt prate mentori političari koji će predstaviti mišljenja mladih u vlastitim strukturama donošenja odluka. Mentor novinar će pratiti napredak inicijative i pisati članke o njoj.

Koja su pravila financiranja?

Sljedeća pravila financiranja će se primjenjivati na odobrene projekte:

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu	Obveze za izvještavanje
Troškovi aktivnosti	<i>Prihvatljivi izravni troškovi</i> - Putni troškovi (avionska karta ekonomskog razreda, željeznička karta 2. razreda) - Troškovi smještaja/prehrane - Organizacija seminara, sastanaka, konzultacija, aktivnosti - Troškovi publikacija/prijevoda/informiranja - Širenje i iskorištavanje rezultata - Ostali troškovi izravno povezani s provedbom projekta <i>Prihvatljivi neizravni troškovi</i> Paušalni iznos, koji ne prelazi 7% prihvatljivih izravnih troškova projekta, je prihvatljiv pod neizravnim troškovima, koji predstavljaju opće administrativne troškove korisnika koji se mogu pripisati projektu (npr. računi za struju ili internet, troškovi prostora, troškovi stalnog osoblja itd.)	<i>Postotak stvarnih troškova</i>	75% ukupnih prihvatljivih troškova (osim ako prijavitelj projekta ne zatraži niži postotak) Najviše 50.000 €	Uvjetno: ciljevi i program Aktivnosti moraju biti jasno navedeni u prijavnom obrascu	Cjelovito pravdanje nastalih troškova, primjerak putnih karata/računa (samo za izravne troškove). Postignuća se opisuju u <i>završnom izvješću</i>. Izvornik liste s potpisima svih sudionika.

Kako razviti dobar projekt?

Tablica „Kriteriji dodjele“ u ovoj podakciji navodi kriterije prema kojima se ocjenjuje kvaliteta projekta. Ovdje su neki savjeti koji Vam mogu pomoći da razvijete dobar projekt.

Kvaliteta nacrt projekta

- **Kvaliteta partnerstva/aktivna uključenost svih predlagača u projekt**

Glatka i učinkovita suradnja između predlagača je ključan element za uspješan razvoj projekta. Predlagači moraju pokazati sposobnost da stvore i vode jako partnerstvo aktivnim uključenjem svih partnera i sa zajedničkim ciljevima. U skladu s tim, sljedeći faktori se trebaju uzeti u obzir: razina umrežavanja, suradnja i predanost svakog predlagača projektu; profil i pozadina predlagača kada bi priroda ili cilj Aktivnosti uvjetovale posjedovanje određenih kvalifikacija; jasna i zajednički donešena definicija uloga i zadataka svakog predlagača uključenog u projekt; mogućnost partnerstva da osigura učinkovitu provedbu te nastavak i širenje rezultata postignutih kroz Aktivnost. Predlagačima se preporučuje da potpišu interni partnerski sporazum među njima. Takav sporazum bi imao za svrhu jasno definiranje odgovornosti, zadataka i financijskih doprinosa svih strana uključenih u projekt.

Uspostavljanje partnerstva koje se sastoji od predlagača različitih profila (npr. koja uključuju lokalne vlasti zajedno s nevladinim organizacijama) može olakšati provedbu Aktivnosti (pogotovo kada Aktivnost cilja na interakciju između mladih i donositelja odluka).

- **Kvaliteta faze pripreme**

Faza pripreme je od presudne važnosti za uspjeh Demokratskog projekta mladih. Tijekom te faze, predlagači se trebaju složiti oko zajedničke teme Demokratskog projekta mladih. Trebaju razmisliti o podjeli zadataka, programu Aktivnosti, metodama rada, profilu sudionika, praktičnim dogovorima (mjesto održavanja, prijevoz, smještaj, materijali, jezična podrška). Faza pripreme nadalje treba poboljšati uključenost sudionika u Demokratski projekt mladih i pripremiti ih za interkulturalne susrete s drugim mladima iz različitih pozadina i kultura.

- **Kvaliteta programa Aktivnosti**

Program Aktivnosti mora biti jasno definiran, realističan, uravnotežen i povezan s ciljevima projekta i programom Mladi na djelu te nuditi mogućnosti za učenje uključenim sudionicima. Program treba koristiti raznolike metode rada i biti prilagođen profilu sudionika kako bi se osigurali najbolji mogući ishodi učenja.

- **Kvaliteta faze evaluacije**

Kako bi se projekt i njegovi rezultati napravili održivijima, od predlagača i sudionika se očekuje da izvrše proces završne evaluacije. Završna evaluacija treba omogućiti procjenu ostvarenja ciljeva projekta te ostvarenja očekivanja predlagača i sudionika. Evaluacija također treba naglasiti rezultate učenja uključenih pojedinaca i predlagača.

Osim završne evaluacije, potiču se evaluacije prije, za vrijeme i nakon Aktivnosti kako bi se osiguralo glatko provođenje Aktivnosti. Evaluacija prije Aktivnosti treba omogućiti predlagačima da prilagode nacrt projekta, dok su postojane evaluacije važne kako bi se dobile povratne informacije od sudionika i kako bi se program Aktivnosti mogao prilagoditi u skladu s tim.

- **Kvaliteta mjera za zaštitu i sigurnost sudionika**

Bez obzira na obveze vezane za policu osiguranja za sve sudionike i dopuštenje roditelja za maloljetne sudionike (pogledajte dio A ovog Vodiča), tijekom planiranja i faze pripreme predlagači se trebaju pozabaviti pitanjem zaštite i sigurnosti sudionika i usmjeriti se na zakonodavstvo, politike i prakse koje se mogu razlikovati od zemlje do zemlje. Predlagači moraju osigurati da pitanja rizika i zaštite mladih ljudi budu spomenuta u projektu. Dovoljan broj voditelja skupina mora biti prisutan kako bi se omogućilo mladima da dijele svoja iskustva učenja u razumno sigurnom i zaštićenom okolišu. Kada oba spola sudjeluju u projektu, poželjno je da grupa voditelja bude oba spola. Savjetuje se imati spremnima procedure za slučaj nužde (npr. danonoćne kontakte za zemlju porijekla i zemlju domaćina, fond za slučaj nužde, rezervni plan, pribor za prvu pomoć, barem jednog voditelja skupine koji je osposobljen za pružanje prve pomoći, kontakti hitnih službi, procedura za širenje povjerljivih informacija, itd.). Također je korisno napraviti zajednički „pravilnik o ponašanju“, koji će pomoći i voditeljima skupina i sudionicima, da poštuju zajednički postavljene standarde ponašanja (npr. korištenje alkohola, pušenje, itd.). U isto vrijeme voditelje se potiče da imaju zajedničko razumijevanje i stavove o određenim stvarima – pogotovo u hitnim situacijama. Daljnje praktične informacije i liste provjera se mogu pronaći u Vodiču o rizicima i zaštiti mladih (pogledajte Prilog III ovog Vodiča).

Kvaliteta sadržaja i metodologije projekta

- **Tema od zajedničkog interesa i značaja za grupu sudionika**
Projekt treba imati jasan tematski koncept, kojeg sudionici žele zajednički istražiti. Odabrana tema treba biti zajednički odabrana i odražavati interese i potrebe sudionika. Tema mora biti prenesena u konkretne svakodnevne aktivnosti Demokratskog projekta mladih.
- **Metode neformalnog učenja primjenjene u projektu**
Projekt treba voditi k usvajanju/poboljšanju sposobnosti (znanja, vještine i stavovi) koji vode prema osobnom, društveno-obrazovnom i profesionalnom razvoju svih uključenih sudionika i predlagača. To se postiže neformalnim i informalnim učenjem. Može se koristiti široki spektar metoda i tehnika neformalnog učenja (radionice, simulacije, aktivnosti na otvorenom, igrice za probijanje leda, okrugli stolovi, itd.) kako bi se oslovile različite potrebe sudionika i željeni rezultati. Projekt treba biti zasnovan na procesu učenja koji stimulira kreativnost, aktivno sudjelovanje i inicijativu (poduzetnički duh). Takav proces učenja treba biti planiran i analiziran kroz cijelu Razmjenu mladih: sudionicima se treba dati mogućnost za promišljanje o iskustvu i ishodima učenja.
- **Aktivna uključenost sudionika u projekt**
Sudionici trebaju biti odgovorni za provedbu projekta: program Aktivnosti i radne metode trebaju uključivati sudionike što je više moguće i aktivirati proces učenja. Sudionici trebaju biti aktivno uključeni i u faze pripreme i evaluacije projekta. Mladi trebaju biti sposobni istražiti različite teme na jednakoj osnovi, bez obzira na njihove jezične ili druge vještine.
- **Promicanje društvenog i osobnog razvoja sudionika**
Projekt treba omogućiti sudionicima da steknu samopouzdanje kada su suočeni s novim iskustvima, stavovima i ponašanjima; da steknu ili razviju vještine, sposobnosti i znanja koja doprinose društvenom i osobnom razvoju. Predlagači trebaju obratiti posebnu pozornost na procese učenja koji su započeti tijekom svake faze projekta.
- **Interkulturalna dimenzija**
Demokratski projekt mladih treba poboljšati pozitivnu osviještenost mladih o drugim kulturama i potaknuti dijalog i interkulturalne susrete s mladima iz drugih pozadina i kultura. Također treba pomoći sprječavanju i borbi protiv predrasuda, rasizma i svih drugih stavova koji vode k isključenosti. Projekti trebaju razviti osjećaj tolerancije i razumijevanja raznolikosti.
- **Europska dimenzija**
Demokratski projekt mladih treba doprinijeti procesu obrazovanja mladih i povećati njihovu osviještenost o europskom/međunarodnom kontekstu u kojem žive. Europska dimenzija projekta se može odražavati kroz sljedeće karakteristike:
 - projekt njeguje osjećaj europskog građanstva među mladima i pomaže im da razumiju njihovu ulogu kao dijela sadašnjosti i budućnosti Europe
 - projekt odražava zajednički interes europskog društva, kao npr. rasizam, ksenofobija, antisemitizam, zloupotreba droga
 - tema projekta je povezana s tematikom EU, kao npr. proširenje EU, uloge i aktivnosti europskih institucija, djelovanje EU u stvarima koje se tiču mladih
 - projekt raspravlja osnovna načela EU, tj. načela slobode, demokracije, poštovanja ljudskih prava i osnovnih sloboda, i vladavinu prava.

Kvaliteta i vidljivost dometa projekta

- **Učinak, efekt umnožavanja i nastavak**
Učinak Demokratskog projekta mladih se ne treba ograničavati samo na sudionike u Aktivnosti. Predlagači trebaju pokušati, koliko god je to moguće, uključiti druge ljude (iz susjedstva, okoline itd.) u projektne aktivnosti.

Projekt treba biti dio dugoročnije perspektive, planirane s ciljem postizanja efekta umnožavanja i održivog učinka. Umnožavanje se postiže naprimjer uvjeravajući druge da koriste rezultate Razmjene mladih u novom kontekstu. Predlagači trebaju identificirati moguće ciljne skupine koje mogu djelovati kao *multiplikatori* (mlade, osobe koje rade s mladima, medije, političke vođe, donositelje odluka) kako bi se proširili ciljevi i rezultati projekta. Važna dimenzija učinka projekta se odnosi na ishode učenja; učenje se u Razmjenama mladih događa na različitim razinama i kod svih uključenih strana. Primjerice, sudionici stječu nove sposobnosti, npr. društvene i građanske sposobnosti, učenje o učenju, samostalnost i odgovornost, vještine komuniciranja i stranih jezika itd. (nadalje, voditelji rada s mladima stječu vještine vezane za njihov

profesionalni razvoj, predlagači i lokalne zajednice razvijaju kapacitete i razvijaju mreže širom Europe). U skladu s tim, predlagači trebaju uspostaviti mjere koje čine ishode učenja u okviru projekta vidljivima. Za priznavanje i vrednovanje tih ishoda učenja preporučljivo je koristiti Youthpass i srodne procese promišljanja o učenju

Nadalje, od predlagača i sudionika se traži da sistematski razmišljaju o mogućim mjerama za osiguranje nastavka Demokratskog mladih. Hoće li se događaj ponoviti? Može li novi predlagač biti uključen u novi Demokratski projekt mladih? Kako se može nastaviti diskusija o tematskom konceptu i koji bi mogli biti sljedeći koraci? Da li je izvedivo planirati i izvršiti nove projekte u okviru drugih Akcija programa Mladi na djelu?

▪ **Vidljivost projekta / programa Mladi na djelu**

Predlagači trebaju zajednički promisliti o mjerama za poboljšanje vidljivosti projekta i općenito programa Mladi na djelu. Kreativnost predlagača i sudionika nudi dodatne mogućnosti za širenje informacija o planiranoj Aktivnosti, kao i o mogućnostima koje nudi program Mladi na djelu. Vidljivost i mjere za osiguranje vidljivosti se uglavnom događaju prije i tijekom provedbe Demokratskog projekta mladih. Takve mjere se mogu podijeliti u dvije široke kategorije:

- Vidljivost projekta
Predlagači i sudionici trebaju „oglašavati“ projekt – kao i njegove ciljeve – i proširiti „poruku mladih“ tijekom provedbe projekta. Kako bi se podigla svijest o projektu mogu na primjer razviti informativne materijale; poslati informacije elektroničkom poštom ili SMS-om; pripremiti postere, naljepnice, promotivne materijale (majice, kape, olovke, itd.); pozvati novinare da promatraju; izdati objave za medije ili pisati članke za lokalne novine, mrežne stranice ili biltene; stvoriti elektroničke grupe, mrežne stranice, foto galerije ili blogove itd.
- Vidljivost programa Mladi na djelu
Osim korištenja službenog logotipa Programa (pogledajte dio C ovog Vodiča), svaki projekt također treba biti multiplikator za Program kako bi se podigla osviještenost o mogućnostima koje Program nudi mladima i osobama koje rade s mladima u Europi i šire. Predlagače se poziva da uključe informacije o Programu (npr. informacije o Akcijama Programa, ili ciljevima i glavnim značajkama, ciljnim skupinama, itd.) u svim mjerama poduzetim za povećanje vidljivosti projekta (pogledajte gore navedene primjere). Predlagači mogu uključiti informativne događaje ili radionice u program Aktivnosti Demokratskog projekta mladih. Također mogu planirati sudjelovanje u događajima (seminarima, konferencijama, debatama) organiziranim na različitim razinama (lokalna, regionalna, nacionalna, međunarodna).

▪ **Širenje i iskorištavanje rezultata**

Svaki predlagač treba predvidjeti mjere širenja i iskorištavanja rezultata Demokratskog projekta mladih. Mjere širenja i iskorištavanja mogu imati isti format kao i mjere vidljivosti navedene u gornjoj sekciji; glavna razlika je da su mjere širenja i iskorištavanja usmjerene na rezultate projekta a ne toliko na Aktivnost i ciljeve. Zbog toga se mjere širenja i iskorištavanja događaju uglavnom nakon održavanja Demokratskog projekta mladih. Mjere širenja i iskorištavanja rezultata su organiziranje javnih događanja (prezentacije, konferencije, radionice...); stvaranje audiovizualnih proizvoda (CD-rom, DVD...); ostvarivanje dugoročne suradnje s medijima (niz radijskih/televizijskih/tiskanih doprinosa, intervjui, sudjelovanje u raznim radijskim ili televizijskim programima ...); razvijanje informativnih materijala (bilteni, brošure, knjižice, priručnici dobre prakse ...); stvaranje mrežnog portala itd.

Akcija 2 – Europska volonterska služba

Ciljevi

Cilj Europske volonterske službe (EVS) je razvijanje solidarnosti i promicanje aktivnog građanstva i uzajamnog razumijevanja među mladima.

Što je projekt Europske volonterske službe?

Europska volonterska služba omogućuje mladima da volontiraju do 12 mjeseci u zemlji koja nije zemlja njihova prebivališta. Promiče solidarnost među mladima i ona je „služba učenja“ u pravom smislu riječi. Osim što su od koristi lokalnim zajednicama volonteri stječu nove vještine i uče nove jezike te otkrivaju druge kulture. Načela i prakse neformalnog učenja se odražavaju kroz cijeli projekt.

EVS projekt ima tri faze:

- planiranje i priprema
- provedba
- evaluacija (uključujući i razmišljanje o mogućem *nastavku*).

EVS projekt može biti usmjeren na cijeli niz tema i područja poput kulture, mladih, športa, socijalne skrbi, kulturne baštine, umjetnosti, civilne zaštite, okoliša, suradnje na području razvoja itd. Visoko rizične intervencije u situacijama neposredno nakon krize (npr. humanitarna pomoć, hitna pomoć u slučaju katastrofa itd.) su isključene.

EVS projekt ima tri neophodne komponente:

Služba: volontera/e ugošćuje predlagač u zemlji koja je različita od zemlje njihovog boravka i obavljaju volontersku službu u korist lokalne zajednice. Služba je neplaćena, neprofitnog je karaktera i na puno radno vrijeme. EVS projekt može uključivati od 1 do 30 volontera koji Službu mogu obavljati ili individualno ili u skupini. U slučaju grupnog EVS-a, volonteri obavljaju Službu u istom vremenskom okviru i zadatci koje izvršavaju su povezani zajedničkom temom.

Kontinuirana podrška volonteru: predlagači moraju pružiti osobnu, jezičnu, administrativnu i podršku vezanu za zadatke svakom volonteru uključenom u projekt. Za više informacija, pogledajte odlomak „Što još trebate znati o EVS-u“ unutar ove Akcije.

EVS ciklus osposobljavanja i evaluacije: osim podrške koju volonterima pružaju predlagači uključeni u projekt, Nacionalne agencije i regionalni SALTO centri organiziraju sljedeće oblike osposobljavanja i evaluacije kojima treba prisustvovati svaki volonter:

- osposobljavanje po dolasku
- evaluacija tijekom Aktivnosti (za Službe koje traju više od 6 mjeseci)

Za više informacija i EVS ciklusu osposobljavanja i evaluacije pogledajte odlomak „Što još trebate znati o EVS-u“ unutar ove Akcije.

Koja je uloga predlagača u EVS projektu?

Predlagači uključeni u EVS projekt izvršavaju sljedeće uloge i zadatke:

- **Organizacija koordinator (OK):** OK preuzima ulogu prijavitelja i snosi financijsku i administrativnu odgovornost za cijeli projekt prema Nacionalnoj ili Izvršnoj agenciji. OK ne mora nužno biti OP ili OD u projektu (iako može biti). U EVS projektima koji uključuju samo jednog volontera, ili OP ili OD je OK.
- **Organizacija pošiljatelj (OP):** OP regrutira i šalje jednog ili više volontera. EVS projekt može imati jednu ili više OP.
- **Organizacija domaćin (OD):** OD prima jednog ili više volontera. EVS projekt može imati jednu ili više OD.

EVS povelja

EVS povelja je dio Programskog vodiča za program Mladi na djelu i naglašava uloge koje svaki predlagač ima u EVS projektu, kao i glavna načela i standard kvalitete EVS-a. Svaki EVS predlagač se mora pridržavati odredbi te povelje.

Predlagači zajedno odlučuju – u skladu s tom poveljom – kako podijeliti zadatke i odgovornosti kao i financijska sredstva EVS projekta.

Za više informacija o EVS povelji pogledajte odlomak „Što još trebate znati o EVS-u“ unutar ove Akcije.

Što EVS nije

- povremeno, nestrukturirano volontiranje na skraćeno radno vrijeme
- staž u poduzeću
- plaćen posao; ne smije zamijeniti plaćene poslove
- rekreativna ili turistička aktivnost
- tečaj jezika
- iskorištavanje jeftine radne snage
- studiranje ili strukovna obuka u inozemstvu na određeno razdoblje.

Koji kriteriji se koriste za procjenu EVS projekta?

Za EVS projekte koji će se financirati u okviru Prozora Istočnog partnerstva za mlade vrijede određeni posebni kriteriji uz već postojeće ili kao dodatak kriterijima navedenim niže. Pogledajte odjeljak „Prozor Istočnog partnerstva za mlade“.

Kriteriji prihvatljivosti

Prihvatljivi predlagači	Svaki <i>predlagač</i> mora biti: ▪ neprofitna/nevladina organizacija; ili ▪ lokalno, regionalno javno tijelo; ili ▪ <i>tijelo aktivno na europskoj razini u području mladih</i>; ili ▪ međunarodna vladina organizacija; ili ▪ profitna organizacija (samo kad organizira događaj u području mladih, sporta ili kulture). Svaki predlagač mora biti iz Programske zemlje, susjedne partnerske zemlje ili iz neke od drugih zemalja svijeta. Svaki predlagač mora biti iz Programske zemlje i mora potpisati preliminarni sporazum uključen u prijavni obrazac. Predlagači iz programskih zemalja, zemalja <i>jugoistočne Europe</i> ili iz zemalja <i>istočne Europe i Kavkaza</i> moraju biti <i>akreditirani</i>.
Broj predlagača	Dva ili više predlagača iz različitih zemalja, od kojih je barem jedan iz zemlje članice EU. U slučaju projekata sa partnerskim zemljama, broj predlagača iz partnerskih zemalja ne može biti veći od broja predlagača iz programskih zemalja.
Prihvatljivi sudionici	Mladi u dobi od 18 do 30 godina koji <i>zakonito borave</i> u zemlji Organizacije pošiljatelja. Volonteri se biraju bez obzira na njihovu pozadinu. Volonteri s manje mogućnosti mogu sudjelovati od navršene 16. godine života. Volonteri se mogu izabrati nakon podnošenja prijave. Volonter može sudjelovati u samo jednom EVS projektu. Iznimka: volonteri koji su sudjelovali u EVS projektu u trajanju od najviše 2 mjeseca mogu sudjelovati u još jednom EVS projektu ukoliko ukupno trajanje svih razdoblja Službe ne prelazi 12 mjeseci.
Broj sudionika	1-30 volontera. Ako projekt uključuje <i>partnerske zemlje</i>, broj volontera koji dolaze iz partnerskih zemalja ne može biti veći od broja volontera koji dolaze iz programskih zemalja. Iznimka: EVS projekti koji uključuju samo jednog volontera iz partnerske zemlje i EVS projekti financirani u okviru Prozora istočnog partnerstva.
Mjesto održavanja Službe	Služba se odvija u programskoj ili partnerskoj zemlji. Volonter iz programske zemlje može obavljati svoju Službu u drugoj programskoj zemlji, susjednoj partnerskoj zemlji ili nekoj od drugih zemalja svijeta. Volonter iz susjedne partnerske zemlje ili druge zemlje svijeta moraju obavljati Službu u programskoj zemlji.

Trajanje projekta	Do 24 mjeseca.
Trajanje Službe	Grupne Službe koje uključuju barem 10 volontera: Služba traje najmanje 2 tjedna a najviše 12 mjeseci. Službe koje uključuju mlade s manje mogućnosti: Služba traje najmanje 2 tjedna a najviše 12 mjeseci. Sve ostale Službe: Služba traje najmanje 2 mjeseca a najviše 12 mjeseci.
Datum početka Službe	Svaka Služba koja traje više od dva mjeseca mora početi na početku mjeseca (tj. unutar prvih sedam dana mjeseca).
Program Službe	Pregled EVS projekta kao i raspored/i koji opisuje/u uobičajeni tjedan Službe za volontera/e u projektu mora biti priložen <i>prijavnom obrascu</i> .
Tko se može prijaviti?	Kako bi bio prihvatljiv kao prijavitelj, predlagač mora biti <i>pravno uspostavljen</i> ili u programskoj zemlji ili u jugoistočnoj Europi ili u zemlji Istočnog partnerstva. Prijave koje se podnose Izvršnoj agenciji (pogledajte niže, „Gdje se prijaviti?“): Jedan od predlagača preuzima ulogu Organizacije koordinatora i prijavljuje se Izvršnoj agenciji za cijeli projekt u ime svih predlagača. Predlagač koji se prijavljuje Izvršnoj agenciji mora biti pravno registriran barem godinu dana na dan roka za podnošenje prijave (ovo pravilo se ne primjenjuje na prijavitelje iz zemalja Istočnog partnerstva). Prijave koje se podnose Nacionalnim agencijama (pogledajte niže, „Gdje se prijaviti?“): Jedan od predlagača preuzima ulogu Organizacije koordinatora i prijavljuje se svojoj Nacionalnoj agenciji za cijeli projekt u ime svih predlagača. Kako bi se održala jasna poveznica sa zemljom u kojoj je smještena NA: sve EVS Službe koje su predviđene u projektu moraju uključivati predlagača (ili Organizaciju domaćina ili pošiljatelja) iz iste zemlje kao i Organizacija koordinator.
Kada se prijaviti?	Prijava za projekt podnosi se do <i>roka</i> za prijavu ovisno o datumu početka projekta (pogledajte dio C ovog Vodiča). Kao iznimka, EVS projekti koji uključuju mlade s manje mogućnosti i Službu/e koje traju od 2 tjedna do 2 mjeseca mogu biti prihvaćeni do 2 tjedna prije redovnog zasjedanja ocjenjivačkog odbora. Za više informacija o datumima održavanja sjednih tih ocjenjivačkih odbora, kontaktirajte relevantnu Nacionalnu ili Izvršnu agenciju.
Gdje se prijaviti?	Prijave koje se podnose Izvršnoj agenciji: ▪ prijave tijela aktivnih na europskoj razini u području mladih ▪ prijave predlagača koji su uspostavljeni u susjednoj partnerskoj zemlji jugoistočne Europe ▪ prijave predlagača koji su uspostavljeni u susjednoj partnerskoj zemlji Istočnog partnerstva ▪ prijave koje uključuju predlagače iz ostalih zemalja svijeta ▪ prijave međuvladinih organizacija ▪ prijave profitnih tijela koja organiziraju događaj u području mladih, sporta ili kulture ▪ prijave za projekte koji su povezani s velikim europskim ili međunarodnim događajima (Europski glavni grad kulture, Europsko sportsko prvenstvo, itd...). Prijave koje se podnose Nacionalnim agencijama: prijave svih drugih prihvatljivih prijavitelja uspostavljenih u programskoj zemlji.
Kako se prijaviti?	Prijava se podnosi sukladno modalitetima za prijavu opisanim u dijelu C ovog Vodiča.

Ostali kriteriji	Unaprijed planirani posjet (samo za EVS Aktivnost koja uključuje mlade s manje mogućnosti): Ako je predviđen UPP, mora ispunjavati sljedeće <i>kriterije prihvatljivosti</i>: ▪ trajanje UPP-a: najviše 2 dana (isključujući dane putovanja) ▪ broj sudionika: najviše 2 sudionika, 1 je uvijek iz OP; ako je uključen drugi sudionik, on/a mora biti odabrani volonter ▪ program UPP-a: prijavnom obrascu se prilaže dnevni raspored UPP-a. Mentor: Unutar <i>Organizacije domaćina</i> mora biti utvrđen mentor. Mentor ne može biti osoba koja volonteru dodjeljuje zadatke i nadzire obavljanje istih Postupak odabira volontera: Predlagač jamči za transparentnost i otvorenost postupka odabira volontera.
-------------------------	--

Kriteriji isključenja

	Podnositelj prijave prilikom potpisivanja prijave može izjaviti da nije u niti jednoj od situacija koja bi mu onemogućila primanje bespovratnih sredstava od Europske unije (molimo pogledajte dio C ovog Vodiča).
--	--

Kriteriji odabira

Financijski kapacitet	Podnositelj prijave mora dokazati da ima stabilne i dostatne izvore financiranja kako bi mogao održati svoju aktivnost tijekom cijeloga trajanja projekta te da može sudjelovati u njegovu financiranju.
Operativni kapacitet	Podnositelj prijave mora dokazati da ima potrebne sposobnosti i motivaciju kako bi predloženi projekt proveo do kraja.

Kriteriji dodjele⁹

Projekti će se ocijeniti prema sljedećim kriterijima:

Podudaranje s ciljevima i prioritetima Programa (30%)	Relevantnost u odnosu na: ▪ opće ciljeve Programa ▪ specifične ciljeve podakcije ▪ stalne prioritete Programa ▪ godišnje prioritete utvrđene na europskoj razini i, gdje je relevantno ili određeno, na nacionalnoj razini.
Kvaliteta projekta i predloženih metoda (50%)	▪ Kvaliteta nacrtu projekta (kvaliteta <i>partnerstva</i>/aktivne uključenosti svih predlagača u projekt; kvaliteta postupka odabira volontera; kvaliteta faze pripreme; kvaliteta Službe i zadataka volontera; kvaliteta podrške i osposobljavanja koji se pružaju volonteru; kvaliteta faze evaluacije projekta; kvaliteta sprječavanja rizika i mjera za upravljanje krizom; kvaliteta specifičnih elemenata predviđenih u projektima koji uključuju mlade s manje mogućnosti) ▪ Kvaliteta sadržaja i metodologije projekta (usklađenost s kvalitativnim kriterijima EVS Povelje; aktivna uključenost volontera u projekt; promicanje društvenog i osobnog razvoja volontera; uloga mentora; interkulturalna dimenzija; europska dimenzija) ▪ Kvaliteta vidljivosti i dometa projekta (<i>učinak</i>, efekt umnožavanja i nastavak; vidljivost projekta/vidljivost programa <i>Mladi na djelu</i>; <i>širenje i iskorištavanje rezultata</i>).
Profil sudionika (20%)	▪ uključivanje <i>mladih s manje mogućnosti</i> ▪ ravnoteža spolova.

⁹ Za projekte koji će se financirati u okviru Prozora Istočnog partnerstva za mlade, pogledajte odjeljak na sljedećoj stranici.

Prozor Istočnog partnerstva za mlade

Nakon prihvaćanja zajedničke komunikacije „A New Response to a Changing Neighbourhood – A review of European Neighbourhood Policy“ u svibnju 2011. godine¹⁰, u 2012. i 2013. godini će biti dostupna dodatna sredstva za povećanje broja projekata u okviru programa Mladi na djelu i sudionika iz šest susjednih partnerskih zemalja Istočnog partnerstva (Armenija, Azerbejdžan, Bjelorusija, Gruzija, Moldavija i Ukrajina) pod imenom „Prozor Istočnog partnerstva za mlade“.

Prozor će biti usmjeren na sljedeće Akcije:

- Europska volonterska služba (Akcija 2);
- Suradnja sa susjednim partnerskim zemljama EU (podakcija 3.1).

Posebni prioriteti

Uz stalne i godišnje prioritete programa Mladi na djelu, projekti financirani u okviru Prozora Istočnog partnerstva za mlade će također uzimati u obzir određene posebne prioritete Prozora.

Prioritet prilikom dodjele sredstava u okviru ovog Prozora će biti:

- projekti koji pokazuju jasnu predanost pružanju podrške mladima s manje mogućnosti koji žive u ruralnim ili nepovlašćenim urbanim sredinama;
- projekti koji podižu osviještenost o prirodi rada s mladima;
- projekti koji promiču dijeljenje dobre prakse u području rada s mladima.

Kriteriji prihvatljivosti, isključenja i odabira

Projekti Europske volonterske službe financirani u okviru ovog Prozora će biti podložni istim kriterijima prihvatljivosti, isključenja i odabira kao i ostali projekti Europske volonterske službe, uz dodatni kriterij prihvatljivosti:

Prihvatljivi predlagači	Svaki predlagač mora biti iz Programske zemlje ili susjedne partnerske zemlje Istočnog partnerstva (Armenija, Azerbejdžan, Bjelorusija, Gruzija, Moldavija i Ukrajina).
--------------------------------	---

Za ostale kriterije prihvatljivosti, isključenja i odabira, pogledajte odjeljak „Koji kriteriji se koriste za procjenu EVS projekta?“

¹⁰ http://ec.europa.eu/world/enp/pdf/com_11_303_en.pdf

Kriteriji dodjele

Projekti Europske volonterske službe financirani u okviru ovog Prozora će biti ocijenjeni u skladu sa sljedećim kriterijima koji odražavaju posebne prioritete Prozora:

Podudaranje s ciljevima i prioritetima (30%)	Relevantnost u odnosu na: ▪ ciljeve i prioritete Programa (10%) ▪ posebne prioritete Mladeškog prozora Istočnog partnerstva (20%)
Kvaliteta projekta i predloženih metoda (50%)	▪ Kvaliteta nacrtu projekta (kvaliteta partnerstva/aktivne uključenosti svih predlagača u projekt; kvaliteta postupka odabira volontera; kvaliteta faze pripreme; kvaliteta Službe i zadataka volontera; kvaliteta podrške i osposobljavanja koji se pružaju volonteru; kvaliteta faze evaluacije projekta; kvaliteta sprječavanja rizika i mjera za upravljanje krizom; kvaliteta specifičnih elemenata predviđenih u projektima koji uključuju mlade s manje mogućnosti) ▪ Kvaliteta sadržaja i metodologije projekta (usklađenost s kvalitativnim kriterijima EVS Povelje; aktivna uključenost volontera u projekt; promicanje društvenog i osobnog razvoja volontera; uloga mentora; interkulturalna dimenzija; europska dimenzija) ▪ Kvaliteta dometa projekta (učinak, efekt umnožavanja i nastavak; vidljivost projekta/vidljivost programa Mladi na djelu; širenje i iskorištavanje rezultata).
Profil sudionika (20%)	▪ uključivanje mladih s manje mogućnosti. U slučaju mladih iz regije Istočnog partnerstva, uključivanje mladih s manje mogućnosti koji žive u ruralnim ili nepovlaštenim urbanim sredinama. ▪ za projekte koji uključuju više od jednog volontera, barem polovica volontera u projektu dolaze iz zemalja Istočnog partnerstva.

Što još trebate znati o EVS-u

Koji su zadatci i odgovornosti predlagača uključenih u EVS?

Ovaj dio predlaže kako raspodijeliti uloge i zadatke predlagača uključenih u EVS (u nekim slučajevima određeni predlagač mora obavezno izvršiti ove uloge). EVS povelja uključena u ovaj Programski vodič opisuje ulogu EVS predlagača koje djeluju kao Organizacije pošiljatelji, domaćini ili koordinatori i određuje glavna načela EVS-a i minimalne standarde kvalitete koji moraju biti poštovani unutar EVS projekta.

Organizacija koordinator
▪ podnosi prijavu i snosi financijsku i administrativnu odgovornost za cijeli projekt prema Nacionalnoj ili Izvršnoj agenciji ▪ koordinira projekt u suradnji sa svim organizacijama pošiljateljima i organizacijama domaćinima ▪ raspodjeljuje financijska sredstva između svih organizacija pošiljatelja i domaćina ▪ osigurava da volonter/i primi/e EVS Info Kit te sudjeluje/u u punom EVS ciklusu osposobljavanja i evaluacije ▪ pruža podršku volonteru/ima koje smješta u organizaciju/e domaćina/e ▪ vrši sve ili neke od administrativnih zadataka organizacije/a pošiljatelja ili domaćina uključenih u projekt ▪ osigurava, zajedno s organizacijama pošiljateljima i domaćinima, da je svaki volonter pokriven obveznim EVS grupnim osiguranjem, predviđenim programom Mladi na djelu ▪ Sređuje zajedno s organizacijama pošiljateljima i domaćinima vize za volontere kojima je to potrebno. Nacionalna/Izvršna agencija može izdati pisma podrške za vizu, ukoliko je potrebno. ▪ Pruža podršku za process učenja/Youthpass. Popunjava, zajedno s organizacijom pošiljateljem, organizacijom domaćinom i volonterom, i izdaje Youthpass potvrdu za one volontere koji ga žele primiti na kraju EVS-a.

Organizacija pošiljatelj
▪ Priprema - pomaže volonteru/ima pronaći i kontaktirati Organizaciju domaćina - pruža prikladnu pripremu za volontera/e prije polaska, u skladu s individualnim potrebama i mogućnostima učenja volontera te u skladu s dokumentom „Osposobljavanje volontera: Smjernice i minimalni standardi kvalitete” Europske komisije (pogledajte: http://ec.europa.eu/youth/youth-in-action-programme/doc405_en.htm) - osigurava sudjelovanje volontera u osposobljavanju prije polaska, ukoliko je organizirano od strane NA ili SALTO centra. ▪ Kontakt tijekom volonterske službe - ostaje u kontaktu s volonterom/ima i organizacijom/ama domaćinom za vrijeme projekta. ▪ Nakon povratka volontera - pruža pomoć volonteru/ima oko reintegracije u lokalnu zajednicu - daje volonterima mogućnost da razmijene i podijele iskustva i ishode učenja - potiče uključivanje volontera u širenje i iskorištavanje rezultata i ishoda učenja - pruža vodstvo oko budućeg obrazovanja, osposobljavanja ili mogućnosti zapošljavanja - osigurava sudjelovanje volontera u godišnjem EVS događaju organiziranom od strane Nacionalne agencije u njihovoj zemlji.

Organizacija domaćin
▪ Mentor - imenuje mentora koji je odgovoran za pružanje osobne podrške volonteru/ima te podrške tijekom procesa učenja/Youthpass-a ▪ Podrška vezana za izvršavanje zadataka

- nudi nadzor i vodstvo volonteru/ima kroz iskusno osoblje
- **Osobna podrška**
- pružanje osobne podrške volonteru/ima te podrške tijekom procesa učenja/Youthpass-a
- daje volonteru/ima mogućnost da se uključe u lokalnu zajednicu, da upoznaju druge mlade ljude, da se druže, da sudjeluju u aktivnostima u slobodno vrijeme...
- potiče kontakt s ostalim EVS volonterima kad god je to moguće
- **EVS ciklus osposobljavanja i evaluacije i jezična podrška**
- osigurava sudjelovanje volontera u osposobljavanju po dolasku i evaluaciji tijekom Aktivnosti
- organizira mogućnosti za učenje jezika
- **Načela službe**
- osigurava sveopću dostupnost EVS-u: organizacije domaćini ne mogu odrediti da volonteri trebaju biti određene etničke grupe, vjeroispovijesti, spolne orijentacije, političkih uvjerenja, itd.; niti mogu zahtijevati kvalifikacije ili određenu razinu obrazovanja kako bi odabrali volontera/e
- nudi volonteru/ima mogućnost za izvršenje određenog sklopa zadataka, dopuštajući integraciju nekih volonterovih ideja, kreativnosti i iskustva
- identificira jasne mogućnosti učenja za volontera/e.
- **Smještaj i hrana**
- pruža odgovarajući smještaj i obroke (ili isplaćuje doplatu za hranu, koji pokriva i razdoblje praznika) za volontera/e
- **Lokalni prijevoz**
- osigurava da su volonteru/ima dostupna sredstva javnog prijevoza
- **Džeparac**
- daje volonteru/ima propisani džeparac na tjednoj ili mjesečnoj osnovi

Kojim događajima osposobljavanja i evaluacije EVS volonter mora prisustvovati?

Osposobljavanje po dolasku

Osposobljavanje po dolasku se održava po dolasku u zemlju domaćina. Njime se volonteri upoznaju sa svojom zemljom domaćinom i okolinom, pomaže im da se međusobno upoznaju i podržava ih u stvaranju okruženja koje potiče učenje i ostvarivanje vlastitih projektnih ideja. U prosjeku traje sedam dana.

Evaluacija tijekom aktivnosti (samo za Službe koje traju više od 6 mjeseci)

Evaluacija tijekom aktivnosti volonterima pruža mogućnost da procijene svoje dosadašnje iskustvo te da se susretnu s drugim volonterima iz različitih projekata diljem zemlje domaćina. U prosjeku traje dva i pol dana.

Tko organizira EVS ciklus osposobljavanja i evaluacije?

EVS volonteri imaju pravo i obvezu sudjelovati u sastancima osposobljavanja i evaluacije. Odgovornost za organizaciju EVS ciklusa osposobljavanja i evaluacije ovisi o mjestu održavanja događaja.

U **Programskim zemljama** osposobljavanje/evaluaciju organiziraju Nacionalne agencije (uključujući i za volontere odabrane u projektima odobrenim od strane Izvršne agencije).

U **jugoistočnoj Europi (SEE) i istočnoj Europi i Kavkazu (EECA)** osposobljavanje/evaluaciju organiziraju regionalni SALTO centri zaduženi za tu regiju (SALTO SEE i SALTO EECA) (uključujući i za volontere odabrane u projektima odobrenim od strane Izvršne agencije).

Odmah po primitku obavijesti od Nacionalne ili Izvršne agencije o prihvaćanju projekta, Organizacija koordinator treba odmah kontaktirati relevantne Nacionalne agencije ili SALTO Resursne centre kako bi se tim strukturama omogućila organizacija događaja osposobljavanja i evaluacije za volontere uključene u njihove projekte.

Agencija koja dodjeljuje sredstva (Nacionalna ili Izvršna) može iznimno dodijeliti sredstva korisnicima da sami organiziraju sve ili neke sastanke osposobljavanja ili evaluacije, ukoliko je situacija opravdana u prijavi

obrascu. U tim slučajevima, doprinos EU za provođenje sastanaka osposobljavanja/evaluacije mora biti zatražen od strane prijavitelja u prijavnom obrascu i mora biti u skladu s pravilima financiranja navedenim u ovom Vodiču.

U svakom slučaju, korisnike se uvijek potiče da volonterima pruže dodatne mogućnosti osposobljavanja i umrežavanja, čak i ako unutar projekta nisu predviđena specifična sredstva za to.

U **svim ostalim partnerskim zemljama** osposobljavanje organizira organizacija pošiljatelj, domaćin ili koordinator u skladu dokumentom "Osposobljavanje volontera: Smjernice i minimalni standardi kvalitete" Europske komisije (http://ec.europa.eu/youth/documents/evs_vol_training_minimum_standards.pdf). Korisnici dobivaju financijsku potporu za organizaciju tih sastanaka (pogledajte pravila financiranja); dodatna financijska potpora mora biti zatražena u prijavnom obrascu.

Svi pružatelji aktivnosti osposobljavanja i evaluacije unutar EVS-a trebaju pružiti informacije o Youthpassu.

Koje dodatno osposobljavanje i evaluaciju treba pružiti EVS volonterima?

Osposobljavanje prije polaska

Osposobljavanje prije polaska je odgovornost EVS predlagača (obično organizacije pošiljatelja ili organizacije koordinatora) i daje volonterima mogućnost da govore o svojim očekivanjima, razviju motivaciju i ciljeve u učenju te da dobiju informacije o zemlji domaćinu i programu Mladi na djelu. Također, Nacionalne agencije (ili SALTO SEE i EECA) mogu organizirati jednodnevna osposobljavanja prije polaska kako bi uspostavila kontakt sa volonterima koji odlaze.

Godišnji EVS događaj

Sve trenutne i bivše EVS volontere se strogo potiče da sudjeluju u godišnjem EVS događaju organiziranom od strane Nacionalnih agencija u zemlji pošiljatelju (ili SALTO SEE i EECA u tim regijama). Ti događaji služe kao sastanak evaluacije, sastanak bivših volontera i promotivni događaj. Traje 1-2 dana.

Što je akreditacija EVS predlagača?

Akreditacija služi pristupanju EVS-u i osigurava udovoljavanje minimalnim standardima kvalitete EVS-a.

Tko?

Svi predlagači iz programskih zemalja, iz jugoistočne Europe ili iz istočne Europe i Kavkaza koji žele primati ili slati EVS volontere ili koordinirati EVS projekt moraju biti akreditirani. Predlagači izvan programskih zemalja i jugoistočne Europe/istočne Europe i Kavkaza mogu sudjelovati u EVS projektima bez akreditacije.

Kako?

Kako bi se mogao akreditirati, predlagač mora podnijeti *Iskaz interesa* (II) koji opisuje njegovu motivaciju i ideje za EVS aktivnosti (pogledajte internet stranicu Komisije http://ec.europa.eu/youth/via/forms/forms_via_en.html). Ovaj obrazac mora biti podnešen relevantnim tijelima nadležnim za akreditaciju (pogledajte niže). Isti predlagač može tražiti jednu ili više vrsta akreditacije (kao organizacija pošiljatelj, domaćin ili koordinator).

Kada?

Obrasci za iskaz interesa mogu biti podnešeni bilo kada (nema roka). No, zahtjevi trebaju biti podnešeni u razumnom vremenskom roku prije predaje prijave za EVS projekt (barem 6 tjedana prije) kako bi se izbjeglo odbijanje EVS projekta zbog toga što neki predlagači nisu akreditirani do vremena ocjenjivanja prijave.

Od strane koga?

Akreditaciju provodi:

- Izvršna agencija: za predlagače koji su a) tijelo aktivno na europskoj razini u području mladih; ili b) međunarodna vladina organizacija; ili c) profitna organizacija koja organizira događaj u području mladih, sporta ili kulture
- Nacionalna agencija zemlje predlagača za sve predlagače projekata iz Programskih zemalja
- SALTO Resursni centar jugoistočnu Europu (SALTO SEE) za predlagače iz jugoistočne Europe
- SALTO Resursni centar za istočnu Europu i Kavkaz (SALTO EECA) za predlagače iz istočne Europe i Kavkaza.

Napomena: Obrazac za iskaz interesa mora se ispuniti na engleskom jeziku.

Što dalje?

U idealnom slučaju postupak procjene II-a i akreditacije obavi se u roku od šest tjedana nakon zaprimanja II-a. Ukoliko se prihvati, odgovorna tijela dodijelit će mu referentni broj i o njemu izvijestiti predlagача; taj broj treba navesti u svakom EVS prijavnom obrascu u koji je predlagач uključen.

Akreditacija je valjana za vremensko razdoblje navedeno u II-u; no, maksimalno prihvatljivo trajanje iznosi tri godine. Nakon isteka valjanosti akreditacija se može obnoviti podnošenjem novog II-a.

Osposobljavanje EVS predlagача, organizirano u njihovoj zemlji ili na europskoj razini, treba biti organizirano za novoakreditirane organizacije u razumnom roku nakon akreditacije.

Svi predlagачи moraju primjenjivati načela EVS Povelje u svim fazama projekta; to je temelj za akreditaciju.

Odgovorne strukture mogu povući akreditaciju u bilo kojem trenutku, ukoliko dođe do nepoštivanja EVS Povelje.

Kako bi se olakšalo pronalaženje partnera, opisi projekata i profila svih akreditiranih predlagача objavljeni su u bazi podataka predlagача Europske volonterske službe. Predlagачима koji ne želi primati volontere na duže vrijeme savjetuje se da obavijeste Agenciju koja ih je akreditirala kako bi privremeno bili nevidljivi u bazi u vremenu kad ne traže EVS partnerstva ili volontere. Baza podataka dostupna je na:

http://ec.europa.eu/youth/program/sos/hei/hei_en.cfm.

Kako se provodi postupak odabira volontera?

Volonteri se biraju bez obzira na etničku i vjersku pripadnost, spolnu orijentaciju, političko mišljenje itd. Ne bi se trebale zahtijevati nikakve prethodne kvalifikacije, razina obrazovanja, posebno iskustvo ili više od osnovnog znanja jezika. Detaljniji profil volontera može se sastaviti ukoliko to opravdava priroda zadataka Službe ili kontekst projekta, ali čak i u tom slučaju je isključen odabir na temelju profesionalnih ili obrazovnih kvalifikacija.

EVS osiguranje

Svaki volonter mora biti upisan u Grupni plan osiguranja za EVS volontere predviđen programom Mladi na djelu koji nadopunjuje pokriće nacionalnim sustavima socijalnog osiguranja – ukoliko je primjenljivo.

Organizacija koordinator je u suradnji s organizacijama pošiljateljima i domaćinima odgovorna za upis volontera. Taj upis treba obaviti prije odlaska volontera i on treba pokrivati vremensko razdoblje trajanja Službe.

Vodič za osiguranje koji uključuje sve informacije o pokriću i pruženoj pomoći te upute za postupak upisa putem interneta, dostupan je na mrežnoj stranici www.europeanbenefits.com.

Youthpass

Svaka osoba koja je sudjelovala u EVS-u ima pravo na Youthpass potvrdu, koja opisuje i potvrđuje neformalno i informalno iskustvo učenja stečeno tijekom projekta (ishode učenja). Nadalje, Youthpass treba smatrati procesom osvješćivanja, promišljanja i dokumentiranja učenja unutar različitih faza projekta. Za više informacija o Youthpassu, pogledajte dio A ovog Vodiča, kao i Youthpass Vodič te ostale relevantne materijale na www.youthpass.eu.

Koja podrška je dostupna?

Unutar Europske volonterske službe, kvalitetu i tehničku podršku mladima i predlagачима pružaju Nacionalne agencije na nacionalnoj razini i Izvršna agencija za obrazovne, audiovizualne i kulturne politike na europskoj razini.

Jezgra usluge sastoji se od pomoći, na zahtjev, s identifikacijom volontera i EVS organizacija pošiljatelja, domaćina i koordinatora te potpora spajanju volontera i organizacija zasnovanom na zajedničkim interesima, profilima i očekivanjima.

To je uglavnom namijenjeno kao pomoć onima koji se žele uključiti u EVS, ali još uvijek nemaju potrebne europske ili međunarodne kontakte. U tom kontekstu, internetska baza akreditiranih EVS organizacija može biti od velike pomoći: http://ec.europa.eu/youth/program/sos/hei/hei_en.cfm.

Druge službe mogu također biti dostupne. Kontaktirajte vašu Nacionalnu agenciju ili Izvršnu agenciju za više informacija.

Nadalje, nakon što je projekt odabran, dodatnu potporu može pružiti Izvršna agencije, koja pruža pomoć volonterima koji sudjeluju u određenom EVS projektu u kriznim/rizičnim situacijama te također pomaže sa vizama: eacea-p6@ec.europa.eu.

Primjeri EVS projekata

EVS projekt koji uključuje jednog volontera

Talijanski predlagač koordinira aktivnost i podnosi jednu prijavu talijanskoj Nacionalnoj agenciji. Projekt uključuje jednog njemačkog volontera koji obavlja sedmomjesečnu Službu. Volontera ugošćuje talijanski predlagač koji prijavljuje projekt, a šalje njemački predlagač. Sastav: 1 organizacija pošiljatelj (Njemačka), 1 organizacija domaćin koja je u isto vrijeme organizacija koordinator (Italija) te 1 volonter.

EVS projekt koji uključuje nekoliko volontera koji obavljaju svoju Službu pojedinačno

Mađarski predlagač koordinira projekt i podnosi jednu prijavu mađarskoj Nacionalnoj agenciji. Projekt uključuje četiri mađarska volontera koji obavljaju šestomjesečnu Službu, ali počinju u različito vrijeme. Dva volontera šalje isti mađarski predlagač koji prijavljuje projekt, a ugošćuju ih poljski i slovački predlagač. Dvoje drugih volontera šalje drugi mađarski predlagač, a ugošćuje ih francuski predlagač. Sastav: 2 organizacije pošiljatelja, od kojih je jedna organizacija koordinator (Mađarska), 3 organizacije domaćina (Poljska, Slovačka i Francuska) te 4 volontera.

EVS projekt koji uključuje nekoliko volontera koji obavljaju svoju Službu skupno

Portugalski predlagač koordinira projekt i podnosi jednu prijavu portugalskoj Nacionalnoj agenciji. Projekt uključuje 12 volontera iz Austrije, Estonije, Grčke i Turske koji zajedno obavljaju dvomjesečnu Službu u sirotištu u Portugalu. Volontere ugošćuje isti portugalski predlagač koji prijavljuje projekt, a šalju ih predlagači iz svake od uključenih zemalja. Sastav: 1 organizacija domaćin, koja je ujedno i organizacija koordinator (Portugal), 4 organizacije pošiljatelja (Austrija, Estonija, Grčka i Turska) te 12 volontera (3 po zemlji).

Koja su pravila financiranja?

Proračun projekta mora biti sastavljen prema sljedećim pravilima financiranja:

A) Akcija 2 Pregled pravila financiranja

<i>Prihvatljivi troškovi</i>		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo dodjele	Obveze izvještavanja
Putni troškovi	Putni troškovi od kuće do mjesta održavanja projekta i povratak. Korištenje najjeftinijih sredstava prijevoza i tarifa (avionska karta ekonomskog razreda, željeznička karta 2. razreda).	<i>Postotak stvarnih troškova</i>	90% prihvatljivih troškova	Automatski	Cjelovito pravdanje nastalih troškova, primjerak putnih karata/računa.
	Putni troškovi za Unaprijed planirani posjet (koji nije obavezan). Korištenje najjeftinijih sredstava prijevoza i tarifa (avionska karta ekonomskog razreda, željeznička karta 2. razreda).	Postotak stvarnih troškova	100% prihvatljivih troškova	Uvjetno: potrebu i ciljeve Unaprijed planiranog posjeta treba opravdati u prijavnom obrascu	Cjelovito pravdanje nastalih troškova, primjerak putnih karata/računa.
Projektni troškovi	Svi troškovi izravno povezani s provedbom projekta (npr. pripremne aktivnosti, podrška volonterima vezana za zadatke te jezična i osobna podrška, mentorstvo, hrana, smještaj, lokalni prijevoz, administracija/komunikacija, oprema i materijali, evaluacija i nastavak).	Paušalni jedinični iznos	A x broj volontera x broj mjeseci Službe u inozemstvu	Automatski	Postignuća se opisuju u završnom izvješću. Potpisana izjava volontera o dobivenoj podršci.
Džeparac volontera	„Džeparac“ volontera za dodatne osobne troškove (izdaje se tjedno ili mjesečno).	Paušalni jedinični iznos (ovisi o zemlji, vidi tablicu C u nastavku)	Mjesečni iznos u € x broj mjeseci trajanja Službe u inozemstvu x broj volontera	Automatski	Potpisana izjava volontera
Iznimni troškovi	Dodatni troškovi izravno povezani s: - troškovima vize, troškovi povezanim s vizom i troškovima cijepljenja - ostalim troškovima povezanim s mladima s manje mogućnosti i/li posebnim potrebama (npr. doprinos troškovima smještaja i hrane za Unaprijed planirani posjet, doprinos pojačanom mentorstvu, posjete liječniku, zdravstvenu skrb, dodatnu jezičnu obuku/pomoć, dodatnu pripremu, posebne prostore ili opremu, dodatnu osobu u pratnji, dodatne osobne troškove u slučaju ekonomske ugroženosti, pismeno/usmeno prevođenje, ...)	Postotak stvarnih troškova	100% prihvatljivih troškova Do 500 € x broj predlagača	Uvjetno: potrebu i ciljeve iznimnih troškova treba opravdati u prijavnom obrascu	Cjelovito opravdanje nastalih troškova, primjerci računa.

B) Paušalni jedinični iznosi (u eurima)

Paušalni jedinični iznosi se mijenjaju prema zemlji. **Prijavitelj projekta mora primijeniti paušalne jedinične iznose zemlje u kojoj se Služba održava.**

Paušalni jedinični iznosi za Akciju 2 su sljedeći:

	Projektni troškovi
	A
Austrija	540
Belgija	590
Bugarska	500
Cipar	610
Češka	490
Danska	630
Estonija	520
Finska	630
Francuska	570
Grčka	610
Hrvatska	570
Irska	610
Island	610
Italija	610
Latvija	550
Lihtenštajn	610
Litva	540
Luksemburg	610
Mađarska	510
Malta	600
Nizozemska	620
Norveška	630
Njemačka	520
Poljska	540
Portugal	600
Rumunjska	500
Slovačka	550
Slovenija	580
Španjolska	530
Švedska	630
Švicarska	620
Turska	500
Ujedinjeno Kraljevstvo	630
Partnerska zemlja	440

C) Mjesečni džeparac volontera za Službu u inozemstvu

Programske zemlje	
-------------------	--

Države članice Europske unije (EU) ¹¹	
Austrija	110 €
Belgija	105 €
Bugarska	65 €
Cipar	95 €
Češka	95 €
Danska	140 €
Estonija	85 €
Finska	120 €
Francuska	125 €
Njemačka	105 €
Grčka	95 €
Mađarska	95 €
Irska	125 €
Italija	115 €
Latvija	80 €
Litva	80 €
Luksemburg	105 €
Malta	95 €
Nizozemska	115 €
Poljska	85 €
Portugal	95 €
Rumunjska	60 €
Slovačka	95 €
Slovenija	85 €
Španjolska	105 €
Švedska	115 €

¹¹ Pojedinci iz Prekomorske zemlje ili teritorija (OCT), a prema potrebi i relevantna javna i/ili privatna tijela i institucije u OCT-u, prihvatljivi su za program Mladi na djelu prema pravilima Programa i uvjetima koji se primjenjuju na Državu članicu kojoj pripadaju. Dotični OCT-i navedeni su u prilogu 1A Odluke Vijeća od 27. studenog 2001. godine o vezi Prekomorskih zemalja i teritorija s Europskom zajednicom (2200/822/EZ), Službeni list L314 od 30. studenog 2001. godine.

Ujedinjeno Kraljevstvo	150 €
Zemlje Europskog udruženja slobodne trgovine (EFTA)	
Island	145 €
Lihtenštajn	130 €
Norveška	145 €
Švicarska	140 €
Zemlje kandidatkinje	
Hrvatska	95 €
Turska	85 €

Susjedne partnerske zemlje	
Istočna Europa i Kavkaz	
Zemlje Istočnog partnerstva:	
Armenija	70 €
Azerbejdžan	70 €
Bjelorusija	90 €
Gruzija	80 €
Moldavija	80 €
Ukrajina	80 €
Ostale zemlje:	
Rusija	90 €
Mediterranske partnerske zemlje	
Alžir	85 €
Egipat	65 €
Izrael	105 €
Jordan	60 €
Libanon	70 €
Maroko	75 €
Palestinska samouprava Zapadne obale i pojasa Gaze	60 €
Sirija	80 €
Tunis	60 €
Jugoistočna Europa	

Albanija	50 €
Bosna i Hercegovina	65 €
Bivša Jugoslavenska Republika Makedonija (BJRM)	50 €
Kosovo, pod VSUN 1244/1999	80 €
Crna Gora	80 €
Srbija	80 €

Ostale partnerske zemlje svijeta	
Afganistan	50 €
Angola	80 €
Antigva i Barbuda	85 €
Argentina	75 €
Australija	75 €
Bahami	75 €
Bangladeš	50 €
Barbados	75 €
Belize	50 €
Benin	50 €
Bolivija	50 €
Bocvana	50 €
Brazil	65 €
Bruneji	60 €
Burkina Faso	55 €
Burundi	50 €
Kambodža	50 €
Kamerun	55 €
Kanada	65 €
Kabo Verde	50 €
Srednjoafrička Republika	65 €
Čad	65 €
Čile	70 €
Kina	55 €
Kolumbija	50 €
Komori	50 €
Kongo (Demokratska Republika)	80 €
Kongo (Republika)	70 €

Cookovi Otoci	50 €
Kostarika	50 €
Džibuti	65 €
Dominika	75 €
Dominikanska Republika	60 €
Istočni Timor	50 €
Ekvador	50 €
El Salvador	55 €
Ekvatorska Gvineja	60 €
Eritreja	50 €
Etiopija	50 €
Fidi	50 €
Gabon	75 €
Gambija	50 €
Gana	70 €
Grenada	75 €
Gvatemala	50 €
Gvineja (Republika)	50 €
Gvineja Bisau	50 €
Gvajana	50 €
Haiti	65 €
Honduras	50 €
Indija	50 €
Indonezija	50 €
Obala Bjelokosti	60 €
Jamajka	60 €
Japan	130 €
Kazakstan	70 €
Kenija	60 €
Kiribati	60 €
Korea (Republika)	85 €

Kirgistan	75 €
Laos	50 €
Lesoto	50 €
Liberija	85 €
Madagaskar	50 €
Malavi	50 €
Malezija	50 €
Mali	60 €
Maršalovi Otoci	50 €
Mauritanija	50 €
Mauricijus	60 €
Meksiko	70 €
Mikronezija	55 €
Mozambik	60 €
Namibija	50 €
Nauru	50 €
Nepal	50 €
Novi Zeland	60 €
Nikaragva	50 €
Niger	50 €
Nigerija	50 €
Niue	50 €
Palau	50 €
Panama	50 €
Papua Nova Gvineja	55 €
Paragvaj	50 €
Peru	75 €
Filipini	60 €
Ruanda	65 €
Sveti Kristofor i Nevis	85 €
Sveta Lucija	75 €

Sveti Vincent i Grenadini	75 €
Samoa	50 €
Sveti Toma i Prinsipe	60 €
Senegal	65 €
Sejšeli	85 €
Sijera Leone	55 €
Singapur	75 €
Solomonovi Otoci	50 €
Južnoafrička Republika	50 €
Sudan	55 €
Surinam	55 €
Svazi	50 €
Tanzanija	50 €
Tajland	60 €
Togo	60 €
Tonga	50 €
Trinidad i Tobago	60 €
Tuvalu	50 €
Uganda	55 €
Sjedinjene Američke Države	80 €
Urugvaj	55 €
Uzbekistan	75 €
Vanuatu	60 €
Venecuela	85 €
Vijetnam	50 €
Jemen	60 €
Zambija	50 €
Zimbabve	50 €

D) Akcija 2 Ciklus osposobljavanja i evaluacije

NE dodjeljuje se za osposobljavanja koja se održavaju u programskim zemljama, zemljama jugoistočne Europe ili zemljama istočne Europe i Kavkaza (budući da u tim zemljama, ciklus osposobljavanja i evaluacije organiziraju besplatno Nacionalne agencije i SALTO SEE i EECA Resursni centri), osim ukoliko je iznimno odobreno drugačije.

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Pravilo dodjele	Iznos	Obveze izvještavanja
Troškovi vezani za osposobljavanje po dolasku	Troškovi izravno povezani s organizacijom događaja, uključujući putne troškove do mjesta održavanja osposobljavanja i natrag.	Postotak stvarnih troškova	Uvjetno: ciljevi, sadržaj i program planiranih aktivnosti mora biti opisan/sadržan u prijavi i biti u skladu s Komisijinim minimalnim standardima za osposobljavanje volontera.	100% prihvatljivih troškova Do 900 € x broj sudionika (volonteri, treneri itd.)	Cjelovito pravdanje nastalih troškova, primjerci računa.
Troškovi vezani za evaluaciju tijekom Službe	Troškovi izravno povezani s organizacijom događaja, uključujući putne troškove do mjesta održavanja osposobljavanja i natrag.	Postotak stvarnih troškova	Uvjetno: ciljevi, sadržaj i program planiranih aktivnosti mora biti opisan/sadržan u prijavi i biti u skladu s Komisijinim minimalnim standardima za osposobljavanje volontera.	100% prihvatljivih troškova Do 500 € x broj sudionika (volonteri, treneri itd.)	Cjelovito pravdanje nastalih troškova, primjerci računa.

Kako se sredstva EU dijele između predlagača u projektu?

Projekti podržani kroz Europsku volontersku službu su transnacionalni i zasnovani su na suradnji između dva ili više predlagača.

Među predlagačima u projektu, prijavitelj igra glavnu administrativnu ulogu; podnosi prijavni obrazac u ime svih partnera i ako je projekt odobren:

- snosi financijsku i pravnu odgovornost za cijeli projekt prema Agenciji koja je dodijelila sredstva projektu;
- koordinira projekt u suradnji s ostalim predlagačima uključenima u projekt;
- prima financijsku potporu EU za projekt.

No, što se tiče provedbe projekta, svi partneri su odgovorni za izvršavanje bitnih zadataka. Stoga je od presudne važnosti da prijavitelj distribuira financijska sredstva koja dobije od programa Mladi na djelu svim predlagačima u projektu proporcionalno zadacima koje moraju izvršiti.

Iz tog razloga, Komisija strogo preporučuje da svi predlagači uključeni u projekt u okviru programa Mladi na djelu potpišu *interni partnerski sporazum* među sobom. Takav sporazum bi trebao jasno definirati odgovornosti, zadatke i financijski doprinos za sve strane uključene u projekt.

Interni partnerski sporazum bi bio ključni instrument osiguravanja čvrstog partnerstva među predlagačima u projektu te izbjegavanja i rješavanja sukoba.

Partnerski sporazum bi stoga trebao sadržavati barem sljedeće informacije:

- naziv projekta i broj projekta za koji je prijavitelj potpisao ugovor s Agencijom koja je odobrila projekt
- nazive i kontakte svih predlagača uključenih u projekt
- uloge i odgovornosti svakog predlagača
- raspodjelu financijskih sredstava od programa Mladi na djelu (u skladu s gore navedenim odgovornostima)
- isplate i način prijenosa sredstava između predlagača
- ime i potpis predstavnika svakog predlagača

Iako se ovakva praksa preporučuje s ciljem čuvanja interesa svih partnera u projektu, Komisija ne obvezuje predlagače da formaliziraju svoje odnose kroz pismeni sporazum niti će takav sporazum biti tražen ili nadgledan od strane Nacionalne ili Izvršne agencije koja je odobrila projekt.

Nadalje, na predlagačima je da zajednički odluče kako će raspodijeliti financijsku potporu EU i koje troškove će pokriti. U skladu s tim, tablica niže naznačuje kako bi se sredstva EU mogla raspodijeliti za podržavanje glavnih aktivnosti koje će se izvršiti u skladu s prethodnim iskustvom:

Europska volonterska služba

Indikativna raspodjela sredstava dodijeljenih unutar stavke „Projektni troškovi“
(isključujući sredstva za troškove putovanja i iznimne troškove)

Kategorija zadataka	Organizacija/e pošiljatelj(i)*	Organizacija/e domaćin(i)**	Organizacija koordinator***
Postotak ukupnih „projektnih troškova“	5%-15%	80%-90%	3%-8%

* pronalazak volontera, osposobljavanje prije polaska i priprema volontera, održavanje kontakta s volonterom, evaluacija, širenje i iskorištavanje rezultata, administracija/komunikacija.

** podrška volonteru (sa zadacima te jezična i osobna podrška, mentor), smještaj, hrana, lokalni prijevoz, oprema, evaluacija, širenje i iskorištavanje rezultata, administracija/komunikacija.

*** koordinacija, praćenje i evaluacija, umrežavanje, interna i vanjska komunikacija, širenje i iskorištavanje rezultata, administracija, podrška.

Pregled postupka prijave:

Regija/Zemlja u kojoj se održava projekt	Tko se može prijaviti	Gdje se prijaviti
Programske zemlje	Neprofitna/nevladina organizacija, ili lokalno/regionalno javno tijelo iz Programske zemlje	nadležnoj Nacionalnoj agenciji
	Tijela aktivna na europskoj razini u području mladih Međunarodne vladine organizacije ili profitne organizacije koje organiziraju događaj u području mladih, sporta ili kulture	Izvršna agencija za obrazovnu, audiovizualnu i kulturnu politiku
Istočna Europa i Kavkaz	Neprofitna/nevladina organizacija, ili lokalno/regionalno javno tijelo iz Programske zemlje	nadležnoj Nacionalnoj agenciji
	Predlagač iz zemlje Istočnog partnerstva koji je domaćin Aktivnosti	Izvršna agencija za obrazovnu, audiovizualnu i kulturnu politiku
	Tijela aktivna na europskoj razini u području mladih Međunarodne vladine organizacije ili profitne organizacije koje organiziraju događaj u području mladih, sporta ili kulture	Izvršna agencija za obrazovnu, audiovizualnu i kulturnu politiku
Mediterranske partnerske zemlje	-----	----- (Za postupke prijave koji se odnose na Euro-Med Program za mlade, pogledati "Što još treba znati o projektu u suradnji sa susjednim partnerskim zemljama?" u okviru podakcije 3.1)
Jugoistočna Europa	Neprofitna/nevladina organizacija, ili lokalno/regionalno javno tijelo iz Programske zemlje	nadležnoj Nacionalnoj agenciji
	Predlagač iz jugoistočne Europe koji je domaćin Aktivnosti	Izvršna agencija za obrazovnu, audiovizualnu i kulturnu politiku
	Tijela aktivna na europskoj razini u području mladih Međunarodne vladine organizacije ili profitne organizacije koje organiziraju događaj u području mladih, sporta ili kulture	Izvršna agencija za obrazovnu, audiovizualnu i kulturnu politiku

Kako razviti dobar projekt?

Tablica „Kriteriji dodjele“ u ovoj podakciji navodi kriterije prema kojima se ocjenjuje kvaliteta projekta. Ovdje su neki savjeti koji Vam mogu pomoći da razvijete dobar projekt.

Kvaliteta nacrt projekta

- **Kvaliteta partnerstva/aktivna uključenost svih predlagača u projekt**

Glatka i učinkovita suradnja između Organizacije pošiljatelja, domaćina i koordinatora je ključan element za uspješan razvoj projekta. Predlagači moraju pokazati sposobnost da stvore i vode jako partnerstvo aktivnim uključenjem svih partnera i sa zajedničkim ciljevima. U skladu s tim, sljedeći faktori se trebaju uzeti u obzir: razina umrežavanja, suradnja i predanost svakog predlagača u projekt; profil i pozadina predlagača kada bi priroda ili cilj Službe uvjetovale posjedovanje određenih kvalifikacija; jasna i zajednički donešena definicija uloga i zadataka svakog predlagača uključenog u projekt; mogućnost partnerstva da osigura učinkoviti nastavak i širenje rezultata postignutih kroz projekt. Projekti povezani s određenim događajem zahtijevaju čvrsto partnerstvo s tijelom koje organizira događaj.

- **Kvaliteta procesa odabira volontera**

Opća otvorenost EVS-a za sve mlade i duh Programa se odražavaju u pristupačnom i transparentnom procesu odabira.

- **Kvaliteta faze pripreme**

Faza pripreme je od presudne važnosti za uspjeh EVS projekta. Prikladnu pripremu provedbe projekta zajedno s volonterom/ima osigurava Organizacija pošiljatelj u suradnji s Organizacijom koordinatorom, Organizacijom domaćinom i Nacionalnim agencijama. Predlagači bi trebali razmisliti o podjeli odgovornosti, rasporedu, zadacima volontera i praktičnim stvarima (mjesto, prijevoz, smještaj, jezična podrška) itd.

Štoviše, jednom kad se odredi/e volonter/i, učestali kontakti i razmjena informacija između predlagača prije razdoblja Službe omogućuje usklađenje nacrt projekta prema profilu i motivaciji volontera.

- **Kvaliteta Službe i zadataka volontera**

Program Službe mora biti jasno definiran, realističan, uravnotežen i povezan s ciljevima projekta i programom Mladi na djelu.

Potrebno je ciljati na učinkovito sparivanje između zadataka i profila volontera. Njihovi zadatci trebaju, koliko god je to moguće, odražavati njihove pojedinačne sposobnosti, želje i očekivanja u učenju. Volonteri ne bi trebali izvršavati zadatke stručnog osoblja, kako bi se izbjeglo zamjenjivanje posla i/ili stavljanje pretjerane odgovornosti na volontere. Rutinski zadatci trebaju biti ograničeni što je više moguće. Zadatci volontera uključuju kontakt s lokalnom zajednicom. EVS volonteri ne mogu izvršavati zadatke koji služe podupiranju drugog EVS projekta (tj. ne mogu biti odgovorni za upravljanje projektom ili za odabir ili selekciju drugih EVS volontera).

- **Kvaliteta podrške i osposobljavanja ponuđenog volonteru**

Volonteru/ima treba biti pružena prikladna podrška u svim fazama projekta. Točnije, svaki volonter treba dobiti osobnu podršku, podršku u procesu učenja/Youthpassa, jezičnu i administrativnu podršku te područnu povezanu sa zadacima. Osobnu podršku i podršku s učenjem/Youthpassom pojačava mentor, dok druga iskusna osoba treba biti zadužena za podršku vezanu za zadatak.

S obzirom na to da EVS uključuje mlade volontere koji ostaju u drugoj zemlji na duža vremenska razdoblja, od iznimne je važnosti da im se pruži odgovarajuća razina osposobljavanja u svim fazama projekta. Svaki volonter sudjeluje u EVS ciklusu osposobljavanja, koje se sastoji od osposobljavanja prije polaska, osposobljavanja po dolasku, evaluacije tijekom Aktivnosti i godišnjeg EVS događaja. Volonterima se treba pružiti prilika da razmjenjuju, dijele i procjenjuju iskustvo EVS-a. Jezično osposobljavanje se također pruža volonteru/ima i uključeno je u redovni raspored Službe. Format, trajanje i učestalost jezične potpore može varirati, zavisno od volonterovih potreba i sposobnosti, zadataka i mogućnosti organizacije.

- **Kvaliteta faze evaluacije**

Kako bi se projekt i njegovi rezultati napravili održivijima, od predlagača i volontera se očekuje da uključe proces konačne evaluacije. Faza evaluacije se odnosi na stvarno ispunjenje projekta. Cilja na procjenu ostvarenja ciljeva projekta i očekivanja predlagača i volontera.

Osim konačne evaluacije, izvršavaju se evaluacije prije, za vrijeme i nakon Službe kako bi se osiguralo glatko provođenje projekta. Trebaju se organizirati redovni sastanci s koordinatorom i mentorom kako bi se primile povratne informacije od volontera i izvršile prilagodbe u skladu s tim.

- **Kvaliteta mjera za prevenciju rizika i upravljanje krizama**
Predlagač treba osigurati da projekt oslovljava i prevenciju rizika i upravljanje krizama. Prikladni mehanizmi su predviđeni kako bi se mladima omogućilo da imaju svoje iskustvo učenja u razumno sigurnom i zaštićenom okolišu.
- **Kvaliteta posebnih elemenata predviđenih u projektima koji uključuju mlade s manje mogućnosti**
Projekti koji uključuju mlade s manje mogućnosti trebaju biti ugrađeni u proces prije i nakon stvarnog projekta i ne ostati izolirani. Prilikom pripreme i provedbe tih projekata, poseban naglasak treba staviti na analizu profila i posebnih potreba mladih i odgovarajući individualni pristup. Ti projekti trebaju svjesno uključivati mlade s manje mogućnosti kao aktivne sudionike.

Unaprijed planirani posjeti Organizaciji domaćinu su preporučeni prije početka Službe, budući da olakšavaju uspostavu čvrstih partnerstava i aktivnu uključenost mladih s manje mogućnosti.

Pojačano mentorstvo može biti predviđeno kako bi se potakla osobna podrška volonterima s manje mogućnosti sa strane slanja ili primanja; dijeli se između Organizacija pošiljatelja i domaćina u skladu s njihovim odgovornostima.

Kvaliteta sadržaja i metodologije projekta

- **Usklađenost s kvalitativnim kriterijima EVS Povelje**
Kvalitativni elementi EVS Povelje će se razviti u projektu, zato što pokrivaju osnovne aspekte kao što je partnerstvo, načela EVS-a, standarde kvalitete, informacije i priznavanje.
- **Aktivno uključivanje volontera u projekt**
Volonter/i treba/ju biti aktivno uključen/i u pripremu i evaluaciju Službe.
- **Promicanje društvenog i osobnog razvoja volontera**
Projekt treba omogućiti volonteru/ima da steknu samopouzdanje kada su suočeni s novim iskustvima, stavovima i ponašanjima; da steknu ili razviju vještine, sposobnosti i znanja koja doprinose društvenom, osobnom i/ili profesionalnom razvoju.

Projekt također treba osigurati karakter EVS-a kao „službe učenja“, tj. pružanja mogućnosti neformalnog i informalnog učenja mladima. S tim ciljem, očekivani ishodi učenja i procesi učenja trebaju biti opisani općenitim terminima u prijavi za financijska sredstva.

Stoga, broj volontera koji u isto vrijeme obavljaju Službu u određenoj Organizaciji domaćinu treba biti što manji, biti proporcionalan prirodi EVS projekta, kao i kapacitetu Organizacije da pruži vrijedne mogućnosti učenja većem broju volontera u isto vrijeme.

Kada nekoliko volontera obavlja Službu u skupini potrebno je osigurati da se učenje ne događa samo na individualnoj osnovi, nego i u skupini. Zajednički sastanci i kontakti između volontera su predviđeni.

- **Uloga mentora**
Mentor je odgovoran za pružanje osobne podrške volonteru/ima, podrške u procesu Youthpassa/učenja te pomoći volonterima oko integracije u lokalnu zajednicu. Mentor također ima važnu ulogu u raspravljanju o uspjesima učenja s volonterom tijekom i na kraju Službe u procesu dobivanja Youthpass potvrde. Volonter/i se može/mogu obratiti mentoru u slučaju problema.
- **Interkulturalna dimenzija**
EVS treba poboljšati pozitivnu osviještenost mladih o drugim kulturama i potaknuti dijalog i interkulturalne susrete s mladima iz drugih pozadina i kultura. Također treba pomoći sprječavanju i borbi protiv predrasuda, rasizma i svih drugih stavova koji vode k isključenosti. Projekti trebaju razviti osjećaj tolerancije i razumijevanja raznolikosti.
- **Europska dimenzija**
Projekt treba doprinijeti procesu obrazovanja mladih i povećati njihovu osviještenost o europskom/međunarodnom kontekstu u kojem žive. Europska dimenzija projekta se može odražavati kroz sljedeće karakteristike:
 - projekt njeguje osjećaj europskog građanstva među mladima i pomaže im da razumiju njihovu ulogu kao dijela sadašnjosti i budućnosti Europe

- projekt odražava zajednički interes europskog društva, kao npr. rasizam, ksenofobija, antisemitizam, zloupotreba droga
- tema projekta je povezana s tematikom EU, kao npr. proširenje EU, uloge i aktivnosti europskih institucija, djelovanje EU u stvarima koje se tiču mladih
- projekt raspravlja osnovna načela EU, tj. načela slobode, demokracije, poštovanja ljudskih prava i osnovnih sloboda i vladavinu prava.

Kvaliteta i vidljivost dometa projekta

▪ Učinak i efekt umnožavanja

Učinak EVS projekta se ne treba ograničavati samo na volontere, nego i na dovođenje koncepta „Europe“ uključenim lokalnim zajednicama. Organizacije domaćini trebaju pokušati, koliko god je to moguće, uključiti druge ljude (iz susjedstva, okoline itd.) u projekt.

Projekt treba biti dio dugoročnije perspektive, planirane s ciljem postizanja efekta umnožavanja i održivog učinka. Umnožavanje se postiže na primjer uvjeravajući druge organizacije da prime ili šalju volontere. Predlagači trebaju identificirati moguće ciljne skupine koje mogu djelovati kao *multiplikatori* (mlade, osobe koje rade s mladima, medije, političke vođe, donositelje odluka) kako bi se proširili ciljevi i rezultati projekta.

▪ Vidljivost projekta / programa Mladi na djelu

Predlagači trebaju zajednički promisliti o mjerama za poboljšanje vidljivosti projekta i općenito programa Mladi na djelu. Kreativnost predlagača i sudionika nudi dodatne mogućnosti za širenje informacija o EVS-u, aktivnostima predlagača kao i o mogućnostima koje nudi program Mladi na djelu. Mjere vidljivosti se uglavnom događaju prije i tijekom provedbe Razmjene mladih. Takve mjere se mogu podijeliti u dvije široke kategorije:

- Vidljivost projekta
Predlagači i sudionici trebaju „oglašavati“ projekt – kao i njegove ciljeve – i proširiti „poruku mladih“ tijekom provedbe projekta. Kako bi se podigla svijest o projektu mogu na primjer razviti informativne materijale; poslati informacije elektroničkom poštom ili SMS-om; pripremiti postere, naljepnice, promotivne materijale (majice, kape, olovke itd.); pozvati novinare da promatraju; izdati objave za medije ili pisati članke za lokalne novine, mrežne stranice ili biltene; stvoriti elektroničke grupe, mrežne stranice, foto galerije ili blogove itd.
- Vidljivost programa Mladi na djelu
Prvo, organizacije i volonteri uključeni u projekt trebaju biti svjesni svog sudjelovanja u EVS-u. Zatim svaki EVS projekt treba naglasiti primljena financijska sredstva i pružiti informacije o programu Mladi na djelu vanjskom svijetu.

Osim korištenja službenog logotipa Programa (pogledajte dio C ovog Vodiča), svaki projekt također treba biti multiplikator za Program kako bi se podigla osviještenost o mogućnostima koje Program nudi mladima i osobama koje rade s mladima u Europi i šire. Predlagače se poziva da uključe informacije o Programu (npr. informacije o Akcijama Programa, ili ciljevima i glavnim značajkama, ciljnim skupinama itd.) u svim mjerama poduzetim za povećanje vidljivosti projekta (pogledajte gore navedene primjere). Predlagači mogu uključiti informativne događaje ili radionice u program Aktivnosti Razmjene mladih. Također mogu planirati sudjelovanje u događajima (seminarima, konferencijama, debatama) organiziranim na različitim razinama (lokalna, regionalna, nacionalna, međunarodna).

▪ Širenje i iskorištavanje rezultata

Svaki predlagač treba predvidjeti mjere širenja i iskorištavanja rezultata EVS-a, uključujući ishode učenja na korist svih uključenih strana. Mjere širenja i iskorištavanja mogu imati isti format kao i mjere vidljivosti navedene u gornjoj sekciji; glavna razlika je da su mjere širenja i iskorištavanja usmjerene na rezultate projekta a ne toliko na samu Službu. Širenje i iskorištavanje rezultata EVS-a može biti prijenos znanja stečenog tijekom Službe; npr. volonter koji je obavio Službu u trajanju od 6 mjeseci u domu za starije osobe može otići u drugi centar ili zainteresiranim tijelima i objasniti im dobre prakse ili metode koje je koristio/la ili razvio/la radeći s određenim ciljnim skupinama. Zbog toga se mjere širenja i iskorištavanja događaju uglavnom nakon održavanja Službe. Te mjere trebaju aktivno uključivati volontera.

Povelja Europske volonterske službe

Povelja Europske volonterske službe

Povelja Europske volonterske službe (EVS) je dio programskog Vodiča za program Mladi na djelu i naglašava uloge organizacija pošiljatelja, domaćina i koordinatora te glavna načela i standarde kvalitete EVS-a.

Svaki predlagatelj projekta EVS-a se pridržava odredbi postavljenih u ovoj Povelji.

EVS partnerstvo

Čvrsto partnerstvo između organizacija pošiljatelja, domaćina, koordinatora i volontera je osnova za svaki EVS projekt. Prikladno spajanje profila volontera i zadataka mora biti određeno.

- Organizacija pošiljatelj je zadužena za pripremu i podršku volonterima prije, za vrijeme i nakon EVS Službi.
- Organizacija domaćin je zadužena za osiguranje sigurnih i dostojnih uvjeta za život i rad za volontera tijekom cijelog trajanja Službe. Mora pružiti odgovarajuću osobnu, jezičnu i potporu za izvršavanje zadataka, uključujući i određivanje mentora za volontera.
- Organizacija koordinatorska (prijavitelj) ima ulogu vođenja provedbe projekta pružajući administrativnu i kvalitativnu potporu svim partnerima u projektu i omogućavajući njihovo umrežavanje.

Načela EVS-a koja se moraju osigurati

- Neformalno učenje i interkulturalna dimenzija, kroz jasnu definiciju plana učenja za volontera.
- Dimenzija Službe kroz jasnu definiciju neprofitnog karaktera projekta i zadataka volontera. Puno radno vrijeme i aktivna uloga volontera u provedbi aktivnosti moraju biti osigurani. Aktivnosti EVS volontera ne smiju zamijenjivati bilo kakvo zapošljavanje.
- Kontakt sa lokalnom zajednicom i korist lokalnoj zajednici.
- EVS je besplatan za volontere, osim mogućeg doprinosa za putne troškove (najviše 10% putnih troškova).
- Dostupnost i uključivanje: prilikom odabira volontera, organizacije drže opću dostupnost EVS-a svim mladima, bez predrasuda vezanih za etničku pripadnost, vjeroispovijest, seksualnu orijentaciju, političko mišljenje itd. Ako projekt cilja na volontere s manje mogućnosti, službe i kapacitet za pružanje individualnih priprema moraju biti prisutni.

Standardi kvalitete EVS-a koji se moraju osigurati

Podrška volonteru

- prije, za vrijeme i nakon EVS Službe, pogotovo u prevenciji i upravljanju krizama;
- za osiguranje, vizu, dozvolu boravka, put i sve druge administrativne procedure EVS-a;
- omogućavajući volonteru sudjelovanje u ciklusu osposobljavanja (osposobljavanje prije polaska i po dolasku, evaluacija za vrijeme i nakon Aktivnosti);
- predviđajući odgovarajuće mjere evaluacije.

Informacije

- svi EVS partneri imaju pravo dobiti pune informacije o projektu i dogovoriti se o svim aspektima.
- potrebno je uspostaviti mjere vidljivosti, širenja rezultata i promidžbe.

Priznavanje

- svaki EVS volonter ima pravo primiti Youthpass.

Podakcija 3.1 – Suradnja sa susjednim partnerskim zemljama Europske unije

Ciljevi

Svrha ove podakcije je razvijanje međusobnog razumijevanja između naroda u duhu otvorenosti te doprinos razvoju kvalitetnih sustava potpore za aktivnosti mladih u zemljama koje ova podakcija obuhvaća. Podupire aktivnosti kojima je cilj umrežavanje i povećanje kapaciteta nevladinih organizacija aktivnih u području mladih priznavajući bitnu ulogu koju one mogu imati u razvoju civilnog društva u susjednim zemljama. Obuhvaća osposobljavanje osoba aktivnih u radu s mladima i organizacijama mladih te razmjene iskustva, stručnosti i *dobre prakse* među njima. Podupire aktivnosti koje mogu dovesti do uspostavljanja dugotrajnih i visokokvalitetnih projekata i partnerstva.

Ova podakcija podupire dvije vrste projekata, opisanih u dva različita dijela:

- Razmjene mladih sa *susjednim partnerskim zemljama*
- Osposobljavanje i umrežavanje sa *susjednim partnerskim zemljama*.

Dijelovi „Prozor Istočnog partnerstva za mlade“, „Što još treba znati o projektima u suradnji sa susjednim partnerskim zemljama?“, „Pregled postupka prijave“ i „Kako razviti dobar projekt“ odnose se na obje vrste gore navedenih projekata.

Što je Razmjena mladih sa susjednim partnerskim zemljama?

Razmjena mladih sa susjednim partnerskim zemljama je projekt koji okuplja skupine mladih iz dvije ili više zemalja, pružajući im priliku da raspravljaju o i suočavaju se s različitim temama, pritom međusobno učeći o svojim zemljama i kulturama. Razmjena mladih temelji se na transnacionalnom partnerstvu između dva ili više predlagača iz različitih zemalja. U Razmjenama mladih unutar podakcije 3.1, transnacionalna partnerstva sastavljena su od predlagača iz Programskih zemalja i susjednih partnerskih zemalja.

Ovisno o broju uključenih zemalja, Razmjene mladih mogu biti bilateralne, trilateralne ili multilateralne. Bilateralna razmjena mladih opravdana je pogotovo kada su predlagači na prvom europskom projektu ili kada su sudionici male ili lokalne skupine bez iskustva na europskoj razini.

Razmjena mladih može biti putujuća, što podrazumijeva kretanje svih sudionika u isto vrijeme kroz jednu ili više zemalja koje sudjeluju u Razmjeni.

Projekt Razmjene mladih ima tri faze:

- planiranje i priprema
- provedba Aktivnosti
- evaluacija (uključujući razmatranje mogućeg *nastavka*).

Načela i prakse neformalnog učenja odražavaju se tijekom cijelog projekta.

Što nije Razmjena mladih

Sljedeće aktivnosti NISU prihvatljive za financiranje u okviru Razmjena mladih:

- akademska studijska putovanja
- aktivnosti razmjene s ciljem ostvarivanja financijske dobiti
- aktivnosti razmjene turističke naravi
- festivali
- putovanja za praznike
- tečajevi jezika
- turneje predstava
- razmjene školskih razreda
- športska natjecanja
- statutarne sastanci organizacija
- politička okupljanja
- radni kampovi.

Koji kriteriji se koriste za procjenu Razmjene mladih sa susjednim partnerskim zemljama?

Za Razmjene mladih koje će se financirati u okviru Prozora Istočnog partnerstva za mlade vrijede određeni posebni kriteriji uz već postojeće ili kao dodatak kriterijima navedenim niže. Pogledajte odjeljak „Prozor Istočnog partnerstva za mlade“.

Kriteriji prihvatljivosti

Prihvatljivi predlagači	Svaki <i>predlagač</i> mora biti: ▪ neprofitna/nevladina organizacija; ili ▪ lokalno, regionalno javno tijelo; ili ▪ <i>neformalna skupina mladih</i> (Podsjetnik: u slučaju neformalne skupine jedan od članova skupine preuzima ulogu predstavnika i snovis odgovornost u ime skupine); ili ▪ <i>tijelo aktivno na europskoj razini u području mladih</i>. Svaki predlagač mora biti iz Programske zemlje ili susjedne partnerske zemlje i mora potpisati preliminarni sporazum uključen u prijavni obrazac.
Uloga predlagača	Predlagač koji skupinu sudionika šalje u drugu zemlju definira se kao <i>Organizacija pošiljatelj</i> (OP). Predlagač koji ugošćuje Razmjenu mladih u svojoj zemlji definira se kao <i>Organizacija domaćin</i> (OD).
Broj predlagača	Bilateralna Razmjena mladih: jedan predlagač iz zemlje članice EU i jedan predlagač iz susjedne partnerske zemlje. Trilateralna Razmjena mladih: tri predlagača iz tri različite zemlje, od kojih barem jedan mora biti zemlje članice EU a jedan iz susjedne partnerske zemlje. Multilateralna Razmjena mladih: barem četiri predlagača, svaki iz različite zemlje, od kojih je barem jedan iz zemlje članice EU a barem dva iz <i>susjednih partnerskih zemalja</i>.
Prihvatljivi sudionici	Sudionici u dobi od 13 do 25 godina koji <i>zakonito borave</i> u Programskoj ili susjednoj partnerskoj zemlji (do 20% sudionika može biti u dobi od 25 do 30 godina).
Broj sudionika	Projekt uključuje najmanje 16, a najviše 60 sudionika (ne uključujući <i>voditelje skupina</i>).
Sastav nacionalnih skupina sudionika	Bilateralna Razmjena mladih: najmanje 8 sudionika po skupini (ne uključujući <i>voditelja/e skupine</i>). Trilateralna Razmjena mladih: najmanje 6 sudionika po skupini (ne uključujući <i>voditelja/e skupine</i>). Multilateralna Razmjena mladih: najmanje 4 sudionika po skupini (ne uključujući <i>voditelja/e skupine</i>). Svaka nacionalna skupina mora imati najmanje jednog <i>voditelja skupine</i>.
Mjesto/a održavanja Aktivnosti	Aktivnost se mora održati u zemlji jednog od predlagača. Izuzetak: Aktivnost se ne može održati u Mediteranskoj partnerskoj zemlji. Putujuća Razmjena mladih: Aktivnost se mora održati u zemljama dvoje ili više predlagača. Aktivnost se ne može održati u Mediteranskoj partnerskoj zemlji.
Trajanje projekta	Najviše 15 mjeseci.
Trajanje Aktivnosti	6-21 dan, isključujući dane putovanja.
Program Aktivnosti	<i>Prijavnom obrascu</i> treba priložiti detaljan dnevni raspored aktivnosti.

Tko se može prijaviti?	Jedan predlagač preuzima ulogu koordinatora i prijavljuje se relevantnoj agenciji (vidi odlomak „Gdje se prijaviti?“ niže) za cijeli projekt u ime svih predlagača. Ne mogu svi predlagači biti prijavitelji; sljedeći predlagači se ne mogu prijaviti: ▪ <i>neformalna skupina mladih</i> ▪ predlagač iz susjedne partnerske zemlje. Izuzetci: ▪ predlagač iz jugoistočne Europe može prijaviti projekt ako je domaćin Aktivnosti ▪ predlagač iz zemlje Istočnog partnerstva može prijaviti projekt ako je domaćin Aktivnosti. U slučaju projekata koji su predani Nacionalnim agencijama: ako se projekt održava u Programskoj zemlji, prijavitelj mora biti predlagač koji je domaćin Aktivnosti. Predlagač koji se prijavljuje mora biti <i>pravno uspostavljen</i> u svojoj zemlji. Predlagač koji se prijavljuje Izvršnoj agenciji mora biti pravno registriran barem godinu dana na dan roka za podnošenje prijave (ovo pravilo se ne primjenjuje na prijavitelje iz zemalja Istočnog partnerstva).
Gdje se prijaviti?	Prijave koje se podnose Izvršnoj Agenciji: ▪ projektne prijave tijela aktivnih na europskoj razini u području mladih ▪ projektne prijave predlagača osnovanih u jugoistočnoj Europi koji su domaćini Aktivnosti ▪ projektne prijave predlagača osnovanih u zemljama Istočnog partnerstva koji su domaćini Aktivnosti. Prijave koje se podnose Nacionalnim Agencijama: prijave za projekte svih drugih prihvatljivih prijavitelja.
Kada se prijaviti?	Prijava za projekt podnosi se do <i>roka</i> za prijavu ovisno o datumu početka projekta (pogledajte dio C ovog Vodiča).
Kako se prijaviti?	Prijava se podnosi sukladno modalitetima za prijavu opisanim u dijelu C ovog Vodiča.
Ostali kriteriji	Zaštita i sigurnost sudionika: Prijavitelj mora jamčiti da su u sklopu projekta predviđene odgovarajuće mjere za sigurnost i zaštitu sudionika (pogledajte dio A ovog Vodiča). Unaprijed planirani posjet (UPP) Ako projekt predviđa UPP, sljedeći <i>kriteriji prihvatljivosti</i> moraju biti ispunjeni: ▪ trajanje UPP-a: najviše 2 dana (isključujući dane putovanja) ▪ broj sudionika: 1 sudionik po skupini. Broj sudionika može se povećati na 2 pod uvjetom da je jedan od sudionika mlada osoba koja sudjeluje u Razmjeni mladih ▪ program UPP-a: prijavnom obrascu se prilaže dnevni raspored UPP-a.

Kriteriji isključenja

	Podnositelj prijave prilikom potpisivanja prijave može izjaviti da nije u niti jednoj od situacija koja bi mu onemogućila primanje bespovratnih sredstava od Europske unije (molimo pogledajte dio C ovog Vodiča).
--	--

Kriteriji odabira

Financijski kapacitet	Podnositelj prijave mora dokazati da ima stabilne i dostatne izvore financiranja kako bi mogao održati svoju aktivnost tijekom cijeloga trajanja projekta te da može sudjelovati u njegovu financiranju.
Operativni kapacitet	Podnositelj prijave mora dokazati da ima potrebne sposobnosti i motivaciju kako bi predloženi projekt proveo do kraja.

Kriteriji dodjele¹²

Projekti će se ocijeniti prema sljedećim kriterijima:

Podudaranje s ciljevima i prioritetima Programa (30%)	Relevantnost u odnosu na: ▪ opće ciljeve Programa ▪ specifične ciljeve podakcije ▪ stalne prioritete Programa ▪ godišnje prioritete utvrđene na europskoj razini i, gdje je relevantno ili određeno, na nacionalnoj razini.
Kvaliteta projekta i predloženih metoda (50%)	▪ Kvaliteta nacrtja projekta (kvaliteta <i>partnerstva</i>/aktivne uključenosti svih predlagača u projekt; kvaliteta faze pripreme; kvaliteta programa Aktivnosti; kvaliteta faze evaluacije; kvaliteta mjera za <i>zaštitu i sigurnost</i> sudionika) ▪ Kvaliteta sadržaja i metodologije projekta (tema od zajedničkog interesa i značaja za skupinu sudionika; primjena neformalnih metoda učenja; aktivna uključenost sudionika u projekt; promicanje društvenog i osobnog razvoja uključenih sudionika; interkulturalna dimenzija; europska dimenzija) ▪ Kvaliteta i vidljivost dometa projekta (<i>učinak</i>, efekt umnožavanja i nastavak; vidljivost projekta/vidljivost programa Mladi na djelu; <i>širenje i iskorištavanje rezultata</i>).
Profil sudionika i predlagača (20%)	▪ uključivanje <i>mladih s manje mogućnosti</i> ▪ zemljopisna uravnoteženost: uravnoteženost između broja predlagača/sudionika iz Programskih zemalja i broja predlagača/sudionika iz <i>susjednih partnerskih zemalja</i> ▪ regionalna suradnja: uključenost predlagača iz susjednih partnerskih zemalja koji pripadaju istoj regiji (npr. ili iz istočne Europe i Kavkaza ili iz Mediteranskih partnerskih zemalja ili iz jugoistočne Europe) ▪ ravnoteža spolova ▪ Aktivnost je multilateralna Razmjena mladih.

¹² Za projekte koji će se financirati u okviru Prozora Istočnog partnerstva za mlade, pogledajte odjeljak na sljedećoj stranici.

Prozor Istočnog partnerstva za mlade

Nakon prihvaćanja zajedničke komunikacije „A New Response to a Changing Neighbourhood – A review of European Neighbourhood Policy“ u svibnju 2011. godine¹³, u 2012. i 2013. godini će biti dostupna dodatna sredstva za povećanje broja projekata u okviru programa Mladi na djelu i sudionika iz šest susjednih partnerskih zemalja Istočnog partnerstva (Armenija, Azerbejdžan, Bjelorusija, Gruzija, Moldavija i Ukrajina) pod imenom „Prozor Istočnog partnerstva za mlade“.

Prozor će biti usmjeren na sljedeće Akcije:

- Europska volonterska služba (Akcija 2);
- Suradnja sa susjednim partnerskim zemljama EU (podakcija 3.1).

Posebni prioriteti

Uz stalne i godišnje prioritete programa Mladi na djelu, projekti financirani u okviru Prozora Istočnog partnerstva za mlade će također uzimati u obzir određene posebne prioritete Prozora.

Prioritet prilikom dodjele sredstava u okviru ovog Prozora će biti:

- projekti koji pokazuju jasnu predanost pružanju podrške mladima s manje mogućnosti koji žive u ruralnim ili nepovlaštenim urbanim sredinama;
- projekti koji podižu osviještenost o prirodi rada s mladima;
- projekti koji promiču dijeljenje dobre prakse u području rada s mladima.

Kriteriji prihvatljivosti, isključenja i odabira

Projekti Razmjena mladih financirani u okviru ovog Prozora će biti podložni istim kriterijima prihvatljivosti, isključenja i odabira kao i ostali projekti Razmjena mladih sa susjednim partnerskim zemljama, uz dodatni kriterij prihvatljivosti:

Prihvatljivi predlagači	Svaki predlagač mora biti iz Programske zemlje ili susjedne partnerske zemlje Istočnog partnerstva (Armenija, Azerbejdžan, Bjelorusija, Gruzija, Moldavija i Ukrajina).
--------------------------------	---

Za ostale kriterije prihvatljivosti, isključenja i odabira, pogledajte odjeljak „Koji kriteriji se koriste za procjenu Razmjene mladih sa susjednim partnerskim zemljama?“

¹³ http://ec.europa.eu/world/enp/pdf/com_11_303_en.pdf

Kriteriji dodjele

Razmjene mladih financirane u okviru ovog Prozora će biti ocijenjene u skladu sa sljedećim kriterijima koji odražavaju posebne prioritete Prozora:

Podudaranje s ciljevima i prioritetima (30%)	Relevantnost u odnosu na: ▪ ciljeve i prioritete Programa (10%) ▪ posebne prioritete Mladeškog prozora Istočnog partnerstva (20%)
Kvaliteta projekta i predloženih metoda (50%)	▪ Kvaliteta nacrtu projekta (kvaliteta partnerstva/aktivne uključenosti svih predlagača u projekt; kvaliteta faze pripreme; kvaliteta programa Aktivnosti; kvaliteta faze evaluacije projekta; kvaliteta mjera koje osiguravaju <i>zaštitu i sigurnost</i> sudionika). ▪ Kvaliteta sadržaja i metodologije projekta (tema od zajedničkog interesa i značaja za skupinu sudionika; primjena neformalnih metoda učenja; aktivna uključenost sudionika u projekt; promicanje društvenog i osobnog razvoja uključenih sudionika; interkulturalna dimenzija; europska dimenzija) ▪ Kvaliteta dometa projekta (učinak, efekt umnožavanja i nastavak; vidljivost projekta/vidljivost programa Mladi na djelu; širenje i iskorištavanje rezultata).
Profil sudionika (20%)	▪ uključivanje mladih s manje mogućnosti. U slučaju mladih iz regije Istočnog partnerstva, uključivanje mladih s manje mogućnosti koji žive u ruralnim ili nepovlaštenim urbanim sredinama. ▪ barem polovica sudionika u projektu dolazi iz zemalja Istočnog partnerstva.

Što još trebate znati o projektu u suradnji sa susjednim partnerskim zemljama?

Tko je voditelj skupine?

Voditelj skupine je odrasla osoba u pratnji mladih uključenih u Razmjenu mladih kako bi se osiguralo njihovo učinkovito učenje te zaštita i sigurnost.

Suradnja s Mediteranskim partnerskim zemljama – Euro-Med Program za mlade

Projekti koji uključuju *Mediteranske partnerske zemlje* mogu biti financirani unutar programa Mladi na djelu samo ako se aktivnosti održavaju u jednoj od Programskih zemalja.

Projekti koji se održavaju u Mediteranskim partnerskim zemljama mogu dobiti potporu kroz Euro-Med Program za mlade kojim upravlja Opća uprava za razvoj i suradnju (EuropeAid). Ovaj program provodi se putem posebnih struktura koje se zovu Euro-Med jedinice za mlade (EMJM), koje su osnovane u Mediteranskim partnerskim zemljama. Da bi se projekti financirali putem Euro-Med Programa za mlade, predlagači iz jedne od Mediteranskih partnerskih zemalja sudionici trebaju ih predstaviti nadležnom EMJM-u. Uvjeti i kriteriji za podnošenje projekta unutar Euro-Med Programa za mlade objašnjeni su u posebnim pozivima na natječaj koje objavljuju EMJM. Pozivi na natječaj i povezani prijavni obrasci, kao i dodatne informacije o Euro-Med Programu za mlade mogu se pronaći na sljedećoj mrežnoj stranici: www.euromedyouth.net

Youthpass

Svaka osoba koja je sudjelovala u projektu programa Mladi na djelu u okviru ove podakcije ima pravo na Youthpass potvrdu, koja opisuje i potvrđuje neformalno i informalno iskustvo učenja stečeno tijekom projekta (ishode učenja). Nadalje, Youthpass treba smatrati procesom osvješćivanja, promišljanja i dokumentiranja učenja unutar različitih faza projekta. Za više informacija o Youthpassu, pogledajte dio A ovog Vodiča, kao i Youthpass Vodič te ostale relevantne materijale na www.youthpass.eu.

Primjer Razmjene mladih sa susjednim partnerskim zemljama

Gruzijska organizacija i britanska skupina pokrenule su projekt multikulturalne razmjene mladih pod nazivom „Europa se susreće s Medejinom zemljom – Razmjena mladih protiv stereotipa i ksenofobije s ciljem promicanja interkulturalnog razumijevanja“ u gradu Kobuleti u Gruziji. Cilj projekta bio je promicati interkulturalno razumijevanje te je uključivao šest skupina mladih iz Ukrajine, Gruzije, Rusije, Velike Britanije, Estonije i Njemačke. Svaka skupina sastojala se od četiri sudionika i jednog voditelja skupine.

Na temelju legende o Medeji iz grčke mitologije, sudionici su raspravljali o izvorima i posljedicama ksenofobije i stereotipima o drugim narodima. U tzv. „Kulturnim otkrićima“, koja su organizirali mladi, ostalim sudionicima pokazane su njihove nacionalne navike, običaji i tradicije, kako bi se podigla svijest i produbilo razumijevanje o kulturnim različitostima.

„Postići da se sudionici sami organiziraju bio je središnji element razmjene. Dalo je doprinos odgovornosti sudionika i njihovoj sposobnosti da se samostalno nose s problemima, kao i u poticanju sudionika da predstavljaju vlastita mišljenja te da poštuju i prihvate mišljenja drugih ljudi. Poduprlo je osobni razvoj mladih, promoviralo toleranciju i smanjilo predrasude.“ (sudionik iz Gruzije)

Koja su pravila financiranja?

A) Podakcija 3.1 Pregled pravila financiranja

Proračun projekta mora biti sastavljen prema sljedećim pravilima financiranja:

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo dodjele	Obveze izvještavanja
Putni troškovi	Putni troškovi od kuće do mjesta održavanja projekta i povratak. Za putujuće projekte: putni troškovi od kuće do mjesta gdje Aktivnost počinje i putni troškovi od mjesta gdje Aktivnost završava do kuće. Korištenje najjeftinijih sredstava prijevoza i tarifa (avionska karta ekonomskog razreda, željeznička karta 2. razreda).	<i>Postotak stvarnih troškova</i>	70% prihvatljivih troškova	Automatski	Cjelovito pravdanje nastalih troškova, primjerak putnih karata/računa.
	Putni troškovi za Unaprijed planirani posjet (koji nije obavezan). Korištenje najjeftinijih sredstava prijevoza i tarifa (avionska karta ekonomskog razreda, željeznička karta 2. razreda).	Postotak stvarnih troškova	100% prihvatljivih troškova	Uvjetno: potreba za UPP-om i ciljevi moraju biti opravdani u prijavnom obrascu.	Cjelovito pravdanje nastalih troškova, primjerak putnih karata/računa.
Projektni troškovi	Svi troškovi izravno povezani s provedbom projekta (npr. troškovi pripremih aktivnosti, hrana, hrana, smještaj, prostor, osiguranje, oprema i materijali, aktivnosti evaluacije i nastavka)	<i>Paušalni jedinični iznos</i>	A3.1.1* x broj sudionika x broj noćenja za vrijeme Aktivnosti	Automatski	Postignuća se opisuju u završnom izvješću. Izvornik liste s potpisima svih sudionika.
Iznimni troškovi	Dodatni troškovi izravno vezani za: ▪ troškovi viza i troškovi vezani za vize; ▪ doprinos troškovima smještaja i hrane za sudionike Unaprijed planiranog posjeta; ▪ troškovi vezani za mlade s manje mogućnosti i/ili posebnim potrebama (npr. posjete liječniku; zdravstvenu skrb; dodatno jezično osposobljavanje/pomoć; dodatnu pripremu; posebne prostore ili opremu; dodatnu osobu u pratnji; dodatne osobne troškove u slučaju ekonomske ugroženosti, pismeno/usmeno prevođenje)	Postotak stvarnih troškova	100% prihvatljivih troškova	Uvjetno: zahtjev za financijskom potporom za pokriće iznimnih troškova mora biti opravdan u prijavnom obrascu.	Cjelovito pravdanje nastalih troškova, primjerci računa.

B) Paušalni iznosi i paušalni jedinični iznosi (u eurima)

Paušalni iznosi i paušalni jedinični iznosi za podakciju 3.1 Razmjene mladih su sljedeći:

	Projektni troškovi
	A3.1.1
Austrija	39
Belgija	37
Bugarska	32
Cipar	32
Češka	32
Danska	40
Estonija	33
Finska	39
Francuska	37
Grčka	38
Hrvatska	35
Irska	39
Island	39
Italija	39
Latvija	34
Lihtenštajn	39
Litva	34
Luksemburg	36
Mađarska	33
Malta	37
Nizozemska	39
Norveška	40
Njemačka	33
Poljska	34
Portugal	37
Rumunjska	32
Slovačka	35
Slovenija	34
Španjolska	34
Švedska	39
Švicarska	39
Turska	32
Ujedinjeno Kraljevstvo	40
Partnerske zemlje	29

Kako se sredstva EU dijele između predlagača u projektu?

Projekti podržani kroz Razmjene mladih su transnacionalni i zasnovani su na suradnji između dva ili više predlagača.

Među predlagačima u projektu, prijavitelj igra glavnu administrativnu ulogu; podnosi prijavni obrazac u ime svih partnera i ako je projekt odobren:

- snosi financijsku i pravnu odgovornost za cijeli projekt prema Agenciji koja je dodijelila sredstva projektu;
- koordinira projekt u suradnji s ostalim predlagačima uključenim u projekt;
- prima financijsku potporu EU za projekt.

No, što se tiče provedbe projekta, svi partneri su odgovorni za izvršavanje bitnih zadataka. Stoga je od presudne važnosti da prijavitelj distribuira financijska sredstva koja dobije od programa Mladi na djelu svim predlagačima u projektu proporcionalno zadacima koje moraju izvršiti.

Iz tog razloga, Komisija strogo preporučuje da svi predlagači uključeni u projekt u okviru programa Mladi na djelu potpišu *interni partnerski sporazum* među sobom. Takav sporazum bi trebao jasno definirati odgovornosti, zadatke i financijski doprinos za sve strane uključene u projekt.

Interni partnerski sporazum bi bio ključni instrument osiguravanja čvrstog partnerstva među predlagačima u projektu te izbjegavanja i rješavanja sukoba.

Partnerski sporazum bi stoga trebao sadržavati barem sljedeće informacije:

- naziv projekta i broj projekta za koji je prijavitelj potpisao ugovor s Agencijom koja je odobrila projekt
- nazive i kontakte svih predlagača uključenih u projekt
- uloge i odgovornosti svakog predlagača
- raspodjelu financijskih sredstava od programa Mladi na djelu (u skladu s gore navedenim odgovornostima)
- isplate i način prijenosa sredstava između predlagača
- ime i potpis predstavnika svakog predlagača.

Iako se ovakva praksa preporučuje s ciljem čuvanja interesa svih partnera u projektu, Komisija ne obavezuje predlagače da formaliziraju svoje odnose kroz pismeni sporazum niti će takav sporazum biti tražen ili nadgledan od strane Nacionalne ili Izvršne agencije koja je odobrila projekt.

Nadalje, na predlagačima je da zajednički odluče kako će raspodijeliti financijsku potporu EU i koje troškove će pokriti. U skladu s tim, tablica niže naznačuje kako bi se sredstva EU mogla raspodijeliti za podržavanje glavnih aktivnosti, u skladu s prethodnim iskustvom:

Razmjene mladih

Indikativna raspodjela sredstava dodijeljenih unutar stavke „Projektni troškovi“
(isključujući sredstva za troškove putovanja i iznimne troškove)

Kategorija zadataka	Predlagač(i) pošiljatelj(i)*	Predlagač(i) domaćin(i)**
Postotak ukupnih „projektnih troškova“	5%-15%	85%-95%

* Npr. priprema sudionika, aktivnosti i zadatci vezani za Aktivnost, praktični dogovori, osiguranje, evaluacija, širenje i iskorištavanje rezultata, administracija/komunikacija.

** Npr. hrana, smještaj, mjesto održavanja Aktivnosti, oprema, materijali/alati, lokalni prijevoz, mjere sigurnosti, evaluacija, širenje i iskorištavanje rezultata, administracija/komunikacija.

Što je projekt Osposobljavanja i umrežavanja sa susjednim partnerskim zemljama?

Moguće su dvije vrste projekata Osposobljavanja i umrežavanja:

- projekt koji potiče razmjene, suradnju i osposobljavanje u području rada s mladima. Razvija se s ciljem provođenja Aktivnosti koja podupire izgradnju kapaciteta i inovaciju među predlagateljima, kao i razmjenu iskustva, ekspertize i *dobre prakse* među onima koji su uključeni u rad s mladima
- projekt koji vodi ka razvoju daljnjih projekata u sklopu programa Mladi na djelu. Razvija se s ciljem provođenja Aktivnosti koja pomaže svim potencijalnim predlagateljima da pripreme i razviju nove projekte u sklopu programa Mladi na djelu, osobito osiguravajući podršku i znanje za razvoj projekata; pruža podršku za pronalaženje partnera; alate i sredstva za podizanje kvalitete projekta.

Projekt ima tri faze:

- planiranje i priprema
- provedba Aktivnosti
- evaluacija (uključujući razmišljanje o mogućem *nastavku*).

Načela i prakse neformalnog učenja odražavaju se tijekom cijelog projekta.

Aktivnost Osposobljavanja i umrežavanja

Projekt Osposobljavanja i umrežavanja (OiU) razvija se s ciljem provođenja jedne od sljedećih Aktivnosti:

Stažiranje (praktično iskustvo učenja) – Kratak boravak s partnerskom organizacijom u drugoj zemlji s ciljem razmjene dobre prakse, stjecanjem vještina i znanja i/ili izgradnje dugoročnih partnerstava pomoću participativnog promatranja.

Posjet izvedivosti – Kratak sastanak s potencijalnim partnerima za istraživanje i/ili pripremanje potencijalnog transnacionalnog projekta. Sastanci izvedivosti usmjereni su na poboljšanje i razvoj postojeće suradnje i/ili pripremu budućeg projekta u sklopu programa Mladi na djelu.

Sastanak evaluacije – Sastanak planiran s partnerima s ciljem evaluacije prošlih sastanaka, seminara, programa osposobljavanja. Takvi sastanci pomažu partnerima pri evaluaciji i raspravi o mogućem nastavku nakon zajedničkog provođenja projekta.

Studijski posjet – Organizirani studijski program za kratko vremensko razdoblje koji pruža uvid u rad s mladima i/ili odredbe politike prema mladima u određenoj zemlji. Studijski posjeti su usmjereni na određenu temu i sastoje se od posjeta i sastanaka različitim projektima i organizacijama u odabranoj zemlji.

Aktivnost izgradnje partnerstva – Događaj koji se organizira s ciljem da sudionici pronađu partnere za transnacionalnu suradnju i/ili za razvoj projekata. Izgradnja partnerstva okuplja potencijalne partnere i olakšava razvoj novih projekata vezanih za odabranu temu i/ili Akciju programa Mladi na djelu.

Seminar – Događaj koji se organizira kako bi se pružila platforma za raspravu i razmjenu dobre prakse, temeljen na teoretskim unosima, oko odabrane teme ili tema relevantnih za područje rada s mladima.

Osposobljavanje (eng. "Training Course") – Program obuke za učenje o određenim temama s ciljem poboljšanja sposobnosti, znanja, vještina i stavova sudionika. Projekti osposobljavanja vode ka kvalitetnijoj praksi u radu s mladima općenito i/ili posebno u projektima unutar programa Mladi na djelu.

Umrežavanje – Kombinacija ili niz aktivnosti s ciljem stvaranja novih mreža te jačanja i proširivanja postojećih mreža unutar programa Mladi na djelu.

Koji kriteriji se koriste za procjenu projekta Osposobljavanja i umrežavanja sa susjednim partnerskim zemljama?

Za projekte Osposobljavanja i umrežavanja koji će se financirati u okviru Prozora Istočnog partnerstva za mlade vrijede određeni posebni kriteriji uz već postojeće ili kao dodatak kriterijima navedenim niže. Pogledajte odjeljak „Prozor Istočnog partnerstva za mlade“.

Kriteriji prihvatljivosti

Prihvatljivi predlagači	Svaki <i>predlagač</i> mora biti: ▪ neprofitna/nevladina organizacija; ili ▪ lokalno, regionalno javno tijelo; ili ▪ <i>neformalna skupina mladih</i> (Podsjetnik: u slučaju neformalne grupe, jedan od članova skupine preuzima ulogu predstavnika i snosi odgovornost u ime grupe); ili ▪ <i>tijelo aktivno na europskoj razini u području mladih</i>. Svaki predlagač mora biti iz Programske zemlje ili Susjedne partnerske zemlje i potpisati Preliminarni sporazum uključen u prijavni obrazac.
Broj predlagača	Staziranje: jedan predlagač iz Programske zemlje i jedan predlagač iz susjedne partnerske zemlje. Posjet izvedivosti: najmanje dva predlagača iz različitih zemalja, od kojih je najmanje jedan iz zemlje članice EU i jedan iz susjedne partnerske zemlje. Sastanak evaluacije, Studijski posjet, Aktivnost izgradnje partnerstva, Seminar i Osposobljavanje: najmanje četiri predlagača iz različitih zemalja, od kojih je najmanje jedan iz zemlje članice EU i dva iz susjednih partnerskih zemalja. Umrežavanje: najmanje šest predlagača iz različitih zemalja, od kojih je najmanje jedan iz zemlje članice EU i tri iz susjednih partnerskih zemalja.
Prihvatljivi sudionici	Nema dobnih granica. Sudionici moraju <i>zakonito boraviti</i> u Programskoj zemlji ili susjednoj partnerskoj zemlji.
Broj sudionika	Staziranje: do 2 sudionika. Posjet izvedivosti: do 2 sudionika po predlagaču. Sastanak evaluacije, Studijski posjet, Aktivnost izgradnje partnerstva, Seminar i Osposobljavanje: do 50 sudionika (uključujući trenere i facilitatore) koji predstavljaju sve predlagače. Prikladni broj sudionika ovisi o prirodi i vrsti Aktivnosti. Umrežavanje: nema ograničenja broja sudionika.
Mjesto održavanja Aktivnosti	Sve Aktivnosti OiU osim Umrežavanja: Aktivnost se mora održati u zemlji jednog od predlagača. Iznimka: Aktivnost se ne može održati u Mediteranskoj partnerskoj zemlji. Umrežavanje: Aktivnost se mora održati u zemlji/zemljama jednog ili više predlagača. Iznimka: Aktivnost se ne može održati u Mediteranskoj partnerskoj zemlji.
Trajanje projekta	Između 3 i 18 mjeseci.
Trajanje Aktivnosti	Staziranje: 10 do 20 radnih dana (isključujući dane putovanja); Posjet izvedivosti: 2 do 3 radna dana (isključujući dane putovanja); Sastanak evaluacije, Studijski posjet, Aktivnost izgradnje partnerstva, Seminar i Osposobljavanje: kao opće pravilo, aktivnosti ne bi trebale trajati više od 10 dana (isključujući dane putovanja). Prikladno trajanje Aktivnosti može se razlikovati ovisno o vrsti Aktivnosti. Umrežavanje: između 3 i 15 mjeseci.
Program Aktivnosti	Sve Aktivnosti OiU osim Umrežavanja: <i>Prijavnom obrascu</i> treba priložiti detaljan dnevni raspored Aktivnosti. Umrežavanje: Prijavnom obrascu treba priložiti pregled Aktivnosti.

Tko se može prijaviti?	Jedan predlagač preuzima ulogu koordinatora i prijavljuje se relevantnoj agenciji (vidi odlomak „Gdje se prijaviti?“ niže) za cijeli projekt u ime svih predlagača. Ne mogu svi predlagači biti prijavitelji; sljedeći predlagači se ne mogu prijaviti: ▪ <i>neformalna skupina mladih</i> ▪ predlagač iz susjedne partnerske zemlje. Izuzetci: ▪ predlagač iz jugoistočne Europe može prijaviti projekt ako je domaćin Aktivnosti ▪ predlagač iz zemlje Istočnog partnerstva može prijaviti projekt ako je domaćin Aktivnosti U slučaju projekata koji su predani Nacionalnim agencijama: ako se projekt održava u Programskoj zemlji, prijavitelj mora biti predlagač koji je domaćin Aktivnosti. Predlagač koji se prijavljuje mora biti <i>pravno uspostavljen</i> u svojoj zemlji. Predlagač koji se prijavljuje Izvršnoj agenciji mora biti pravno registriran barem godinu dana na dan roka za podnošenje prijave (ovo pravilo se ne primjenjuje na prijavitelje iz zemalja Istočnog partnerstva).
Gdje se prijaviti?	Prijave koje se podnose Izvršnoj Agenciji: ▪ projektne prijave tijela aktivnih na europskoj razini u području mladih ▪ projektne prijave predlagača osnovanih u jugoistočnoj Europi koji su domaćini Aktivnosti ▪ projektne prijave predlagača osnovanih u zemlji Istočnog partnerstva koji su domaćini Aktivnosti Prijave koje se podnose Nacionalnim Agencijama: projektne prijave svih drugih prihvatljivih prijavitelja.
Kada se prijaviti?	Prijava za projekt podnosi se do <i>roka</i> za prijavu ovisno o datumu početka projekta (pogledajte dio C ovog Vodiča).
Kako se prijaviti?	Prijava se podnosi sukladno modalitetima za prijavu opisanim u dijelu C ovog Vodiča.
Ostali kriteriji	Zaštita i sigurnost sudionika: Prijavitelj mora jamčiti da su u sklopu projekta predviđene odgovarajuće mjere za sigurnost i zaštitu sudionika (pogledajte dio A ovog Vodiča).

Kriteriji isključenja

	Podnositelj prijave prilikom potpisivanja prijave može izjaviti da nije u niti jednoj od situacija koja bi mu onemogućila primanje bespovratnih sredstava od Europske unije (molimo pogledajte dio C ovog Vodiča).
--	--

Kriteriji odabira

Financijski kapacitet	Podnositelj prijave mora dokazati da ima stabilne i dostatne izvore financiranja kako bi mogao održati svoju aktivnost tijekom cijeloga trajanja projekta te da može sudjelovati u njegovu financiranju.
Operativni kapacitet	Podnositelj prijave mora dokazati da ima potrebne sposobnosti i motivaciju kako bi predloženi projekt proveo do kraja.

Kriteriji dodjele¹⁴

Projekti će se ocijeniti prema sljedećim kriterijima:

Podudaranje s ciljevima i prioritetima Programa (30%)	Relevantnost u odnosu na: ▪ opće ciljeve Programa ▪ specifične ciljeve podakcije ▪ stalne prioritete Programa ▪ godišnje prioritete utvrđene na europskoj razini i, gdje je relevantno ili određeno, na nacionalnoj razini.
--	---

¹⁴ Za projekte koji će se financirati u okviru Prozora Istočnog partnerstva za mlade, pogledajte odjeljak na sljedećoj stranici.

Kvaliteta projekta i predloženih metoda (50%)	▪ Kvaliteta nacrtu projekta (kvaliteta <i>partnerstva</i>/aktivne uključenosti svih predlagača u projekt; kvaliteta faze pripreme; kvaliteta programa Aktivnosti; kvaliteta faze evaluacije; kvaliteta mjera za <i>zaštitu i sigurnost</i> sudionika) ▪ Kvaliteta sadržaja i metodologije projekta (tema od zajedničkog interesa i značaja za skupinu sudionika; primjena neformalnih metoda učenja; aktivna uključenost sudionika u projekt; promicanje društvenog i osobnog razvoja uključenih sudionika; interkulturalna dimenzija; europska dimenzija) ▪ Kvaliteta i vidljivost dometa projekta (<i>učinak</i>, efekt umnožavanja i nastavak; vidljivost projekta/vidljivost programa Mladi na djelu; <i>širenje i iskorištavanje rezultata</i>).
Profil sudionika i predlagača (20%)	▪ uključivanje predlagača i/ili sudionika koji rade s/za <i>mladima/mlade s manje mogućnosti</i> ▪ uključivanje voditelja projekata, supervizora projekata ili savjetnika u području rada s mladima ▪ odgovarajući broj sudionika i trajanje Aktivnosti sukladno prirodi projekta/ravnoteža sudionika po zemlji podrijetla ▪ zemljopisna uravnoteženost: uravnoteženost između broja predlagača/sudionika iz Programskih zemalja i broja predlagača/sudionika iz <i>susjednih partnerskih zemalja</i> ▪ regionalna suradnja: uključenost predlagača iz susjednih partnerskih zemalja koji pripadaju istoj regiji (npr. ili iz istočne Europe i Kavkaza ili iz Mediteranskih partnerskih zemalja ili iz jugoistočne Europe) ▪ ravnoteža spolova.

Prozor Istočnog partnerstva za mlade

Nakon prihvaćanja zajedničke komunikacije „A New Response to a Changing Neighbourhood – A review of European Neighbourhood Policy“ u svibnju 2011. godine¹⁵, u 2012. i 2013. godini će biti dostupna dodatna sredstva za povećanje broja projekata u okviru programa Mladi na djelu i sudionika iz šest susjednih partnerskih zemalja Istočnog partnerstva (Armenija, Azerbejdžan, Bjelorusija, Gruzija, Moldavija i Ukrajina) pod imenom „Prozor Istočnog partnerstva za mlade“.

Prozor će biti usmjeren na sljedeće Akcije:

- Europska volonterska služba (Akcija 2);
- Suradnja sa susjednim partnerskim zemljama EU (podakcija 3.1).

Posebni prioriteti

Uz stalne i godišnje prioritete programa Mladi na djelu, projekti financirani u okviru Prozora Istočnog partnerstva za mlade će također uzimati u obzir određene posebne prioritete Prozora.

Prioritet prilikom dodjele sredstava u okviru ovog Prozora će biti:

- projekti koji pokazuju jasnu predanost pružanju podrške mladima s manje mogućnosti koji žive u ruralnim ili nepovlaštenim urbanim sredinama;
- projekti koji podižu osviještenost o prirodi rada s mladima;
- projekti koji promiču dijeljenje dobre prakse u području rada s mladima.

Kriteriji prihvatljivosti, isključenja i odabira

Projekti Osposobljavanja i umrežavanja financirani u okviru ovog Prozora će biti podložni istim kriterijima prihvatljivosti, isključenja i odabira kao i ostali projekti Osposobljavanja i umrežavanja sa susjednim partnerskim zemljama, uz dodatni kriterij prihvatljivosti:

Prihvatljivi predlagači	Svaki predlagač mora biti iz Programske zemlje ili susjedne partnerske zemlje Istočnog partnerstva (Armenija, Azerbejdžan, Bjelorusija, Gruzija, Moldavija i Ukrajina).
--------------------------------	---

Za ostale kriterije prihvatljivosti, isključenja i odabira, pogledajte odjeljak „Koji kriteriji se koriste za procjenu projekta Osposobljavanja i umrežavanja sa susjednim partnerskim zemljama?“

¹⁵ http://ec.europa.eu/world/enp/pdf/com_11_303_en.pdf

Kriteriji dodjele

Razmjene mladih financirane u okviru ovog Prozora će biti ocijenjene u skladu sa sljedećim kriterijima koji odražavaju posebne prioritete Prozora:

Podudaranje s ciljevima i prioritetima (30%)	Relevantnost u odnosu na: ▪ ciljeve i prioritete Programa (10%) ▪ posebne prioritete Mladeškog prozora Istočnog partnerstva (20%)
Kvaliteta projekta i predloženih metoda (50%)	▪ Kvaliteta nacrtu projekta (kvaliteta partnerstva/aktivne uključenosti svih predlagača u projekt; kvaliteta faze pripreme; kvaliteta programa Aktivnosti; kvaliteta faze evaluacije projekta; kvaliteta mjera koje osiguravaju <i>zaštitu i sigurnost</i> sudionika). ▪ Kvaliteta sadržaja i metodologije projekta (tema od zajedničkog interesa i značaja za skupinu sudionika; primjena neformalnih metoda učenja; aktivna uključenost sudionika u projekt; promicanje društvenog i osobnog razvoja uključenih sudionika; interkulturalna dimenzija; europska dimenzija) ▪ Kvaliteta i vidljivost dometa projekta (učinak, efekt umnožavanja i nastavak; vidljivost projekta/vidljivost programa Mladi na djelu; širenje i iskorištavanje rezultata).
Profil sudionika (20%)	▪ barem pola sudionika u projektu dolaze iz zemalja Istočnog partnerstva ▪ uključivanje predlagača i/li sudionika koji rade s mladima ili za mlade s manje mogućnosti koji žive u ruralnim ili nepovlaštenim urbanim sredinama.

Što još trebate znati o projektu u suradnji sa susjednim partnerskim zemljama?

Suradnja s Mediteranskim partnerskim zemljama – Euro-Med Program za mlade

Projekti koji uključuju *Mediteranske partnerske zemlje* mogu biti financirani unutar programa Mladi na djelu samo ako se aktivnosti održavaju u jednoj od Programskih zemalja.

Projekti koji se održavaju u Mediteranskim partnerskim zemljama mogu dobiti potporu kroz Euro-Med Program za mlade kojim upravlja Opća uprava za razvoj i suradnju (EuropeAid). Ovaj program provodi se putem posebnih struktura koje se zovu Euro-Med jedinice za mlade (EMJM), koje su osnovane u Mediteranskim partnerskim zemljama. Da bi se projekti financirali putem Euro-Med Programa za mlade, predlagači iz jedne od Mediteranskih partnerskih zemalja sudionici trebaju ih predstaviti nadležnom EMJM-u. Uvjeti i kriteriji za podnošenje projekta unutar Euro-Med Programa za mlade objašnjeni su u posebnim pozivima na natječaj koje objavljuju EMJM. Pozivi na natječaj i povezani prijavni obrasci, kao i dodatne informacije o Euro-Med Programu za mlade mogu se pronaći na sljedećoj mrežnoj stranici: www.euromedyouth.net

Youthpass

Svaka osoba koja je sudjelovala u projektu programa Mladi na djelu u okviru ove podakcije ima pravo na Youthpass potvrdu, koja opisuje i potvrđuje neformalno i informalno iskustvo učenja stečeno tijekom projekta (ishode učenja). Nadalje, Youthpass treba smatrati procesom osvježavanja, promišljanja i dokumentiranja učenja unutar različitih faza projekta. Za više informacija o Youthpassu, pogledajte dio A ovog Vodiča, kao i Youthpass Vodič te ostale relevantne materijale na www.youthpass.eu.

Primjer projekta Osposobljavanja i umrežavanja sa susjednim partnerskim zemljama

Albanska organizacija bila je domaćin studijskog posjeta o društvenom uključivanju manjina za 14 mladih u Tirani. Partnerske organizacije su radile s manjinama u Belgiji, Područskoj, Bosni i Hercegovini te Albaniji. Posjetili su različite albanske organizacije mladih, sudjelovali u diskusijama i vježbama te razvijali ideje za buduće projekte.

„Znali smo da postoji mnogo predrasuda o našoj zemlji i zbog toga smo osjećali veću odgovornost. Sa zanimanjem smo počeli gledati na naš grad na drukčiji način nego prije studijskog posjeta. Zanimalo nas je hoće li određeni građevinski radovi biti završeni na vrijeme. Bilo je zaista odlično iskustvo sudjelovati u studijskom posjetu i nadam se da će ih biti još više u budućnosti.” (Albanski sudionik)

Koja su pravila financiranja?

Proračun projekta mora biti sastavljen prema sljedećim pravilima financiranja:

A) Pregled pravila financiranja za sve aktivnosti osim Umrežavanja

<i>Prihvatljivi troškovi</i>		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo dodjele	Obveze izvještavanja
Putni troškovi	Putni troškovi od kuće do mjesta održavanja projekta i povratak. Korištenje najjeftinijih sredstava prijevoza i tarifa (avionska karta ekonomskog razreda, željeznička karta 2. razreda).	<i>Postotak stvarnih troškova</i>	70% prihvatljivih troškova	Automatski	Cjelovito pravdanje nastalih troškova, primjerak putnih karata/računa.
Projektni troškovi za - studijski posjet - sastanak evaluacije - seminar - aktivnost izgradnje partnerstva - osposobljavanje	Svi troškovi izravno povezani s provedbom projekta (uključujući troškove pripremih aktivnosti, hranu, smještaj, prostor, osiguranje, trenere/facilitatore, opremu i materijale, evaluaciju, širenje i iskorištavanje rezultata te aktivnosti nastavka).	<i>Paušalni jedinični iznos</i>	A3.1.2* x broj sudionika x broj noćenja za vrijeme Aktivnosti	Automatski	Postignuća se opisuju u završnom izvješću. Izvornik liste s potpisima svih sudionika.
Projektni troškovi za - stažiranje - posjet izvedivosti	Svi troškovi izravno povezani s provedbom projekta (uključujući troškove pripremih aktivnosti, hranu, smještaj, prostor, osiguranje, trenere/facilitatore, opremu i materijale, evaluaciju, širenje i iskorištavanje rezultata te aktivnosti nastavka).	Paušalni jedinični iznos	B3.1.2* x broj sudionika x broj noćenja za vrijeme Aktivnosti	Automatski	Postignuća se opisuju u završnom izvješću. Izvornik liste s potpisima svih sudionika.
Iznimni troškovi	Dodatni troškovi izravno povezani s: ▪ vizom, troškovima vize i troškovima cijepljenja ▪ troškovi povezani s mladima s manje mogućnosti i/li posebnim potrebama (npr. posjete liječniku; zdravstvenu skrb; dodatno jezično osposobljavanja/pomoć; dodatnu pripremu; posebne prostore ili opremu; dodatnu osobu u pratnji; dodatne osobne troškove u slučaju ekonomske ugroženosti, pismeno/usmeno prevođenje).	Postotak stvarnih troškova	100% prihvatljivih troškova	Uvjetno: zahtjev za financijskom potporom za pokriće iznimnih troškova mora biti opravdan u prijavnom obrascu	Cjelovito pravdanje nastalih troškova, primjerci računa.

B) Paušalni jedinični iznosi (u eurima)

Paušalni iznosi i paušalni jedinični iznosi se mijenjaju prema zemlji. **Prijavitelj mora primijeniti paušalne iznose i jedinične paušalne iznose zemlje koja ugošćuje Aktivnost.**

Paušalni jedinični iznosi za podakciju 3.1 Osposobljavanje i umrežavanje su sljedeći:

	Projektni troškovi	
	A3.1.2	B3.1.2
Austrija	61	46
Belgija	65	51
Bugarska	53	42
Cipar	58	45
Češka	54	41
Danska	72	55
Estonija	56	44
Finska	71	55
Francuska	66	50
Grčka	71	58
Hrvatska	62	49
Irska	74	58
Island	71	56
Italija	66	51
Latvija	59	47
Lihtenštajn	74	58
Litva	58	46
Luksemburg	66	52
Mađarska	55	43
Malta	65	52
Nizozemska	69	54
Norveška	74	56
Njemačka	58	44
Poljska	59	47
Portugal	65	52
Rumunjska	54	43
Slovačka	60	47
Slovenija	60	47
Španjolska	61	47
Švedska	70	55
Švicarska	71	54
Turska	54	43
Ujedinjeno Kraljevstvo	76	58
Partnerske zemlje	48	35

C) Pregled pravila financiranja za aktivnost Umrežavanje

<i>Prihvatljivi troškovi</i>		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu	Obveze za izvještavanje
Troškovi aktivnosti	<i>Prihvatljivi izravni troškovi</i> - Troškovi osoblja - Putni troškovi - Troškovi smještaja/prehrane - Troškovi sastanaka - Troškovi publikacija/prijeвода/informiranja - Širenje i iskorištavanje rezultata - Ostali troškovi izravno povezani s provedbom projekta (uključujući troškove vize) <i>Prihvatljivi neizravni troškovi</i> Paušalni iznos, koji ne prelazi 7% prihvatljivih izravnih troškova projekta, je prihvatljiv pod neizravnim troškovima, koji predstavljaju opće administrativne troškove korisnika koji se mogu pripisati projektu (npr. računi za struju ili internet, troškovi prostora, troškovi stalnog osoblja itd.)	<i>Postotak stvarnih troškova</i>	50% ukupnih prihvatljivih troškova (osim ako prijavitelj projekta ne zatraži niži postotak) Najviše 20.000 €	Uvjetno: ciljevi i program Aktivnosti moraju biti jasno navedeni u prijavnom obrascu	Cjelovito pravdanje nastalih troškova, primjerak putnih karata/računa (samo za izravne troškove). Postignuća se opisuju u <i>završnom izvješću</i>. Izvornik liste s potpisima svih sudionika.

Kako se sredstva EU dijele između predlagača u projektu?

Projekti podržani kroz Osposobljavanje i umrežavanje su transnacionalni i zasnovani su na suradnji između dva ili više predlagača.

Među predlagačima u projektu, prijavitelj igra glavnu administrativnu ulogu; podnosi prijavni obrazac u ime svih partnera i ako je projekt odobren:

- snosi financijsku i pravnu odgovornost za cijeli projekt prema Agenciji koja je dodijelila sredstva projektu;
- koordinira projekt u suradnji s ostalim predlagačima uključenim u projekt;
- prima financijsku potporu EU za projekt.

No, što se tiče provedbe projekta, svi partneri su odgovorni za izvršavanje bitnih zadataka. Stoga je od presudne važnosti da prijavitelj distribuira financijska sredstva koja dobije od programa Mladi na djelu svim predlagačima u projektu proporcionalno zadacima koje moraju izvršiti.

Iz tog razloga, Komisija strogo preporučuje da svi predlagači uključeni u projekt u okviru programa Mladi na djelu potpišu *interni partnerski sporazum* među sobom. Takav sporazum bi trebao jasno definirati odgovornosti, zadatke i financijski doprinos za sve strane uključene u projekt.

Interni partnerski sporazum bi bio ključni instrument osiguravanja čvrstog partnerstva među predlagačima u projektu te izbjegavanja i rješavanja sukoba.

Partnerski sporazum bi stoga trebao sadržavati barem sljedeće informacije:

- naziv projekta i broj projekta za koji je prijavitelj potpisao ugovor s Agencijom koja je odobrila projekt
- nazive i kontakte svih predlagača uključenih u projekt
- uloge i odgovornosti svakog predlagača
- raspodjelu financijskih sredstava od programa Mladi na djelu (u skladu s gore navedenim odgovornostima)
- isplate i način prijenosa sredstava između predlagača
- ime i potpis predstavnika svakog predlagača.

Iako se ovakva praksa preporučuje s ciljem čuvanja interesa svih partnera u projektu, Komisija ne obvezuje predlagače da formaliziraju svoje odnose kroz pismeni sporazum niti će takav sporazum biti tražen ili nadgledan od strane Nacionalne ili Izvršne agencije koja je odobrila projekt.

Nadalje, na predlagačima je da zajednički odluče kako će raspodijeliti financijsku potporu EU i koje troškove će pokriti. U skladu s tim, tablica niže naznačuje kako bi se sredstva EU mogla raspodijeliti za podržavanje glavnih aktivnosti, u skladu s prethodnim iskustvom:

Osposobljavanje i umrežavanje

Indikativna raspodjela sredstava dodijeljenih unutar stavke „Projektni troškovi“
(isključujući sredstva za troškove putovanja i iznimne troškove)

Kategorija zadataka	Predlagač(i) pošiljatelj(i)*	Predlagač domaćin**
Postotak ukupnih „projektnih troškova“	0%-10%	90%-100%

* Npr. priprema sudionika, aktivnosti i zadatci vezani za Aktivnost, praktični dogovori, osiguranje, evaluacija, širenje i iskorištavanje rezultata, administracija/komunikacija.

** Npr. hrana, smještaj, mjesto održavanja Aktivnosti, oprema, materijali/alati, treneri/facilitatori, lokalni prijevoz, mjere sigurnosti, evaluacija, širenje i iskorištavanje rezultata, administracija/komunikacija.

Pregled postupka prijave:

Regija/Zemlja u kojoj se održava projekt	Tko se može prijaviti	Gdje se prijaviti
Programske zemlje	Predlagač iz Programske zemlje	nadležnoj Nacionalnoj agenciji
	Tijela aktivna na europskoj razini u području mladih	Izvršna agencija za obrazovnu, audiovizualnu i kulturnu politiku
Istočna Europa i Kavkaz	Predlagač iz Programske zemlje	nadležnoj Nacionalnoj agenciji
	Predlagač iz zemlje Istočnog partnerstva koji je domaćin Aktivnosti	Izvršna agencija za obrazovnu, audiovizualnu i kulturnu politiku
	Tijela aktivna na europskoj razini u području mladih	Izvršna agencija za obrazovnu, audiovizualnu i kulturnu politiku
Mediterranske partnerske zemlje	-----	----- (Za postupke prijave koji se odnose na Euro-Med Program za mlade, pogledati „Što još treba znati o projektu u suradnji sa susjednim partnerskim zemljama?“)
Jugoistočna Europa	Predlagač iz Programske zemlje	nadležnoj Nacionalnoj agenciji
	Predlagač iz jugoistočne Europe koji je domaćin Aktivnosti	Izvršna agencija za obrazovnu, audiovizualnu i kulturnu politiku
	Tijela aktivna na europskoj razini u području mladih	Izvršna agencija za obrazovnu, audiovizualnu i kulturnu politiku

Kako razviti dobar projekt?

Tablica „Kriteriji dodjele“ u ovoj podakciji navodi kriterije prema kojima se ocjenjuje kvaliteta projekta. Ovdje su neki savjeti koji Vam mogu pomoći da razvijete dobar projekt.

Kvaliteta nacrt projekta

- **Kvaliteta partnerstva/aktivna uključenost svih predlagača u projekt**

Glatka i učinkovita suradnja između predlagača je ključan element za uspješan razvoj projekta. Predlagači moraju pokazati sposobnost da stvore i vode jako partnerstvo aktivnim uključenjem svih partnera i sa zajedničkim ciljevima. U skladu s tim, sljedeći faktori se trebaju uzeti u obzir: razina umrežavanja, suradnja i predanost svakog predlagača projektu; profil i pozadina predlagača kada bi priroda ili cilj Aktivnosti uvjetovale posjedovanje određenih kvalifikacija; jasna i zajednički donešena definicija uloga i zadataka svakog predlagača uključenog u projekt; mogućnost partnerstva da osigura učinkovitu provedbu te nastavak i širenje rezultata postignutih kroz Aktivnost. Predlagačima se preporučuje da potpišu interni partnerski sporazum među njima. Takav sporazum bi imao za svrhu jasno definiranje odgovornosti, zadataka i financijskih doprinosa svih strana uključenih u projekt.

- **Kvaliteta faze pripreme**

Faza pripreme je od presudne važnosti za uspjeh projekta. Tijekom te faze, predlagači i sudionici se trebaju složiti oko zajedničke teme projekta. Trebaju razmisliti o podjeli zadataka, programu aktivnosti, metodama rada, profilu sudionika, praktičnim dogovorima (mjesto održavanja, prijevozi, smještaj, materijali). Faza pripreme nadalje treba poboljšati uključenost sudionika u projekt i pripremiti ih za interkulturalne susrete s drugim mladima iz različitih pozadina i kultura.

- **Kvaliteta programa Aktivnosti**

Program Aktivnosti mora biti jasno definiran, realističan, uravnotežen i povezan s ciljevima projekta i programom Mladi na djelu te nuditi mogućnosti za učenje uključenim sudionicima. Program treba koristiti raznolike metode rada i biti prilagođen profilu sudionika kako bi se osigurali najbolji mogući ishodi učenja.

- **Kvaliteta faze evaluacije**

Kako bi se projekt i njegovi rezultati napravili održivijima, od predlagača i sudionika se očekuje da izvrše proces završne evaluacije. Završna evaluacija treba omogućiti procjenu ostvarenja ciljeva projekta te ostvarenja očekivanja predlagača i sudionika. Evaluacija također treba naglasiti rezultate učenja uključenih pojedinaca i predlagača.

Osim završne evaluacije, potiču se evaluacije prije, za vrijeme i nakon Aktivnosti kako bi se osiguralo glatko provođenje Aktivnosti. Evaluacija prije Aktivnosti treba omogućiti predlagačima da prilagode nacrt projekta, dok su postojane evaluacije važne kako bi se dobile povratne informacije od sudionika i kako bi se program Aktivnosti mogao prilagoditi u skladu s tim.

- **Kvaliteta mjera za zaštitu i sigurnost sudionika (samo za Razmjene mladih)**

Bez obzira na obveze vezane za policu osiguranja za sve sudionike i dopuštenje roditelja za maloljetne sudionike (pogledajte dio A ovog Vodiča), tijekom planiranja i faze pripreme predlagači se trebaju pozabaviti pitanjem zaštite i sigurnosti sudionika i usmjeriti se na zakonodavstvo, politike i prakse koje se mogu razlikovati od zemlje do zemlje. Predlagači moraju osigurati da pitanja rizika i zaštite mladih ljudi budu spomenuta u projektu. Dovoljan broj voditelja skupina mora biti prisutan kako bi se omogućilo mladima da dijele svoja iskustva učenja u razumno sigurnom i zaštićenom okolišu. Kada oba spola sudjeluju u projektu, poželjno je da grupa voditelja bude oba spola. Savjetuje se imati spremne procedure za slučaj nužde (npr. danonoćne kontakte za zemlju porijekla i zemlju domaćina, fond za slučaj nužde, rezervni plan, pribor za prvu pomoć, barem jednog voditelja skupine koji je osposobljen za pružanje prve pomoći, kontakti hitnih službi, procedura za širenje povjerljivih informacija itd.). Također je korisno napraviti zajednički „pravilnik o ponašanju“, koji će pomoći i voditeljima skupina i sudionicima da poštuju zajednički postavljene standarde ponašanja (npr. korištenje alkohola, pušenje, itd.). U isto vrijeme voditelje se potiče da imaju zajedničko razumijevanje i stavove o određenim stvarima – pogotovo u hitnim situacijama. Daljnje praktične informacije i liste provjera se mogu pronaći u Vodiču o rizicima i zaštiti mladih (pogledajte Prilog III ovog Vodiča).

Kvaliteta sadržaja i metodologije projekta

- **Tema od zajedničkog interesa i značaja za grupu sudionika**

Projekt treba imati jasan tematski koncept, kojeg sudionici žele zajednički istražiti. Odabrana tema treba biti zajednički odabrana i odražavati interese i potrebe sudionika. Tema mora biti prenesena u konkretne svakodnevne aktivnosti projekta.

- **Metode neformalnog učenja primjenjene u projektu**

Projekt treba voditi k usvajanju/poboljšanju sposobnosti (znanja, vještine i stavovi) koji vode prema osobnom, društveno-obrazovnom i profesionalnom razvoju svih uključenih sudionika i predlagača. To se postiže neformalnim i informalnim učenjem. Može se koristiti široki spektar metoda i tehnika neformalnog učenja (radionice, simulacije, aktivnosti na otvorenom, igrice za probijanje leda, okrugli stolovi itd.) kako bi se oslovile različite potrebe sudionika i željeni rezultati. Projekt treba biti zasnovan na procesu učenja koji stimulira kreativnost, aktivno sudjelovanje i inicijativu (poduzetnički duh). Takav proces učenja treba biti planiran i analiziran kroz cijeli projekt: sudionicima se treba dati mogućnost za promišljanje o iskustvu i ishodima učenja.

- **Aktivna uključenost sudionika u projekt**

Sudionici trebaju imati što aktivniju ulogu u provedbi projekta; dnevni program Aktivnosti i radne metode trebaju uključivati sudionike što je više moguće i aktivirati proces učenja. Sudionici trebaju biti aktivno uključeni i u faze pripreme i evaluacije projekta. Mladi trebaju biti sposobni istražiti različite teme na jednakoj osnovi, bez obzira na njihove jezične ili druge vještine.

- **Promicanje društvenog i osobnog razvoja sudionika**

Projekt treba omogućiti sudionicima da steknu samopouzdanje kada su suočeni s novim iskustvima, stavovima i ponašanjima; da steknu ili razviju vještine, sposobnosti i znanja koja doprinose društvenom i osobnom razvoju. Predlagači trebaju obratiti posebnu pozornost na procese učenja koji su započeti tijekom svake faze projekta.

- **Interkulturalna dimenzija**

Aktivnost treba poboljšati pozitivnu osviještenost sudionika o drugim kulturama i potaknuti dijalog i interkulturalne susrete sa sudionicima iz drugih pozadina i kultura. Također treba pomoći sprječavanju i borbi protiv predrasuda, rasizma i svih drugih stavova koji vode k isključenosti. Projekti trebaju razviti osjećaj tolerancije i razumijevanja raznolikosti.

- **Europska dimenzija**

Projekt treba doprinijeti procesu obrazovanja sudionika i povećati njihovu osviještenost o europskom/međunarodnom kontekstu u kojem žive. Europska dimenzija projekta se može odražavati kroz sljedeće karakteristike:

- projekt njeguje osjećaj europskog građanstva među mladima i pomaže im da razumiju njihovu ulogu kao dijela sadašnjosti i budućnosti Europe
- projekt odražava zajednički interes europskog društva, kao npr. rasizam, ksenofobija, antisemitizam, zloupotreba droga
- tema projekta je povezana s tematikom EU, kao npr. proširenje EU, uloge i aktivnosti europskih institucija, djelovanje EU u stvarima koje se tiču mladih
- projekt raspravlja osnovna načela EU, tj. načela slobode, demokracije, poštovanja ljudskih prava i osnovnih sloboda, i vladavinu prava.

Kvaliteta i vidljivost dometa projekta

- **Učinak, efekt umnožavanja i nastavak**

Učinak projekta se ne treba ograničavati samo na sudionike u Aktivnosti. Predlagači trebaju pokušati, koliko god je to moguće, uključiti druge ljude (iz susjedstva, okoline itd.) u projektne aktivnosti.

Projekt treba biti dio dugoročnije perspektive, planirane s ciljem postizanja efekta umnožavanja i održivog učinka. Umnožavanje se postiže naprimjer uvjeravajući druge da koriste rezultate Aktivnosti u novom kontekstu. Predlagači trebaju identificirati moguće ciljne skupine koje mogu djelovati kao *multiplikatori* (mlade, osobe koje rade s mladima, medije, političke vođe, donositelje odluka) kako bi se proširili ciljevi i rezultati projekta. Važna dimenzija učinka projekta se odnosi na ishode učenja; učenje se u projektu događa na različitim razinama i kod svih uključenih strana. Naprimjer, sudionici stječu nove sposobnosti, kao npr. društvene i građanske sposobnosti, učenje o učenju, samostalnost i odgovornost, vještine komuniciranja i stranih jezika, itd. (nadalje, voditelji rada s mladima stječu vještine vezane za njihov profesionalni razvoj, predlagači i lokalne zajednice razvijaju kapacitete i razvijaju mreže širom Europe). U skladu s tim, predlagači trebaju uspostaviti mjere koje čine ishode učenja u okviru projekta vidljivima. Za priznavanje i vrednovanje tih ishoda učenja preporučljivo je koristiti Youthpass i srodne procese promišljanja o učenju.

Nadalje, od predlagača i sudionika se traži da sistematski razmišljaju o mogućim mjerama za osiguranje nastavka projekta. Da li će se događaj ponoviti? Može li novi predlagač biti uključen u sljedeći projekt? Kako se može nastaviti diskusija o tematskom konceptu i koji bi mogli biti sljedeći koraci? Da li je izvedivo planirati i izvršiti nove projekte u okviru drugih Akcija programa Mladi na djelu?

- **Vidljivost projekta / programa Mladi na djelu**

Predlagači trebaju zajednički promisliti o mjerama za poboljšanje vidljivosti projekta i općenito programa Mladi na djelu. Kreativnost predlagača i sudionika nudi dodatne mogućnosti za širenje informacija o projektu, kao i o mogućnostima koje nudi program Mladi na djelu. Vidljivost i mjere za osiguranje vidljivosti se uglavnom događaju prije i tijekom provedbe projekta. Takve mjere se mogu podijeliti u dvije široke kategorije:

- Vidljivost projekta

Predlagači i sudionici trebaju „oglašavati“ projekt – kao i njegove ciljeve – i proširiti „poruku mladih“ tijekom provedbe projekta. Kako bi se podigla svijest o projektu mogu na primjer razviti informativne materijale; poslati informacije elektroničkom poštom ili SMS-om; pripremiti postere, naljepnice, promotivne materijale (majice, kape, olovke itd.); pozvati novinare da promatraju; izdati objave za medije ili pisati članke za lokalne novine, mrežne stranice ili biltene; stvoriti elektroničke grupe, mrežne stranice, foto galerije ili blogove itd.

- Vidljivost programa Mladi na djelu

Osim korištenja službenog logotipa Programa (pogledajte dio C ovog Vodiča), svaki projekt također treba biti multiplikator za Program kako bi se podigla osviještenost o mogućnostima koje Program nudi mladima i osobama koje rade s mladima u Europi i šire. Predlagače se poziva da uključe informacije o Programu (npr. informacije o Akcijama Programa, ili ciljevima i glavnim značajkama, ciljnim skupinama itd.) u svim mjerama poduzetim za povećanje vidljivosti projekta (pogledajte gore navedene primjere). Predlagači mogu uključiti informativne događaje ili radionice u program Aktivnosti. Također mogu planirati sudjelovanje u događajima (seminarima, konferencijama, debatama) organiziranim na različitim razinama (lokalna, regionalna, nacionalna, međunarodna).

- **Širenje i iskorištavanje rezultata**

Svaki predlagač treba predvidjeti mjere širenja i iskorištavanja rezultata projekata, uključujući ishode učenja na korist svih uključenih strana. Mjere širenja i iskorištavanja imaju isti format kao i mjere vidljivosti navedene u gornjoj sekciji; glavna razlika je da su mjere širenja i iskorištavanja usmjerene na rezultate projekta a ne toliko na Aktivnost i ciljeve. Zbog toga se mjere širenja i iskorištavanja događaju uglavnom nakon održavanja Aktivnosti. Širenje rezultata projekta može jednostavno značiti i „širenje riječi“ o projektu među prijateljima, vršnjacima ili drugim ciljanim skupinama- Ostali primjeri širenja i iskorištavanja rezultata su organiziranje javnih događanja (prezentacije, konferencije, radionice...); stvaranje audiovizualnih proizvoda (CD-ROM, DVD...); ostvarivanje dugoročne suradnje s medijima (niz radijskih/televizijskih/tiskanih doprinosa, intervjui, sudjelovanje u raznim radijskim ili televizijskim programima...); razvijanje informativnih materijala (bilteni, brošure, knjižice, priručnici dobre prakse...); stvaranje mrežnog portala itd.

Podakcija 4.3 – Osposobljavanje i umrežavanje osoba aktivnih u radu s mladima i organizacijama mladih

Ciljevi

Ova podakcija podržava osposobljavanje osoba aktivnih u radu s mladima i organizacijama mladih, posebno voditelja projekata, savjetnika za mlade i supervizora u tim projektima. Također podržava razmjenu iskustava, ekspertize i *dobre prakse* među osobama aktivnim u radu s mladima i organizacijama mladih te aktivnosti koje bi mogle dovesti do uspostavljanja dugotrajnih, visoko kvalitetnih projekata, partnerstava i mreža.

Što je projekt Osposobljavanja i umrežavanja?

Moguće su dvije vrste projekata Osposobljavanja i umrežavanja:

- projekt koji potiče razmjene, suradnju i osposobljavanje u području rada s mladima. Razvija se s ciljem provođenja Aktivnosti koja podupire izgradnju kapaciteta i inovaciju među predlagačima, kao i razmjenu iskustva, ekspertize i *dobre prakse* među onima koji su uključeni u rad s mladima
- projekt koji vodi ka razvoju daljnjih projekata u sklopu programa Mladi na djelu. Razvija se s ciljem provođenja Aktivnosti koja pomaže svim potencijalnim predlagačima da pripreme i razviju nove projekte u sklopu programa Mladi na djelu, osobito osiguravajući podršku i znanje za razvoj projekata; pruža podršku za pronalaženje partnera; alate i sredstva za podizanje kvalitete projekta.

Projekt ima tri faze:

- planiranje i priprema
- provedba Aktivnosti
- evaluacija (uključujući razmišljanje o mogućem *nastavku*).

Načela i prakse neformalnog učenja odražavaju se tijekom cijelog projekta.

Aktivnost Osposobljavanja i umrežavanja

Projekt Osposobljavanja i umrežavanja (OiU) razvija se s ciljem provođenja jedne od sljedećih Aktivnosti:

Stažiranje (praktično iskustvo učenja) – Kratak boravak s partnerskom organizacijom u drugoj zemlji s ciljem razmjene dobre prakse, stjecanjem vještina i znanja i/ili izgradnje dugoročnih partnerstava pomoću participativnog promatranja.

Posjet izvedivosti – Kratak sastanak s potencijalnim partnerima za istraživanje i/ili pripremanje potencijalnog transnacionalnog projekta. Sastanci izvedivosti usmjereni su na poboljšanje i razvoj postojeće suradnje i/ili pripremu budućeg projekta u sklopu programa Mladi na djelu.

Sastanak evaluacije – Sastanak planiran s partnerima s ciljem evaluacije prošlih sastanaka, seminara, programa osposobljavanja. Takvi sastanci pomažu partnerima pri evaluaciji i raspravi o mogućem nastavku nakon zajedničkog provođenja projekta.

Studijski posjet – Organizirani studijski program za kratko vremensko razdoblje koji pruža uvid u rad s mladima i/ili odredbe politike prema mladima u određenoj zemlji. Studijski posjeti su usmjereni na određenu temu i sastoje se od posjeta i sastanaka različitim projektima i organizacijama u odabranoj zemlji.

Aktivnost izgradnje partnerstva – Događaj koji se organizira s ciljem da sudionici pronađu partnere za transnacionalnu suradnju i/ili za razvoj projekata. Izgradnja partnerstva okuplja potencijalne partnere i olakšava razvoj novih projekata vezanih za odabranu temu i/ili Akciju programa Mladi na djelu.

Seminar – Događaj koji se organizira kako bi se pružila platforma za raspravu i razmjenu dobre prakse, temeljen na teoretskim unosima, oko odabrane teme ili tema relevantnih za područje rada s mladima.

Osposobljavanje (eng. "Training Course") – Program obuke za učenje o određenim temama s ciljem poboljšanja sposobnosti, znanja, vještina i stavova sudionika. Projekti osposobljavanja vode ka kvalitetnijoj praksi u radu s mladima općenito i/ili posebno u projektima unutar programa Mladi na djelu.

Umrežavanje – Kombinacija ili niz aktivnosti s ciljem stvaranja novih mreža te jačanja i proširivanja postojećih mreža unutar programa Mladi na djelu.

Koji kriteriji se koriste za procjenu projekta Osposobljavanja i umrežavanja?

Kriteriji prihvatljivosti

Prihvatljivi predlagači	Svaki <i>predlagač</i> mora biti: ▪ neprofitna/nevladina organizacija; ili ▪ lokalno, regionalno javno tijelo; ili ▪ <i>neformalna skupina mladih</i> (Podsjetnik: u slučaju neformalne grupe, jedan od članova skupine preuzima ulogu predstavnika i snosi odgovornost u ime grupe); ili ▪ <i>tijelo aktivno na europskoj razini u području mladih</i>. Svaki predlagač mora biti iz Programске zemlje i potpisati Preliminarni sporazum uključen u prijavni obrazac.
Broj predlagača	Staziranje: dva predlagača iz različitih Programskih zemalja Posjet izvedivosti: najmanje dva predlagača iz različitih Programskih zemalja, od kojih je najmanje jedan iz zemlje članice EU. Sastanak evaluacije, Studijski posjet, Aktivnost izgradnje partnerstva, Seminar i Osposobljavanje: najmanje četiri predlagača iz različitih Programskih zemalja, od kojih je najmanje jedan iz zemlje članice EU. Umrežavanje: najmanje šest predlagača iz različitih Programskih zemalja, od kojih je najmanje jedan iz zemlje članice EU.
Prihvatljivi sudionici	Nema dobnih granica. Sudionici moraju <i>zakonito boraviti</i> u Programskoj zemlji.
Broj sudionika	Staziranje: do 2 sudionika. Posjet izvedivosti: do 2 sudionika po predlagaču. Sastanak evaluacije, Studijski posjet, Aktivnost izgradnje partnerstva, Seminar i Osposobljavanje: do 50 sudionika (uključujući trenere i facilitatore) koji predstavljaju sve predlagače. Prikladan broj sudionika ovisi o prirodi i vrsti Aktivnosti. Umrežavanje: nema ograničenja broja sudionika.
Mjesto održavanja Aktivnosti	Sve Aktivnosti OiU osim Umrežavanja: Aktivnost se mora održati u zemlji jednog od predlagača. Umrežavanje: Aktivnost se mora održati u zemlji/zemljama jednog ili više predlagača.
Trajanje projekta	Između 3 i 18 mjeseci.
Trajanje Aktivnosti	Staziranje: 10 do 20 radnih dana (isključujući dane putovanja); Posjet izvedivosti: 2 do 3 radna dana (isključujući dane putovanja); Sastanak evaluacije, Studijski posjet, Aktivnost izgradnje partnerstva, Seminar i Osposobljavanje: kao opće pravilo, aktivnosti ne bi trebale trajati više od 10 dana (isključujući dane putovanja). Prikladno trajanje Aktivnosti može se razlikovati ovisno o vrsti Aktivnosti. Umrežavanje: između 3 i 15 mjeseci.
Program Aktivnosti	Sve Aktivnosti OiU osim Umrežavanja: <i>Prijavnom obrascu</i> treba priložiti detaljan dnevni raspored Aktivnosti. Umrežavanje: Prijavnom obrascu treba priložiti pregled Aktivnosti.

Tko se može prijaviti?	Sve prijave: Predlagač koji se prijavljuje mora biti <i>pravno uspostavljen</i> u svojoj zemlji. U slučaju neformalne skupine jedan od članova skupine u njeno ime preuzima ulogu predstavnika i snosi odgovornost za podnošenje prijave svojoj Nacionalnoj agenciji te za potpisivanje <i>sporazuma</i> o dodjeli bespovratnih sredstava. Prijave koje se podnose Izvršnoj agenciji (pogledajte niže, odlomak „Gdje se prijaviti?”): Jedan od predlagača preuzima ulogu koordinatora i prijavljuje se Izvršnoj agenciji za cijeli projekt u ime svih predlagača. Predlagač koji se prijavljuje Izvršnoj agenciji mora biti pravno registriran barem godinu dana na dan roka za podnošenje prijave. Prijave koje se podnose Nacionalnim agencijama (pogledajte niže, odlomak „Gdje se prijaviti?”): Sve Aktivnosti OiU osim Umrežavanja: predlagač koji ugošćuje Aktivnost preuzima ulogu koordinatora i prijavljuje se svojoj Nacionalnoj agenciji za cijeli projekt u ime svih predlagača. Umrežavanje: jedan od predlagača koji ugošćuje dio Aktivnosti preuzima ulogu koordinatora i prijavljuje se svojoj Nacionalnoj agenciji za cijeli projekt u ime svih predlagača.
Gdje se prijaviti?	Prijave koje se podnose Izvršnoj Agenciji: projektne prijave tijela aktivnih na europskoj razini u području mladih. Prijave koje se podnose Nacionalnim Agencijama: projektne prijave svih drugih prihvatljivih prijavitelja.
Kada se prijaviti?	Prijava za projekt podnosi se do <i>roka</i> za prijavu ovisno o datumu početka projekta (pogledajte dio C ovog Vodiča).
Kako se prijaviti?	Prijava se podnosi sukladno modalitetima za prijavu opisanim u dijelu C ovog Vodiča.
Ostali kriteriji	Zaštita i sigurnost sudionika: Prijavitelj mora jamčiti da su u sklopu projekta predviđene odgovarajuće mjere za sigurnost i zaštitu sudionika (pogledajte dio A ovog Vodiča).

Kriteriji isključenja

	Podnositelj prijave prilikom potpisivanja prijave može izjaviti da nije u niti jednoj od situacija koja bi mu onemogućila primanje bespovratnih sredstava od Europske unije (molimo pogledajte dio C ovog Vodiča).
--	--

Kriteriji odabira

Financijski kapacitet	Podnositelj prijave mora dokazati da ima stabilne i dostatne izvore financiranja kako bi mogao održati svoju aktivnost tijekom cijeloga trajanja projekta te da može sudjelovati u njegovu financiranju.
Operativni kapacitet	Podnositelj prijave mora dokazati da ima potrebne sposobnosti i motivaciju kako bi predloženi projekt proveo do kraja.

Kriteriji dodjele

Projekti će se ocijeniti prema sljedećim kriterijima:

Podudaranje s ciljevima i prioritetima Programa (30%)	Relevantnost u odnosu na: ▪ opće ciljeve Programa ▪ specifične ciljeve podakcije ▪ stalne prioritete Programa ▪ godišnje prioritete utvrđene na europskoj razini i, gdje je relevantno ili određeno, na nacionalnoj razini.
--	---

Kvaliteta projekta i predloženih metoda (50%)	▪ Kvaliteta nacrtu projekta (kvaliteta <i>partnerstva</i>/aktivne uključenosti svih predlagača u projekt; kvaliteta faze pripreme; kvaliteta programa Aktivnosti; kvaliteta faze evaluacije; kvaliteta mjera za <i>zaštitu i sigurnost</i> sudionika) ▪ Kvaliteta sadržaja i metodologije projekta (tema od zajedničkog interesa i značaja za skupinu sudionika; primjena neformalnih metoda učenja; aktivna uključenost sudionika u projekt; promicanje društvenog i osobnog razvoja uključenih sudionika; interkulturalna dimenzija; europska dimenzija) ▪ Kvaliteta i vidljivost dometa projekta (<i>učinak</i>, efekt umnožavanja i nastavak; vidljivost projekta/vidljivost programa Mladi na djelu; <i>širenje i iskorištavanje rezultata</i>).
Profil sudionika i predlagača (20%)	▪ uključivanje predlagača i/ili sudionika koji rade s/za <i>mladima/mlade s manje mogućnosti</i> ▪ uključivanje voditelja projekata, supervizora projekata ili savjetnika u području rada s mladima ▪ odgovarajući broj sudionika i trajanje Aktivnosti sukladno prirodi projekta/ravnoteža sudionika po zemlji podrijetla ▪ ravnoteža spolova.

Što još trebate znati o projektu Osposobljavanja i umrežavanja?

Youthpass

Svaka osoba koja je sudjelovala u projektu programa Mladi na djelu u okviru podakcije 4.3 (Osposobljavanje) ima pravo na Youthpass potvrdu, koja opisuje i potvrđuje neformalno i informalno iskustvo učenja stečeno tijekom projekta (ishode učenja). Nadalje, Youthpass treba smatrati procesom osvješćivanja, promišljanja i dokumentiranja učenja unutar različitih faza projekta. Za više informacija o Youthpassu, pogledajte dio A ovog Vodiča, kao i Youthpass Vodič te ostale relevantne materijale na www.youthpass.eu.

Primjer projekta Osposobljavanja i Umrežavanja

Seminar usmjeren na tematiku nasilja motiviranog spolom održao se u Italiji i uključivao je 25 sudionika iz 11 Programskih zemalja. Sudionici su bili socijalni radnici, volonteri, ravnatelji udruga, koji rade na problemu nasilja motiviranog spolom među mladima. Kroz ovaj seminar, sudionici su imali mogućnost podijeliti svoju stručnost i iskustvo na europskoj razini, raspravljajući i predstavljajući alate i pristupe problemu nasilja motiviranog spolom u radu s mladima. Cilj seminara je također bio osvijestiti sudionike o mogućnostima koje pruža program Mladi na djelu. Evaluacija projekta je bila ključni dio seminara i bila je izvedena u različitim fazama projekta.

Koja su pravila financiranja?

Proračun projekta mora biti sastavljen prema sljedećim pravilima financiranja:

A) Pregled pravila financiranja za sve aktivnosti osim Umrežavanja

<i>Prihvatljivi troškovi</i>		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo dodjele	Obveze izvještavanja
Putni troškovi	Putni troškovi od kuće do mjesta održavanja projekta i povratak. Korištenje najjeftinijih sredstava prijevoza i tarifa (avionska karta ekonomskog razreda, željeznička karta 2. razreda).	<i>Postotak stvarnih troškova</i>	70% prihvatljivih troškova	Automatski	Cjelovito pravdanje nastalih troškova, primjerak putnih karata/računa.
Projektni troškovi za - studijski posjet - sastanak evaluacije - seminar - aktivnost izgradnje partnerstva - osposobljavanje	Svi troškovi izravno povezani s provedbom projekta (uključujući troškove pripremih aktivnosti, hranu, smještaj, prostor, osiguranje, trenere/facilitatore, opremu i materijale, evaluaciju, širenje i iskorištavanje rezultata te aktivnosti nastavka).	<i>Paušalni jedinični iznos</i>	A4.3* x broj sudionika x broj noćenja za vrijeme Aktivnosti	Automatski	Postignuća se opisuju u završnom izvješću. Izvornik liste s potpisima svih sudionika.
Projektni troškovi za - stažiranje - posjet izvedivosti	Svi troškovi izravno povezani s provedbom projekta (uključujući troškove pripremih aktivnosti, hranu, smještaj, prostor, osiguranje, trenere/facilitatore, opremu i materijale, evaluaciju, širenje i iskorištavanje rezultata te aktivnosti nastavka).	Paušalni jedinični iznos	B4.3* x broj sudionika x broj noćenja za vrijeme Aktivnosti	Automatski	Postignuća se opisuju u završnom izvješću. Izvornik liste s potpisima svih sudionika.
Iznimni troškovi	Dodatni troškovi izravno povezani s: ▪ vizom, troškovima vize i troškovima cijepljenja ▪ troškovi povezani s mladima s manje mogućnosti i/li posebnim potrebama (npr. posjete liječniku; zdravstvenu skrb; dodatno jezično osposobljavanja/pomoć; dodatnu pripremu; posebne prostore ili opremu; dodatnu osobu u pratnji; dodatne osobne troškove u slučaju ekonomske ugroženosti, pismeno/usmeno prevođenje).	Postotak stvarnih troškova	100% prihvatljivih troškova	Uvjetno: zahtjev za financijskom potporom za pokriće iznimnih troškova mora biti opravdan u prijavnom obrascu	Cjelovito pravdanje nastalih troškova, primjerci računa.

B) Paušalni jedinični iznosi (u eurima)

Paušalni iznosi i paušalni jedinični iznosi se mijenjaju prema zemlji. **Prijavitelj mora primijeniti paušalne jedinične iznose zemlje koja ugošćuje Aktivnost.**

Paušalni jedinični iznosi za podakciju 4.3 su sljedeći:

	Projektni troškovi	
	A4.3	B4.3
Austrija	61	46
Belgija	65	51
Bugarska	53	42
Cipar	58	45
Češka	54	41
Danska	72	55
Estonija	56	44
Finska	71	55
Francuska	66	50
Grčka	71	58
Hrvatska	62	49
Irska	74	58
Island	71	56
Italija	66	51
Latvija	59	47
Lihtenštajn	74	58
Litva	58	46
Luksemburg	66	52
Mađarska	55	43
Malta	65	52
Nizozemska	69	54
Norveška	74	56
Njemačka	58	44
Poljska	59	47
Portugal	65	52
Rumunjska	54	43
Slovačka	60	47
Slovenija	60	47
Španjolska	61	47
Švedska	70	55
Švicarska	71	54
Turska	54	43
Ujedinjeno Kraljevstvo	76	58

C) Pregled pravila financiranja za aktivnost Umrežavanje

<i>Prihvatljivi troškovi</i>		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu	Obveze za izvještavanje
Troškovi aktivnosti	<i>Prihvatljivi izravni troškovi</i> - Troškovi osoblja - Putni troškovi - Troškovi smještaja/prehrane - Troškovi sastanaka - Troškovi publikacija/prijeвода/informiranja - Širenje i iskorištavanje rezultata - Ostali troškovi izravno povezani s provedbom projekta <i>Prihvatljivi neizravni troškovi</i> Paušalni iznos, koji ne prelazi 7% prihvatljivih izravnih troškova projekta, je prihvatljiv pod neizravnim troškovima, koji predstavljaju opće administrativne troškove korisnika koji se mogu pripisati projektu (npr. računi za struju ili internet, troškovi prostora, troškovi stalnog osoblja itd.)	<i>Postotak stvarnih troškova</i>	50% ukupnih prihvatljivih troškova (osim ako prijavitelj projekta ne zatraži niži postotak) Najviše 20.000 €	Uvjetno: ciljevi i program Aktivnosti moraju biti jasno navedeni u prijavnom obrascu	Cjelovito pravdanje nastalih troškova, primjerak putnih karata/računa (samo za izravne troškove). Postignuća se opisuju u <i>završnom izvješću</i>. Izvornik liste s potpisima svih sudionika.

Kako se sredstva EU dijele između predlagača u projektu?

Projekti podržani kroz Osposobljavanje i umrežavanje su transnacionalni i zasnovani su na suradnji između dva ili više predlagača.

Među predlagačima u projektu, prijavitelj igra glavnu administrativnu ulogu; podnosi prijavni obrazac u ime svih partnera i ako je projekt odobren:

- snosi financijsku i pravnu odgovornost za cijeli projekt prema Agenciji koja je dodijelila sredstva projektu;
- koordinira projekt u suradnji s ostalim predlagačima uključenim u projekt;
- prima financijsku potporu EU za projekt.

No, što se tiče provedbe projekta, svi partneri su odgovorni za izvršavanje bitnih zadataka. Stoga je od presudne važnosti da prijavitelj distribuira financijska sredstva koja dobije od programa Mladi na djelu svim predlagačima u projektu proporcionalno zadacima koje moraju izvršiti.

Iz tog razloga, Komisija strogo preporučuje da svi predlagači uključeni u projekt u okviru programa Mladi na djelu potpišu *interni partnerski sporazum* među sobom. Takav sporazum bi trebao jasno definirati odgovornosti, zadatke i financijski doprinos za sve strane uključene u projekt.

Interni partnerski sporazum bi bio ključni instrument osiguravanja čvrstog partnerstva među predlagačima u projektu te izbjegavanja i rješavanja sukoba.

Partnerski sporazum bi stoga trebao sadržavati barem sljedeće informacije:

- naziv projekta i broj projekta za koji je prijavitelj potpisao ugovor s Agencijom koja je odobrila projekt
- nazive i kontakte svih predlagača uključenih u projekt
- uloge i odgovornosti svakog predlagača
- raspodjelu financijskih sredstava od programa Mladi na djelu (u skladu s gore navedenim odgovornostima)
- isplate i način prijenosa sredstava između predlagača
- ime i potpis predstavnika svakog predlagača.

Iako se ovakva praksa preporučuje s ciljem čuvanja interesa svih partnera u projektu, Komisija ne obvezuje predlagače da formaliziraju svoje odnose kroz pismeni sporazum niti će takav sporazum biti tražen ili nadgledan od strane Nacionalne ili Izvršne agencije koja je odobrila projekt.

Nadalje, na predlagačima je da zajednički odluče kako će raspodijeliti financijsku potporu EU i koje troškove će pokriti. U skladu s tim, tablica niže naznačuje kako bi se sredstva EU mogla raspodijeliti za podržavanje glavnih aktivnosti, u skladu s prethodnim iskustvom:

Osposobljavanje i umrežavanje

Indikativna raspodjela sredstava dodijeljenih unutar stavke „Projektni troškovi“
(isključujući sredstva za troškove putovanja i iznimne troškove)

Kategorija zadataka	Predlagač(i) pošiljatelj(i)*	Predlagač domaćin**
Postotak ukupnih „projektnih troškova“	0%-10%	90%-100%

* Npr. priprema sudionika, aktivnosti i zadatci vezani za Aktivnost, praktični dogovori, osiguranje, evaluacija, širenje i iskorištavanje rezultata, administracija/komunikacija.

** Npr. hrana, smještaj, mjesto održavanja Aktivnosti, oprema, materijali/alati, treneri/facilitatori, lokalni prijevoz, mjere sigurnosti, evaluacija, širenje i iskorištavanje rezultata, administracija/komunikacija.

Kako razviti dobar projekt?

Tablica „Kriteriji dodjele“ u ovoj podakciji navodi kriterije prema kojima se ocjenjuje kvaliteta projekta. Ovdje su neki savjeti koji Vam mogu pomoći da razvijete dobar projekt.

Kvaliteta nacrt projekta

- **Kvaliteta partnerstva/aktivna uključenost svih predlagača u projekt**

Glatka i učinkovita suradnja između predlagača je ključan element za uspješan razvoj projekta. Predlagači moraju pokazati sposobnost da stvore i vode jako partnerstvo aktivnim uključenjem svih partnera i sa zajedničkim ciljevima. U skladu s tim, sljedeći faktori se trebaju uzeti u obzir: razina umrežavanja, suradnja i predanost svakog predlagača projektu; profil i pozadina predlagača kada bi priroda ili cilj Aktivnosti uvjetovale posjedovanje određenih kvalifikacija; jasna i zajednički donešena definicija uloga i zadataka svakog predlagača uključenog u projekt; mogućnost partnerstva da osigura učinkovitu provedbu te nastavak i širenje rezultata postignutih kroz Aktivnost. Predlagačima se preporučuje da potpišu interni partnerski sporazum među njima. Takav sporazum bi imao za svrhu jasno definiranje odgovornosti, zadataka i financijskih doprinosa svih strana uključenih u projekt.

- **Kvaliteta faze pripreme**

Faza pripreme je od presudne važnosti za uspjeh projekta. Tijekom te faze, predlagači se trebaju složiti oko zajedničke teme projekta. Trebaju razmisliti o podjeli zadataka, programu aktivnosti, metodama rada, profilu sudionika, praktičnim dogovorima (mjesto održavanja, transferi, smještaj, materijali). Faza pripreme nadalje treba poboljšati uključenost sudionika u projekt i pripremiti ih za interkulturalne susrete s drugim mladima iz različitih pozadina i kultura.

- **Kvaliteta programa Aktivnosti**

Program Aktivnosti mora biti jasno definiran, realističan, uravnotežen i povezan s ciljevima projekta i programom Mladi na djelu te nuditi mogućnosti za učenje uključenim sudionicima. Program treba koristiti raznolike metode rada i biti prilagođen profilu sudionika kako bi se osigurali najbolji mogući ishodi učenja.

- **Kvaliteta faze evaluacije**

Kako bi se projekt i njegovi rezultati napravili održivijima, od predlagača i sudionika se očekuje da izvrše proces završne evaluacije. Završna evaluacija treba omogućiti procjenu ostvarenja ciljeva projekta te ostvarenja očekivanja predlagača i sudionika. Evaluacija također treba naglasiti rezultate učenja uključenih pojedinaca i predlagača.

Osim završne evaluacije, potiču se evaluacije prije, za vrijeme i nakon Aktivnosti kako bi se osiguralo glatko provođenje Aktivnosti. Evaluacija prije Aktivnosti treba omogućiti predlagačima da prilagode nacrt projekta, dok su postojeane evaluacije važne kako bi se dobile povratne informacije od sudionika i kako bi se program Aktivnosti mogao prilagoditi u skladu s tim.

Kvaliteta sadržaja i metodologije projekta

- **Tema od zajedničkog interesa i značaja za grupu sudionika**

Projekt treba imati jasan tematski koncept, kojeg predlagači žele zajednički istražiti. Odabrana tema treba biti zajednički odabrana i odražavati interese i potrebe sudionika. Tema mora biti prenesena u konkretne svakodnevne aktivnosti projekta.

- **Metode neformalnog učenja primjenjene u projektu**

Projekt treba voditi k usvajanju/poboljšanju sposobnosti (znanja, vještine i stavovi) koji vode prema osobnom, društveno-obrazovnom i profesionalnom razvoju svih uključenih sudionika i predlagača. To se postiže neformalnim i informalnim učenjem. Može se koristiti široki spektar metoda i tehnika neformalnog učenja (radionice, simulacije, aktivnosti na otvorenom, igrice za probijanje leda, okrugli stolovi itd.) kako bi se oslovile različite potrebe sudionika i željeni rezultati. Projekt treba biti zasnovan na procesu učenja koji stimulira kreativnost, aktivno sudjelovanje i inicijativu (poduzetnički duh). Takav proces učenja treba biti planiran i analiziran kroz cijeli projekt: sudionicima se treba dati mogućnost za promišljanje o iskustvu i ishodima učenja.

- **Aktivna uključenost sudionika u projekt**

Sudionici trebaju imati što aktivniju ulogu u provedbi projekta; dnevni program Aktivnosti i radne metode trebaju uključivati sudionike što je više moguće i aktivirati proces učenja. Sudionici trebaju biti aktivno uključeni i u faze pripreme i evaluacije projekta. Mladi trebaju biti sposobni istražiti različite teme na jednakoj osnovi, bez obzira na njihove jezične ili druge vještine.

- **Promicanje društvenog i osobnog razvoja sudionika**

Projekt treba omogućiti sudionicima da steknu samopouzdanje kada su suočeni s novim iskustvima, stavovima i ponašanjima; da steknu ili razviju vještine, sposobnosti i znanja koja doprinose društvenom i osobnom razvoju. Predlagači trebaju obratiti posebnu pozornost na procese učenja koji su započeti tijekom svake faze projekta.

- **Interkulturalna dimenzija**

Aktivnost treba poboljšati pozitivnu osviještenost sudionika o drugim kulturama i potaknuti dijalog i interkulturalne susrete sa sudionicima iz drugih pozadina i kultura. Također treba pomoći sprječavanju i borbi protiv predrasuda, rasizma i svih drugih stavova koji vode k isključenosti. Projekti trebaju razviti osjećaj tolerancije i razumijevanja raznolikosti.

- **Europska dimenzija**

Projekt treba doprinijeti procesu obrazovanja sudionika i povećati njihovu osviještenost o europskom/međunarodnom kontekstu u kojem žive. Europska dimenzija projekta se može odražavati kroz sljedeće karakteristike:

- projekt njeguje osjećaj europskog građanstva među mladima i pomaže im da razumiju njihovu ulogu kao dijela sadašnjosti i budućnosti Europe
- projekt odražava zajednički interes europskog društva, kao npr. rasizam, ksenofobija, antisemitizam, zloupotreba droga
- tema projekta je povezana s tematikom EU, kao npr. proširenje EU, uloge i aktivnosti europskih institucija, djelovanje EU u stvarima koje se tiču mladih
- projekt raspravlja osnovna načela EU, tj. načela slobode, demokracije, poštovanja ljudskih prava i osnovnih sloboda i vladavinu prava.

Kvaliteta i vidljivost dometa projekta

- **Učinak, efekt umnožavanja i nastavak**

Učinak projekta Osposobljavanja i umrežavanja se ne treba ograničavati samo na sudionike u Aktivnosti. Predlagači trebaju pokušati, koliko god je to moguće, uključiti druge ljude (iz susjedstva, okoline itd.) u projektne aktivnosti.

Projekt treba biti dio dugoročnije perspektive, planirane s ciljem postizanja efekta umnožavanja i održivog učinka. Umnožavanje se postiže naprimjer uvjeravajući druge da koriste rezultate Aktivnosti u novom kontekstu. Predlagači trebaju identificirati moguće ciljne skupine koje mogu djelovati kao *multiplikatori* (mlade, osobe koje rade s mladima, medije, političke vođe, donositelje odluka) kako bi se proširili ciljevi i rezultati projekta. Važna dimenzija učinka projekta se odnosi na ishode učenja: učenje se u projektu Osposobljavanja i umrežavanja događa na različitim razinama i kod svih uključenih strana. Naprimjer, sudionici i osobe aktivne u radu s mladima stječu nove sposobnosti, kao npr. društvene i građanske sposobnosti, učenje o učenju, samostalnost i odgovornost, vještine komuniciranja i stranih jezika, itd. (nadalje, voditelji rada s mladima stječu vještine vezane za njihov profesionalni razvoj, predlagači i lokalne zajednice razvijaju kapacitete i razvijaju mreže širom Europe). U skladu s tim, predlagači trebaju uspostaviti mjere koje čine ishode učenja u okviru projekta vidljivima. Za priznavanje i vrednovanje tih ishoda učenja preporučljivo je koristiti Youthpass i srodne procese promišljanja o učenju.

Nadalje, od predlagača i sudionika se traži da sistematski razmišljaju o mogućim mjerama za osiguranje nastavka projekta. Da li će se događaj ponoviti? Može li novi predlagač biti uključen u sljedeći projekt? Kako

se može nastaviti diskusija o tematskom konceptu i koji bi mogli biti sljedeći koraci? Da li je izvedivo planirati i izvršiti nove projekte u okviru drugih Akcija programa Mladi na djelu?

▪ **Vidljivost projekta / programa Mladi na djelu**

Predlagači trebaju zajednički promisliti o mjerama za poboljšanje vidljivosti projekta i općenito programa Mladi na djelu. Kreativnost predlagača i sudionika nudi dodatne mogućnosti za širenje informacija o projektu, kao i o mogućnostima koje nudi program Mladi na djelu. Vidljivost i mjere za osiguranje vidljivosti se uglavnom događaju prije i tijekom provedbe projekta. Takve mjere se mogu podijeliti u dvije široke kategorije:

- Vidljivost projekta

Predlagači i sudionici trebaju „oglašavati“ projekt – kao i njegove ciljeve – i proširiti „poruku mladih“ tijekom provedbe projekta. Kako bi se podigla svijest o projektu mogu na primjer razviti informativne materijale; poslati informacije elektroničkom poštom ili SMS-om; pripremiti postere, naljepnice, promotivne materijale (majice, kape, olovke itd.); pozvati novinare da promatraju; izdati objave za medije ili pisati članke za lokalne novine, mrežne stranice ili biltene; stvoriti elektroničke grupe, mrežne stranice, foto galerije ili blogove itd.

- Vidljivost programa Mladi na djelu

Osim korištenja službenog logotipa Programa (pogledajte dio C ovog Vodiča), svaki projekt također treba biti multiplikator za Program kako bi se podigla osviještenost o mogućnostima koje Program nudi mladima i osobama koje rade s mladima u Europi i šire. Predlagače se poziva da uključe informacije o Programu (npr. informacije o Akcijama Programa, ili ciljevima i glavnim značajkama, ciljnim skupinama itd.) u svim mjerama poduzetim za povećanje vidljivosti projekta (pogledajte gore navedene primjere). Predlagači mogu uključiti informativne događaje ili radionice u program Aktivnosti. Također mogu planirati sudjelovanje u događajima (seminarima, konferencijama, debatama) organiziranim na različitim razinama (lokalna, regionalna, nacionalna, međunarodna).

▪ **Širenje i iskorištavanje rezultata**

Svaki predlagač treba predvidjeti mjere širenja i iskorištavanja rezultata projekata, uključujući ishode učenja na korist svih uključenih strana. Mjere širenja i iskorištavanja imaju isti format kao i mjere vidljivosti navedene u gornjoj sekciji; glavna razlika je da su mjere širenja i iskorištavanja usmjerene na rezultate projekta a ne toliko na Aktivnost i ciljeve. Zbog toga se mjere širenja i iskorištavanja događaju uglavnom nakon održavanja Aktivnosti Osposobljavanja i umrežavanja. Primjeri dodatnog širenja i iskorištavanja rezultata su organiziranje javnih događanja (prezentacije, konferencije, radionice ...); stvaranje audiovizualnih proizvoda (CD-ROM, DVD...); ostvarivanje dugoročne suradnje s medijima (niz radijskih/televizijskih/tiskanih doprinosa, intervjui, sudjelovanje u raznim radijskim ili televizijskim programima ...); razvijanje informativnih materijala (bilteni, brošure, knjižice, priručnici dobre prakse ...); stvaranje mrežnog portala, itd.

Podakcija 5.1 – Sastanci mladih i osoba odgovornih za politiku prema mladima

Ciljevi

Ova podakcija podržava provedbu *Strukturiranog dijaloga* između mladih/organizacija mladih i donositelja odluka/stručnjaka u području mladih na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj ili međunarodnoj razini.

Strukturirani dijalog je naziv koji se koristi za rasprave između donositelja politika u području mladih (na svim razinama) i mladih oko odabrane teme, kako bi se došlo do rezultata korisnih za donošenje politika. Debata je strukturirana po pitanju tema i tempiranja i može uključivati događaje gdje mladi mogu raspravljati o dogovorenim tema međusobno i s europskim političarima.

Strukturirani dijalog može imati oblik seminara, konferencija, konzultacija i drugih događaja organiziranih na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj ili međunarodnoj razini. Takvi događaji promiču aktivno sudjelovanje mladih i njihovu interakciju sa donositeljima odluka, kako bi se uspostavila platforma za debatu između svih strana te kako bi im se omogućilo da oblikuju stavove i prijedloge i prevode ih u konkretna djela. Više informacija o Strukturiranom dijalogu je dostupno na mrežnoj stranici Komisije.

Što je Sastanak mladih i osoba odgovornih za politiku prema mladima?

Projekt ima tri faze:

- planiranje i priprema
- provedba Aktivnosti
- evaluacija (uključujući razmatranje mogućeg *nastavka*).

Načela i prakse neformalnog učenja odražavaju se kroz cijeli projekt.

Projekt unutar podakcije 5.1 razvija se s ciljem provođenja jedne od sljedećih Aktivnosti:

- **Nacionalni sastanak mladih:** održava se na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini u Programskim zemljama s ciljem a) pružanja prostora za debatu, konzultacije, aktivno sudjelovanje i informiranje o temama bitnima za Strukturirani dijalog ili politike i teme Europske unije, ili b) pripreme za službenu konferenciju koju organizira zemlja članica koja predsjedava Europskom unijom, ili c) organiziranja aktivnosti povezanih s Europskim tjednom mladih ili d) poboljšanja međusektorskog dijaloga i suradnje između formalnih i neformalnih obrazovnih područja. Nacionalni sastanak mladih također se može sastojati od niza ili kombinacije gore navedenih aktivnosti
- **Transnacionalni seminar mladih:** skupovi mladih i donositelja politika s ciljem rasprave, razmjene ideja i dobre prakse i/ili prihvatanja preporuka o temama usredotočenim na prioritete i ciljeve *Strukturnog dijaloga* ili obnovljenog političkog okvira u području mladih¹⁶.

Nacionalnim sastancima mladih ili Transnacionalnim seminarima mladih mogu prethoditi konzultativne aktivnosti s mladima na temu koja će se obrađivati tijekom sastanka (npr. konzultacije i upitnici putem interneta, grupne ankete itd.).

Što nije Sastanak mladih i osoba odgovornih za politiku prema mladima?

Sljedeće aktivnosti NISU prihvatljive za financiranje unutar podakcije 5.1:

- akademska studijska putovanja
- aktivnosti razmjene s ciljem ostvarivanja dobiti
- aktivnosti razmjene turističke naravi
- festivali
- putovanja za praznike
- tečajevi jezika
- turneje predstava
- razmjene školskih razreda
- športska natjecanja

¹⁶ Rezolucija Vijeća od 27. studenog 2009. godine o obnovljenom okviru za europsku suradnju u području mladih, OJ C 311 od 19. prosinca 2009. godine, str. 1

- statutarne sastanci organizacija
- politička okupljanja
- radni kampovi.

Koji kriteriji se koriste za procjenu Sastanka mladih i osoba odgovornih za politiku prema mladima?

Kriteriji prihvatljivosti

Prihvatljivi predlagači	Svaki <i>predlagač</i> mora biti: ▪ neprofitna/nevladina organizacija; ili ▪ lokalno, regionalno javno tijelo; ili ▪ <i>tijelo aktivno na europskoj razini u području mladih.</i> Nacionalni sastanak mladih: jedini predlagač je iz Programске zemlje. Transnacionalni seminar mladih: svaki predlagač mora biti iz Programске zemlje i mora potpisati Preliminarni sporazum koji je uključen u prijavni obrazac.
Broj predlagača	Nacionalni sastanak mladih: jedan predlagač iz Programске zemlje. Transnacionalni seminar mladih: predlagači iz barem pet različitih Programskih zemalja, od kojih je barem jedna zemlja članica EU.
Prihvatljivi sudionici	Mladi sudionici: mladi u dobi između 15 i 30 godina koji <i>zakonito borave</i> u Programskoj zemlji. Donositelji politika: ako projekt predviđa sudjelovanje donositelja politika ili stručnjaka u području politike za mlade, takvi sudionici mogu biti uključeni bez obzira na njihovu dob ili zemljopisno podrijetlo.
Broj sudionika	Nacionalni sastanak mladih: najmanje 15 sudionika. Transnacionalni seminar mladih: najmanje 30 sudionika.
Mjesto održavanja Aktivnosti	Nacionalni sastanak mladih: Aktivnost se održava u zemlji predlagača. Transnacionalni seminar mladih: Aktivnost se održava u zemlji jednog od predlagača.
Trajanje projekta	Između 3 i 18 mjeseci.
Trajanje Aktivnosti	Nacionalni sastanak mladih: ne postoji određeno trajanje Aktivnosti. Transnacionalni seminar mladih: između 1 i 6 dana.
Program Aktivnosti	Nacionalni sastanak mladih: <i>prijavnom obrascu</i> treba priložiti raspored Aktivnosti. Transnacionalni seminar mladih: Prijavnom obrascu treba priložiti detaljan dnevni raspored Aktivnosti.
Tko se može prijaviti?	Prijave koje se podnose Izvršnoj Agenciji: Jedan od predlagača preuzima ulogu koordinatora i prijavljuje se nadležnoj Agenciji (vidi niže, odlomak "Gdje se prijaviti?") za cijeli projekt u ime svih predlagača. Predlagač koji se prijavljuje Izvršnoj agenciji mora biti pravno registriran barem godinu dana na dan roka za podnošenje prijave Prijave koje se podnose Nacionalnim agencijama: Predlagač koji je domaćin Aktivnosti preuzima ulogu koordinatora i prijavljuje se nadležnoj Agenciji (vidi niže, odlomak "Gdje se prijaviti?") za cijeli projekt u ime svih predlagača.

Gdje se prijaviti?	Prijave koje se podnose Izvršnoj agenciji: Transnacionalni seminar mladih: projektne prijave 1) tijela aktivnih na europskoj razini u području mladih, ili 2) bilo kojeg prihvatljivog prijavitelja gdje su većina predlagača članovi ili su udruženi u isto tijelo aktivno na europskoj razini u području mladih. Prijave koje se podnose Nacionalnim agencijama: Transnacionalni seminar mladih: projektne prijave ostalih prihvatljivih prijavitelja; moraju se podnijeti Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj se održava Aktivnost. Nacionalni sastanak mladih: projektne prijave svih prihvatljivih prijavitelja; moraju se podnijeti Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj se održava Aktivnost.
Kada se prijaviti?	Prijava za projekt podnosi se do <i>roka</i> za prijavu ovisno o datumu početka projekta (pogledajte dio C ovog Vodiča).
Kako se prijaviti?	Prijava se podnosi sukladno modalitetima za prijavu opisanim u dijelu C ovog Vodiča.
Ostali kriteriji	Zaštita i sigurnost sudionika: Prijavitelj mora jamčiti da su u sklopu projekta predviđene odgovarajuće mjere za sigurnost i zaštitu sudionika (pogledajte dio A ovog Vodiča).

Kriteriji isključenja

	Podnositelj prijave prilikom potpisivanja prijave može izjaviti da nije u niti jednoj od situacija koja bi mu onemogućila primanje bespovratnih sredstava od Europske unije (molimo pogledajte dio C ovog Vodiča).
--	--

Kriteriji odabira

Financijski kapacitet	Podnositelj prijave mora dokazati da ima stabilne i dostatne izvore financiranja kako bi mogao održati svoju aktivnost tijekom cijeloga trajanja projekta te da može sudjelovati u njegovu financiranju.
Operativni kapacitet	Podnositelj prijave mora dokazati da ima potrebne sposobnosti i motivaciju kako bi predloženi projekt proveo do kraja.

Kriteriji dodjele

Projekti će se ocijeniti prema sljedećim kriterijima:

Podudaranje s ciljevima i prioritetima Programa (20%)	Relevantnost u odnosu na: - opće ciljeve Programa - specifične ciljeve podakcije - stalne prioritete Programa - godišnje prioritete utvrđene na europskoj razini i, gdje je relevantno ili određeno, na nacionalnoj razini.
Podudaranje s ciljevima politike za mlade EU (20%)	Projekt je jasno povezan s prioritetima i ciljevima Okvira europske suradnje u području mladih – npr. jasni naglasak na prioritetnim temama Strukturiranog dijaloga - ili europskim temama.
Kvaliteta projekta i predloženih metoda (40%)	Kvaliteta nacrt projekta (kvaliteta <i>partnerstva</i>/aktivne uključenosti svih predlagača u projekt; kvaliteta faze pripreme; kvaliteta programa Aktivnosti; kvaliteta faze evaluacije; kvaliteta mjera za <i>zaštitu i sigurnost</i> sudionika) Kvaliteta sadržaja i metodologije projekta (tema od zajedničkog interesa i značaja za skupinu sudionika; primjena neformalnih metoda učenja; aktivna uključenost sudionika u projekt; promicanje društvenog i osobnog razvoja uključenih sudionika; interkulturalna dimenzija; europska dimenzija) Kvaliteta i vidljivost dometa projekta (<i>učinak</i>, efekt umnožavanja i nastavak; vidljivost projekta/vidljivost programa Mladi na djelu; <i>širenje i iskorištavanje rezultata</i>).

Profil i broj sudionika i predlagača (20%)

- uključenost nacionalnog vijeća mladih
- uključenost *mladih s manje mogućnosti*
- broj sudionika
- broj uključenih zemalja i predlagača
- ravnoteža spolova.

Što još trebate znati o Sastancima mladih i osoba odgovornih za politiku prema mladima?

Sudjelovanje donositelja odluka/stručnjaka unutar podakcije 5.1

Ako projekt predviđa sudjelovanje donositelja odluka/stručnjaka u Aktivnosti, niti jedan od troškova izravno povezanih s njihovim sudjelovanjem (put, hrana, smještaj, viza, posebne potrebe itd.) ne može biti pokriven financijskim sredstvima programa Mladi na djelu. Ti troškovi trebaju biti pokriveni kroz druge izvore financijskih doprinosa projektu, kao što su financijski doprinosi predlagača i/ili nacionalna, regionalna, lokalna ili privatna pomoć.

Youtpass

Svaka osoba koja je sudjelovala u projektu programa Mladi na djelu u okviru ove podakcije ima pravo na Youthpass potvrdu, koja opisuje i potvrđuje neformalno i informalno iskustvo učenja stečeno tijekom projekta (ishode učenja). Nadalje, Youthpass treba smatrati procesom osvježavanja, promišljanja i dokumentiranja učenja unutar različitih faza projekta. Za više informacija o Youthpassu, pogledajte dio A ovog Vodiča, kao i Youthpass Vodič te ostale relevantne materijale na www.youthpass.eu.

Primjer Sastanka mladih i osoba odgovornih za politiku prema mladima

Cilj projekta bio je organizirati petodnevni seminar za mlade u dobi od 18 do 25 godina te za stručnjake i donositelje odluka u području politike prema mladima. Program se zasnivao na neformalnim radionicama i predavanjima te je bio podijeljen na dva dijela. Jutarnja predavanja držali su mladi svojim "studentima" – stručnjacima i političarima. Popodnevna zasjedanja su bila posvećena radionicama koje su vodili stručnjaci i donositelji odluka o politikama prema mladima i lokalnoj realnosti mladih. Aktivnosti učenja upotpunjene su komunikacijom i društvenim igrama. Zahvaljujući ovom pristupu sudionici su se mogli suočiti s različitim temama. Stručnjaci i donositelji odluka bili su u mogućnosti unaprijediti svoje razumijevanje mišljenja i potreba mladih. I s druge strane, mladi su bili u mogućnosti bolje razumjeti dinamiku procesa donošenja odluka koje utječu na njihov život te su putem zajednički dogovorenih preporuka bili u mogućnosti utjecati na odluke koje će se donijeti u budućnosti.

Koja su pravila financiranja?

Proračun projekta mora biti sastavljen prema sljedećim pravilima:

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo dodjele	Obveze izvještavanja
Troškovi aktivnosti	<i>Prihvatljivi izravni troškovi</i> - Putni troškovi (avionska karta ekonomskog razreda, željeznička karta 2. razreda) - Troškovi smještaja/prehrane - Organizacija seminara, sastanaka, konzultacija, aktivnosti - Troškovi publikacija/prijeвода/informiranja - Širenje i iskorištavanje rezultata - Ostali troškovi izravno povezani s provedbom projekta <i>Prihvatljivi neizravni troškovi</i> Paušalni iznos, koji ne prelazi 7% prihvatljivih izravnih troškova projekta, je prihvatljiv pod neizravnim troškovima, koji predstavljaju opće administrativne troškove korisnika koji se mogu pripisati projektu (npr. računi za struju ili internet, troškovi prostora, troškovi stalnog osoblja itd.)	<i>Postotak stvarnih troškova</i>	75% ukupnih prihvatljivih troškova (osim ako prijavitelj projekta ne zatraži niži postotak) Najviše 50.000 €	Uvjetno: ciljevi i program Aktivnosti moraju biti jasno navedeni u prijavnom obrascu	Cjelovito pravdanje nastalih troškova, primjerak putnih karata/računa (samo za izravne troškove). Postignuća se opisuju u <i>završnom izvješću</i>. Izvornik liste s potpisima svih sudionika.

Kako razviti dobar projekt?

Tablica „Kriteriji dodjele“ u ovoj podakciji navodi kriterije prema kojima se ocjenjuje kvaliteta projekta. Ovdje su neki savjeti koji Vam mogu pomoći da razvijete dobar projekt.

Kvaliteta nacrt projekta

- **Kvaliteta partnerstva/aktivna uključenost svih predlagača u projekt**

Glatka i učinkovita suradnja između predlagača je ključan element za uspješan razvoj projekta. Predlagači moraju pokazati sposobnost da stvore i vode jako partnerstvo aktivnim uključanjem svih partnera i sa zajedničkim ciljevima koje žele postići. U skladu s tim, sljedeći faktori se trebaju uzeti u obzir: razina umrežavanja, suradnja i predanost svakog predlagača projektu; profil i pozadina predlagača kada bi priroda ili cilj Aktivnosti uvjetovale posjedovanje određenih kvalifikacija; jasna i zajednički donešena definicija uloga i zadataka svakog predlagača uključenog u projekt; mogućnost partnerstva da osigura učinkovitu provedbu te nastavak i širenje rezultata postignutih kroz Aktivnost. Projekti usmjereni na Strukturirani dijalog su namijenjene za provedbu u suradnji sa i kroz organizacije mladih koje su aktivne u debatiranju o stvarima koje se tiču mladih na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj ili europskoj razini. S tim na umu, nacionalna, regionalna ili lokalna vijeća mladih ili nevladine organizacije mladih koje su dio tih struktura su prirodna ali ne i isključiva ciljna skupina ove podakcije; ovakvi projekti bi trebali ciljati na razvoj inovativnih i učinkovitih načina za obraćanje drugim ciljnim skupinama te njihovo uključivanje u projekt, pogotovo mladih koji su aktivno uključeni u društvo ali nisu dio nijedne organizirane strukture, kao i mladih iz nepovlaštenih pozadina ili s manje mogućnosti. Predlagačima se preporučuje da potpišu interni partnerski sporazum među njima. Takav sporazum bi imao za svrhu jasno definiranje odgovornosti, zadataka i financijskih doprinosa svih strana uključenih u projekt.

- **Kvaliteta faze pripreme**

Faza pripreme je od presudne važnosti za uspjeh projekta. Tijekom te faze, predlagači se trebaju složiti oko zajedničke teme projekta. Trebaju razmisliti o podjeli zadataka, programu aktivnosti, metodama rada, profilu sudionika, praktičnim dogovorima (mjesto održavanja, transferi, smještaj, materijali). Faza pripreme nadalje treba poboljšati uključenost sudionika u projekt i pripremiti ih za interkulturalne susrete s drugim mladima iz različitih pozadina i kultura.

- **Kvaliteta programa Aktivnosti**

Program Aktivnosti mora biti jasno definiran, realističan, uravnotežen i povezan s ciljevima projekta i programom Mladi na djelu te nuditi mogućnosti za učenje uključenim sudionicima. Program treba koristiti raznolike metode rada i biti prilagođen profilu sudionika kako bi se osigurali najbolji mogući ishodi učenja.

- **Kvaliteta faze evaluacije**

Kako bi se projekt i njegovi rezultati napravili održivijima, od predlagača i sudionika se očekuje da izvrše proces završne evaluacije. Završna evaluacija treba omogućiti procjenu ostvarenja ciljeva projekta te ostvarenja očekivanja predlagača i sudionika. Evaluacija također treba naglasiti rezultate učenja uključenih pojedinaca i predlagača.

Osim završne evaluacije, potiču se evaluacije prije, za vrijeme i nakon Aktivnosti kako bi se osiguralo glatko provođenje Aktivnosti. Evaluacija prije Aktivnosti treba omogućiti predlagačima da prilagode nacrt projekta, dok su postojeane evaluacije važne kako bi se dobile povratne informacije od sudionika i kako bi se program Aktivnosti mogao prilagoditi u skladu s tim.

- **Kvaliteta mjera za zaštitu i sigurnost sudionika**

Bez obzira na obveze vezane za policu osiguranja za sve sudionike i dopuštenje roditelja za maloljetne sudionike (pogledajte dio A ovog Vodiča), tijekom planiranja i faze pripreme predlagači se trebaju pozabaviti pitanjem zaštite i sigurnosti sudionika i usmjeriti se na zakonodavstvo, politike i prakse koje se mogu razlikovati od zemlje do zemlje. Predlagači moraju osigurati da pitanja rizika i zaštite mladih ljudi budu spomenuta u projektu. Dovoljan broj voditelja skupina mora biti prisutan kako bi se omogućilo mladima da dijele svoja iskustva učenja u razumno sigurnom i zaštićenom okolišu. Kada oba spola sudjeluju u projektu, poželjno je da grupa voditelja bude oba spola. Savjetuje se imati spremne procedure za slučaj nužde (npr. danonoćne kontakte za zemlju porijekla i zemlju domaćina, fond za slučaj nužde, rezervni plan, pribor za prvu pomoć, barem jednog voditelja skupine koji je osposobljen za pružanje prve pomoći, kontakti hitnih službi, procedura za širenje povjerljivih informacija itd.). Također je korisno napraviti zajednički „pravilnik o ponašanju“, koji će pomoći i voditeljima skupina i sudionicima da poštuju zajednički postavljene standarde ponašanja (npr. korištenje alkohola, pušenje itd.). U isto vrijeme voditelje se potiče da imaju zajedničko razumijevanje i stavove o određenim stvarima – pogotovo u hitnim situacijama. Daljnje praktične informacije i liste provjera se mogu pronaći u Vodiču o rizicima i zaštiti mladih (pogledajte Prilog III ovog Vodiča).

Kvaliteta sadržaja i metodologije projekta

- **Tema od zajedničkog interesa i značaja za grupu sudionika**
Projekt treba imati jasan tematski koncept, kojeg predlagači žele zajednički istražiti. Odabrana tema treba biti zajednički odabrana i odražavati interese i potrebe sudionika. Tema mora biti prenesena u konkretne svakodnevne aktivnosti projekta.
- **Metode neformalnog učenja primjenjene u projektu**
Projekt treba voditi k usvajanju/poboljšanju sposobnosti (znanja, vještine i stavovi) koji vode prema osobnom, društveno-obrazovnom i profesionalnom razvoju svih uključenih sudionika i predlagača. To se postiže neformalnim i informalnim učenjem. Može se koristiti široki spektar metoda i tehnika neformalnog učenja (radionice, simulacije, aktivnosti na otvorenom, igrice za probijanje leda, okrugli stolovi itd.) kako bi se oslovile različite potrebe sudionika i željeni rezultati. Projekt treba biti zasnovan na procesu učenja koji stimulira kreativnost, aktivno sudjelovanje i inicijativu (poduzetnički duh). Takav proces učenja treba biti planiran i analiziran kroz cijeli projekt: sudionicima se treba dati mogućnost za promišljanje o iskustvu i ishodima učenja.
- **Aktivna uključenost sudionika u projekt**
Sudionici trebaju imati što aktivniju ulogu u provedbi projekta; dnevni program Aktivnosti i radne metode trebaju uključivati sudionike što je više moguće i aktivirati proces učenja. Sudionici trebaju biti aktivno uključeni i u faze pripreme i evaluacije projekta. Mladi trebaju biti sposobni istražiti različite teme na jednakoj osnovi, bez obzira na njihove jezične ili druge vještine.
- **Promicanje društvenog i osobnog razvoja sudionika**
Projekt treba omogućiti sudionicima da steknu samopouzdanje kada su suočeni s novim iskustvima, stavovima i ponašanjima; da steknu ili razviju vještine, sposobnosti i znanja koja doprinose društvenom i osobnom razvoju. Predlagači trebaju obratiti posebnu pozornost na procese učenja koji su započeti tijekom svake faze projekta.
- **Interkulturalna dimenzija**
Aktivnost treba poboljšati pozitivnu osviještenost sudionika o drugim kulturama i potaknuti dijalog i interkulturalne susrete sa sudionicima iz drugih pozadina i kultura. Također treba pomoći sprječavanju i borbi protiv predrasuda, rasizma i svih drugih stavova koji vode k isključenosti. Projekti trebaju razviti osjećaj tolerancije i razumijevanja raznolikosti.
- **Europska dimenzija**
Projekt treba doprinijeti procesu obrazovanja sudionika i povećati njihovu osviještenost o europskom/međunarodnom kontekstu u kojem žive. Europska dimenzija projekta se može odražavati kroz sljedeće karakteristike:
 - projekt neguje osjećaj europskog građanstva među mladima i pomaže im da razumiju njihovu ulogu kao dijela sadašnjosti i budućnosti Europe
 - projekt odražava zajednički interes europskog društva, kao npr. rasizam, ksenofobija, antisemitizam, zloupotreba droga
 - tema projekta je povezana s tematikom EU, kao npr. proširenje EU, uloge i aktivnosti europskih institucija, djelovanje EU u stvarima koje se tiču mladih
 - projekt raspravlja osnovna načela EU, tj. načela slobode, demokracije, poštovanja ljudskih prava i osnovnih sloboda, i vladavinu prava.

Kvaliteta i vidljivost dometa projekta

- **Učinak, efekt umnožavanja i nastavak**
Učinak projekta se ne treba ograničavati samo na sudionike u Aktivnosti. Predlagači trebaju pokušati, koliko god je to moguće, uključiti druge ljude (iz susjedstva, okoline itd.) u projektne aktivnosti.

Projekt treba biti dio dugoročnije perspektive, planirane s ciljem postizanja efekta umnožavanja i održivog učinka. Umnožavanje se postiže naprimjer uvjeravajući druge da koriste rezultate Aktivnosti u novom kontekstu. Predlagači trebaju identificirati moguće ciljne skupine koje mogu djelovati kao *multiplikatori* (mlade, osobe koje rade s mladima, medije, političke vođe, donositelje odluka) kako bi se proširili ciljevi i rezultati projekta. Važna dimenzija učinka projekta se odnosi na ishode učenja: učenje se u projektu Osposobljavanja i umrežavanja događa na različitim razinama i kod svih uključenih strana. Naprimjer, sudionici i osobe aktivne u radu s mladima stječu nove sposobnosti, kao npr. društvene i građanske sposobnosti, učenje o učenju, samostalnost i odgovornost, vještine komuniciranja i stranih jezika, itd. (nadalje, voditelji rada s mladima stječu vještine vezane za njihov profesionalni razvoj, predlagači i lokalne zajednice razvijaju kapacitete i razvijaju mreže širom Europe). U skladu s tim, predlagači trebaju uspostaviti

mjere koje čine ishode učenja u okviru projekta vidljivima. Za priznavanje i vrednovanje tih ishoda učenja preporučljivo je koristiti Youthpass i srodne procese promišljanja o učenju.

Nadalje, od predlagača i sudionika se traži da sistematski razmišljaju o mogućim mjerama za osiguranje nastavka projekta. Da li će se događaj ponoviti? Može li novi predlagač biti uključen u sljedeći projekt? Kako se može nastaviti diskusija o tematskom konceptu i koji bi mogli biti sljedeći koraci? Da li je izvedivo planirati i izvršiti nove projekte u okviru drugih Akcija programa Mladi na djelu?

▪ **Vidljivost projekta / programa Mladi na djelu**

Predlagači trebaju zajednički promisliti o mjerama za poboljšanje vidljivosti projekta i općenito programa Mladi na djelu. Kreativnost predlagača i sudionika nudi dodatne mogućnosti za širenje informacija o projektu, kao i o mogućnostima koje nudi program Mladi na djelu. Vidljivost i mjere za osiguranje vidljivosti se uglavnom događaju prije i tijekom provedbe projekta. Takve mjere se mogu podijeliti u dvije široke kategorije:

- Vidljivost projekta

Predlagači i sudionici trebaju „oglašavati“ projekt – kao i njegove ciljeve – i proširiti „poruku mladih“ tijekom provedbe projekta. Kako bi se podigla svijest o projektu mogu na primjer razviti informativne materijale; poslati informacije elektroničkom poštom ili SMS-om; pripremiti postere, naljepnice, promotivne materijale (majice, kape, olovke itd.); pozvati novinare da promatraju; izdati objave za medije ili pisati članke za lokalne novine, mrežne stranice ili biltene; stvoriti elektroničke grupe, mrežne stranice, foto galerije ili blogove itd.

- Vidljivost programa Mladi na djelu

Osim korištenja službenog logotipa Programa (pogledajte dio C ovog Vodiča), svaki projekt također treba biti multiplikator za Program kako bi se podigla osviještenost o mogućnostima koje Program nudi mladima i osobama koje rade s mladima u Europi i šire. Predlagače se poziva da uključe informacije o Programu (npr. informacije o Akcijama Programa, ili ciljevima i glavnim značajkama, ciljnim skupinama, itd.) u svim mjerama poduzetim za povećanje vidljivosti projekta (pogledajte gore navedene primjere). Predlagači mogu uključiti informativne događaje ili radionice u program Aktivnosti. Također mogu planirati sudjelovanje u događajima (seminarima, konferencijama, debatama) organiziranim na različitim razinama (lokalna, regionalna, nacionalna, međunarodna).

▪ **Širenje i iskorištavanje rezultata**

Svaki predlagač treba predvidjeti mjere širenja i iskorištavanja rezultata projekata, uključujući ishode učenja na korist svih uključenih strana.

Standardne mjere širenja i iskorištavanja imaju isti format kao i mjere vidljivosti navedene u gornjoj sekciji; glavna razlika je da su mjere širenja i iskorištavanja usmjerene na rezultate projekta a ne toliko na Aktivnost i ciljeve. Zbog toga se mjere širenja i iskorištavanja događaju uglavnom nakon održavanja projekta. Osim standardnih mjera širenja i iskorištavanja, predlagači mogu napraviti dodatne mjere za širenje i isticanje vrijednosti rezultata njihovih projekata. Primjeri dodatnog širenja i iskorištavanja rezultata su organiziranje javnih događanja (prezentacije, konferencije, radionice ...); stvaranje audiovizualnih proizvoda (CD-ROM, DVD...); ostvarivanje dugoročne suradnje s medijima (niz radijskih/televizijskih/tiskanih doprinosa, intervjui, sudjelovanje u raznim radijskim ili televizijskim programima ...); razvijanje informativnih materijala (bilteni, brošure, knjižice, priručnici dobre prakse...); stvaranje mrežnog portala itd.

DIO C - INFORMACIJE ZA PRIJAVITELJE

Svi *predlagači* koji namjeravaju podnijeti projekt kako bi dobili financijsku potporu Europske unije kroz program Mladi na djelu trebaju pažljivo pročitati ovaj dio koji je sastavljen u skladu s odredbama postavljenim u Financijskoj uredbi primjenljivoj na bespovratna sredstva Europske unije.

1. Što trebate učiniti kako biste podnijeli prijavu za projekt unutar programa Mladi na djelu?

Kako biste podnijeli prijavu za projekt unutar programa Mladi na djelu morate slijediti tri koraka opisana niže:

- provjerite da li je Vaš projekt usklađen s kriterijima Programa
- provjerite da li Vaš projekt zadovoljava financijske uvjete
- ispunite i podnesite Vašu prijavu relevantnoj Agenciji (Izvršnoj ili Nacionalnoj).

Prvi korak: Provjerite usklađenost sa kriterijima Programa

Kao predlagač i potencijalni prijavitelj, morate provjeriti da li Vaš projekt zadovoljava sljedeće: kriterije prihvatljivosti, isključenja, odabira i dodjele.

Kriteriji prihvatljivosti

Kriteriji prihvatljivosti se uglavnom odnose na vrstu projekta, ciljanu skupinu i uvjete za podnošenje zahtjeva za bespovratnim sredstvima za taj projekt. Ako Vaš projekt ne zadovoljava te kriterije, biti će odbijen bez daljnje evaluacije. Iako su neki kriteriji prihvatljivosti zajednički za sve Akcije i podakcije Programa, neki se primjenjuju samo na određene Akcije i podakcije.

Da bi bio prihvatljiv, Vaš projekt mora udovoljiti svim kriterijima prihvatljivosti Akcije ili podakcije za koju se prijavljujete. Za detalje o kriterijima prihvatljivosti za pojedine Akcije ili podakcije, molimo pogledajte dio B ovog Vodiča.

Kriteriji isključenja

Podnositelji prijava moraju potvrditi da nisu u jednoj od situacija opisanih u Člancima 106 i 107 Financijske uredbe primjenjive na opći proračun Europskih zajednica [Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002, sukladno izmjenama i dopunama] te iznesenim u nastavku.

Prijavitelji koji su u bilo kojoj od dolje navedenih situacija će biti isključeni iz sudjelovanja u programu Mladi na djelu:

- u stečaju su ili likvidirani, čiji su poslovi upravljani od strane suda, koji su sklopili dogovor s vjerovnicima, koji su obustavili poslovne aktivnosti, ili su predmetom sudskog postupka vezanog za to, ili su u bilo kojoj drugoj situaciji koja proizlazi iz sličnih postupaka predviđenih nacionalnim zakonima ili propisima;
- pravomoćno osuđeni zbog kaznenog djela vezanog za profesionalno vladanje (uključujući osobe ovlaštene za zastupanje, donošenje odluka i nadzor nad prijaviteljem);
- proglašeni su krivima za teška profesionalna postupanja dokazana bilo kojim sredstvima koje ugovorno tijelo može opravdati (uključujući odluke EIB-a i drugih međunarodnih organizacija);
- nisu uskladili obveze vezane za isplatu doprinosa socijalnog osiguranja ili poreza u skladu sa zakonskim odredbama zemlje u kojoj imaju sjedište ili onima zemlje ugovornog tijela ili onima zemlje u kojoj se treba održati projekt;
- pravomoćno osuđeni za prijevaru, korupciju, uključenost u zločinačku organizaciju, pranje novca ili bilo koju drugu nezakonitu aktivnost koja šteti financijskim interesima Zajednice (uključujući osobe ovlaštene za zastupanje, donošenje odluka i nadzor nad prijaviteljem);
- u nekom drugom postupku nabave ili dodjele bespovratnih sredstava iz proračuna Europske Unije su ozbiljno prekršili ugovor ili se nisu držali svojih ugovornih obveza.

Podnositeljima prijava se neće odobriti financijska potpora ukoliko su na dan postupka dodjele sredstava:

- u sukobu interesa
- krivi za krivo prikazivanje informacija koje traži ugovorno tijelo kao uvjet za sudjelovanje u postupku dodjele sredstava ili ne podnesu te informacije.

Sukladno Člancima 93-96 Financijske uredbe podnositeljima prijava koji su lažno prikazivali činjenice ili su ozbiljno prekršili ugovorne obveze u nekom prethodnom postupku dodjele sredstava mogu se nametnuti upravne i financijske kazne.

Ovi kriteriji isključenja se primjenjuju na sve Akcije i podakcije programa Mladi na djelu. Kako bi pristali na te uredbe, prijavitelji moraju potpisati „deklaraciju časti“, potvrđujući da nisu u niti jednoj od situacija iz 106(1) i (107). članka Financijske uredbe. „Deklaracija časti“ čini posebni odjeljak u *prijavnom obrascu* te nije obvezujuća u slučaju *malih iznosa financijske potpore*.

Kriteriji odabira

Kriteriji odabira omogućuju Izvršnoj ili Nacionalnoj agenciji da izvrši procjenu prijaviteljevih financijskih i operativnih kapaciteta za izvršenje predloženog projekta. Ti kriteriji odabira se primjenjuju na sve Akcije i podakcije programa Mladi na djelu.

Financijski kapacitet znači da prijavitelj ima stabilne i dostatne izvore financiranja kako bi nastavio sa svojim aktivnostima tijekom projekta.

Imajte na umu da se provjera financijskih kapaciteta ne odnosi na:

- prijavitelje čiji traženi iznos sredstava ne prelazi 60.000 €
- fizičke osobe koje izravno primaju financijsku potporu
- neformalne skupine mladih
- međunarodne organizacije
- Međunarodni Odbor Crvenog križa (ICRC)
- Međunarodnu Federaciju društava Crvenog križa i Crvenog polumjeseca
- ostale organizacije izjednačene s međunarodnim organizacijama odlukom Komisije.

U svim drugim slučajevima, prijavitelj podnosi s prijavom:

- prijaviteljev račun dobiti i gubitka
- bilancu zadnje financijske godine za koju su računi zatvoreni.

Gdje se u prijavi traže sredstva veća od 750.000 €, prijavitelj mora podnijeti revizorski izvještaj napravljen od strane odobrenog vanjskog revizora. Taj izvještaj će potvrditi račune za zadnju dostupnu godinu.

Ukoliko je Izvršna ili Nacionalna agencija, na temelju podnesenih dokumenata, mišljenja da financijski kapacitet nije dokazan ili nije zadovoljavajući, ona može:

- zatražiti dodatne informacije;
- zahtijevati bankovno jamstvo;
- ponuditi sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava bez predujma ili sa smanjenim predujmom;
- odbiti prijavu.

Operativni kapacitet znači da prijavitelj mora pokazati da ima potrebne sposobnosti i motivaciju da provede predloženi projekt. To čini poseban odlomak obrasca za prijavu.

Kriteriji dodjele

Kriteriji dodjele su indikatori koji omogućuju Izvršnoj ili Nacionalnoj agenciji da procijeni kvalitetu projekata koji su podneseni za dodjelu sredstava.

Na temelju tih kriterija, sredstva će se dodijeliti onim projektima koji maksimiziraju sveukupnu učinkovitost programa Mladi na djelu.

Kriteriji dodjele navedeni u ovom Vodiču Vam daju točne elemente koji će biti uzeti u obzir pri procjeni kvalitete Vašeg projekta.

Iako su neki kriteriji dodjele zajednički za sve Akcije i podakcije Programa, neki se primjenjuju samo na određene Akcije ili podakcije.

Kriteriji dodjele za sve Akcije i podakcije su navedeni u dijelu B ovog Vodiča. Kao dodatak tome, Izvršna agencija će, za sve Akcije i podakcije pokrivene ovim Vodičem kojima se upravlja na centraliziranoj razini, voditi računa o osiguravanju zemljopisne ravnoteže glede zemlje porijekla uspješnih prijavitelja. Taj kriterij – zajedno s drugima – će biti uzet u obzir unutar zadnje kategorije „Kriterija dodjele“ svake Akcije/podakcije.

Drugi korak: Provjerite financijske uvjete

Vrste financijskih sredstava

Financijska sredstva mogu imati jedan od sljedećih oblika:

- povrat naznačenog udjela stvarnih prihvatljivih troškova
- povrat koji se temelji na jediničnim troškovima
- paušalni iznos (fiksni iznosi)
- paušalni iznos (fiksni postotci)
- kombinacija gore navedenih.

Sredstva u obliku povrata naznačenog udjela prihvatljivih troškova se dodjeljuju u obliku povrata postotka prihvatljivih troškova ostvarenih tijekom projekta (npr. 70% putnih troškova sudionika unutar podakcije 1.1).

Povrat koji se temelji na jediničnim troškovima obuhvaća specifične kategorije rashoda primjenjujući skalu jediničnih troškova (npr. 590 € x broj volontera x broj mjeseci međunarodne EVS službe dodijeljene za Službu koja se odvija u Belgiji u okviru akcije 2).

Paušalni iznos je određeni iznos koji pokriva općenite troškove potrebne za izvođenje projekta (npr. 5.700 € dodijeljenih za projektne troškove u nacionalnoj Inicijativi mladih u Austriji unutar podakcije 1.2).

Paušalno financiranje pokriva određene kategorije troškova primjenjujući fiksni postotak (7% izravnih prihvatljivih troškova kao potpora za neizravne troškove unutar podakcije 1.3).

Mehanizmi financiranja koji se primjenjuju unutar programa Mladi na djelu često koriste jedinične troškove, paušalne iznose i paušalno financiranje. Ti oblici sredstava pomažu prijaviteljima da lako izračunaju očekivani iznos sredstava i olakšaju realno planiranje projekta.

Za detalje o mehanizmima financiranja za sve Akcije i podakcije, pogledajte B dio ovog Vodiča.

Sufinanciranje

Sredstva Europske unije su poticaj za izvršenje projekta koji ne bi bio izvediv bez financijske potpore Europske unije i zasnovan je na principu sufinanciranja. Sufinanciranje podrazumijeva da sredstva EU ne mogu financirati cjelokupni trošak projekta; prijavitelj treba dopuniti sredstva EU s vlastitim financijskim doprinosom i/ili nacionalnom, regionalnom, lokalnom ili privatnom pomoći. Ovo pravilo ne utječe na potporu koja se bazira na jediničnim troškovima, paušalnom financiranju; za potporu u obliku postotka stvarnih troškova, prijavitelj mora navesti u prijavnim obrascu doprinose iz drugih izvora osim EU.

Vanjsko sufinanciranje može poprimiti formu vlastitih prihoda korisnika, financijskih doprinosa od strane treće osobe ili prihoda ostvarenih projektom. Nenovčani doprinosi se smatraju prihvatljivim izvorom sufinanciranja.

Nenovčanim doprinosom se smatraju usluge ili dobra koja korisnik dobije besplatno od trećih strana. Te usluge ili dobra se stoga ne mogu unijeti u računovodstveni sustav korisnika. Nenovčani doprinosi stoga moraju biti povezani s provedbom projekta; moraju biti potrebni i prikladni.

Primjeri prihvatljivih nenovčanih doprinosa:

- dobra donirana ili dana na upotrebu korisnik: tehnička oprema (kamere, računala, projektori), uredska oprema, posebna profesionalna oprema (uključujući medicinsku opremu za osobe s invaliditetom)
- usluge pružene od strane pojedinaca besplatno na volonterskoj osnovi: prijevoz, prijevod, ugostiteljske usluge, liječničke usluge.

Nenovčani doprinosi nisu:

- stalno osoblje korisnika

- nekretnine: ustupanje zemljišta, zgrada, prostora
- neprihvatljivi troškovi

Izračunata vrijednost nenovčanih doprinosa ne smije prijeći:

- stvarno nastale troškove, poduprte s računovodstvenim dokumentima trećih strana koje su pružile te usluge ili dobra korisniku besplatno, a za to su snosili odgovarajuće troškove
- općeprihvaćenu tržišnu vrijednost za tu vrstu doprinosa kada nisu snošeni nikakvi troškovi.

Neprofitnost

Bespovratna sredstva ne smiju imati kao svrhu ili učinak ostvarivanje dobiti za *korisnika*. Dobit se definira kao višak prihoda nad prihvatljivim rashodima nastalim od strane korisnika, u fazi zahtjeva za uplatom konačnog iznosa. Računi trebaju biti ograničeni na prihode ostvarene projektom, kao i na financijske doprinose izričito dodijeljene od strane donatora, a za financiranje prihvatljivih troškova.

Ovo pravilo se ne odnosi na potporu u obliku jediničnih troškova, paušalnih iznosa ili paušalnog financiranja i projekata manje financijske vrijednosti (ispod 60.000 €).

Ukoliko se pokaže da je projekt ostvario dobit, možda će morati vratiti ranije isplaćene iznose.

Bez dvostrukog financiranja

Svaki projekt kojeg financira EU može dobiti samo jedna bespovratna sredstva iz proračuna EU. Dakle, projekt kojeg podupire program Mladi na djelu ne smije primiti druga financijska sredstva EU.

Imajte na umu da ako ste dobili bespovratna sredstva za operativne troškove (primjerice, kroz podakciju 4.1 programa Mladi na djelu), nemate prava na financijsku podršku za pokriće neizravnih troškova predviđenih za projekte unutar pojedinih podakcija.

Također imajte na umu da sudionici ne mogu biti izravno uključeni u dva ili više projekata programa Mladi na djelu u isto vrijeme (npr. EVS volonter koji je u isto vrijeme dio skupine mladih koja izvršava Inicijativu mladih).

Kako bi izbjegao rizik dvostrukog financiranja, prijavitelj mora naznačiti u relevantnim dijelovima prijavnog obrasca, izvore i iznose drugih sredstava koje je dobio ili za koje se prijavio u istoj financijskoj godini, ili za ovaj projekt ili za druge projekte, uključujući bespovratna sredstva za operativne troškove.

Treći korak: Ispunite i podnesite prijavni obrazac

Jedan od predlagača preuzima ulogu koordinatora i podnosi jednu prijavu za cijeli projekt u ime svih predlagača Izvršnoj ili Nacionalnoj agenciji.

Ako je prijava pozitivno procijenjena i odabrana, prijavitelj će biti korisnik jedinstvenog *sporazuma o financiranju* kojeg predlaže Izvršna ili Nacionalna agencija za financiranje cijelog projekta.

Postupak prijave

Za svaku Akciju ili podakciju, kriteriji prihvatljivosti za podnošenje prijave su opisani u dijelu B ovog Vodiča. Nadalje, prijavitelji moraju poštovati odredbe opisane dolje.

Prijava će biti prihvaćena samo ako:

- je podnešena na odgovarajućem obrascu, popunjena u cjelosti i s navedenim datumom
- je potpisana od strane osobe koja je ovlaštena ulaziti u pravno obvezujuće obveze u ime prijavitelja
- pokazuje proračun u skladu s pravilima financiranja
- zadovoljava kriterije dostave
- je dostavljena do *roka*.

Za projekte podnešene Nacionalnoj agenciji, imajte na umu da isti prijavitelj ne može prijaviti više od tri projekta unutar iste podakcije po roku za prijavu.

Za projekte podnešene Izvršnoj agenciji, imajte na umu da isti prijavitelj ne može prijaviti više od jednog projekta unutar iste podakcije po roku za prijavu te da isti partnerski konzorcij ne može prijaviti više od jednog projekta unutar iste podakcije po roku za prijavu.

Koristite službene prijavne obrasce

Prijave moraju biti:

- ispunjene na prijavnom obrascu posebno napravljenom za ovu svrhu. Obrasce možete dobiti kontaktirajući Izvršnu agenciju ili Nacionalnu agenciju. Također ih možete preuzeti s mrežnih stranica Europske komisije, Izvršne agencije ili Nacionalnih agencija (pogledajte privitak I ovom Vodiču)
- ispunjene na jednom od službenih jezika EU
- pisane na računalu.

E-obrasci

Za većinu akcija prijavitelji moraju podnijeti prijavu online koristeći odgovarajući e-obrazac. Samo prijave podnešene i putem Interneta i dostavljene Agenciji u tiskanoj verziji - sa brojem projekta kao dokazom – će biti razmatrane za daljnju evaluaciju. Detalje o postupcima prijave putem Interneta možete pronaći na stranicama Izvršne agencije i relevantnih Nacionalnih agencija.

Prijavni obrazac mora uključivati sve dokumente navedene u prijavnom obrascu.

Pružite dokaz o Vašem pravnom statusu

Prijavitelj mora priložiti sljedeće:

Nevladina organizacija:

- obrazac s bankovnim detaljima, ispunjen u cjelosti (uključen u prijavni obrazac)
- izvadak iz službenog glasila ili registra pravnih osoba te isprava koja potvrđuje obvezu plaćanja PDV-a (u državama gdje su matični i porezni broj isti, dovoljno je priložiti samo jedan od ta dva dokumenta).

Javno tijelo:

- obrazac s bankovnim detaljima, ispunjen u cjelosti (uključen u prijavni obrazac)
- pravna uredba ili odluka ili drugi službeni dokument o uspostavi javnog tijela.

Pojedinac:

- obrazac s bankovnim detaljima, ispunjen u cjelosti (uključen u prijavni obrazac)
- preslika osobne iskaznice i/ili putovnice.

Procijenjeni proračun

Prijave moraju uključivati detaljnu procjenu proračuna (uključeno u prijavni obrazac) u kojem su sve cijene iskazane u eurima. Podnositelji prijava iz zemalja izvan Euro-zone moraju koristiti stope konverzije objavljene u *Službenom listu Europske unije*, serija C, od mjeseca u kojem podnose prijavu. Za više informacija o primijenjenim stopama, molimo konzultirajte mrežnu stranicu Komisije na: www.ec.europa.eu/budget/inforeuro/.

Proračun projekta mora biti sastavljen u skladu s pravilima financiranja relevantne Akcije ili podakcije i jasno pokazati troškove koji su prihvatljivi za financiranje od strane Europske unije.

Pošaljite kriterije dostave

Izvorni primjerak prijave mora biti dostavljen na adresu tijela zaduženog za odabir, Izvršne agencije ili Nacionalne agencije. Za detalje o tijelima nadležnim za odabir, pogledajte dio B ovog Vodiča.

Prijave moraju biti dostavljene:

- poštom, datum dostave se određuje prema poštanskom žigu
- kurirskom službom, datum dostave se određuje prema primitku od strane kurirske službe.

Neke Nacionalne agencije mogu prihvatiti prijavne obrasce dostavljene osobno, datum dostave je dan primitka prijave.

Kao opće pravilo, prijave poslane faksom ili elektronskom poštom se neće prihvaćati. Međutim, neke Nacionalne agencije mogu prihvaćati prijave poslane faksom ili elektronskom poštom pod uvjetom da su poduprte izvornom (potpisanom) prijavom dostavljenom do roka.

Prijave se ne mogu mijenjati nakon što su podnešene. Međutim, Izvršna ili Nacionalna agencija može dati prijavitelju priliku da ispravi formalne i očigledne greške u prijavi u razumnom roku. U tim okolnostima, Izvršna agencija ili Nacionalne agencije moraju kontaktirati prijavitelja pismeno.

Poštuje rok

Prijave moraju biti podnešene za rok koji odgovara datumu početka projekta.

Za projekte podnešene Nacionalnoj agenciji postoje 3 roka za prijave godišnje:

Projekti koji počinju između	Rok za prijavu
1. svibnja i 31. listopada	1. veljače
1. kolovoza i 31. siječnja	1. svibnja
1. siječnja i 30. lipnja	1. listopada

Za projekte podnešene Izvršnoj agenciji postoje 3 roka za prijave godišnje:

Projekti koji počinju između	Rok za prijavu
1. kolovoza i 31. prosinca	1. veljače
1. prosinca i 30. travnja	3. lipnja
1. ožujka i 31. srpnja	3. rujna

Razlika između datuma projekta i datuma Aktivnosti

Sve prijave podnešene u okviru programa Mladi na djelu moraju navesti dva sklopa datuma: datume projekta i datume Aktivnosti.

Datumi projekta

To su datumi kada projekt počinje i kada projekt završava. Vremensko razdoblje između ta dva datuma je razdoblje prihvatljivosti; to znači da troškovi vezani za projekt moraju biti ostvareni unutar tog razdoblja. To uključuje pripremu i završnu evaluaciju (uključujući i razmišljanje o mogućem *nastavku*) projekta.

Datumi Aktivnosti

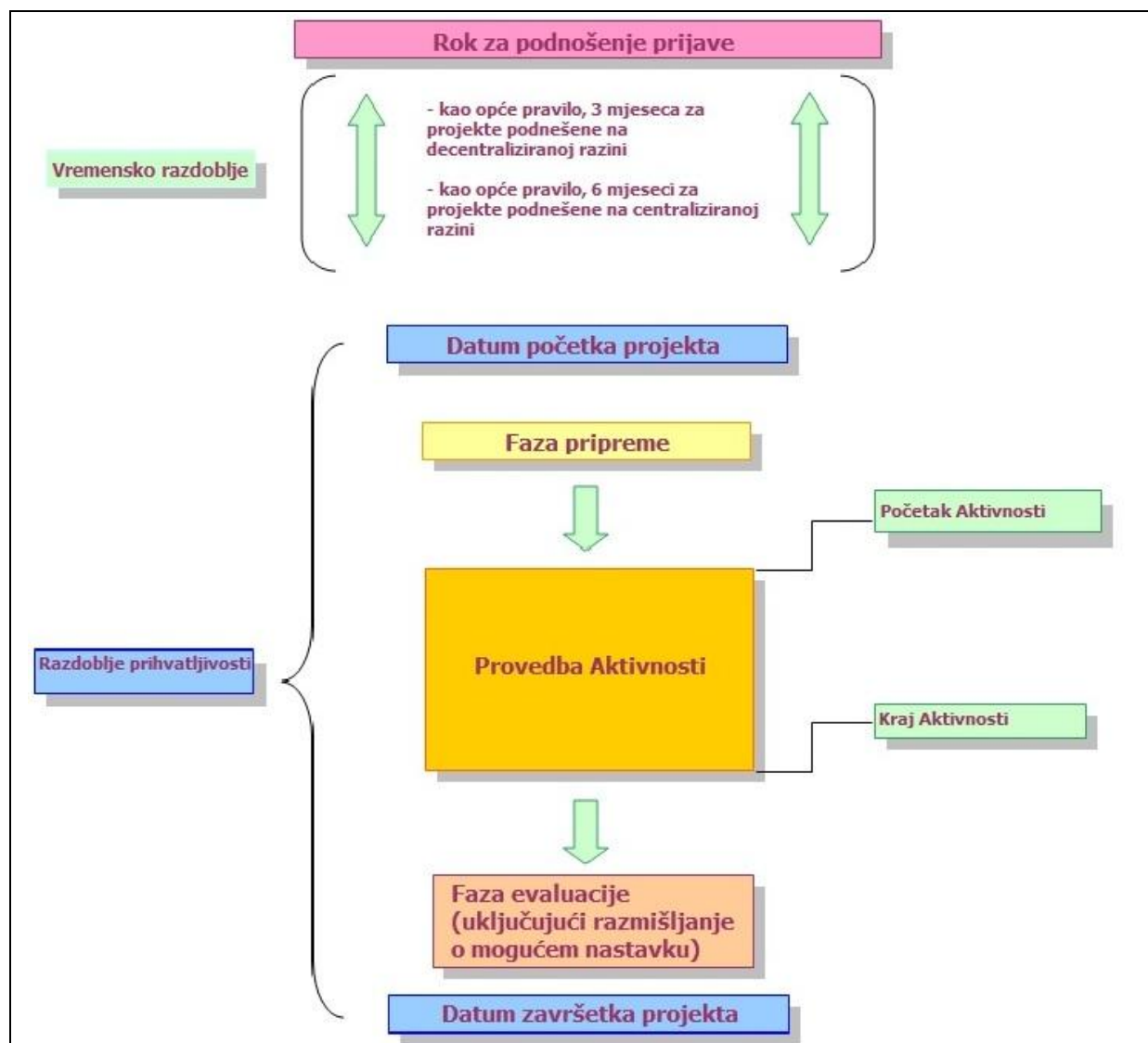
To su datumi kada se glavna Aktivnost održava (npr. prvi i zadnji dan Razmjene mladih, seminara, itd.). To razdoblje isključuje pripremu i završnu evaluaciju (uključujući i razmišljanje o mogućem *nastavku*) projekta. Datumi Aktivnosti stoga spadaju unutar datuma projekta i ne bi se trebali podudarati s njima, budući da se troškovi trebaju ostvariti i prije i nakon održavanja glavne Aktivnosti.

Razdoblje prihvatljivosti za troškove počinje danom koji je naveden u sporazumu o financiranju, tj. datumom početka projekta. Trošenje može biti dopušteno prije potpisivanja ugovora, ukoliko korisnik može pokazati potrebu za početkom projekta prije potpisivanja sporazuma. Dan kada troškovi postaju prihvatljivi ni u kojem slučaju ne može biti prije dana podnošenja prijave.

Imajte na umu da činjenica koja određuje pojavu troška mora biti vezana za razdoblje prihvatljivosti, što ne znači da će troškovi nužno morati biti plaćeni za vrijeme razdoblja prihvatljivosti projekta. Naprimjer, troškovi pružanja usluga (npr. prijevozi, smještaj, hrana, putovanje itd.) ili nabave materijala za provođenje projekta mogu biti fakturirani i plaćeni prije početka ili nakon kraja projekta, ukoliko:

- je izvedba/isporka takvih usluga/materijala izvršena unutar razdoblja prihvatljivosti;
- ti troškovi nisu bili napravljeni prije datuma podnošenja prijave.

Grafika: Ciklus projekta. Razlika između datuma Projekta i datuma Aktivnosti

2. Što se događa nakon podnošenja prijave?

Sve prijave zaprimljene od strane Izvršne agencije i Nacionalnih agencija prolaze kroz postupak odabira.

Postupak odabira

Odabir prijava se vrši na sljedeći način:

- prvo ih se provjerava u skladu s kriterijima prihvatljivosti, kriterijima odabira i kriterijima isključenja
- zatim se one prijave koje su uspješno prošle te provjere procjenjuju i rangiraju prema kriterijima dodjele.

Konačna odluka

Nakon završetka evaluacije, koja uključuje i provjeru financijskih uvjeta, Izvršna ili Nacionalna agencija odlučuje o tome kojim projektima će se dodijeliti sredstva, na osnovu prijedloga Evaluacijskog odbora i dostupnih financijskih sredstava.

Obavijest o odlukama o dodjeli

Za prijave podnešene Izvršnoj agenciji:

Prijavitelji bi trebali biti obaviješteni o ishodima postupka odabira najkasnije do prve polovice trećeg mjeseca nakon roka za prijavu.

Za prijave podnešene Nacionalnoj agenciji:

Prijavitelji bi trebali biti obaviješteni o ishodima postupka odabira tijekom drugog mjeseca nakon roka za prijavu.

Svi uspješni i neuspješni prijavitelji će biti obaviješteni pismeno. Nakon završetka postupka odabira, prijavni dokumenti i popratni materijali neće biti vraćeni prijavitelju, neovisno o ishodu postupka.

3. Što se događa ukoliko Vaša prijava bude odobrena?

Ugovor o dodjeli financijske potpore

U slučaju konačnog odobrenja Izvršne ili Nacionalne agencije, ugovor o dodjeli financijske potpore, sastavljen u eurima i određujući uvjete i razinu financiranja, će stupiti na snagu između Izvršne/Nacionalne agencije i korisnika.

Izvršna agencija je zamijenila, za korisnike iz zemalja članica Europske unije, ugovor o dodjeli financijske potpore s odlukom o dodjeli financijske potpore. Odluka o dodjeli financijske potpore je jednostrani čin koji dodjeljuje sredstva korisniku. Za razliku od ugovora, korisnik ne mora potpisati odluku i može započeti projekt odmah po primitku odluke. Korisnici su podložni općim uvjetima, koji čine sastavni dio odluke o dodjeli financijske potpore i mogu se preuzeti s mrežne stranice Izvršne agencije:

http://eacea.ec.europa.eu/about/eacea_documents_register_en.php

Za projekte izabrane od strane Izvršne agencije, korisnici će dobiti odluke/ugovore na potpis najkasnije do šestog mjeseca nakon roka za prijavu.

Za projekte izabrane od strane Nacionalnih agencija, očekuje se da će korisnici dobiti ugovore na potpis do četvrtog mjeseca nakon roka za prijavu.

Ugovor mora biti potpisan i vraćen odmah Nacionalnoj agenciji (ili Izvršnoj, u slučaju ugovora o dodjeli financijske potpore). Nacionalna (ili Izvršna) agencija zadnja potpisuje ugovor.

Modeli ugovora o dodjeli financijske potpore koji se koriste u programu Mladi na djelu su dostupni na mrežnim stranicama Komisije.

Iznos financijske potpore

Prihvatanje prijave ne znači nužno dodjelu sredstava jednaku iznosu koji prijavitelj zatraži. Traženo financiranje može biti smanjeno na osnovi primjene financijskih pravila svake Akcije i/ili analize prijašnjih projekata organizacije prijavitelja glede kapaciteta apsorpcije dodijeljenih EU sredstava.

Jednom dodijeljena financijska potpora nije jamstvo da će prilikom sljedećih prijava isti prijavitelj biti ponovno odobren.

Treba spomenuti da iznos sredstava predviđen ugovorom treba smatrati maksimumom koji se ne može povećati ni u kojim okolnostima. Nadalje, dodijeljeni iznos ne može premašiti traženi iznos.

Mora biti moguće identificirati sredstva prebačena od strane Izvršne ili Nacionalne agencije unutar računa ili podračuna navedenog od strane korisnika.

Kome su namijenjena EU sredstva?

Iako su EU sredstva prenešena prijavitelju (organizaciji koordinatore) koji, kao korisnik, potpisuje ugovor o dodjeli financijske potpore i snosi financijsku i administrativnu odgovornost za cjelokupni projekt, ta sredstva su namijenjena pokrivanju troškova svih predlagača uključenih u projekt. Stoga je nužno da se sredstva EU dijele između predlagača prema ulogama, zadacima i aktivnostima izvršenim unutar projekta. Kako bi se izbjegle komplikacije unutar partnerstva, savjetuje se da predlagači formaliziraju raspodjelu zadataka, odgovornosti i podjele EU sredstava kroz interni pisani sporazum.

Prihvatljivi troškovi

Kako bi bili prihvatljivi u okviru ovog Programa, troškovi moraju:

- nastati za vrijeme provedbe projekta sukladno odobrenim datumima početka i završetka projekta uz iznimku troškova povezanih sa završnim izvješćem i revizijskih certifikata. Više detalja o formalno prihvatljivom periodu za troškove možete pronaći u dijelu C, „Razlika između datuma projekta i datuma aktivnosti“
- biti naznačeni ukupno procijenjenom proračunu projekta
- biti potrebni za provedbu projekta kojemu je dodijeljena financijska potpora
- biti utvrditi i dokazivi, evidentirani u računovodstvenoj evidenciji korisnika i određeni sukladno prihvatljivim računovodstvenim standardima matične zemlje korisnika kao i uobičajenoj računovodstvenoj praksi korisnika
- biti usklađeni sa zahtjevima važećeg fiskalnog i socijalnog zakonodavstva
- biti realni, opravdani i u skladu s načelima dobrog upravljanja financijama

Prihvatljivi izravni troškovi

Prihvatljivi izravni troškovi su oni troškovi koje je, u skladu s uvjetima prihvatljivosti navedenim gore, moguće odrediti kao troškove izravno povezane sa izvedbom projekta i koji stoga mogu izravno biti pripisani projektu. Neodbitni PDV biti će prihvatljiv, osim ako je povezan s aktivnostima državnih vlasti u zemljama članicama EU.

Prihvatljivi neizravni troškovi (administrativni troškovi)

Za neke vrste projekata je paušal u iznosu koji ne prelazi 7% prihvatljivih izravnih troškova projekta, prihvatljiv pod neizravnim troškovima, predstavljajući korisnike opće administrativne troškove koje se može pripisati projektu. Za detalje o pravilima financiranja Akcija i podakcija, pogledajte dio B ovog Vodiča.

Neizravni troškovi ne mogu uključivati troškove koji su unešeni pod nekom drugom proračunskom stavkom.

Neizravni troškovi nisu prihvatljivi ukoliko korisnik već prima potporu za operativne troškove iz proračuna Europske unije (npr. kroz podakciju 4.1 programa Mladi na djelu).

Neprihvatljivi troškovi

Sljedeći troškovi se neće smatrati kao prihvatljivi:

- dobit od kapitala
- dugovi i troškovi obrade duga
- zaliha za gubitke ili moguće odgovornosti u budućnosti
- kamate
- sporna potraživanja
- gubitci nastali uslijed promjene valuta
- iskazani troškovi pokriveni kroz projekt ili program rada koji prima potporu Europske unije
- neumjereni ili nepromišljeni troškovi.

Postupci vezani za isplate

A) Postupak s jednom ratom predujma

Većina projekata poduprtih od strane programa Mladi na djelu će biti podložni postupku isplate koji se sastoji od jedne rate predujma i konačne isplate/povrata razlike, kao što je opisano niže:

Isplata predujma

Rata predujma u iznosu od 80% će biti prebačena korisniku unutar 45 dana od dana kad zadnja od dvije stranke potpiše ugovor i, gdje je relevantno, kada su primljena sva prikladna jamstva. Namjera predujma je da korisniku pruži likvidnost.

Isplata ili povrat razlike

Iznos konačne isplate korisniku će se odrediti na osnovu završnog izvješća koje se podnosi u roku od dva mjeseca od datuma završetka projekta (službeni obrasci za završna izvješća su dostupni na mrežnim stranicama Europske komisije, Izvršne agencije i Nacionalnih agencija).

Ako su prihvatljivi troškovi koji su nastali od strane korisnika tokom projekta niži od predviđenih, financiranje se može smanjiti proporcionalno, i od korisnika će, gdje je primjenljivo, biti zatraženo da vrati bilo koji višak koji je već prebačen kao predujam.

Ako je potpora u obliku paušalnih ili paušalnih jediničnih iznosa nema potrebe za utvrđivanjem stvarno nastalih troškova. Unatoč tome, korisnik mora biti u stanju na zahtjev pokazati dokumente koji dokazuju da su se

aktivnosti organizirane s potporom financiranja Europske unije održale. Za pojedinosti o pravilima financiranja Akcija ili podakcija, pogledajte dio B ovog Vodiča.

Opće pravilo je da će završna isplata korisniku ili povrat sredstava od strane korisnika biti naznačeni unutar 60 kalendarskih dana od primitka završnog izvješća.

B) Postupak s dvije rate predujma

U nekim slučajevima, kako bi se ograničio financijski rizik, Izvršna agencija ili Nacionalne agencije će primijeniti postupak koji sadržava dvije rate predujma i konačnu isplatu ili povrat razlike, kao što je opisano niže. Ovaj postupak se koristi kod:

- projekata koje podnose neformalne skupine mladih ako traže sredstva u iznosu većem od 25 000 €
- EVS projekata koji traju od 6 do 24 mjeseca ako traže sredstva u iznosu većem od 50 000 €, samo u slučajevima kada volonteri nisu određeni u prijavi.

Isplata predujma

Rata predujma u iznosu od 40% će biti prebačena korisniku unutar 30 dana od dana kada zadnja od dvije stranke potpiše ugovor i, gdje je relevantno, kada su primljena sva prikladna jamstva.

Druga isplata predujma

Druga rata predujma u iznosu od 30% će biti prebačena korisniku unutar 30 dana od dana kada Izvršna ili Nacionalna agencija odobri zahtjev za drugom isplatom predujma. Druga rata predujma ne može biti uplaćena korisniku dok god barem 70% sredstava prvog predujma nije potrošeno.

Isplata ili povrat razlike

Iznos konačne isplate korisniku će se odrediti na osnovu završnog izvješća koje se podnosi u roku od dva mjeseca od datuma kraja projekta (službeni obrasci za završna izvješća su dostupni na mrežnim stranicama Europske komisije, Izvršne agencije i Nacionalnih agencija).

Ako su prihvatljivi troškovi koji su nastali od strane korisnika tijekom projekta niži od predviđenih, financiranje se može smanjiti proporcionalno, i od korisnika će, gdje je primjenljivo, biti zatraženo da vrati bilo koji višak koji je već isplaćen kao predujam.

Ako je potpora u obliku paušalnih ili paušalnih jediničnih iznosa nema potrebe za utvrđivanjem stvarno nastalih troškova. Unatoč tome, korisnik mora biti u stanju na zahtjev pokazati dokumente koji dokazuju da su se aktivnosti organizirane sa potporom financiranja Europske unije održale. Za pojedinosti o pravilima financiranja Akcija ili podakcija, pogledajte dio B ovog Vodiča.

Ostale glavne ugovorne odredbe

Ne-retroaktivnost

Sredstva ne mogu biti dodijeljena naknadno za projekte koji su već završeni.

Sredstva mogu biti dodijeljena samo projektima koji su već počeli samo kada prijavitelj može pokazati potrebu da započne projekt prije nego što je potpisan ugovor. U tim slučajevima, troškovi prihvatljivi za financiranje ne smiju nastati prije dana podnošenja prijave.

Korisnik započinje projekt prije potpisivanja ugovora na vlastiti rizik i time ne povećava vjerojatnost da će projekt biti odobren.

Jamstvo

Izvršna agencija ili Nacionalne agencije mogu tražiti od bilo kojeg korisnika kojem su dodijeljena sredstva da pruži jamstvo unaprijed, kako bi se ograničili financijski rizici povezani s isplatom predujma. Ovo pravilo ne odnosi se na potpore niže financijske vrijednosti.

Takvo jamstvo se traži kako bi se tijelo koja pruža jamstvo učinilo neopozivo odgovornim ili da bi ono bilo prvi jamac korisnikovih obveza.

Jamstvo mora pružiti odobrena banka ili financijska institucija uspostavljena u jednoj od zemalja članica Europske unije. Kada je korisnik uspostavljen u drugoj Programskoj zemlji ili u Partnerskoj zemlji, Izvršna ili Nacionalna agencija se može složiti da banka ili financijska institucija uspostavljena u toj zemlji pruža istovjetnu zaštitu i karakteristike kao one koje pružaju banke ili financijske institucije uspostavljene u zemlji članici.

Jamstvo može biti zamijenjeno jamčenjem jednog od predlagača koji je stranka u istom ugovoru o dodjeli financijske potpore. Jamstvo treba biti denominirano u eurima.

Jamstvo će se ukidati postepeno, kako se predujam razdužuje kroz uplatu konačnih iznosa korisniku, u skladu s uvjetima postavljenim u ugovoru o dodjeli financijske potpore.

Javna tijela i međunarodne javne organizacije postavljene međudržavnim sporazumima, specijalizirane agencije postavljene od strane tih organizacija, Međunarodni odbor Crvenog križa, Međunarodna federacija nacionalnog Crvenog križa i Crvenog polumjeseca su izuzeti od tog zahtjeva.

Podugovaranje i dodjela ugovora javne nabave

Bez predrasuda prema primjeni Uredbe 2004/18/EC, u onim slučajevima gdje provedba projekta zahtjeva podugovaranje ili dodjelu ugovora javne nabave, korisnici sredstava će dodijeliti ugovor ponuđaču koji ponudi najbolju vrijednost za novac, tj. ponuđaču koji nudi najbolji omjer cijene i kvalitete, uzimajući u obzir da se izbjegnu bilo kakvi sukobi interesa.

Gdje provedba projekta zahtjeva dodjelu ugovora nabave u iznosu većem od 60 000 €, Nacionalna ili Izvršna agencija može zahtijevati od korisnika da se pridržavaju posebnih uvjeta uz one navedene u gornjem odlomku. Ta posebna pravila će biti zasnovana na pravilima sadržanim u Financijskoj uredbi Vijeća i određena uzimajući u obzir vrijednost ugovora, veličinu doprinosa Europske unije u odnosu na ukupne troškove projekta te rizik.

Informacije o dodijeljenim sredstvima

Sredstva dodijeljena tijekom financijske godine moraju biti objavljena na mrežnoj stranici Komisije, Izvršne agencije i/ili Nacionalnih agencija tijekom prve polovice godine nakon zatvaranja financijske godine u kojoj su ta sredstva dodijeljena.

Informacije mogu biti objavljene u bilo kojem drugom prikladnom mediju, uključujući *Službeni glasnik Europske Unije*.

Izvršna agencija i Nacionalne agencije će objaviti sljedeće informacije (osim ako su te informacije takve naravi da bi ugrozile korisnikovu sigurnost ili prejudicirale njegove financijske interese):

- ime i lokacija korisnika
- dodijeljeni iznos financijske potpore
- svrha i vrsta financijske potpore.

Publicitet

Osim mjera predviđenih za vidljivost projekta i za širenje i iskorištavanje njegovih rezultata (koji su kriteriji dodjele), postoji obveza najmanjeg publiciteta za svaki dodijeljeni projekt.

Korisnici moraju jasno priznati potporu Europske unije u svim komunikacijama ili publikacijama, u kojem god obliku ili kojem god mediju, uključujući Internet, ili pri održavanju aktivnosti za koje su sredstva dodijeljena.

To mora biti učinjeno u skladu sa naputcima koji su dio ugovora/odluke o financiranju.

U slučaju nepridržavanja s ovim odredbama, iznos dodijeljenih sredstava korisniku može biti umanjen.

Revizije i praćenje projekta

Odobreni projekt može biti podložan reviziji i/ili posjetu radi praćenja projekta. Korisnik se obvezuje, potpisom svog zakonskog zastupnika, pružiti dokaz da su sredstva korištena ispravno. Europska komisija, Izvršna agencija, Nacionalne agencije i/ili Europski revizorski sud, kao i tijelo koje oni odrede, može provjeriti kako se sredstva koriste u bilo koje vrijeme važenja ugovora te u razdoblju od pet godina nakon njegovog isteka, odnosno u razdoblju od tri godine nakon njegova isteka u slučaju ugovora niže financijske vrijednosti.

Zaštita podataka

Svi osobni podatci sadržani u ugovoru o dodjeli financijske potpore će biti obrađeni u skladu s:

- Uredbom 45/2001/EC Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti pojedinaca vezano uz obradu osobnih podataka od strane institucija i tijela Europske unije te slobodnom kolanju tih podataka
- gdje je primjenljivo, nacionalnim zakonodavstvom zemlje gdje je prijava odabrana.

Ti podatci će biti obrađeni isključivo vezano za provedbu i evaluaciju Programa, bez predrasuda prema mogućnosti prenošenja tih podataka tijelima odgovornim za inspekciju i reviziju u skladu sa zakonodavstvom Europske unije (službama interne revizije Europske komisije, Europskom revizorskom sudu, Komisiji za financijske nepravilnosti ili Europskom uredu za borbu protiv prijevara). Za više informacija o obradi osobnih podataka unutar programa Mladi na djelu kao i vezano za nacionalne i europske vlasti koje se mogu kontaktirati u slučaju upita ili pritužbi, posjetite mrežnu stranicu Komisije na <http://ec.europa.eu/youth>

Primjenljiva pravila

Odluka 1719/2006/EC Europskog parlamenta i Vijeća od 15. studenoga 2006. god. o uspostavljanju programa „Mladi na djelu“ za razdoblje od 2007. do 2013. godine.

Uredba (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012 o financijskim pravilima primjenljivim na opći proračun Unije i opoziva uredba Vijeća br. 1605/2002.

Delegirana uredba Komisije (EU) br. 126872012 od 29. listopada 2012 o pravilima prijave dopunjujući Uredbu (EU) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o financijskim pravilima primjenljivim na opći proračun Unije.

PRIVITAK I – POPIS KONTAKATA

Europska Komisija

Opća uprava za obrazovanje i kulturu
(DG EAC)
Odsjek E2: Program Mladi na djelu
Odsjek E1: Politike prema mladima
B - 1049 Bruxelles

Tel: +32 2 299 11 11
Fax: +32 2 295 76 33

E-mail: eac-youthinaction@ec.europa.eu
Mrežna stranica: http://ec.europa.eu/youth/index_en.html

Izvršna agencija za obrazovnu, audiovizualnu i kulturnu politiku
Odsjek P6: Mladi
BOUR 01/01
Avenue du Bourget 1
B-1140 Bruxelles

Tel: +32 2 29 75615
Fax: +32 2 29 21330

E-mail: eacea-p6@ec.europa.eu
Mrežna stranica: http://eacea.ec.europa.eu/youth/index_en.php

Europski portal za mlade

Dinamičan i interaktivan portal za mlade, dostupan na 20 jezika

<http://europa.eu/youth/>

Nacionalne agencije u Programskim zemljama

BĀLGARIJA National Centre "European Youth Programmes and Initiatives" 125, Tsarigradsko shose blvd. bl. 5 BG - 1113 Sofia Tel.: +359-2-9817577 Fax: +359-2-87045559 Web: www.youthbg.info	DANMARK Danish Agency for Universities and Internationalisation Bredgade 36 DK - 1260 Copenhagen K Tel: +45 3395 7000 Fax: +45 33 95 7001 Web: www.iu.dk/ungdom
BELGIQUE - Communauté française Bureau International Jeunesse (BIJ) Rue du Commerce, 20-22 B - 1000 Bruxelles Tel.: +32-2-219.09.06 Fax: +32-2-218.81.08 Web: http://www.lebij.be	DEUTSCHLAND JUGEND für Europa (JfE) Deutsche Agentur für das EU-Programm JUGEND IN AKTION Godesberger Allee 142-148 D - 53175 Bonn Tel.: +49-228/9506-220 Fax: +49-228/9506-222 Web: www.jugend-in-aktion.de
BELGIE - Vlaamse Gemeenschap JINT v.z.w. Grétrystraat, 26 B - 1000 Brussel Tel.: +32-2-209.07.20 Fax: +32-2-209.07.49 Web: http://www.jint.be / www.youthinaction.be	EESTI Foundation Archimedes - Euroopa Noored Eesti büroo Koidula, 13A EE - 10125 Tallin Tel.: +372-6979236 Web: http://euroopa.noored.ee
BELGIEN - Deutschsprachigen Gemeinschaft Jugendbüro der Deutschsprachigen Gemeinschaft Quartum Center Hütte, 79/16 B - 4700 Eupen Tel.: +32-(0)87-56.09.79 Fax: +32-(0)87.56.09.44 Web: www.jugendbuero.be	ELLAS Hellenic National Agency for the EU Programme YiA and Eurodesk Institute for Youth (IY) 417, Acharnon Street GR - 111 43 Athens Tel.: +30-210.25.99.360 Fax: +30-210.25.31.879 Web: http://www.neagenia.gr
ČESKÁ REPUBLIKA Ceska narodni agentura Mladez Narodni insitut deti a mladeze Na Porici 1035/4 CZ – 110 00 Praha 1 Tel: +420 221 850 900 Fax: +420 221 850 909 Web: www.mladezvakci.cz	ESPAÑA Agencia Nacional Española C/ José Ortega y Gasset, 71 E - 28.006 Madrid Tel: +34-91-363.76.06/+34-91-363.77.40 Fax: +34-91-363.76.49 Web: http://www.juventudenaccion.injuve.es
HRVATSKA Agencija za mobilnost i programe EU / Agency for Mobility and EU Programmes Gajeva 22, HR-10 000 Zagreb Tel: +385 (0)1 500 5635 Fax: +385 (0)1 500 5699 Web: www.mobilnost.hr	FRANCE Agence Française du Programme Européen Jeunesse en Action (AFPEJA) Institut National de la Jeunesse et de l'Education Populaire (INJEP) 11, rue Paul Leplat F - 78160 Marly-le Roi Tel.: +33-1-39.17.27.70 Fax: +33-1.39.17.27.57 Web: www.jeunesseenaction.fr
IRELAND-ÉIRE Léargas Fitzwilliam Court Leeson Close IRL - Dublin 2 Tel.: +353-1-873.1411 Fax: +353-1-873.1316 Web: www.leargas.ie/youth	ICELAND Evrópa unga fólksins Sigtuni 42 IS – 105 Reykjavík Tel.: +354-551.93.00 Fax: +354-551.93.93 Web: http://www.euf.is

ITALIA Agenzia Nazionale per i Giovani Via Sabotino 4 IT - 00195 Roma Tel: +39-06.37.59.12.52 Fax: +39.06.37.59.12.30 Web: www.agenziagiovani.it	LUXEMBOURG Service National de la Jeunesse 138, Boulevard de la Pétrusse LU – 2330 Luxembourg Tel: +352 24 78 64 77 Fax: +352 26 48 31 89 Web: http://www.snj.lu/europe
KYPROS Youth in Action National Agency Youth Board of Cyprus 6 Evgenias & Antoniou Theodotou 1060 Nicosia P.O.Box 20282 CY - 2150 Nicosia Tel.: +357-22-40.26.20/96 Fax: +357-22-40.26.53 Web: www.youth.org.cy	MAGYARORSZÁG National Employment and Social Office Mobilitás National Youth Service Youth in Action Programme Office Szemere utca 7 HU - 1054 Budapest, Postbox. 20 Tel.: +36-1-374.9060 Fax: +36-1-374.9070 Web: www.mobilitas.hu
LATVIJA Agency for International Programs for Youth Mukusalas iela 41, LV - 1004 Riga, Latvia Tel.: +371-67.35.80.65 Fax: +371-67.35.80.60 Web: www.jaunatne.gov.lv	MALTA EUPU - European Union Programmes Unit 36, Old Mint Street MT - Valletta VLT12 Tel.: +356-21.255.087/255.663 Fax: +356-255.86.139 Web: www.yia.eupa.org.mt
LIECHTENSTEIN Aha - Tipps & Infos für junge Leute Bahnhof Postfach 356 FL - 9494 Schaan Tel.: +423-239.91.15 Fax: +423-239.91.19 E-mail: info@jaunatne.gov.lv Website: www.jaunatne.gov.lv	NEDERLAND Nederlands Jeugd Instituut (NJI) Catharijnesingel, 47 Postbus 19221 NL - 3501 DE Utrecht Tel.: +31-30.230.63.44 Fax: +31-30.230.65.40 Web: www.youthinaction.nl
LIETUVA Jaunimo tarptautinio bendradarbiavimo agentūra Pylimo, 9-7 LT - 01118 Vilnius Tel.: +370-5-249.70.03 Fax: +370-5-249.70.05 Web: http://www.jtba.lt	NORGE BUFDIR - Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet Stensberggt 27 NO - 0032 Oslo Tel. +47 46 61 50 00 Fax +47 22 98 01 06 Web: www.aktivungdom.eu
POLSKA Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji Polska Narodowa Agencja Programu "Młodzież w działaniu" ul. Mokotowska 43 PL - 00-551 Warsaw Tel.: +48-22-46 31 323 Fax: +48-22-46 31 025/026 Web: www.mlodziez.org.pl	ÖSTERREICH Interkulturelles Zentrum Österreichische Nationalagentur "Jugend in Aktion" Lindengasse 41/10 A-1070 Vienna Tel.: +43-1-586.75.44-16 Fax: +43-1-586.75.44-9 Web: www.iz.or.at
PORTUGAL Agência Nacional para a Gestão do Programa Juventude em Acção Rua de Santa Margarida, n.º 6 4710-306 Braga – Portugal Tel: (351) 253 204 260 Fax: (351) 253 204 269 Web: http://www.juventude.pt	SUOMI - FINLAND Centre for International Mobility (CIMO) Youth in Action Programme P.O. Box 343 (Hakaniemenranta 6) FI - 00531 Helsinki Tel.: +358 295 338 500 Fax: +358 9 753 1123 Web: http://www.cimo.fi/youth-in-action
SVERIGE Ungdomsstyrelsen/National Board for Youth Affairs	ROMANIA National Agency for Community Programmes in the Field of Education and Vocational Training.

Medborgarplatsen 3, Box 17 801 SE - 118 94 Stockholm Tel.: +46-8-566.219.00 Fax: +46-8-566.219.98 Web: http://www.ungdomsstyrelsen.se	Calea Serban Voda, no. 133, 3-rd floor RO - 040205 Bucharest Tel.: +40-21-201.07.00 Fax: +40-21-312.16.82 Web: www.tinact.ro
SLOVENIJA Zavod MOVIT Dunajska cesta, 22 SI - 1000 Ljubljana Tel.: +386-(0)1-430.47.47 Fax: 386-(0)1-430.47.49 Web: www.mva.si	SWITZERLAND ch Foundation Dornacherstr. 28A PO Box 246 CH-4501 Solothurn Tel: +41-32-346-18-18 Fax: +41-32-346-18-02 Web: www.ch-go.ch
SLOVENSKÁ REPUBLIKA IUVENTA - Národná Agentúra Mládež v akcii Búdková cesta 2 SK - 811 04 Bratislava Tel.: +421-2-59.296.301 Fax: +421-2-544.11.421 Web: http://www.mladezvakcii.sk	TÜRKİYE The Centre for EU Education and Youth Programmes Mevlana Bulvari N° 181 TR - 06520 Balgat, Ankara Tel.: +90-312.4096061 Fax: +90-312.4096116 Web: http://www.ua.gov.tr
UNITED KINGDOM British Council 10, Spring Gardens UK - SW1A 2BN London Tel.: +44-207.389.4030 Fax: +44-207.389.4033 Web: http://www.britishcouncil.org/connectyouth.htm	

SALTO Resursni centri i Euro-Med platforma

SALTO TRAINING AND COOPERATION RESOURCE CENTRE c/o JUGEND für Europa- Deutsche Agentur für das EU-Programm JUGEND IN AKTION Godesberger Allee 142-148 D - 53175 BONN Tel.: +49-228-950.62.71 Fax: +49-228-950.62.22 E-mail: trainingandcooperation@salto-youth.net or youthpass@salto-youth.net Web: http://www.salto-youth.net/trainingandcooperation or http://www.youthpass.eu	SALTO SOUTH EAST EUROPE RESOURCE CENTRE MOVIT NA MLADINA Dunajska, 22 SI - 1000 Ljubljana Tel.: +386-1-430.47.47 Fax: +386-1-430.47.49 E-mail: see@salto-youth.net Web: http://www.salto-youth.net/see/
SALTO INCLUSION RESOURCE CENTRE JINT v.z.w. Grétrystraat 26 B - 1000 Brussel Tel.: +32-2-209.07.20 Fax: +32-2-209.07.49 E-mail: inclusion@salto-youth.net Website: http://www.salto-youth.net/inclusion/	SALTO EASTERN EUROPE & CAUCASUS RESOURCE CENTRE Polish National Agency of the Youth in Action Programme Foundation for the Development of the Education System ul. Mokotowska 43 PL - 00-551 Warszawa Tel.: +48-22-46 31 460 Fax: +48-22-46 31 025/026 E-mail: eeeca@salto-youth.net Web: http://www.salto-youth.net/eeeca/
SALTO CULTURAL DIVERSITY RESOURCE CENTRE British Council 10, Spring Gardens UK - SW1A 2BN London Tel.: +44-(0)-20.7389.40.28 Fax: +44-(0)-20.7389.40.30 Web: http://www.salto-youth.net/diversity/	SALTO PARTICIPATION RESOURCE CENTRE Bureau International Jeunesse (BIJ) Rue du commerce, 20-22 B - 1000 Bruxelles Tel.: +32-2-219.09.06 Fax: +32-2-548.38.89 E-mail: participation@salto-youth.net Web: http://www.salto-youth.net/participation
SALTO INFORMATION RESOURCE CENTRE Ungdomsstyrelsen/National Board for Youth Affairs Medborgarplatsen 3 Box 17 801 SE- 118 94 Stockholm Tel.: +46-8-566.219.00 Fax: +46-8-566.219.98 E-mail: irc@salto-youth.net	SALTO EUROMED RESOURCE CENTRE Institut National de la Jeunesse et de l'Education Populaire (INJEP) 95 avenue de France FR – 75650 Paris cedex 13 Tel.: +33 1 70 98 93 50 Fax: +33 1 70 98 93 60 E-mail: euromed@salto-youth.net Web: http://www.salto-youth.net/euromed/
EURO-MEDITERRANEAN YOUTH PLATFORM European Union Programmes Agency 36 Old Mint Street, Valletta VLT 1514, Malta Telephone: +356 25586149 Facsimile: +356 25586139 Email: info@euromedp.org Web: http://www.euromedp.org/	

Eurodesk

AUSTRIA ARGE Österreichische Jugendinfos Lilienbrunnngasse 18/2/41 A – 1020 Wien Tel.: +43.1.216.48.44/56 Fax: +43.1.216.48.44/55 Web : http://www.infoup.at http://www.jugendinfo.cc	FRANCE CIDJ 101 quai Branly F - 75015 Paris Tel.: +33 1 44 49 13 20 +33 6 84 81 84 51 Fax: +33 1 40 65 02 61 Web: http://www.cidj.com	NORGE Eurodesk Norway BUFDIR - Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet Stensberggata 25, Oslo N – 0032 Oslo Tel.: +47 46 61 50 00 Fax: +47 22 98 01 06 Web : http://www.eurodesk.no
BELGIQUE – Communauté française Bureau International Jeunesse (B.I.J.) Rue du commerce, 20-22 B - 1000 Bruxelles Tel.: +32-2-219.09.06 Fax: +32-2-218.81.08 Web: http://www.lebij.be	HUNGARY Mobilitàs Orszàgos Ifjúsági Szolgàlat Mobilitas National Youth Service H-1024 Budapest, Zivatar u.1-3 Tel: +36-1-438-1050 Fax: +36-1-438-1055 Web: www.eurodesk.hu www.mobilitas.hu	POLAND Eurodesk Polska Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji Polska Narodowa Agencja Programu "Młodzież w działaniu" ul. Mokotowska 43. PL - 00-551 Warszawa; Tel.: +48-22 46 31 450 Fax: +48-22 46 31 025/026 Web: http://www.eurodesk.pl
BELGIE – Vlaamse Gemeenschap JINT v.z.w. Grétrystraat 26 B – 1000 Brussel Tel.: +32-2-209.07.20 Fax: +32-2-209.07.49 Web: http://www.jint.be	ICELAND Evrópa unga fólksins Sigtuni 42 IS – Reykjavík 105 Tel.: +354-551.93.00 Fax: +354-551.93.93 Web: http://www.euf.is	PORTUGAL Instituto Português da Juventude DICRI Avenida da Liberdade 194 R/c P – 1269-051 Lisboa Tel.: +351.21.317.92.00 Fax: +351.21.317.92.19 Web: http://juventude.gov.pt
BELGIEN – Deutschsprachigen Gemeinschaft JIZ St. Vith - Jugendinformationszentrum Hauptstrasse 82 B-4780 St.Vith Tel.: +32-80-221.567 Fax: +32-80-221.566 Web: http://www.jugendinfo.be	IRELAND - EIRE Léargas Youth Work Service 189-193 Parnell Street IRL – Dublin 1 Tél.: +353-1-873.14.11 Fax: +353-1-873.13.16 Web: http://www.eurodesk.ie	ROMANIA National Agency for Community Programmes in the Field of Education and Vocational Training. Calea Serban Voda, no. 133, 3-rd floor RO – 040205 Bucharest Tel.: +40-21-201.07.00 Fax: +40-21-312.16.82 Web: www.anpcdefp.ro
BULGARIA Eurodesk Bulgaria 75, Vassil Levski Blvd. BG - 1040 Sofia Tel.: +359 2 981 75 77 Fax: +359 2 981 83 60 Web: www.eurodesk.bg	ITALIA Coordinamento Nazionale Eurodesk Italy Via 29 Novembre, 49 I - 09123 Cagliari Tel.: + 39 070 68 48179 N° Verde: 800-257330 Fax: +39 070 65 4179 Web: http://www.eurodesk.it	SLOVAK REPUBLIK IUVENTA – Národná agentúra Mládež v akcii Búdková cesta 2. SK - 811 04 Bratislava Tel.: +421-2-592 96 310 Fax: +421-2-544 11 421 Web: http://www.eurodesk.sk
CZECH REPUBLIC EURODESK CNA YOUTH/NIDM MSMT Na Poříčí 12 CZ – 110 00 Praha 1 Tel./fax: +420 224 872 886 Web: www.eurodesk.cz	LATVIA EURODESK LATVIA Mukusalas iela 41 LV - 1004 Riga , Latvia Tel.: +371-67.35.80.65 Fax: +371-67.35.80.60 Web: www.jaunatne.gov.lv	SLOVENIA Eurodesk Slovenija MOVIT NA MLADINA Dunajska cesta 22 SI - 1000 Ljubljana Tel.: +386-(0)1-430.47.48 Fax: +386-(0)1-430.47.49 Web: www.eurodesk.si

CROATIA Agency for Mobility and EU Programmes Gajeva 22, HR-10 000 Zagreb Tel.: +385 (0)1 500 5635 Fax: +385 (0)1 500 5699 Web: www.mobilnost.hr	LIECHTENSTEIN Aha - Tipps & infos für junge Leute Eurodesk Liechtenstein Bahnhof, Postfach 356 FL - 9494 Schaan Tel.: +423-239.91.17 Fax: +423.239.91.19 Web: http://www.aha.li	SUOMI - FINLAND Centre for International Mobility (CIMO) Youth in Action Programme /Eurodesk P.O. BOX 343 (Hakaniemenranta 6) FI - 00531 Helsinki Tel.: +358 295 338 500 Fax: +358 9 753 1123 Web: http://www.cimo.fi http://www.maailmalle.net
DENMARK Danish Agency for International Education Bredgade 36 DK - 1260 Copenhagen K Tel.: +45 3395 7000 Fax: +45 33 95 7001 Web: www.udiverden.dk	LITHUANIA Council of Lithuanian Youth Organisations Didzioji 8-5 LT - 01128 Vilnius Tel.: +370 5 2791014 Fax: +370 5 2791280 Web: http://www.eurodesk.lt	SVERIGE Ungdomsstyrelsen/National Board for Youth Affairs Medborgarplatsen 3, Box 17 801 SE - 118 94 Stockholm Tel.: +46-8-566.219.00 Fax: +46-8-566.219.98 Web: http://www.ungdomsstyrelsen.se
DEUTSCHLAND Eurodesk Deutschland c/o IJAB e. V. Godesberger Allee 142-148 D - 53175 BONN Tel.: +49 228 9506 250 Fax: +49 228 9506 199 Web: http://www.eurodesk.de	LUXEMBOURG Eurodesk Centre Information Jeunes Galerie Kons 26, place de la Gare L - 1616 Luxembourg Tel.: +352 26293219 Fax: +352 26 29 3215 E-mail: lia.kechagia@info.jeunes.lu luxembourg@eurodesk.eu Web: http://www.cij.lu http://www.youth.lu	SWITZERLAND ch Foundation Dornacherstr. 28A PO Box 246 CH-4501 Solothurn Tel: +41-32-346-18-18 Fax: +41-32-346-18-02 Web: www.ch-go.ch
ELLAS Hellenic National Agency for the EU Programme YiA and Eurodesk Institute for Youth (IY) 417, Acharnon Street GR - 111 43 Athens Tel.: +30-210.25.99.421/-428 Fax: +30-210.25.31.879 Web: http://www.neagenia.gr	MALTA European Union Programmes Unit 36, Old Mint Street Valletta VLT 12 Malta Tel: +356 2558 6109 Fax: +356 2558 6139 Email: eurodeskmt@eurodesk.eu	TURKIYE The Centre for EU Education and Youth Programmes Mevlana Bulvari N° 181 TR - 06520 Balgat, Ankara Tel: +90-312.4096079 Fax: +90-312.4096116 Web: http://eurodesk.ua.gov.tr
ESPAÑA Instituto de la Juventud c/ José Ortega y Gasset, 71 E - 28006 Madrid Tel.: +34 91 363.76.05 Fax: +34 91 309.30.66 Web: www.juventudenaccion.injuv.es	NEDERLAND Netherlands Youthinstitute / NJi P.O. Box 19221 NL 3501 DE Utrecht Tel: + 31 (0)30 2306 550 Fax: + 31 (0)30 2306 540 M: eurodesknl@eurodesk.eu W: http://www.go-europe.nl	UNITED KINGDOM Eurodesk UK British Council 10 Spring Gardens London, SW1A 2BN United Kingdom Tel.: +44 (0)161.957.7755 Fax: +44 (0)161.957.7762 Web: http://www.eurodesk.org.uk
ESTONIA European Movement in Estonia Estonia pst. 5 EE - 10 143 Tallinn Tel.: +372 693 5235 Fax: +372 6 935 202 Web: http://www.eurodesk.ee http://www.euroopalikumine.ee		

Partnerstvo Komisije i Vijeća Europe u području mladih

Council of Europe - Directorate of Youth and Sport "The Partnership"

30 Rue de Coubertin
F - 67000 Strasbourg Cedex
Tel: + 33 3 88 41 23 00
Fax: + 33 3 88 41 27 77/78
Web: www.coe.int/youth
E-mail: youth@coe.int

Mrežne stranice:

Portal Partnerstva: www.youth-partnership.net

Mrežna stranica za partnerstvo u osposobljavanju: <http://www.training-youth.net>

Europski centar znanja: www.youth-knowledge.net

Europski forum mladih

Joseph II street, 120
BE - 1000 Brussels
Tel : +32.2.230.64.90
Fax: +32.2.230.21.23
Web: <http://www.youthforum.org/>

PRIVITAK II – RJEČNIK KLJUČNIH POJMOVA

Ovaj rječnik vam daje popis ključnih izraza korištenih kroz ovaj Programski Vodič; ti izrazi su ispisani *kurzivom* kroz tekst.

A

- **Akcija/pod-Akcija:** generički izraz korišten za označavanje jedinica Programa (nazvane „Akcija“ u Privitku Odluci o uspostavi Programa – npr.: Akcija 2 EVS) ili za podjelu unutar tih jedinica (nazvane „Mjera“ u Privitku Odluci o uspostavi Programa – npr.: Mjera 1.1 Razmjene mladih).
- **Akreditacija:** proces koji osigurava da se predlagači koji žele sudjelovati u EVS projektu pridržavaju unaprijed postavljenih standarda kvalitete Akcije 2. Kako bi bili akreditirani, predlagači moraju ispuniti i podnijeti obrazac „Iskaz interesa“, koji uglavnom sadrži opću motivaciju i ideje predlagača vezano za EVS aktivnosti. Za daljnje informacije pogledajte dio B – Akcija 2.
- **Aktivnost:** niz aktivnosti koje se organiziraju unutar projekta za postizanje rezultata; provedba Aktivnosti je osnovna faza projekta; prethodi joj faza planiranja i pripreme i slijedi ju faza evaluacije (uključujući i razmišljanje o mogućem nastavku).

D

- **Dobra praksa:** primjermi projekt koji je pozitivno utjecao na prakse kroz svoje aktivnosti, metode i rezultate. Posljedično, predlagači ju trebaju razmjenjivati, širiti i iskorištavati u različitim kontekstima i okruženjima.
- **Druge zemlje svijeta:** pogledajte tablicu u dijelu A – „Tko može sudjelovati u programu Mladi na djelu?“.

E

- **EFTA zemlje:** četiri Programske zemlje koje su članice Europskog udruženja slobodne trgovine (EFTA): Island, Lihtenštajn, Norveška i Švicarska; pogledajte tablicu u dijelu A – „Tko može sudjelovati u programu Mladi na djelu?“.
- **ENGO:** pogledajte definiciju tijela aktivnog na europskoj razini u području mladih.
- **Eurodesk mreža:** mreža pružatelja informacija relevantnih za mlade i one koji rade s njima o europskim mogućnostima u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih, i o uključivanju mladih u europske aktivnosti. Za daljnje informacije pogledajte dio A – „Tko provodi program Mladi na djelu?“.
- **Euro-Med program za mlade:** regionalni program postavljen u okviru trećeg poglavlja Barcelonskog procesa i kojim upravlja Komisijin EuropeAid ured za suradnju. Više informacija dostupno je na Komisijinoj mrežnoj stranici: www.euromedyouth.net.
- **Europass:** jedinstven portfelj koji omogućuje građanima da dokažu svoje kvalifikacije i vještine jasno i lako bilo gdje u Europi. Sastoji se od dokumenata sastavljenih na europskoj razini kako bi se popravila transparentnost kvalifikacija. Cilja na olakšavanje mobilnosti za sve koji žele raditi ili se osposobljavati bilo gdje u Europi. Više informacija dostupno je na Komisijinoj mrežnoj stranici: http://ec.europa.eu/education/programmes/europass/index_en.html.
- **Europska dimenzija:** prioritet programa Mladi na djelu. Europska dimenzija se treba odražavati u svim projektima koje podržava Program. Za više informacija pogledajte dio A i dio B – sve Akcije.
- **Europski pakt za mlade:** politički instrument koji donosi ujedineniji i koherentniji pristup mladeškim pitanjima unutar Lisabonske strategije. U ožujku 2005. Europsko Vijeće je zaključilo da se mladi trebaju okoristiti od niza politika i mjera koje su u cijelosti uključene u prerađenu Lisabonsku strategiju, i prihvatilo je Pakt koji se sastoji od tri jedinice: zapošljavanje, integracija i društveni napredak; obrazovanje, osposobljavanje i mobilnost; pomirenje obiteljskog i radnog života. Relevantne akcije u tim područjima će se izvući iz Europske strategije zapošljavanja, Strategije društvene uključenosti i Radnog programa za obrazovanje i osposobljavanje u 2010. godini.
- **EVS ciklus osposobljavanja i evaluacije:** osposobljavanja i evaluacije koja pripremaju i pomažu volonterima prije, za vrijeme i nakon Službe. Za više informacija pogledajte dio B – Akcija 2.

- **EVS Povelja:** dokument Komisije koji naglašava uloge svakog predlagača u EVS projektu, kao i glavna načela i standarde kvalitete EVS-a. Za više informacija pogledajte dio B – Akcija 2.

I

- **Informalno učenje:** odnosi se na učenje u svakodnevnim aktivnostima, na poslu, u obitelji, kroz zabavu, itd. To je uglavnom učenje kroz djelovanje. U području rada s mladima, informalno učenje se odvija kroz inicijative mladih, u slobodno vrijeme, u skupini vršnjaka, kroz volonterske aktivnosti itd.
- **Interni partnerski sporazum:** sporazum koji potpisuju predlagači uključeni u projekt s ciljem definiranja uvjeta sudjelovanja svakog predlagača u projektu. Takav sporazum je interni, Nacionalne agencije ili Izvršna agencija ne nadgledaju njegovu provedbu.
- **Iskaz interesa (II):** pogledajte definiciju „akreditacije“.
- **Istočna Europa i Kavkaz:** Susjedne partnerske zemlje programa Mladi na djelu; pogledajte tablicu u dijelu A – „Tko može sudjelovati u programu Mladi na djelu?“.
- **Izvršna agencija za obrazovnu, audiovizualnu i kulturnu politiku:** smještena u Bruxellesu, ova Agencija je odgovorna za provedbu Akcija i podakcija programa Mladi na djelu kojima se upravlja na centraliziranoj razini. Za više informacija, pogledajte dio A – „Tko provodi program Mladi na djelu?“.

J

- **Jugoistočna Europa:** pogledajte tablicu u dijelu A – „Tko može sudjelovati u programu Mladi na djelu?“.

K

- **Korisnik:** ako projekt bude odabran, prijavitelj, zajedno s partnerima, postaje korisnik programa Mladi na djelu. U ime partnerstva uspješni prijavitelj potpisuje ugovor o dodjeli financijske potpore, dobiva financijska sredstva za projekt i preuzima odgovornost za njegovo provođenje.
- **Kriteriji dodjele:** kriteriji prema kojima Izvršna ili Nacionalna agencija procjenjuje kvalitetu projekata koji su uspješno prošli provjeru zahtjeva prihvatljivosti, isključenja i odabira. Za više informacija, pogledajte dio C – „Što morate učiniti kako bi podnijeli prijavu za projekt unutar programa Mladi na djelu?“.
- **Kriteriji isključenja:** situacije zbog kojih prijavitelj ne bi mogao dobiti sredstva EU. Za više informacija, pogledajte dio C – „Što morate učiniti kako bi podnijeli aplikaciju za projekt unutar programa Mladi na djelu?“.
- **Kriteriji odabira:** kriteriji koji omogućuju Izvršnoj ili Nacionalnoj agenciji da procijeni financijski i operativni kapacitet prijavitelja za dovršetak predloženog projekta. Za više informacija, pogledajte dio C – „Što morate učiniti kako bi podnijeli prijavu za projekt unutar programa Mladi na djelu?“.
- **Kriteriji prihvatljivosti:** kriteriji vezani za uvjete koje projekt mora ispuniti, pogotovo vezano za ciljnu skupinu, mjesto održavanja, trajanje i sadržaj. Ako projekt ne ispunjava te kriterije, bit će odbijen bez daljnje evaluacije. Za više informacija, pogledajte dio C – „Što morate učiniti kako bi podnijeli prijavu za projekt unutar programa Mladi na djelu?“.

M

- **Mediterranske partnerske zemlje:** Susjedne partnerske zemlje programa Mladi na djelu; pogledajte tablicu u dijelu A – dio „Tko može sudjelovati u programu Mladi na djelu?“ .
- **Mentor (eng. "coach"):** pogledajte dio B – Podakcija 1.2.
- **Metodologija:** različite metode, procedure i tehnike neformalnog obrazovanja, koje mogu biti primjenjene kako bi se dotakle potrebe sudionika i željeni ishodi. Za više informacija pogledajte dio B – sve Akcije.
- **Mladi s manje mogućnosti:** mladi koji se suočavaju s nekim preprekama koje spriječavaju njihov učinkovit pristup obrazovanju, mobilnosti i pravednom uključenju u društvo. Za više informacija pogledajte dio A – „Koji su ciljevi, prioriteti i glavne značajke programa Mladi na djelu?“.

N

- **Nacionalna grupa:** grupa sudionika iz iste zemlje.
- **Nacionalne agencije:** strukture uspostavljene od strane nacionalnih vlasti u svakoj programskoj zemlji kako bi se upravljalo i provelo program Mladi na djelu na decentraliziranoj razini. Za više informacija

pogledajte dio A – „Tko provodi program Mladi na djelu?“.

- **Nastavak:** niz aktivnosti/projekata koji su izvršeni nakon završetka projekta kako bi se održalo rezultate projekta živima i održivima te povećao njegov učinak.
- **Neformalna skupina mladih:** skupina mladih koja nema pravnu osobnost pod primjenjivim nacionalnim zakonom, pod uvjetom da njihovi predstavnici imaju kapacitet za preuzimanje pravnih obveza u njihovo ime.
- **Neformalno učenje:** odnosi se na učenje koje se odvija izvan službenog obrazovnog kurikulumu. Aktivnosti neformalnog učenja uključuju ljude na dobrovoljnoj osnovi i pažljivo su planirane, kako bi se njegovao osobni i društveni razvoj sudionika.
- **Neprihvatljivi troškovi:** pogledajte dio C – „Što se događa ukoliko Vaš projekt bude odobren?“.

O

- **Obnovljeni okvir za europsku suradnju u području mladih:** niz instrumenata koji definiraju mehanizme suradnje u području mladih na europskoj razini. Obnovljeni okvir za europsku suradnju u području mladih je prihvaćen odlukom Vijeća ministara 27. studenog 2009. god. Obnovljeni okvir vuče korijene iz EU Strategije za mlade, komunikacije Europske komisije prihvaćene u travnju 2009 i nazvane „Mladi: ulaganje i osnaživanje“. Sadrži osam područja djelovanja: Obrazovanje i osposobljavanje; Zdravlje i dobrobit; Zapošljavanje i poduzetništvo; Sudjelovanje; Volonterske aktivnosti; Društvena uključenost; Mladi i svijet; Kreativnost i kultura. Za više informacija, pogledajte mrežnu stranicu Komisije: http://ec.europa.eu/youth/policies/policies_en.html.
- **Odobreni projekt:** projekt odabran od strane Izvršne ili Nacionalne agencije i za kojeg korisnik dobiva sredstva iz Programa.
- **Organizacija domaćin (OD):** predlagač koji ugošćuje Aktivnost/Službu projekta Mladi na djelu.
- **Organizacija koordinator (OK):** predlagač koji izvršava barem sljedeće zadatke: 1) snosi financijsku i administrativnu odgovornost za cijeli projekt prema Nacionalnoj ili Izvršnoj agenciji, 2) koordinira projekt u suradnji s drugim predlagačima, i 3) raspodjeljuje sredstva EU između predlagača prema njihovim ulogama unutar projekta. Organizacija koordinator preuzima ulogu „prijavitelja“.
- **Organizacija pošiljatelj (OP):** predlagač koji šalje (skupinu) sudionika/e omogućujući im da sudjeluju u Aktivnosti/Službi u drugoj zemlji.
- **Otvorena metoda koordinacije:** međudržavna metoda koja pruža okvir za suradnju između zemalja članica, čije nacionalne politike mogu biti usmjerene prema zajedničkim ciljevima. Osim mladih, otvorena metoda koordinacije se primjenjuje u mnogim politikama, kao zapošljavanje, socijalna zaštita, društvena uključenost, obrazovanje i osposobljavanje.

P

- **Partner:** Predlagač koji sudjeluje (ali se ne prijavljuje) u projektu koji je zasnovan na partnerstvu.
- **Partnerska skupina:** u okviru podakcije 1.1, partnerska skupina je nacionalna skupina sudionika koji sudjeluju u Razmjeni mladih kao domaćini ili jedna od skupina pošiljatelja.
- **Partnerske zemlje:** zemlje koje mogu biti uključene u Program, ali nisu „Programske zemlje“. Uključuju Susjedne partnerske zemlje ('Jugoistočna Europa', 'Istočna Europa i Kavkaz' te 'Mediteranske partnerske zemlje') i 'druge zemlje svijeta'. Popis tih zemalja se može vidjeti u dijelu A – „Tko može sudjelovati u programu Mladi na djelu?“.
- **Partnerstvo:** odnos između različitih predlagača koji su uključeni u provedbu projekta. Ta uska suradnja podrazumijeva financijske i operativne odgovornosti svih partnera: podjelu uloga, podjelu zadataka i aktivnosti te podjelu sredstava EU.
- **Paušalni iznos:** pogledajte dio C – „Što morate učiniti kako bi podnijeli prijavu za projekt unutar programa Mladi na djelu?“.
- **Paušalni jedinični troškovi:** pogledajte dio C – „Što morate učiniti kako bi podnijeli prijavu za projekt unutar programa Mladi na djelu?“.
- **Paušalno financiranje:** pogledajte dio C – „Što morate učiniti kako bi podnijeli prijavu za projekt unutar

programa Mladi na djelu?”.

- **Planiranje i priprema:** prva faza projekta. Svrha te faze je definiranje organizacijskih aspekata, logistike, sadržaja i metoda kako bi se provela Aktivnost.
- **Postotak stvarnih troškova:** pogledajte dio C – „Što morate učiniti kako bi podnijeli prijavu za projekt unutar programa Mladi na djelu?”.
- **Potpora niže financijske vrijednosti:** potporom niže financijske vrijednosti smatraju se one financijske potpore koje su niže ili jednake iznosu od 60 000 €.
- **Predlagač:** bilo koja organizacija, tijelo ili skupina mladih koji su uključeni u provedbu projekta u okviru programa Mladi na djelu. Zavisno od njegove uloge u projektu, predlagač može biti partner, prijavitelj i korisnik. Pogledajte definicije tih pojmova u ovom rječniku.
- **Prihvatljivi troškovi:** pogledajte dio C – „Što se događa ukoliko Vaša prijava bude odobrena?”.
- **Prijavitelj:** predlagač koji podnosi projekt kako bi dobio financijska sredstva. Prijavljuje se za cijeli projekt u ime svih predlagača.
- **Prijavni obrazac:** kako bi dobili sufinanciranje iz programa Mladi na djelu, predlagači moraju ispuniti i podnijeti službeni prijavni obrazac osmišljen za tu svrhu. Obrasci koji se koriste na decentraliziranoj razini se mogu preuzeti sa stranica Nacionalnih agencija ili Komisije. Obrasci koji se koriste na centraliziranoj razini se mogu preuzeti na stranicama Izvršne agencije.
- **Prioriteti:** pogledajte dio A – „Koji su ciljevi, prioriteti i glavne značajke programa Mladi na djelu?”.
- **Program Aktivnosti:** grafički prikaz sličan stupčanom grafikonu, koji postavlja vremenski okvir, glavne događaje/teme i trajanje Aktivnosti projekta. U slučaju da se Aktivnost sastoji od slijeda aktivnosti, program Aktivnosti ne mora nužno iskazivati događaje/teme na dnevnoj bazi; on onda pruža općeniti tjedni ili mjesečni raspored Aktivnosti.
- **Programske zemlje:** Pogledajte tablicu u dijelu A – „Tko može sudjelovati u programu Mladi na djelu?”.
- **Projektni prijedlog:** detaljan opis projekta u prijavnom obrascu i podnešen za dobivanje sredstava Izvršnoj ili Nacionalnoj agenciji.

R

- **Razdoblje prihvatljivosti:** vremenski interval koji odgovara 'trajanju projekta'. Odabrani projekti ne mogu početi ranije od datuma početka projekta niti završiti nakon datuma završetka projekta. Prihvatljivi troškovi moraju nastati u tom razdoblju. Za više informacija pogledajte dio C – „Što morate učiniti kako bi podnijeli prijavu za projekt unutar programa Mladi na djelu?”.
- **Rok za prijavu:** datum do kojeg prijavni obrazac mora biti podnešen Izvršnoj ili Nacionalnoj agenciji.

S

- **SALTO Resursni centri za mlade:** struktura uspostavljena unutar programa Mladi na djelu s ciljem pružanja osposobljavanja i informacija o određenom tematskom ili regionalnom području. Za više informacija pogledajte „SALTO Resursni centri za mlade” u dijelu A.
- **Strukturni dijalog:** instrument za poboljšanje komunikacije između mladih i europskih donositelja politika. Strukturiran je u temi i vremenu. Za više informacija pogledajte mrežnu stranicu Komisije: http://ec.europa.eu/youth/policies/structured_en.html.
- **Sudionici:** u kontekstu programa Mladi na djelu, sudionici su oni pojedinci koji su punopravno uključeni u projekt i koji su korisnici financijske potpore EU, koja je izričito namijenjena pokrivanju troškova njihovog sudjelovanja u projektu. U pojedinim podakcijama Programa (tj. Inicijative mladih, Demokratski projekti mladih i Sastanci mladih i osoba odgovornih za politiku prema mladima) pravi se razlika između ove kategorije sudionika i drugih pojedinaca neizravno uključenih u projekt (npr. kao ciljna skupina ili publika). Informacije pružene u prijavnom obrascu se moraju odnositi samo na izravne sudionike.
- **Sufinanciranje:** načelo sufinanciranja podrazumijeva da će dio troškova projekta koji je financiran iz sredstava EU snositi korisnik, ili drugi doprinosi osim sredstava EU. Za više informacija pogledajte dio C ovog Vodiča.

- **Susjedne partnerske zemlje:** pogledajte tablicu u dijelu A – „Tko može sudjelovati u programu Mladi na djelu?“.
- **Susjedne partnerske zemlje Istočnog partnerstva:** Armenija, Azerbejdžan, Bjelorusija, Gruzija, Moldavija i Ukrajina.

Š

- **Širenje i iskorištavanje rezultata:** niz aktivnosti koje ciljaju na stvaranje šireg učinka kroz projekt. Širenje i iskorištavanje rezultata su važne odlike Programa; za više informacija pogledajte dio A – „Koji su ciljevi, prioriteti i glavne značajke programa Mladi na djelu?“.

T

- **Tijelo aktivno na europskoj razini u području mladih:** europska nevladina organizacija koja slijedi cilj općeg europskog interesa i čije aktivnosti su usmjerene na sudjelovanje mladih u javnom životu i u društvu te razvoj aktivnosti europske suradnje u području mladih. Njegove strukture i aktivnosti moraju obuhvaćati barem 8 programskih zemalja. Za više informacija pogledajte dio A – „Tko može sudjelovati u programu Mladi na djelu?“.
- **Trajanje Aktivnosti:** pogledajte dio C – „Što morate učiniti kako bi podnijeli prijavu za projekt unutar programa Mladi na djelu?“.
- **Trajanje projekta:** razdoblje koje uključuje fazu pripreme, provedbe Aktivnosti i fazu evaluacije (uključujući razmišljanje o mogućem nastavku). Za više informacija, pogledajte dio C – „Što morate učiniti kako bi podnijeli prijavu za projekt unutar programa Mladi na djelu?“.

U

- **Učinak:** učinak koji projekt i njegovi rezultati imaju na različite sustave i prakse. Za više informacija pogledajte dio B – sve Akcije.
- **Ugovorne obveze:** obveze koje korisnik mora poštovati nakon potpisivanja ugovora o dodjeli financijske potpore.
- **Ugovor o dodjeli financijske potpore:** zakonski oblik kroz koji se korisnik obvezuje da će provesti odabrani projekt a Agencija se obvezuje pružiti sredstva. Ovaj sporazum navodi uvjete i razinu financiranja koji će upravljati korištenjem EU sredstava. Za više informacija pogledajte dio C – „Što se događa ukoliko Vaš projekt bude odobren?“.
- **Umnožavatelj:** osoba koja proizvodi efekt umnožavanja projekta u kojem je bila (izravno ili neizravno) uključena šireći informacije o projektu kako bi se povećao njegov utjecaj. Za više informacija pogledajte dio B – sve Akcije.
- **Unaprijed planirani posjet:** posjet Organizaciji domaćinu tijekom faze planiranja ili rano u fazi pripreme projekta. Takav posjet cilja na osiguravanje da su svi uvjeti koji određuju uspješan razvoj projekta uzeti u obzir.

V

- **Voditelj skupine:** za definiciju pogledajte dio B – Podakcija 1.1.

Y

- **Youthpass:** strategija vrednovanja koja omogućuje sudionicima u programu Mladi na djelu da dobiju potvrdu koja opisuje i potvrđuje njihovo iskustvo neformalnog učenja. Za više informacija pogledajte dio A – „Koji su ciljevi, prioriteti i glavne značajke programa Mladi na djelu?“ te stranicu www.youthpass.eu.

Z

- **Zakonski boravak:** osoba koja zakonski boravi u nekoj zemlji ima priznati boravak zakonima te zemlje.
- **Zakonski uspostavljen:** organizacija ili tijelo koje ispunjava određene nacionalne uvjete (registracija, izjava, objava...) koje im dopušta da budu službeno priznati od strane nacionalnih vlasti. U slučaju neformalne skupine mladih, zakonito boravište zakonskog zastupnika ima jednaku vrijednost u svrhu prihvatljivosti projekta. Pogledajte dio C – „Što morate učiniti kako bi podnijeli prijavu za projekt unutar programa Mladi na djelu?“.
- **Zaštita i sigurnost:** načela koja se odnose na preventivne mjere kojima se cilja na izbjegavanje mogućih opasnih situacija i koje osiguravaju sigurnost mladih (pogotovo maloljetnika) uključenih u projekt programa

Mladi na djelu. Mjere zaštite i sigurnosti su glavna odlika Programa; Za više informacija pogledajte dio A – „Koji su ciljevi, prioriteti i glavne značajke programa Mladi na djelu?“.

- **Završno izvješće:** obrazac koji mora biti potpisan i poslan Nacionalnoj ili Izvršnoj agenciji unutar dva mjeseca nakon datuma završetka projekta kojim se opisuje kako je projekt bio proveden, i kako bi se opravdali financijski aspekti (nastali troškovi i prihodi). Obrasci se mogu preuzeti s mrežne stranice Komisije: http://ec.europa.eu/youth/yia/forms_yia_en.html .

PRIVITAK III - KORISNE REFERENCE

Naslov	Autor	Poveznica
1. Europska politika prema mladima		
Glavni dokumenti europske politike prema mladima (uključujući obnovljeni okvir za europsku suradnju u polju mladih)	Europska komisija, ostale institucije EU	http://ec.europa.eu/youth/youth-policies/doc1687_en.htm
Inicijativa Mladi u pokretu (eng. Youth on the Move)	Europska komisija	http://europa.eu/youthonthemove/index_en.htm
Preporuka Vijeća o mobilnost mladih volontera kroz Europsku uniju	Vijeće Europske unije	http://ec.europa.eu/youth/youth-policies/doc1697_en.htm
2. Europsko građanstvo		
Programi osposobljavanja na temu europskog građanstva	SALTO resursni centri	http://www.salto-youth.net/RC/training-and-cooperation/tc-rc-network/tcs/EuropeanCitizenship/
Programi osposobljavanja na temu europskog građanstva koje nudi „Partnerstvo“	Partnerstvo između Europske komisije i Vijeća Europe u polju mladih	http://youth-partnership-eu.coe.int/youth-partnership/training/europeancitizenship.html
3. Sudjelovanje mladih		
Sudjelovanje	SALTO resursni centar za sudjelovanje	http://www.salto-youth.net/participation/
4. Kulturna raznolikost		
Praktični priručnici i resursi na temu kulturne raznolikosti	SALTO Resursni centar za kulturnu raznolikost	http://www.salto-youth.net/rc/cultural-diversity/about/
5. Uključivanje		
Strategija uključivanja programa Mladi na djelu	Europska komisija	http://ec.europa.eu/youth/focus/focus260_en.htm
Praktični priručnici koji podržavaju projekte uključivanja	SALTO Resursni centar za uključivanje	http://www.salto-youth.net/rc/inclusion/aboutinclusion/
6. Neformalno učenje		
Youthpass: priznavanje neformalnog učenja	SALTO Resursni centar za osposobljavanje i suradnju	http://www.salto-youth.net/rc/training-and-cooperation/youthpass/
7. Youthpass/Europass		
Youthpass stranica	Europska komisija	http://www.youthpass.eu/en/youthpass/
Europass stranica	CEDEFOP	http://europass.cedefop.europa.eu/europass/preview.action
8. Širenje i iskorištavanje rezultata		
Stranica o širenju i iskorištavanju rezultata na Europa serveru	Europska komisija	http://ec.europa.eu/youth/focus/index_en.html
9. Jednakost spolova		
Jednakost spolova – Opća uprava za zapošljavanje, socijalna pitanja i jednake mogućnosti	Europska komisija	http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/index_en.html
UNIFEM: rad na osnaživanju žena i jednakosti spolova	UN Razvojni fond za žene	http://www.unwomen.org/
10. Zaštita i sigurnost mladih		

Smjernice za dobru praksu	Iriska Nacionalna agencija	http://ec.europa.eu/youth/focus/focus1232_en.htm
Vodič po zemljama (Rizik i zaštita mladih u EU)	Iriska Nacionalna agencija u suradnji sa svim Nacionalnim agencijama	http://ec.europa.eu/youth/focus/focus1232_en.htm
Kodeks dobre prakse zaštite djece za sektor rada s mladima	Odjel za obrazovanje i znanost, Irska	http://www.childprotection.ie/CPYWS_Web/index.html
11. Osposobljavanja		
Training Kits (T-Kits)	Partnerstvo između Europske komisije i Vijeća Europe u polju mladih	http://youth-partnership.eu.coe.int/youth-partnership/Publications/T-kits/T_Kits
Dobre prakse u osposobljavanju	SALTO resursni centri	http://www.salto-youth.net/about/services/goodpractices/
Europski kalendar osposobljavanja	SALTO resursni centri	http://www.salto-youth.net/training/
Toolbox for Training	SALTO resursni centri	http://www.salto-youth.net/toolbox/
TOY - Trainers Online for Youth	SALTO resursni centri	http://www.salto-youth.net/toy/
12. Znanje o mladima		
Europski centar znanja za politiku prema mladima	Partnerstvo između Europske komisije i Vijeća Europe u polju mladih	http://youth-partnership.eu.coe.int/youth-partnership/ekcyp/index
13. Međunarodna suradnja		
SALTO Resursni centar EECA mrežna stranica	SALTO Resursni centar EECA	http://www.salto-youth.net/rc/eeca/
SALTO Resursni centar SEE mrežna stranica	SALTO Resursni centar SEE	http://www.salto-youth.net/rc/see/
SALTO Resursni centar EuroMed mrežna stranica	SALTO Resursni centar EuroMed	http://www.salto-youth.net/rc/euromed/

Mladi na djelu
Programski vodič
www.ec.europa.eu/youth